

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ — Χ. ΚΟΡΑΚΙΔΟΥ

ΕΤΟΣ Β^{ΟΗ}

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΝ

ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ

1889

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
('Αλεξιάδη Χάν, αρ. 22-26).

1888.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ.

ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ ὥρας 14.

N. Π.

13 1 † Κυρ. **Ἡ περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ** καὶ Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Κκισαρείας.

14 2 Δευτ. Προεόρτια Θεοφανείων καὶ Σιλθέστρου Πάπα Ρώμης.

15 3 Τρ. Μαλαχίου τοῦ Προφ. καὶ Γορδίου μάρτυρος.

16 4 Τετ. Ἡ σύναξις τῶν 70 ἀποστ. καὶ Θεοκτίστου τοῦ ὁσίου.

17 5 Περμ. Θεοπέμπτου μάρτ. καὶ Συγκλητικῆς τῆς ὁσίας.
(Νηστεία).

18 6 † Παρ. **Τὰ ἅγια Θεοφάνεια.**

Πανσέληνος 3 ὥρ. 9 λ. π. μ.

19 7 † Σαβ. Ἡ σύναξις τοῦ Προδρόμου.

20 8 † Κυρ. Δομνίκης τῆς ὁσίας.

21 9 Δευτ. Πολυεύχτου μάρ.

22 10 Τρ. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης καὶ Δομετιανῶ τοῦ ὁσίου.

23 11 Τετ. Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.

24 12 Περμ. Τατιανῆς μάρτυρος.

25 13 Παρ. Ἐριούλου καὶ Στρατονίκου τῶν μαρτύρων.

Σελ. ὕστερον τέταρτον 7 ὥρ. 19 λ. μ. μ.

26 14 Σαβ. Τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ραιθῶ ἀναιρεθέντων πατέρων.

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων.

27 15 † Κυρ. Παύλου καὶ Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου τῶν ὁσίων.

28 16 Δευτ. Ἡ προσκύνησις τῆς ἀλύσεως Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου.

29 17 † Τρ. Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου καὶ Θεοφώρου.

30 18 † Τετ. Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.

31 19 Περμ. Μακαρίου τοῦ ὁσίου καὶ Ἀρσενίου ἐπισκόπου Κερκύρας.

ΛΑΤ. ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

1 20 † Παρ. Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου καὶ Θεοφώρου.

Νέα Σελήνη 5 ὥρ. 20 λ. π. μ.

Ἄδεια τοῦ Υπουργείου τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως
(ὑπ' ἀριθ. 745, 10 Ρεβιοῦλ-ἔββέλ, 1306).

ΜΑΡΤΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 31 ἢ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 12 καὶ ἡ νύξ 12.

N. Π.

- 13 1 Τετ. Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος.
 14 2 Πेम. Ἑσυχίου καὶ Εὐθαλίας μαρτύρων.
 15 3 Παρ. Εὐτροπίου Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων.
 16 4 Σαβ. Γερασίμου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.
 17 5 † Κυρ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ.
 18 6 Δευτ. Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων.
Πανσέληνος 9 ὥρ. 20 λ. π. μ.
 17 7 Τρ. Εὐγενίου ἐπισκ. Χερσῶνος μετὰ τῶν λοιπῶν ἱερομάρ-
 τύρων.
 20 8 Τετ. Θεοφυλάκτου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Νικομηδείας.
Ἐαρινὴ ἰσημερία.
 21 9 † Πेम. Τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 μαρτύρων.
 22 10 Παρ. Κοδράτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
 23 11 Σαβ. Σωφρονίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.
 24 12 † Κυρ. Τῆς Σταυροπροσκυνήσεως καὶ Θεοφάνους ὁμολογητοῦ.
 25 13 Δευτ. Νικηφόρου Ἀρχιεπ. Κων/πόλεως.
Σελ. ὑστερον τέταρτον 1 ὥρ. 47 λ. π. μ.
 26 14 Τρ. Βενεδίκτου τοῦ ὁσίου.
 27 15 Τετ. Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
 28 16 Πेम. Σαβίνου μάρτυρος καὶ Χριστοδοῦλου τοῦ ὁσίου.
 29 17 Παρ. Ἀλεξίου ὁσίου.
 30 18 Σαβ. Κυρίλλου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων.
 31 19 † Κυρ. Ἰωάννου τῆς κλίμακος καὶ Χρυσάνθου μάρτυρος.

ΛΑΤ. ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

- 1 20 Δευτ. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγ. Σάββα σφαγέντων πατέρων.
Νέα Σελήνη 5 ὥρ. 28 λ. μ. μ.

N. Π.

- 2 21 Τρ. Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ.
 3 22 Τετ. Βασιλείου ἱερομάρτυρος πρεσβυτέρου Ἀγκύρας.
 4 23 Πेम. Νίκωνος ὁσιομάρτυρος καὶ τῶν 199 Μαθητῶν αὐτοῦ.
Ψάλλεται ὁ Μέγας Κανὼν.
 5 24 Παρ. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.
Ψάλλεται ὁ ἀκάθιστος ὕμνος.
 6 25 † Σαβ. Ὁ Εὐαγγελιστὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου
 (Κατάλυσις ἰχθύος.)
 7 26 † Κυρ. Τῆς ὁσίας Μαρίας καὶ Γαβριὴλ τοῦ Ἀρχαγγέλου.
 8 27 Δευτ. Ματρώνης τῆς ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.
 9 28 Τρ. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου.
Σελ. πρῶτον τέταρτον 3 ὥρ. 16 λ. π. μ.
 10 29 Τετ. Μάρκου καὶ Κυρίλλου τῶν μαρτύρων.
 11 30 Πेम. Ἰωάννου τοῦ Συγγρ τῆς Κλίμακος.
 12 31 Παρ. Ὑπατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρας 11.

- 13 1 Σάβ. Τοῦ Λαζάρου καὶ Μαρίας τῆς ὁσ. τῆς Αἰγυπτίας.
 14 2 † Κυρ. Τῶν Βαΐων, καὶ Τίτου ὁσίου.
 15 3 Δευτ. Ἰωσήφ ὁσίου τοῦ ὕμνογράφου.
Ἀρχεται ἡ Μεγάλη ἐβδομάς.
 16 4 Τρ. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῶ
 17 5 Τετ. Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
Πανσέληνος 8 ὥρ. 14 λ. μ. μ.
 18 6 Πेम. Εὐτυχίου ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως.
 19 7 Παρ. Καλλισπίου μάρτυρος.

- N. Π.
 20 8 Σαβ. Ἡρωδίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀποστόλων.
 21 9 † Κυρ. Τὸ ἅγιον Πάσχα, καὶ Εὐφυχίου μάρτυρος. (Λατ.
 Πάσχα).
 22 10 Δευτ. Τερεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
 23 11 Τρ. Ἀντίπα ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Περγάμου.
 24 12 Τετ. Βασιλείου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Παρίου.
Σελ. ὕστερον τέταρτον 1 ὥρ. 9 λ. π. μ.
 25 13 Περμ. Μαρτίνου Πάπα Ρώμης τοῦ ὁμολογητοῦ.
 26 14 † Παρ. Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ Ἀριστάρχου τοῦ Ἀποστόλου.
 27 15 Σαβ. Κρήσκεντος μάρτυρος.
 28 16 † Κυρ. Τοῦ Θωμᾶ. Ἀγάπης Εἰρήνης καὶ Χιονίας τῶν μαρ-
 τύρων.
 29 17 Δευτ. Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι.
 30 18 Τρ. Ἰωάννου τοῦ ὁσίου, μαθητοῦ Γρηγορίου.
 ΛΑΤ. ΜΑΙΟΣ.
 1 19 Τετ. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος.
Νέα Σελήγη 6 ὥρ. 45 λ. π. μ.
 2 20 Περμ. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ.
 3 21 Παρ. Ἰανουαρίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἱερομαρτ.
 4 22 Σαβ. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Συκεώτου.
 5 23 † Κυρ. Τῶν Μυροφόρων καὶ Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος.
 6 24 Δευτ. Ἐλισάβετ ὁσίας τῆς Θευματουργοῦ.
 7 25 Τρ. Μάρκου Ἀποστόλου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
 8 27 Τετ. Βασιλέως μεγαλομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀμασειας.
Σελ. πρῶτον τέταρτον 4 ὥρ. 29 λ. μ. μ.
 9 27 Περμ. Συμεὼν ἱερομάρτυρος, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου.
 10 28 Παρ. Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτ.
 11 29 Σαβ. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου τῶν Ἀποστόλων.
 12 30 † Κυρ. Τοῦ Παραλύτου καὶ Ἰακώβου τοῦ Ἀποστόλου.

ΜΑΪΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρας 10.

N. Π.

- 13 1 Δευτ. Ἰερεμίου τοῦ Προφήτου.
 14 2 Τρ. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου
 15 3 Τετ. Μεσοπεντηκοστὴ Τιμοθέου καὶ Μαύρας τῶν μαρτύρων.
 16 4 Περμ. Πελαγίας μάρτυρος.
Παρσέληνος 8 ὥρ. 35 λ. π. μ.
 17 5 Παρ. Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος.
 18 6 Σαβ. Ἰωβ. δικαίου τοῦ δοκιμισθέντος.
 19 7 † Κυρ. Τῆς Σαμαρείτιδος. Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ
 ἐμφανίσεως τοῦ σταυροῦ.
 20 8 † Δευτ. Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ Ἀρσενίου τοῦ μεγάλου.
 21 9 Τρ. Ἡσαίου τοῦ Προφήτου καὶ Χριστοφόρου μάρτυρος.
 22 10 Τετ. Σίμωνος Ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ.
 23 11 Περμ. Τὰ ἐγκαίνια τῆς Κων/πόλεως καὶ Μυκίου ἱερομάρτυρος.
Σελ. ὕστερον τέταρτον 10 ὥρ. 30 λ. π. μ.
 24 12 Παρ. Ἐπισκόπου Κύπρου καὶ Γερμανοῦ ἀρχιεπ. Κ/λεως.
 25 13 Σαβ. Γλυκερίας Μάρτυρος.
 26 14 † Κυρ. Τοῦ Τυφλοῦ καὶ Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ.
 27 15 Δευτ. Παχωμίου τοῦ Μεγάλου.
 28 16 Τρ. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου.
 29 17 Τετ. Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν Ἀποστόλων.
 Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα.
 30 18 † Περμ. Τῆς Ἀναλήψεως. Πέτρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
Νέα Σελήγη 3 ὥρ. 43 λ. μ. μ.
 31 19 Παρ. Πατρικίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἱερομαρτύρων.
 ΛΑΤ. ΙΟΥΝΙΟΣ.
 1 20 Σαβ. Θαλλελαίου μάρτυρος.

Ν. Π.

2 21 † Κυρ. Τῶν ἁγίων 318 Θεοφόρων Πατέρων τῆς Α' Συνόδου.
Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

3 22 Δευτ. Βασιλίσκου μάρτυρας.

4 23 Τρ. Μιχαήλ ἐπισκόπου Συννάδων τοῦ ὁμολογητοῦ.

5 24 Τετ. Συμεὼν ὁσίου τοῦ ἐν Θυμασταῖ ὄρει.

6 25 Πेम. Ἡ γ'. εὐρεσις τῆς κεφ. τοῦ Προδρόμου.

7 26 Παρ. Κάρπου τοῦ Ἀποστόλου ἐκ τῶν 70.

Σελ. πρῶτον τέταρτον 6 ὥρ. 39 λ. π. μ.

8 27 Σαβ. Τῶν κεκοιμημένων καὶ Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρας.

9 28 † Κυρ. **Τῆς Πεντηκοστῆς** καὶ Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρας.

10 29 † Δευτ. Θεοδοσίας Μάρτυρας.

11 39 † Τρ. Ἰσαακίου ὁσίου ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.

12 31 Τετ. Ἐρμείου Μάρτυρας.

ΙΟΥΝΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νύξ ὥρας 9.

13 1 Πेम. Ἰουστίνου μάρτυρας τοῦ Φιλοσόφου.

14 2 Παρ. Νικηφόρου ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.

15 3 Σαβ. Λουκιλλιανῶ μάρτυρας.

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

Πανσέληνος 7 ὥρ. 19 λ. π. μ.

16 4 † Κυρ. Τῶν Ἀγίων Πάντων καὶ Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως

17 5 Δευτ. Δωροθέου ἱερομάρτυρας ἐπισκόπου Τύρου.

Ἀρχεται ἡ νηστεία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

18 6 Τρ. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ Νέου.

19 7 Τετ. Θεοδότου ἱερομάρτυρας ἀρχιεπ. Ἀγκύρας.

20 8 Πेम. Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου

Ν. Π.

21 9 Παρ. Κυρίλλου ἀρχι επισκόπου Ἀλεξανδρείας.
Ἡλιοστάσιον — ἀρχὴ τοῦ θέρους.

22 10 Σαβ. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης τῶν Μαρτύρων.
Σελ. ὑστερον τέταρτον 3 ὥρ. 45 λ. μ. μ.

23 11 † Κυρ. Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα τῶν Ἀποστόλων.

24 12 Δευτ. Ὀνουφρίου τοῦ ὁσίου.

25 13 Τρ. Ἀκυλίνης μάρτυρας.

26 14 Τετ. Ἐλισσαίου τοῦ Προφήτου καὶ Μεθοδίου ὁμολογητοῦ.

27 15 Πेम. Ἀμῶς τοῦ προφήτου.

28 16 Παρ. Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ.

Νέα Σελήνη 7 ὥρ. 12 λ. π. μ.

29 17 Σαβ. Μανουήλ μάρτυρας.

30 18 † Κυρ. Λεοντίου μάρτυρας.

ΛΑΤΙΝΩΝ ΙΟΥΛΙΟΣ.

1 19 Δευτ. Ἰούδα Ἀποστόλου τοῦ Λεβθαίου.

2 20 Τρ. Μεθοδίου ἱερομάρτυρας ἐπισκόπου Πατάρων.

3 21 Τετ. Ἰουλιανῶ μάρτυρας τοῦ Ταρσέως.

4 22 Πेम. Εὐσεβίου ἱερομάρτυρας ἐπισκόπου Σαμοσάτων.

5 23 Παρ. Ἀγριππίνης μάρτυρας.

6 24 † Σαβ. Τὸ γενέθλιον Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Σελ. πρῶτον τέταρτον 1 ὥρ. 56 λ. μ. μ.

7 25 † Κυρ. Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρας.

8 26 Δευτ. Δαβὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη.

9 27 Τρ. Σαμψῶν ὁσίου τοῦ Ξενοδόχου.

10 28 Τετ. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.

11 29 † Πेम. Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Κορυφαίων Ἀποστόλων.

12 30 † Παρ. Ἡ σύναψις τῶν δώδεκα Ἀποστόλων.

ΙΟΥΛΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 10.

N. Π.

- 13 1 Σαβ. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν θαυματουργῶν Ἀναργύρων.
14 2 † Κυρ. Ἡ κατάθεσις τῆς ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις.

Παρσέληνος 10 ὥρ. 30 λ. π. μ.

- 15 3 Δευτ. Ἀνατολίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
16 4 Τρ. Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.
17 5 Τετ. Ἀθανασίου ὁσίου τοῦ ἐν Ἀθω.
18 6 Πेम. Σισώη ὁσίου τοῦ μεγάλου.
19 7 Παρ. Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος καὶ Θωμᾶ τοῦ ἐν Μαλαιῶ.
20 8 Σαβ. Προκοπίου μεγαλομάρτυρος.

Σελ. ὕστερον τέταρτον 7 ὥρ. 41 λ. μ. μ.

- 21 9 † Κυρ. Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ταυρομενίας.
22 10 Δευτ. Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτύρων.
23 11 Τρ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς Πανευφήμου.
24 12 Τετ. Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου τῶν μαρτύρων.
25 13 Πेम. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.
26 14 Παρ. Ἀκύλα τοῦ ἀποστόλου καὶ Ἰωσήφ ἐπισκόπου Θεσσαλ.
27 15 Σαβ. Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῶν μαρτύρων.

Νέα Σελήνη 2 ὥρ. 9 λ. π. μ.

- 28 16 † Κυρ. Τῶν ἁγίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων τῶν ἐξ. Οἴκουμ.
συνόδων Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος.
29 17 Δευτ. Μαρίνης μεγαλομάρτυρος. Ἀρμ. τῶν κεκοιμημένων.
30 18 Τρ. Αἰμυλιανοῦ μάρτυρος.
31 19 Τετ. Δίου καὶ Μακρίνης τῶν ὁσίων.

ΛΑΤ. ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

- 1 20 † Πेम. Ἡλιοῦ Προφήτου τοῦ Θεοσεβίτου.
2 21 Παρ. Συμεῶν ὁσίου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ.

N. Π.

- 3 22 Σαβ. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς καὶ μυροφόρου.
4 23 † Κυρ. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰεζεκιήλ τοῦ Προφήτου.

Σελ. πρῶτον τέταρτον 3 ὥρ. 35 λ. μ. μ.

- 5 24 Δευτ. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος.
6 25 Τρ. Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης. Λατ. τῆς Μεταμορφώσεως.
7 26 Τετ. Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος.
8 27 † Πेम. Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ Ἰαματικοῦ.
9 28 Παρ. Νικάωρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀποστόλων.
10 29 Σαβ. Καλλινίκου καὶ Θεοδότῆς τῶν μαρτύρων.
11 30 † Κυρ. Ἀνδρονίκου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀποστόλων.

Παρσέληνος, 9 ὥρ. 19 λ. μ. μ.

- 12 31 Δευτ. Εὐδοκίμου τοῦ Δικαίου. Πρσεόρ. τῆς προελεύσεως τοῦ Σταυροῦ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 13 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 11.

- 19 1 Τρ. Ἡ πρόσδος τοῦ Σταυροῦ καὶ τῶν 7 Παίδων Μακκαβαίων.

Ἀρχεται ἡ νηστεία τῆς Θεοτόκου.

- 14 2 Τετ. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Στεφάνου τοῦ ἀρχιδιακόνου.
15 3 Πेम. Ἰσακίου τοῦ ὁσίου Λατ. Ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου.
16 4 Παρ. Τῶν ἐν Ἐφέσῳ κοιμηθέντων 184 ἔτη ἑπτὰ παίδων.
17 5 Σαβ. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως καὶ Εὐσιγίου μάρτυρος.
18 6 † Κυρ. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ.
19 7 Δευτ. Δομετίου ὁσιομάρτυρος.

Ν. Π.

20 8 Τριτ. Αίμιλιανού ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου.
Σελ. δεύτερον τέταρτον 8 ὥρ. 49 λ. π. μ.

21 9 Τετρ. Μαθθία τοῦ Ἀποστόλου.

22 10 Πेम. Λαυρεντίου μάρτυρος τοῦ ἀρχidiaκόνου.

23 11 Παρ. Εὐπλου μάρτυρος τοῦ διακόνου.

24 12 Σαβ. Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων.

25 13 † Κυρ. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως.

26 14 Δευτ. Μιχαίου τοῦ Προφήτου.

Νέα Σελήνη 3 ὥρ. 14 λ. μ. μ.

27 15 † Τρ. Ἡ κοίμησις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

28 16 Τετ. Τοῦ ἀγίου Μανδηλίου καὶ Διομήδους μάρτυρος.

29 17 Πέμ. Βύρωνος μάρτυρος.

30 18 Παρ. Φλώρου καὶ Λαύρου τῶν Μαρτύρων.

31 19 Σαβ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου. Σουλτάν Χαμίτ ἐνθρόνισις.

ΛΑΤ. ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

1 20 † Κυρ. Σαμουήλ τοῦ Προφήτου.

2 21 Δευτ. Θαδδαίου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Βάσσης μάρτυρος.

3 22 Τρ. Ἀγαθνίκου μάρτυρος.

Σελ. πρῶτον τέταρτον 2 ὥρ. 45 λ. π. μ.

4 23 Τετ. Λούππου μάρτυρος.

Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῆς Κοιμήσεως.

5 24 Πेम. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.

6 25 Παρ. Βαρθολομαίου καὶ Τίτου τῶν Ἀποστόλων.

7 26 Σαβ. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων.

8 27 † Κυρ. Ποιμενὸς τοῦ ὁσίου Λατ. Τὸ γενέθλιον τῆς Θεοτόκου.

9 28 Δευ. Μωϋσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος.

10 29 † Τρ. Ἡ ἀποταμὴ τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου Νηστεία.

Πανσέληνος 7 ὥρ. 43 λ. π. μ.

Ν. Π.

11 30 Τετ. Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

12 31 Πेम. Ἡ κατὰθεσις τῆς Ζώνης τῆς Θεοτόκου.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 12 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 12.

13 1 Παρ. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου. Συμεὼν τοῦ Στυλίου. Ἀειθαλὰ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων καὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

14 2 Σαβ. Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

15 3 † Κυρ. Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος καὶ Θεοκτίστου τοῦ ὁσίου.

16 4 Δευτ. Βαβύλα ἱερομάρτυρος καὶ Μωϋσέως τοῦ Προφήτου.

17 5 Τρ. Ζαχαρίου τοῦ Προφήτου.

18 6 Τετ. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ θαύματος Μιχαήλ τοῦ Ἀρχιστρατήγου.

Σελ. ὑστερον τέταρτον 4 ὥρ. 36 λ. μ. μ.

19 7 Πेम. Πρόεορτια τῆς Γεν. τῆς Θεοτόκου καὶ Σώζοντος μάρτυρος.

20 8 † Παρ. Τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου.

21 9 Σαβ. Ἰωακείμ καὶ Ἄννης τῶν Θεοπατόρων.

Φθινοπωρινὴ ἰσημερία καὶ ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου.

22 10 † Κυρ. Μηνοδώρας Μητροδώρας καὶ Μυμοδώρας τῶν μαρτύρων.

23 11 Δευτ. Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

24 12 Τρ. Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος.

Ἀπόδοσις τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου.

25 13 Τετ. Ποσειδέας τοῦ Σταυροῦ καὶ Κορνηλίου ἱερομάρτυρος.

Νέα Σελήνη 8 ὥρ. 12 λ. μ. μ.

26 14 † Πेम. Ἡ παγκόσμιος ὕψωσις τοῦ Σταυροῦ.

Ν. Π.

- 27 15 Παρ. Νικήτα μάρτυρος.
- 28 16 Σαβ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς Πανευφήμου.
- 29 17 † Κυρ. Σοφίας μάρτυρος.
- 30 18 Δευτ. Εὐμενίου τοῦ Θαυματουργοῦ.

ΛΑΤ. ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

- 1 19 Τρ. Τροφίμου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
- 2 20 Τετ. Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
- 3 21 Πεμ. Κοδράτου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου.
Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ.

Σελ. πρῶτον τέταρτον 6 ὥρ. 14 λ. π. μ.

- 4 22 Παρ. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σινώπης.
- 5 23 † Σαβ. Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου.
- 6 24 † Κυρ. Θέκλης πρωτομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου.
- 7 25 Δευτ. Εὐφροσύνης τῆς ἑσίας.
- 8 26 † Τρ. Ἡ μετὰστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ Εὐαγγελιστοῦ.
- 9 27 Τετ. Καλλιστράτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 49 μαρτύρων.
- 10 28 Πεμ. Χαρίτωνος ἐμολογητοῦ καὶ Βαροῦχ τοῦ Προφήτου.

Παρσέληνος 9 ὥρ. 3 λ. μ. μ.

- 11 29 Παρ. Κυριακοῦ ὁσίου τοῦ Ἀναχωρητοῦ.
- 12 30 Σαβ. Γρηγορίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου τῆς Μεγ. Ἀρμενίας.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 11 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 13.

- 31 1 † Κυρ. Ἀνανίου τοῦ Ἀποστόλου.
- 14 2 Δευτ. Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης μάρτυρος.
- 15 3 Τρ. Διονυσίου ἱερομάρτυρος τοῦ Ἀρεοπαγίτου.
- 16 4 Τετ. Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ν. Π.

- 17 5 Πεμ. Χαριτίνης μάρτυρος.

Σελ. ὕστερον τέταρτον 0 ὥρ. 36 λ. π. μ.

- 18 6 Παρ. Θωμᾶ τοῦ Ἀποστόλου ἐκ τῶν δώδεκα.
- 19 7 Σαβ. Σεργίου καὶ Βάχχου τῶν μαρτύρων.
- 20 8 † Κυρ. Πελαγίας τῆς ἑσίας.
- 21 9 Δευτ. Ἰακώβου Ἀπιστόλου τοῦ Ἀλφαίου.
- 22 10 Τρ. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας τῶν μαρτύρων.
- 23 11 Τετ. Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Θεοφάνους τοῦ Γραπτοῦ.
- 24 12 Ἀνδρονίκου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.

Νέα Σελήνη 8 ὥρ. 21 λ. π. μ.

- 25 13 Παρ. Ἀγαθοδώρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
- 26 14 Σαβ. Λιζαρίου μάρτυρος καὶ Κοσμᾶ ὁσίου τοῦ Μελωδοῦ.
- 27 15 † Κυρ. Τῶν Ἀγίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ζ'. Οἴκουμενικῆς συνόδου καὶ Λευκιανοῦ μάρτυρος.
- 28 16 Δευτ. Λαγγίνου μάρτυρος τοῦ Ἐκατοντάρχου.
- 29 17 Τρ. Ὡσκέ τοῦ Προφήτου καὶ Ἀνδρέου ὁσιομάρτυρος.
- 30 18 Τετ. Λουκᾶ Ἀποστόλου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
- 31 19 Πεμ. Ἰωήλ τοῦ Προφήτου καὶ Οὐάρου μάρτυρος.

ΛΑΤ. ΝΟΣΕΜΒΡΙΟΣ

- 1 20 Παρ. Γερασίμου τοῦ ὁσίου.

Σελ. πρῶτον τέταρτον 2 ὥρ. 40 λ. μ. μ.

- 2 21 Σαβ. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ μεγάλου. Λατ. τῶν Κεκοιμημένων
- 3 22 † Κυρ. Ἀθερχίου τοῦ Θαυματουργοῦ καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 Παιδῶν.
- 4 23 Δευτ. Ἰακώβου Ἀποστόλου τοῦ Ἀδελφοθέου.
- 5 24 Τρ. Ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
- 6 25 Τετ. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου τῶν μαρτύρων.
- 7 26 † Πεμ. Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Μυροβλήτου.
- 8 27 Παρ. Νέστορος μάρτυρος.

Παρσέληνος 7 ὥρ. 38 λ. π. μ.

N. Π.

- 9 28 Σαβ. Μενίλης και τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
 10 29 † Κυρ. Ἀναστασίας ὁσιομάρτυρος καὶ Ἀβραμίου τοῦ ὁσίου.
 11 30 Δευτ. Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας τῶν μαρτύρων.
 12 31 Τρ. Ἀριστοβούλου τοῦ Ἀποστόλου.

NOEMBΡΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 10 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 14.

- 13 1 Τετ. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Θαυματουργῶν Ἀναργύρων.
 14 2 Περμ. Ἀκινδόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
 15 3 Παρ. Ἰωσήφ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
 16 4 Σαβ. Ἰωαννικίου ὁσίου τοῦ μεγάλου.

Σελήνης ἕστερον τέταρτον 10 ὥρ. 9 λ. μ. μ.

- 17 5 † Κυρ. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων.
 18 6 Δευτ. Παύλου ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.
 19 7 Τρ. Τῶν ἐν Μελιττινῇ 33. μαρτύρων καὶ Λαζάρου τοῦ ὁσίου.
 20 8 † Τετ. Ἡ σὺνάξις Μιχαήλ τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων.
 21 9 Περμ. Πορφυρίου μάρτυρος. † Λατ. Τῶν εἰσοδείων
 22 10 Παρ. Σωσιπάτρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀποστόλων.
 23 11 Σαβ. Μηνᾶ Βίκτωρος καὶ Βικεντίου τῶν μαρτύρων.

Νέα Σελήνη 11 ὥρ. 20 λ. μ. μ.

- 24 12 † Κυρ. Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμωνος ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.
 25 13 † Δευτ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως
 26 14 Τρ. Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου.
 27 15 Τετ. Γουρία καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν.
Ἀρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.
 28 16 Περμ. Ματθαίου Ἀποστόλου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.

N. Π.

- 29 17 Παρ. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ Θαυματουργοῦ.
 30 18 Σαβ. Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ τῶν μαρτύρων.

ΛΑΤ. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

- 1 19 † Κυρ. Ἀβδίου τοῦ Προφήτου καὶ Βαρλαάμ μάρτυρος.

Σελ. πρῶτον τέταρτον 4 ὥρ. 9 λ. π. μ.

- 2 20 Δευτ. Προεόρτια τῶν Εἰσοδείων. Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κων-
 σταντινουπόλεως καὶ Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.
 3 21 † Τρ. Τὰ Εἰσόδια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.
 4 22 Τετ. Φιλήμονος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀποστόλων.
 5 23 Περμ. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου.
 6 24 Παρ. Κλήμεντος ἱερομάρτυρος Πάπα Ρώμης.
 7 25 † Σαβ. Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος.

Ἀπόδοσις τῆς εορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

- 8 26 † Κυρ. Ἀλυπίου τοῦ Κιουνίτου Λατ. τῆς ἁγίας Ἄννης.

Πανσέληνος 6 ὥρας 35 λ. μ. μ.

- 9 27 Δευτ. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου.
 10 28 Τριτ. Στεφάνου ὁσιομάρτυρος καὶ Εἰρηναίου μάρτυρος.
 11 29 Τετ. Παραμόνου καὶ Φιλουμένου τῶν μαρτύρων.
 12 30 Περμ. Ἀνδρέου Ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 9 καὶ ἡ νύξ ὥρ. 15.

- 13 1 Παρ. Ναοῦ τοῦ Προφήτου.
 14 2 Σεβ. Ἀθακούμ τοῦ Προφήτου.

Σελ. ἕστερον τέταρτον 5 ὥρ. 19 λεπ. π. μ.

- 15 3 Κυρ. Σοφονίου τοῦ Προφήτου.

N. II.

- 16 4 Δευ. Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκνοῦ.
 17 5 Τριτ. Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου καὶ Θεοφύρου.
 18 6 † Τετ. Νικολάου τοῦ Θαυματουργοῦ.
 19 7 Πेम. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων.
 20 8 Παρ. Παταπίου τοῦ ἰσίου.
 21 9 † Σαβ. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης.

Ἡλιοστάσιον καὶ ἀρχὴ τοῦ γριμῶνος.

- 22 10 † Κυρ. Μηνᾶ, Ἐρμολόγου καὶ Εὐγράφου τῶν μαρτύρων.

Νέα Σελήνη 10 ὥρ. 5 λεπ. π. μ.

- 23 11 Δευτ. Δανιήλ ὁσίου τοῦ Στυλίτου.
 24 12 † Τριτ. Σπυρίδωνος τοῦ Θαυματουργοῦ.
 25 13 Τετ. Εὐστρατίου μάρτυρος. † Λατ. τῶν Χριστουγέννων.
 26 14 Πेम. Καλλιίκου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
 27 15 Παρ. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος.
 28 16 Σαβ. Ἀγγαίου τοῦ Προφήτου.
 28 17 † Κυρ. Τῶν ἁγίων Προπατόρων καὶ Δανιήλ τοῦ Προφήτου.

Σελ. πρῶτον τέταρτον 7 ὥρ. 45 λ. μ. μ.

- 30 18 Δευτ. Σεβαστιανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
 31 19 Τριτ. Βονιφατίου μάρτυρος.

ΛΑΤ. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1896

- 1 20 Τετ. Προεόρτια τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος † Λατ. Ἡ περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ.
 2 21 Πेम. Ἰουλιανῆς μάρτυρος.
 3 22 Παρ. Ἀνστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς Φαρμακολυτρίας.
 4 23 Σαβ. Τῶν ἐν Κρήτῃ Δέκα μαρτύρων.
 5 24 † Κυρ. Πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος.

Πανσέληνος 1 ὥρ. 57 λ. π. μ.

N. II.

- 6 25 Δευτ. Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ. Λατ. Τὰ ἅγια Θεοφάνεια.
 7 26 † Τριτ. Ἡ σύναξις τῆς Θεοτόκου καὶ Εὐθυμίου ἱερομάρτυρος.
 8 27 † Τετρ. Στεφάνου πρωτομάρτυρος καὶ Θεοδώρου ὁμολογητοῦ.
 9 28 Πेम. Τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καέντων δισφυρίων μαρτύρων.
 10 29 Παρ. Τῶν ἐν Βηθλεέμ ὑπὸ Ἡρώδου σφαγέντων 14 χιλιάδων νηπίων καὶ Μαρκέλλου τοῦ ὁσίου.
 11 30 Σαβ. Ἀνουσίας ὁσιομάρτυρος.

Σελ. ὑστερον τέταρτον 8 ὥρ. 49 λ. π. μ.

- 12 31 † Κυρ. Μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν καὶ Μελάνης τῆς Ὀσίας. Ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

ΔΩΡΟΝ ΤΩ, ΤΟ ΑΔΩΡΟΝ ΔΩΡΟΝ ΔΩΡΟΥΝΤΙ,
Ο ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ ΚΑΛΕΙΤΑΙ.

Πρὸς Σέ, ὦ προαιώνιε, καὶ τῶν αἰώνων Πάτερ, πρὸς Σέ, ὃν λησμονοῦμεν εἰς τὰ δῶρά μας, ἃ διαμείβομεν οἱ δειλαιοί, πρὸς Σέ ὡς δῶρον τὴν παροῦσάν μου θὰ στείλω.

Σύ, δὲν μᾶς λησμονεῖς· μᾶς στέλλεις νέα ἔτη, πικρίας, ἄλγη, δάκρυα καὶ συμφοράς. Ἐκ τῆς μεγάλης Σου χειρὸς δεχόμεθα οἱ δειλαιοὶ τὰ δῶρα ἃ σκορπίζεις. Μυριάδες ἐνιαυτῶν διήλθον ἀναριθμητοὶ ὑπάρξεις ἀνέτειλαν καὶ ἔδυσαν πρὸ τῶν βάθρων τοῦ Σοῦ ὑψηλοῦ θρόνου καὶ μόνος Σὺ ἀκλόνητος, Σὺ τῶν στοιχείων ὁ Πατήρ, τοῦ χρόνου ὁ γεννήτωρ, ἀγέρωχος καταμετρεῖς τὸ ἄπειρον τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου. Τί πρῶτον, καὶ τί ὕστατον.

Ἐκ τοῦ Πλανήτου μας ἐκ τῆς ἀστόργου γῆς ἐν ἣ τρεφόμεθα οἱ σκώληκες, ἐν ἣ κυλίομεν μοιραίαν ὑπαρξίν βραχεῖαν ὕδαί Σοι ἀναπέμπονται καὶ στόνοι καὶ τὰ πτηνὰ σοὶ ψάλλουσι σοὶ κελαδῶσι τὴν ζωὴν λυσομανῆ τὰ πνεύματα βρυχῶνται, τὸ ὕδωρ συνταράσσεται, τὸ πῦρ καταναλίσκει, καὶ αὕτη ἡ ἁρμονία, ἣν σὺ ἔταξας οὕτως εἰς ὧτα Παντοκράτορος, δεσπότης ἀταράχου.

Αὔριον πάλιν ἔτος νέον διὰ τοῦ πρωτοτόκου Σου υἱοῦ τοῦ Χρόνου θὰ μᾶς στείλῃς αὔριον πρώτη τοῦ ἔτους θ' ἀνατείλῃ, ἣ τῶν αἰώνων αὕτη κωμωδία, ἣ πρὸς τέρμα τεινουςα γνωστὸν Σοὶ μόνῳ.

Καὶ χαίρομεν οἱ δειλαιοὶ, φιλήματ' ἀνταλλάσσομεν οἱ σκώ-
ληκες καὶ δῶρα καὶ ἔμπλεοι χαρᾶς ἀγαλλιᾶσεως ἄσμα-
τα ψάλλομεν καὶ ἐπὶ τῶν νεκροκραββάτων μας ὀρχούμεθα.
Ἐκαστον νέον ἔτος σανίδα μίαν ἐπὶ τοῦ φερέτρου μας κολλᾷ,
καὶ ἀνὰ πᾶσαν πρώτην ἔτους ἦλον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἡμῶν
πηγνύομεν. Νέον καὶ πάλιν ἔτος νέαι ὑπάρξεις ἀμαρ-
τήσασαι πολὺ ἐν ἄλλοις κόσμοις ἔρχονται ν' ἀποτίσωσιν ἐδῶ
ἐν τῷ πλανήτη μας, ἐν τῷ κλαυθμῶνι . . . τῇ γῆ τοῦ μαρ-
τυρίου, τὰ κρίματα αὐτῶν, καὶ νέοι τάφοι ἀνορύσσονται διὰ
τοὺς ἀποτίσαντας. Πλὴν πρὸς τὰ χαίνοντα τῶν τάφων στό-
ματα καμμύομεν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μειδιῶμεν τοῖς ἀρτιγεν-
νήτοισι ἰλαρῶς, πρὸς οὓς ζωὴν ἐδωρησάμεθα ἵνα ποτίσωμεν
αὐτοῖς χολήν. Προσορῶμεν μέλλον οἱ εὐέλπιδες! Μέλλον!
τί εἰρωνεία; Τί ἐστὶ μέλλον, καὶ τί ἐκ τούτου προσδοκῶμεν
οἱ πρόσκαιροὶ καὶ διαβάτῃ ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας. Μέλλον
. Καὶ ὅμως πᾶσα ἡμῶν σκέψις καὶ πᾶν ὄνειρον πρὸς
τὸ ἀπαίσιον αὐτὸ τὸ μέλλον στρέφεται αὐτὸ
μᾶς βαυκαλίζει μᾶς μεθύει, καὶ οὕτως ἀνυπόμονοι καὶ πτε-
ρόποδες μετὰ παλμῶν χαρᾶς πρὸς τὸ νέον ἔτος ἀτενίζομεν.
Θαρροῦντες εἰς τὴν καλλιτέρευσιν τῆς τύχης εἰς νέαν ζωὴν
καὶ εἰς παγίωσιν εὐδαιμονίας ἦν εὐθραστοὶ βραχίονες παρα-
σκευάζουσι.

Πλὴν τί ἐστὶ τὸ μέλλον καὶ ποῦ εὔρηται; Ἐν τῇ ζωῇ;
ἐν τῷ πλανήτη μας; μὴ ἄρα ἐν τῷ γήρατι; ἢ μὴ τὸ μέλ-
λον τῆς ψυχῆς παρασκευάζομεν ψεῦδος, ἀπάτη, πλάνη, οὐ-
δὲν ἐκ τούτων. Οὐδεὶς τῶν ζώντων περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ,
περὶ ζωῆς μελλούσης λέγων μέλλον σκέπτεται.

Ἡ νεαρὰ παιδεία, ὁ εὖσμος αὐτὸς κρίνος ἐγκλείει εἰς

τὰ πέταλλα αὐτοῦ μίαν γλυκεῖαν σκέψιν ἐν ὄνειροπόλημα . .
. . . τὸ μέλλον καὶ μέλλον ἐννοεῖ, τὸν γάμον τὴν ἀποκατά-
στασιν. Πληροῦται ὁ πόθος οὗτος, καὶ νέος καρπός, ὑπαρξίς
νέα ἐν τῷ κόσμῳ ἔρχεται . . . τὸ τέκνον. Ἀλλὰ δὲν ἔπαυσεν
ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐλπίζουσα καὶ μέλλον ἤδη ἐννοεῖ τὴν καλλιτέ-
ρευσιν τῆς τύχης καὶ τοῦ καρποῦ τῆς τὴν ἀνάπτυξιν. Οἱ νέοι
σκέπτονται πῶς ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν θὰ καθέξωσιν ἀρίστην
καὶ πῶς εὐδαιμονέστεροι καὶ ἰσχυρότεροι θὰ γείνωσιν. Ὁ πό-
θος ἐκπληροῦται ἀλλ' οὐδεὶς ἐκ τούτων ἐννοεῖ ὅτι τὸ ὄνειρον
ἐξεπληρώθη καὶ δὲν παύει περὶ μέλλοντος νὰ σκέπτηται καὶ
πρὸς ἐκεῖνο μόνον νὰ ἰθύνῃ, νοῦν, καρδίαν, αἴσθησιν.

Μέλλον! Ἀλλὰ τὸ μέλλον οὐδεὶς λοιπὸν ηὐτύχησε νὰ ἴδῃ
ἐκπληρούμενον οὐδένα ἤκουσα νὰ εἶπῃ ὅτι ἐν τῷ παρόντι
τέλος εὔρηκε τὸ μέλλον. Οὐδέποτε λοιπὸν τὸ μέλλον θέλει
προφθάσει τὸ παρόν; θὰ ἦναι αἰωνίως ἡ ἀπατηλὴ σιὰ, κα-
τόπιν τῆς ὁποίας τρέχομεν καὶ διαφεύγει τῶν χειρῶν μας
πάντοτε!! Χάνομεν ἕνεκεν σοῦ, μέλλον τρισεκατάρατον, στιγ-
μὰς ὠραίας τοῦ παρόντος καὶ χάριν σοῦ τόσα πικρὰ ποτή-
ρια ἄχρι τρυγὸς κενοῦμεν καὶ πάντοτε ἀκούραστοι, σιὰ κα-
τάρατος θὰ τρέχωμεν; ἀλλὰ ποῦ εἶσαι κεκρυμμένον τέλος,
ποῦ! Μέλλον — Ἐλπίς, ἀχώριστα ταυτόσιμα τῷ ἀγνώστῳ
πρὸς ὃ τείνομεν, πατοῦντες ἐπὶ τοῦ παρόντος. Πτωχὸν πα-
ρόν, ὅπερ στιγμὰς ὠραίας μᾶς χυρίζεις ἄποτε σὲ ἐξυθρίζο-
μεν, σὲ αἰτιώμεθα καὶ σὲ λακτίζομεν ἀνίλεον, καὶ ὅμως σὺ
μᾶς ἀγαπᾶς, ἀχώριστον θὰ μᾶς ἀκολουθῆς μέχρι τοῦ τάφου
ἴσως, ἐνθα θὰ εὐρωμεν τὸ μέλλον μας ἐκεῖ ὑπὸ τὴν γῆν
τὴν κρυερὰν. Παρόν ὡ τὸ παρόν ἀναπαρίστ' εἶδεχθές, οὐ-
δεὶς ἐν τῷ παρόντι ἐντροφᾷ περὶ τῆς αὔριον καὶ μόνον σκέ-

πτονται· καὶ δι' αὐτὸ χαρᾶς πληροὶ τὰ στήθη μας ἢ ἔλευσις τοῦ νέου ἔτους.

Κατηραμένον νέον ἔτος· ὦ, ἄς μὴ ἔφθανες ποτέ, ἢ κἄν πολὺ βραδέως ἄς μᾶς ἐπεσκέπτεσο. Ποθῶ νὰ κλαύσω ἐγὼ πρὶν ἢ τὸ τιμαλφές παρὸν ἐγγίσης μου, τὴν στέρησιν παρόντος νὰ θρηνήσω τὰ βλέμματα τῆς διανοίας ρίπτων πρὸς τὸ παρελθὸν μετὰ πικρίας μετὰ ἄλγους νὰ τὸ χωρισθῶ. Ἐὰν μᾶς ἀφαρπᾶσῃσιν ἓνα καὶ μόνον ὀβολὸν ἀδάμαντα ἢ ἄθυρμα ἀδημονοῦμεν κλαίουμεν, ἐὰν ἀπὸ προσώπου προσφιλοῦς ὑμῖν θὰ χωρισθῶμεν πάσχομεν καὶ ὅτι μᾶς στέρησῃσιν, καλὸν τὸ θέλομεν, εὐκόλως δὲν παρηγορούμεθα διὰ τὴν στέρησιν. Ἄλλ' ἂν ὁ χρόνος μᾶς στερεῖ, μᾶς κλέπτει τὰς ἡμέρας μας τὸ αἶμα μας, καὶ εἰς ἀντάλλαγμα ρυτίδας μᾶς φιλοδωρεῖ — ὦ χαίρομεν! χαίρομεν ἀνεκκλήτων χαρᾶν. Ἐκαστον νέον ἔτος προσαρτῶμεν εἰς τὸν βίον μας καὶ μίαν ἄνοιξιν, ἀλλὰ οὐδέποτε λοιπὸν ἐσκέφθημεν ὅτ' ἡ ζωὴ εἶναι τὸ ῥόδον τὸ φυλλορροοῦν, ἐξ οὗ καὶ ἀνὰ φύλλον ἓν, ὁ πνέων χρόνος, ἀποσπᾷ ἀνὰ πᾶν ἔτος;

Γελῶμεν, μειδιῶμεν, χαιρετίζομεν τὴν ἔλευσιν τοῦ νέου ἔτους· ἀλλ' ἵνα τί λοιπὸν ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν φιλετέρων μας δὲν κραιπαλῶμεν δὲν ὀρχούμεθα καὶ δὲν γελῶμεν, ἀλλὰ κλαίουμεν καὶ τίλλομεν ἡμῶν τὰς τρίχας καὶ τὰ στέρνα τύπτομεν πληροῦντες τὸν αἰθέρα κοπετῶν καὶ γόων, καὶ τ' ὄμμα μεστὸν δακρῶν αἴρομεν, πρὸς τὰ ἄνω παράπονα τὰ χεῖλη μας ψελλίζουσι καὶ μάτην φεῦ, παρὰ τοῦ Πλάστου τὴν ἀπόδοσιν τοῦ προσφιλοῦς μας ὄντος ἱκετεύομεν;

Καὶ τόσοι θρηνοὶ ἐπὶ τῷ θανάτῳ ἐνὸς ἀτόμου μόνον· ἀλλὰ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ σύμπαντος γελῶμεν οἱ ἀναίσθητοι.

καὶ μειδιῶμεν πρὸς τὴν μάχαιραν ἣν ὁ ἀμειλικτος χρόνος βαθύτερον πηγνύει ἀνὰ πᾶν νέον ἔτος. Σταγόνα πρὸς σταγόνα πίνομεν δηλητήριον, ἀλλ' ἢ σταγῶν ἐκείνη ἐντὸς νέκταρος εὐρίσκεται καὶ πίνομεν αὐτὴν γαλήνιοι ἀνύποπτοι χαρμύσουνοι.

Ἡμέρα πένθους γενικοῦ νὰ ἀνατελλῇ ἔπρεπε ἢ αὔριον καὶ ὅμως χαιρετίζομεν αὐτὴν πανευτυχεῖς καὶ ἀδημονοῦντες ἀναμένομ.ν τὴν ἔλευσιν.

Ἐπρεπε γενικὸς κλαυθμὸς καὶ κοπετὸς καὶ θρηῆνος τοὺς θόλους τ' οὐρανοῦ νὰ περιβάλλῃ τὰ ὄμματα ν' ἀνελύοντο τὴν ἀποφράδα ταύτην νύκτα· οἱ στεναγμοὶ ἡμῶν ἐπὶ ὠκεανοῦ δακρῶν τὰ μελανὰ αὐτῶν ἰστία νὰ ἀναπετάννουσιν καὶ ἐκεῖ πρὸ τοῦ μεγάλου θρόνου τὰ παράπονα καὶ οἱ ὀδυρμοὶ νὰ κατετίθεντο. Τίς οἶδε! δὲν θὰ συνεχίνει τὸν πατέρα τὸν Πανεύσπλαγγχον ἢ τῆς ἀπάσης ἀνθρωπότητος κραυγὴ; καὶ δὲν θὰ ἔκοπτεν Αὐτὸς ὁ ποιῶν τὰ πάντα τρέμειν, τὰς πτέρυγας τοῦ ἀκουράστου χρόνου καὶ δὲν θὰ ὑψωνε τὴν χεῖρα του δι' ἧς κρατεῖ τὸ πᾶν, καὶ δὲν θὰ ἔλεγον τὰ χεῖλη του: « Ἀρκεῖ! σταμάτησον, ὦ χρόνε τέκνον μου· ἀπόθεε νῦν τὸ φάσαγον, ὦ θάνατε τοῦ χρόνου δοῦλε Σύ! » Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς τὰ τέκνα του, τὰ καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ; Ἄν ὄχι, τότε διατί καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα του ἡμᾶς διέπλασεν; Ἐὰν δὲν συγκινεῖται εἰς τοὺς θρηῆνους τῶν ἀπείρων τέκνων του, ὦ τότε διατί μᾶς ἐνεφύτευσεν ἀγάπην καὶ στοργὴν παλμοὺς καὶ φίλτρα κ' ἔλεος; καὶ τότε ἵνα τί λιθίνους μᾶλλον δὲν διέπλαττεν ἡμᾶς, καὶ ἵνα τί τὸ πνεῦμα μᾶς ἐδώρησε καὶ ἵνα τί ψυχὴν;

Μόνον διὰ τὰ βάσανα τὰς συμφορὰς.

Χάριν ἡμῶν δὲν ἐλυπήθης τὸν Υἱόν Σου ἐπὶ τοῦ σταυροῦ,

διὰ τὴν σωτηρίαν μας, καὶ ἵνα τί δὲν σταματᾷς τὸν Χρόνον λέγων — Στῆθι!

Θεὲ ὑπέρτατε, πολλάκις μάστιγας μᾶς ἔπεμψας, κατακλισμούς, πανώλας, καὶ πανώλεθρον . . . καὶ ἐν στιγμῇ ὀργῆς (ὡς ἀναφέρει ἡ γραφή) τὰ ὕδατα ἐξ Οὐρανοῦ κατέρριψας καὶ τὴν ὑφήλιον κατέκλυσας. "Ἄρα ὀργὴ καὶ εἰς τὰ Σά στήθη ἐνοικεῖ! Καὶ σὺ λοιπὸν ὀργίζεσαι καὶ κατὰ τίνων καθ' ἡμῶν; Σὺ ὁ τὰ πάντα προγνώριζων;

"Ὡ πῶς σὲ παρεγνώρισαν, ποίαν ἐζήγησιν τῶν Σῶν βουλῶν ἐδίδαξαν οἱ σκώληκες!! Καὶ ἴσως βλάσφημοι οἱ λόγοι μου θὰ φαίνονται.

Καὶ ὅμως μετὰ τὰς τόσας συμφορὰς τὸ ὄνομά σου ἠύλογοῦμεν, καὶ ὕμνοις καὶ ἐν τυμπάνῳ καὶ χορδαῖς τὰ κατορθώματα τὰ Σά ἀνέμελψαν. Καὶ ἐπινεικία κατοκλισμοῦ ἀνέγραψαν παιᾶνας δὲ ἐτόνισαν κατόπιν τῶν 7 τοῦ Φαραῶ πληγῶν. Σὺ ἄρα μᾶς ἐδίδαξας τὸ ἀμνησικαχον — καὶ τοῦτο ὡς ἐγράφη διὰ τῆς ὀργῆς τῆς Σῆς — ἢ κἄν ἐκ δέους ἔρποντες καὶ κυλιόμενοι πρὸ Θρόνου τρομεροῦ ἀντὶ πικρίας παραπόρων στόνοι γλυκεῖς εὐχαριστήρια; Ἄλλὰ μαινόμεθα Θεέ, βλασφημοῦμεν ὅπως ποτ' ἂν κρίνωμεν τὰς Σὰς βουλὰς.

Θεὲ Σέ ἱκετεύομεν! Δὲν σὲ ζητοῦμεν, τῶν πράξεών σου τῶν σοφῶν τὸν λόγον — ἴσως δὲν ἔπρεπεν εἰς Σέ νὰ ἀποδίδωμεν καὶ τὰ ἐλάχιστα ἐν τῷ πλανήτῃ μας συμβαίνοντα, καὶ τὰς τιμωρίας ὅσας τὰ πτωχὰ ἀθύρματα σκεπτόμεθα καὶ πράττομεν — Δὲν ἐρευνῶμεν ἵνα τί τὴν εὐτυχίαν, ὡς μὴ ὤφειλε σκορπᾷς — καὶ ταῦτα κατὰ τὰς γραφὰς — ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἀνταμείβεις τοὺς καλοὺς τοὺς ἔχοντας αἰσθήματα καὶ πίστιν Σοὶ διὰ βασιάνων καὶ πληγῶν δὲν σ' ἐρωτῶμεν ἵνα τί

δὲν τιμωρεῖς τοὺς καὶ Σέ αὐτὸν ὑπερορῶντας καὶ ὑβρίζοντας καὶ ἐκριζώσαντας πάντα συνειδήσεως ὀδόντα, τοὺς λυμαινόμενους καὶ μαστίζοντας τὴν κοινωνίαν μας, τοὺς ἀδικοῦντας τὸν πλησίον των καὶ γελῶντας ἐπὶ τῇ ἀλλοτρίᾳ συμφορᾷ δὲν σ' ἐρωτῶμεν ἵνα τί ἀφίνεις ἔρμαιον ἀσπλάγγνου κόσμου πτωχὴν χήραν ἀπροστάτευτον ἐν τῇ ἀγάλλῃ φέρουσαν πεινῶντα καὶ ρακένδυτα τὰ τέκνα της, δὲν σ' ἐρωτῶμεν ἵνα τί ἐπὶ τῆς γῆς ὑπάρξεις ὡς αὐτὰς σκορπᾷς ἀφοῦ ὡς προῖκα τὴν πρὸς Σέ πίστιν καὶ τὰ βάσανα δωρεῖς. Δὲν σ' ἐρωτῶμεν ἵνα τί τόσο βραχείαν τὴν ζωὴν ἡμῖν ἐδώρησας — βραχείαν ἢ πολὺ μακρὰν — ἀλλ' οὔτε διατὶ μὲ κάλλος ἢ καὶ πνεῦμα ἢ καὶ πνεῦμα ἢ καὶ τύχην πάντας οὐ διέπλασσας καὶ ἵνα τί τὰς ἀσθενείας καὶ τὰ βάσανα μᾶς ἔδωκας; Ἄλλο πικρὸν παράπονον καὶ δίκαιον θὰ σοὶ λαλήσωμεν περὶ τοῦ γῆρατος.

Ναὶ . . . ἵνα τί τὰ σώματα ἡμῶν κυρτοῖς καὶ ἵνα τί νὰ σύρωμεν τοιαύτην εἰδεχθῆ ζωὴν ἀφίνεις;

Νεότης! εἶν' ἡ πρώτη λέξις ἡ παριστώσα πᾶσα ἡδονὴν ἐπὶ τοῦ κόσμου. Θὴ ἦτο ὁλος ποίησις ὁ βίος τοῦ Χριστοῦ ἐὰν ἐγήρασκεν ἐδῶ ἐπὶ τὸν πλανήτην μας; "Ὡ εἶθι νὰ ἐγήρασκεν ἐδῶ, διότι εὐγλωττότερον ὑπὲρ ἡμῶν θὰ συνηγόρει παρὰ Σοί. Ἄλλ' ἂν ἡμᾶς δὲν πιστεύεις, τί ἐστὶ νεότης καὶ τί γῆρας, πείσθητι: κἄν καὶ δὸς ἀκρόασιν καὶ τῷ Ἰῶ ὃν ἔστειλες ἐπὶ τοῦ ξύλου ἵνα σταυρωθῇ διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Πῶς δὲν σοὶ εἶπε καὶ δὲν σοὶ ἔφαλλε περὶ τῶν τιμαλφῶν στιγμῶν νεότητος, ὅτι ἐκάστη ὥρα μολπὴ θεία ὅτι αὐτὴν καὶ μόνην ὡς παρήγορον κατὰ τρικυμιῶν τοσαύτων καὶ παθήσεων ἐδώρησας; Πῶς δὲν σοὶ εἶπεν ὅτι ὁ Σὸς πρωτότοκος ὁ Χρόνος μᾶς

κυρτώνει και μᾶς ρυτιδοί, ἀφίνων τὴν καρδίαν μόνον νέαν και ἐνίοτε τὸ πνεῦμα ὀξύτερον μεταρσιώτερον ἐν πρώτῳ γήρατι; Και ἴσως δι' αὐτὸ ἠθέλησεν ὁ Σὸς Υἱὸς νὰ μὴ γηράσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐφφύαζεν ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς πρώτης λευκῆς τριχός, ἣν ἐπὶ τῆς θείας Του κόμης εἶδε και τὸν σταυρὸν . . . τοῦ γήρατος προὔτιμησεν.

Ὡ δρέπε, κἄν και τὰς ἡμῶν ὑπάρξεις πρὶν γηράσωμεν. Φοβούμεθα τὸ γῆρας. Ἄχ εἶναι πλήρες ἐπιθυμιῶν ἢ πείρα ἢ διδάσκαλος πρὸ τῶν ὁμμάτων ἀναπτύσσει βίβλον, ἐν ἣ τοῦ κόσμου ὄλου τὰ καλὰ ἀναγράφονται και ζωγραφίζονται ποικίλοις χρώμασι και τέρπουσι τὴν ὄρασιν, πλήν διανοίγουσι πληγὰς ἐν τῇ πτωχῇ καρδίᾳ, διότι, φεῦ! ἀπέπτη ὁ καιρὸς καθ' ὃν ἠδύνατο νὰ δρέψῃ τις καρπούς, ὧν τὴν ἀξίαν . . . τὴν ἠδύτητα, ἅμα τῷ πρώτῳ γήρατι κατανοεῖ.

Ὡ μὴ λαμβάνῃς τὸ παράδειγμα Θεῆ ἐκ Σοῦ . . . Σὺ ὅστις δὲν γηράσκεις ἢ και ἂν γηράσκῃς διεφύλαξας ἐν Σοὶ τὸ σθένος ἅπαν τῆς νεότητος, και μὴ συγκρίνης τὴν παντοδυναμίαν Σου μὲ τὰ πτωχὰ τὰ καταρρέοντά μας σώματα, πλασθέντα ἴσως κατ' εἰκόνα Σου, ἀλλὰ ἀλλοιωθέντα ἐν τῷ κόσμῳ . . . τῷ πληθῶ, ὑπὸ τοῦ Σοῦ υἱοῦ τοῦ χρόνου Θεῆ, δὲν εἴμεθα οἱ ἄνθρωποι οἱ νῦν, οἱ καθ' ὁμοίωσίν σου . . . Ὁ Ἄδὰμ ὃν ἐπλάσαν αἱ χεῖρές Σου, και Εὔα, ἡ περικαλλής, ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς Ἡβης των ἐκδιωχθέντες οἱ ἀμαρτωλοὶ ὑπὸ τῆς λύπης και τῶν τύψεων ἀπέθανον . . . ἀλλ' ἐν ἀνηροτάτη ἡλικίᾳ οἱ πρωτόπλαστοι . . . και ἔκτοτε δὲν κατεδέχθησαν ἵνα ἴδῃς ὁμοιώματα αὐτῶν και μόνον τὰς ἀφάρτους και ἀύλους μας ψυχὰς δικάζεις. Ἄλλ' ἂν τὸ βλέμμα ἐστρεφῆς;

ἐν ἐβλεπες πῶς μᾶς παρήλλαξεν ὁ χρόνος θὰ ἀπεκάλεις κἄν αὐτόν, νὰ λείψῃ ἀπὸ τῆς γῆς μας.

Ὁ χρόνος δὲν Σοὶ λέγει τίποτε τῶν πράξεων του λόγον αὐτὸς ὁ ἀντιπρόσωπός Σου, δὲν σοὶ δίδει, διότι τρέφεται, ἐνδυναμοῦται αὐξάνει, ἀποστερωῶν ἡμῶν τὰ ἔτη και κλέπτων τὴν νεότητα.

Δὲν θὰ χαλαρωθῇ τοῦ σύμπαντος ἢ καλλιτεχνικῆ ἀρμονία οὐδὲ ὁ προαιώνιος σκοπὸς ἐὰν δωρήσῃς εἰς ἡμᾶς, ὅποσα δίδεις ἔτη (πλείονα τούτων δὲν ζητοῦμεν) τόσην και νεότητα. Ἄς ἀποθνήσκωμεν . . . κατὰ τὸ θέλημα τὸ Σόν . . . τὸ θεῖον . . . ἀλλ' ὄχι γέροντες κεκυρτωμένοι και κατάλευκοι . . .

Εἶναι αὔριον πρώτη τοῦ ἔτους τόσα δῶρα ἀνταλλάσσονται!!! Ἄχ ἐν Σου δῶρον μόνον ἐν, θὰ μᾶς καθίστα εὐτυχεῖς — ἐν ὅσῳ ζῶμεν, ἀνοιξιν, ἄνθη, φιλήματα νεότητα, ἐνδεδυμένα τὸ παρόν . . . οὐδὲν πλείοτερον.

Ἄλλ' ἄρα μᾶς ἀκούεις;

Ἡ ἀδελφὴ τῆς Σατανίσκης.

Ἐκ Κων/πόλει τῇ 1 7θρίου 1889

Ἡ ΕΝ Τῷ ΚΟΣΜῷ ΕἰΣΟΔΟΣ

Εἶναι τὸ προσφιλέστερον τῶν νεανίδων ὄνειρον. Μετὰ τὴν μακαρίαν ταύτην ἡμέραν ἀναπνεύουσιν ὡς οἱ μαθηταὶ μετὰ τὴν ἐκ τοῦ γυμνασίου ἔξοδον των.

Μέχρι τοῦδε, ἢ νεῖνις ἐκρατήθη εἰς παράνομον εἰρκτήν,

ἔζησε λίαν ἀπομεινωμένη, μόλις ἐν σπανίοις χρονικοῖς διαστήμασι, τῇ ἐπιτρέπετο νὰ φανῇ στιγμαίως ἐν τῇ αἰθούσῃ. Αἱ διασκεδάσεις της, αἱ μόναι ἡδοαὶ της, περιωρίζοντο, εἰς πρωίνους περιπάτους, εἰς ὀλίγα δειλινά, εἰς μικρὰς ἐσπεριδὰς καὶ πηδήματα παρὰ συνομηλικαῖς φίλαις αὐτῆς. Ἄλλ' ὁ χρόνος προὐχώρησεν· ἡ μικρὰ κόρη ἀπέβη μεγάλη δεσποινίς, δέον νὰ σκεφθῶσι πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῆς, νὰ τῇ εὐρωσι μερίδα κατάλληλον, ἀρμοδιάν. Δι' αὐτὸ ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὀδηγηθῇ ἐν τῷ κόσμῳ, νὰ παρουσιασθῇ.

Καθ' ἐκάστην βλέπουσιν ἐρχόμενον τὸν διδάσκαλον τοῦ χοροῦ καὶ τῆς σωματικῆς στάσεως, οὗτινος ἀποστολὴ εἶναι, ἡ καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τελειοποίησις τῆς ἀνατροφῆς τῆς νεάνιδος. Τὴν ἀναγκάζει εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῶν βημάτων της, τῇ διδάσκει τὸ ἀνεπιτήδευτον τῶν κινήσεων, τὰς χαριέσσας στάσεις, τὸ διαφοροτρόπως χαιρετᾶν καὶ ὑποκλίνεσθαι, τὸν τρόπον τοῦ κρατεῖν τὸ ρινόμακτρον καὶ ριπίδιον της, τὸ στηρίζειν βαλλίζουσα τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ συγχωρευτοῦ της. κτλ.

Ἐπειτα ἔρχεται βοηθός, διὰ τῆς πείρας καὶ τῶν συμβουλῶν της. ἡ μήτηρ: Αὕτη, μνεῖ τὴν θυγατέρα της εἰς τὰ μικρά, τῆς ἐπιτρεπομένης φιλαρεσκείας, ἀπόκρυφα, τὴν φωτίζει, τὴν προδιθέτει κατὰ τῶν ἐκπλήξεων, κατὰ τῶν λόγων καὶ δόλων τῶν πᾶνυ προθύμων γυναικαρέσκων· τῇ διδάσκει τὸ τῆς ὀμιλίας ὕφος καὶ περὶ τῶν ἀπαιτουμένων εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν περίστασιν τύπων.

Ἀκολούθως ἀμφότεραι ἐπιθεωροῦσι τὰς διαφόρους ἐνδυμασίας, σκέπτονται ἵνα ἐπινοήσωσι καὶ συνδυάσωσι μίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἀπλότης καὶ ἐξαιρετικὴ κομψότης ὧσι τοιαῦται,

ᾧστε διεγείρειν τὸν θαυμασμὸν καὶ ἐφελκύνειν πάσας τὰς ψήφους.

Τέλος ἡ μεγάλη ἡμέρα ἔφθασεν. Ἡ νεάνις ἐμφανίζεται στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ πατρὸς της, ὅστις τὴν παρουσιάζει τοῖς φίλοις καὶ γνωρίμοις αὐτοῦ. Τὴν περικυκλοῦσι τὴν θαυμάζουσι, μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν, ὅστις συνηθῶς ὑποδέχεται πᾶν νέον.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης κατετάχθη, εἰς τὸν τῶν διὰ γάμον δεσποινίδων κατάλογον. Οἱ ὑποψήφιοι σύζυγοι δύνανται παρουσιασθέντες νὰ ζητήσωσι τὴν χεῖρά της.

Ἐκτελεῖται τότε εἰς τὴν ὑπαρξίν της μεταμόρφωσις τις τόσοσιν ταχεῖα, ὅσον ἢ ἐν πανοραμάτι ἀλλαγὴ θεάς. Φέρονται πρὸς αὐτὴν μὲ τὸ ἀπαιτούμενον σέβας, μὲ τὴν εἰς τὴν νέαν αὐτῆς ὑπαρξίν ἔαρμόζουσαν εὐπρέπειαν. Μετέχει ἀπασῶν τῶν ὑποδοχῶν καὶ ἐορτῶν ἀπάντων τῶν μεγάλων δειπνῶν· βοηθεῖ τὴν μητέρα της εἰς τὰς ἐν τῷ οἴκῳ δεξιώσεις· τὴν συνοδεύει πανταχοῦ εἰς τὰς ἐπισκέψεις της, εἰς τὸ θέατρον, εἰς τὰς μουσικὰς συναυλίας. κτλ.

Τοῦ λοιποῦ ὅταν θὰ ἐγχειρισθῇ ἐπισκεπτήριον διὰ τὴν *Κυρίαν* θὰ φροντίσωσι νὰ προστεθῇ ἐν καὶ διὰ τὴν *Δεσποινίδα*. Τὸ ὄνομά της τέλος γράφεται ἐν ὄλαις ταῖς προσκλήσεσι.

Τώρα πλέον, ῥιφθίσης εἰς τὸν τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἡδονῶν ἀνεμοστρόβιλον, δὲν ἔχομεν ἢ νὰ δεηθῶμεν ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας της, καὶ τῇ εὐχηθῶμεν τὴν ὅσον τάχιον ἀπόκτησιν συζύγου, συμφώνως τῇ κλίσει καὶ καρδίᾳ αὐτῆς.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

ὑπὸ Γ. Γ.

Πέραν 9 Ὀκτωβρίου 1888.

Φ. 2. 1
ΚΑΙ ΠΑΛΟΙΝ

Ἦτο ώραία φθινοπώρου ἑσπέρα.

Ἄνθρωπος εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος εὐγενῆς κατὰ τὸ φαινόμενον διερχόμενος τὴν κεντρικὴν ὁδὸν τοῦ ἀλιευτικοῦ χωρίου Β. . . . ἔστη πρὸ τῶν κιγκλίδων προαυλίου κήπου οἰκίας ἀρκούντως μεγαλοπρεποῦς, καὶ περιέργως παρατήρει ἐντὸς αὐτοῦ.

Παρήλθεν οὕτως ἀρκετὸς χρόνος. Ἀπηυδακνῶς δ' ἀπὸ τῆς κοπώσεως ἐκάθισε χαμαὶ ὑπὸ τὰ χρυσοειδῆ φυλλώματα μεγάλου δένδρου, καὶ καλύψας τὸ πρόσωπόν του διὰ τῶν χειρῶν ἔμεινε βρεμβάζων καὶ σεπτόμενος.

Αἰφνης ἐκ τοῦ κήπου ἐφάνη κορασὶς προσερχομένη, ἀφελῶς ἐνδεδυμένη, καὶ πλησιάζουσα πρὸς τὰς κιγκλίδας εὐγενῶς καὶ μελιχρῆ τῆ φωνῇ, εἶπε πρὸς τὸν βρεμβάζοντα ξένον, ὁδοιπόρον.

— Μοὶ ἐπιτρέπετε, κύριε, νὰ σᾶς ἐρωτήσω τί ἔχετε;

Ὁ ὁδοιπόρος ἐκπλαγεὶς ἠγέρθη, ἐστράφη πρὸς τὴν κορασίδα, καὶ ἔμεινεν ἐκπληκτος.

Παρήλθον οὕτως ἀρκετὰ λεπτά.

Ἡ κορασὶς ἐπιχαρίτως διέρρηξε τὴν σιγὴν, καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησίν της.

Ὁ ὁδοιπόρος συνῆλθε καὶ χαιρετίσας εὐγενῶς τὴν κορασίδα ἀντὶ ἀπαντήσεως τὴν ἠρώτησε.

— Παρακαλῶ, Δεσποινίς, δύνασθε νὰ μὲ εἰπῆτε τίνες κατοικοῦσιν ἐνταῦθα;

— Εὐχαρίστως, κύριε, — Μία γραῖα, καὶ αἱ δεσποινίδες Ἄγνῳ, Φλώρα καὶ Μαργαρίτα.

Ὁ ὁδοιπόρος ἐταράχθη, καὶ ἔνα κρύψη τὴν ταραχὴν του ἠρώτησεν ἀμέσως.

— Τί ἔγινε λοιπὸν ἡ οἰκογένεια Μ; . . . ἦτις κατῴκει ἐνταῦθα;

— ὦ! δὲν γνωρίζω τίποτε, κύριε, ἀπεκρίθη ἡ κορασὶς, παρατηροῦσα μετὰ περιεργείας τὴν τεταραγμένην μορφήν τοῦ ξένου.

— Καὶ δὲν γνωρίζετε λοιπὸν ποῦ ὑπῆγον; ἐπανέλαθεν.

— Ὅχι, οὐδέποτε ἤκουσά τι περὶ αὐτῶν.

— Ὑγιαίνειτε, δεσποινίς, εἶπε καὶ στρέψας βραδέως διήρητο διὰ τῆς κονιορτώδους ὁδοῦ, ἐνῶ ἡ κορασὶς ἔστη, καὶ τὸν παρατήρει περιέργως μέχρις ὅτου ἐγένετο ἀφανής. Τέλος ἔφθασεν εἰς μικρὸν δάσος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε μικρὰ θύρα ἣτις εἰσῆγεν εἰς στενωπὸν· ἔστη πρὸς στιγμὴν ἐπατενίζων μετὰ προσοχῆς καὶ εἶτα ἀνοίξας τὴν θύραν εἰσῆλθε. Παρήλθον πολλὰ ἔτη, ἀφ' ὅτου διὰ τελευταίαν φορὰν εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην, ἀλλὰ ὀλιγίστως εἶχεν αὐτὴ μεταβληθῆ, καίτοι τὰ δένδρα εἶχον πολὺ πυκνωθῆ. Ἐκεῖ εὔρε τὸ γηραιὸν δένδρον ἐφ' οὗ εἶχε χαράξει δύο ὀνόματα προσφιλῆ.

Σκιρτῶν ἐκ χαρᾶς ἐζήτησε τὸν φλοιὸν, ἀνέγνωσε τὰ ὀνόματα Ἀλίκη Μ. . . Ἐβερὰρ Λασέλ, καὶ ἤρξατο μονολογῶν, τὴν κεφαλὴν στηρίζων ἐπὶ τοῦ δένδρου.

«ὦ! ποῦ εἶσαι ἀγαπητὴ μου, φιλότατη μου! Ἐνυμφεύθης ἄρα γὰρ ἐκεῖνον ἢ μένεις εἰσέτι ἐλευθέρα! Θὰ μὲ ἀγαπήσῃς καὶ πάλιν! Θὰ σὲ συναντήσω καὶ πάλιν! Αἰσθάνομαι εἰσέτι τοὺς θερμοὺς δακτύλους σου, ἐντὸς τῶν χειρῶν μου, ἀκούω τὴν γλυκεῖάν σου φωνὴν παρακαλοῦσάν με νὰ σὲ ἀφήσω ἐ-

λευθέραν χάριν τῆς μητρός σου. "Ω! φιλότατη μου, θὰ σὲ συναντήσω ἄρα γε καὶ πάλιν.

Ἀκούσας φωνὰς καὶ βήματα ἀπεσπάσθη ἐν ταραχῇ τοῦ δένδρου, διότι δὲν ἐπεθύμει νὰ τὸν ἴδωσι καὶ κρύφα ἐσφρόγγισε τὰ θερμὰ δάκρυά του.

Εἶχεν ἀγαπήσει τὴν κόρην ἐκείνην καὶ διετήρει εἰσέτι τὴν μνήμην αὐτῆς.

Ἦτο τότε ἐραστής πτωχός. Πλούσιός τις τραπέζιτης προσῆλθε ζητῶν τὴν χεῖρα τῆς ἐρωμένης του καθ' ἣν στιγμὴν ὁ αἰρηνίδιος θάνατος τοῦ πατρὸς της κατέστρεψε τὴν οἰκογενεὶάν της σχεδὸν μέχρι πενίας. Πιεζομένη ὑπὸ τῶν δακρύων καὶ τῶν παρακλήσεων τῆς μητρός της ἡ Ἀλίχη ἠναγκάσθη νὰ ἀθετήσῃ τὴν πρὸς τὸν Ἐβερὰρ ὑπόσχεσίν της καὶ μετὰ ἐν ἔτος νὰ νυμφευθῇ. Δυστυχῆς κόρη. ἠλπίζεν ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ ἐραστής της θὰ ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ αὐτῇ οἰκίαν, ἣν ἡ μήτηρ της θὰ εὕρισκε πρόσφορον αὐτοῖς.

Ἀλλὰ μάτην παρήλθεν ὁ ταχθεὶς χρόνος. Εἰργάζετο ὁ πτωχὸς νέος διηνεκῶς καὶ ἐπιμόνως, ἀλλὰ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους δὲν εἶχε κερδίσει τόσα χρήματα δι' ὧν θὰ ἠδύνατο νὰ νυμφευθῇ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Κυρίας Μ. . . . ἠναγκάσθη λοιπὸν ὡς τίμιος νὰ γράψῃ τῇ Ἀλίχῃ, πληροφορῶν αὐτὴν περὶ τῆς θέσεώς του. Ἡ ἐπιστολὴ του οὐδέποτε ἔσχεν ἀπάντησιν, καὶ οὐδέποτε ἔκτοτε ἔμαθε τι περὶ αὐτῶν.

Παρήλθον ἔκτοτε πολλὰ ἔτη. Ἐπιτυχῆς ἐπιχειρήσεις ἐπλούτισεν αὐτόν, ὅστις σταθερὸς εἰς τὸν πρῶτον αὐτοῦ ἔρωτα, ἐπέστρεψεν εἰς Ἀγγλίαν ὅπως ζητήσῃ αὐτὴν.

Θὰ ἐνυμφεῦθη βεβαίως καὶ ἡ μήτηρ της θὰ ἀπέθανεν ἐ-

σκέφθη, ἀμα ὡς ἠγέρθη ταραχθεὶς ἐκ τῶν βημάτων καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Β. . . .

Οἱ εἰσελθόντες εἰς τὸ δάσος ξένοι ἦσαν Κυρία τις μετὰ μικρᾶς κόρης.

— Μητέρα μου, ἔλεγε τὸ παιδίον, ἐκουράσθην καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὸ δένδρον· ἔχει θέσιν καὶ διὰ σᾶς ἐξηκολούθησεν ἔλθετε νὰ ἀναπαυθῆτε ὀλίγον ἐδῶ!

— Δὲν εἶμαι κουρασμένη ἀγαπητή μου, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ, ἔχουσα τὰ βλέμματά της πρὸς τὰ ἄνω, ἀμα ὡς ἔλαβε θέσιν πλησίον τῆς μικρᾶς της.

— Τί βλέπετε, μητέρα μου, ἠρώτησε θεωροῦσα τὴν παρηλαγμένην μορφήν τῆς μητρός της, μοὶ ὑπεσχέθητε ὅτι ὅταν ἔλθωμεν ἐδῶ θὰ μοὶ διηγηθῆτε μίαν ἱστορίαν περὶ τοῦ μεγάλου τούτου δένδρου.

— Εὐχαρίστως Βέρα μου. Ὅτε ἤμην κοράσιον κατόικουν ἐδῶ, καὶ συνείθιζον νὰ ἔρχωμαι συχνὰ πολὺ συχνὰ εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο δάσος πρῶτον διὰ νὰ παίζω καὶ ἔπειτα νὰ κάθηναι ἐδῶ κατὰ τὰς γλυκεῖας καὶ ἁρμονίας ἐσπέρας μετὰ τινος ὅστις μοὶ ἦτο πολὺ προσφιλῆς. Παρατήρησον ὑπεράνω τῆς τῆς κεφαλῆς σου θὰ ἴδῃς τὸ ὄνομά του, καὶ τὸ ἰδικόν μου.

— "Ω μητέρα μου, ἀλλ' ἠγαπᾶτε λοιπὸν ἄλλον πρὶν ἢ γνωρίσητε τὸν πατέρα μου;

— Ναὶ ἀγαπητή μου, ἐγνώριζον τὸν πατέρα σου, ἀλλὰ δὲν τὸν ἠγάπων. Ὁ δυστυχῆς πατήρ σου ἦτο πολὺ καλὸς πρὸς ἐμέ, Βέρα, ἀλλ' ἐγὼ ἔστω δὲν δύναμαι νὰ σοὶ εἶπω περισσότερα σήμερον.

Ἡ Βέρα ἔμεινε σιωπῶσα ἐπὶ τινὰς στιγμὰς εἶτα δὲ εἶπε.

— Νομίζω ὅτι δὲν μοὶ εἶπατε ὠραίαν ἱστορίαν, ἀλλὰ θλιβεράν ἀλήθειαν.

Ἡ μήτηρ ἐμειδίασε μεγαλογχολικῶς καὶ ἀπεκρίθη.

— Ναὶ ἀγαπητή μου, ἀλλ' εἶναι καιρὸς ν' ἀποχωρήσωμεν.

Οὕτω κρατούμεναι ἀπὸ τῆς χειρὸς μήτηρ καὶ θυγάτηρ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν ἐνῶ ὁ Ἐθεράρ, φθάσας εἰς Β . . . καὶ ἐξετάσας λεπτόμερῶς ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ Ἀλίχη ἐνυμφεύθη τὸν πλούσιον ἐκείνον τραπεζίτην, ὅτι ἐπώλησαν τὴν παλαιάν των οἰκίαν καὶ ὅτι ἡ μήτηρ τῆς ἔζη μετ' αὐτῶν μέχρι τοῦ θανάτου τῆς. Ἦδη ὁμως ἦτο χήρα κατοικοῦσα εἰς ἡμετέραν μετὰ τῆς μονογενοῦς θυγατρὸς τῆς. Τὰ πάντα ἦσαν καλὰ, ἀλλ' αὕτη οὐδέποτε ἐφάνη εὐτυχῆς ὡς ἔλεγον, οὔτε ζῶντος τοῦ συζύγου τῆς, οὔτε μετὰ τὸν θάνατόν του. Πρὸ πέντε ἐτῶν διετέλει χήρα.

Ὁ Ἐθεράρ λοιπὸν ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ τὴν ἐπαύριον εἰς ἡμετέραν, καὶ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν προσφιλῆ αὐτῷ χήραν.

— Μητέρα μου! μητέρα μου! ἐφώνει ἡ μικρὰ Βέρα τρέχουσα εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρός τῆς. Εἷς Κύριος εἶναι εἰς τὴν θύραν, ὁμοιάζει παρὰ πολὺ μικρὰν φωτογραφίαν τὴν ὁποίαν ἔχετε εἰς τὸ λεύκωμά σας.

— Ἀγαπητή μου Βέρα τί λέγεις; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ ἐκπληκτος.

Ἐπὶ κωδωνισμὸς ἐν τῇ θύρᾳ ἐπηκολούθησεν.

— Ἰδοὺ! ἰδοὺ αὐτὸς εἶπε τὸ παιδίον. Ποῖος ἄρα γε εἶναι.

— Κανεὶς ξένος ἀγαπητή μου, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ μειδιῶσα ἐπὶ τῇ περιεργίᾳ τοῦ τέχνου τῆς.

— Ὅχι, ἀλλὰ σὰς λέγω μητέρα μου, ὅτι ὁ Κύριος αὐτὸς ὁμοιάζει πολὺ τὴν εἰκόνα ἐκείνην.

— Κύριός τις ἐπιθυμεῖ νὰ σὰς ἰδῇ, Κυρία, εἶπεν ἡ ὑπηρετρία· ὁ θυρωρὸς λέγει ὅτι εἶναι ξένος, καὶ μοὶ εἶπε νὰ σὰς τὸ εἶπω.

— Ποῖος ἄρα γε εἶναι; Δὲν δέχομαι ξένους εἶπεν ἡ Ἀλίχη. Εἰπέ εἰς τὸν θυρωρὸν, ἐξηκολούθησεν ἀποτεινομένη πρὸς τὴν ὑπηρετρίαν τῆς, νὰ εἶπῃ ὅτι δὲν δέχομαι πρὸ τῆς πέμπτης ὥρας καὶ ὅτι ἂν εἶπῃ τὸ ὄνομά του καὶ τί ἐπιθυμεῖ τότε ἂς περιμένῃ.

Ἐν τούτοις ὁ Ἐθεράρ ἀνυπομονῶν περιέμενε τὴν ἀπάντησιν.

Ἡ θύρα ἠνεώχθη. Ἀνεσείρησεν ἅμα ὡς εἶδε τὴν ὑπηρετρίαν προσερχομένην νὰ τῷ εἶπῃ τὴν διαταγὴν τῆς Κυρίας τῆς.

— Εἰπέ εἰς τὴν Κυρίαν εἶπεν ὅτι ἐπιθυμῶ ἀπλῶς νὰ τὴν ἴδω. Ἰδοὺ δὲς τὸ ἐπισκεπτήριόν μου. Καὶ ἐκ νέου ἤρξατο περιδιαβάζων τὴν αἴθουσαν, ὅτε ἠνεώχθη καὶ πάλιν ἡ θύρα καὶ λεπτὴ ὡς ἡ κυπάρισσος δροσερὰ ὡς ἡ αὔρα Κυρία ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ.

— Ἀλίχη

— Ἐθεράρ.

Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀκούσῃ τί εἶπον μετέπειτα. Παρῆλθον ἀρκετὰ λεπτά. Ἡ δὲ Βέρα ἀνυπομονοῦσα κατῆλθεν εἰς τὸν κήπον καὶ προσεπάθει νὰ κατοπτεύσῃ τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Ἄλλ' ἡ ὑπηρέτρια τὴν ἀπησχόλει εἰς τὸν κῆπον.

— Πῶς Ἔμμα, αὐτὸς ὁ ξένος πιθανὸν νὰ ἦναι δολοφόνος ἢ τρελλός. Νομίζεις ὅτι δύναμαι νὰ μὴ ὑπάγω καὶ νὰ ἀφήσω τὴν μητέρα μου εἰς τὴν διάθεσίν του;

Ἡ Ὑπηρέτρια ἐγέλασε.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ κώδων τοῦ προγεύματος ἤχησε καὶ ἠκούσθη ἡ φωνὴ τῆς μητρὸς τῆς καλοῦσα τὴν Βέραν.

— Ἐδῶ εἶμαι, μῆτέρ μου, εἶπεν εἰσερχομένη ταχέως.

— Βέρα, ἀγαπητὴ μου, εἶχες δίκαιον ἢ εἰκὼν τοῦ Κυρίου εὐρίσκεται εἰς τὸ λεύκωμά μου. Χαιρέτισον τὸν Κύριον.

— Ἐκπληκτος ἡ Βέρα ἔπραξεν ὅτι ἐπεθύμει ἡ μήτηρ τῆς παρατηροῦσα μετὰ περιεργείας τὴν μορφήν τοῦ ξένου ἐναλλάξ καὶ τῆς μητρὸς τῆς, διότι ἔβλεπεν ὅπως παραδόξους ἐκφράσεις ἐπ' ἀμφοτέρων.

— Πόσον σὰς ὁμοιάζει, Ἀλίκη, εἶπε. Προεγευμάτισαν καὶ ἀκολούθως ἀνεχώρησαν.

Ἡ μήτηρ ἔλαβε τὴν Βέραν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ ἀσπάζομένη θερμῶς αὐτὴν τῇ εἶπεν.

— Ἡ ἱστορία τὴν ὁποίαν σοὶ διηγήθην φιλότατη μου ἦτο τὸ εὐτυχὲς τέλος ὅπερ ἐτόλμων νὰ ἐλπίζω. . . Ὁ Κύριος ἐκεῖνος ἦτο ὁ Ἐβερὰρ Λασέλ.

— Τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον εἶδομεν ἐπὶ τοῦ δένδρου ἐφώνησεν ἡ Βέρα.

— Ναί, ἀγαπητὴ μου, ἐπανῆλθεν ὅπως οὐδέποτε πλέον μὲ ἐγκαταλείψῃ. Πιστεύω ὅτι θὰ προσπαθήσῃς νὰ τὸν ἀγαπήσῃς, Βέρα μου, χάριν τῆς μητρὸς σου.

Ὁ παλαιὸς ἔρωσ ἀνεγεννήθη καὶ πάλιν.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Ἐν Σμύρνῃ 29 Αὐγούστου 1888.

Σοφία Δωροθέα.

Ἐν Παρισίοις τῇ 1ῃ/13ῃ Δεκεμβρίου 1888.

Ἀγαπητὴ μου . . . χαῖρε

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Αἰωνίως ἀδελφὴ μου, θὰ μὲ κάμνης νὰ σὲ θαυμάζω, ἂν καὶ ἤδη χιλιάδες λευγῶν μᾶς χωρίζουν. Ὑστερον ἀπὸ τοσούτων μηνῶν ἀποχωρισμὸν, ἐνῶ ἐγὼ ἐξ ἀσυγγνώστου ἀμελείας καθ' ἡμέραν ἀναβάλλω νὰ σοῦ γράψω, αἶφνης λαμβάνω ἐπιστολήν σου, διὰ τῆς ὁποίας ἀντὶ νὰ μὲ ἐπιπλήττης, μὲ μακαρίζεις ἀντὶ νὰ μὲ ζητήσῃς λόγον τῆς ἀμελείας μου, μὲ παρακαλεῖς νὰ μὴ σὲ λησμονήσω ὡς ἂν νὰ ἦτο τοῦτο δυνατόν. Μάθε λοιπόν, ὅτι οὔτε σὺ εἶσαι ἀπὸ ἐκείνας ποῦ λησμονοῦνται, οὐδὲ ἐγὼ ἀπὸ ἐκείνας ποῦ νὰ μὴ τὰ χάσουν (προσωρινῶς) εἰς μίαν τοιαύτην πόλιν.

Τὸ ταξιδίδιον μου . . . ἐκεῖνο ἐπάλαμψε καὶ ἐντρέπομαι νὰ σοῦ τὸ περιγράψω τόσον ἀργά· ἀλλὰ ἀφοῦ τὸ θέλεις θὰ σοῦ εἶπω μόνον, ὅτι τὸ κάλλος τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Αἰγαίου μᾶς με κατέβελξαν. Ὅτε δὲ μετὰ πενταήμερον πλοῦν ἐφθάσαμεν εἰς Νεάπολιν, ἐν τῇ πόλει μεταξὺ ἄλλων ἐθαύμασα

τὰ ἀριστουργήματα τοῦ Μουσείου, ἐκ δὲ τοῦ ἀτμοπλοίου τὴν ἐσπέραν παρέστην θεατῆς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Βεσουβίου . . . Ἐνθυμῆσαι ἀγαπητῆ τί μᾶς ἔλεγεν ἡ Κυρία Χ . . . ἐν τῷ περὶ Πραγματογνωσίας μαθήματι; « Μόνον τὰ εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν αἰσθήσεων παρεχόμενα ἀντικείμενα προξενοῦσι ζωηρὰν ἐντύπωσιν καὶ κατανοοῦνται ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ παιδός ». Ὁμολογῶ ὅτι ὅσα καὶ ἂν ἀνέγων καὶ ἤκουσα περὶ τοῦ Βεσουβίου καὶ περὶ τῶν εὐθυγράμμων ὁδῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν πόλεων οὔτε τούτων τὴν λαμπρότητα, οὐδὲ ἐκείνου τὴν ἐπιβάλλουσαν θεὰν ἐφανταζόμην. Ταῦτα λέγουσα μὴ νομίσῃς, σὲ παρακαλῶ, ὅτι εἶμι τόσον γελοία ὥστε νὰ ὑποθέσω ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃς ἐντὸς τοῦ κιβωτίου τῆς Πραγματογνωσίας κανὲν ἡφαίστειον ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο.

Τὴν Μασσαλίαν ἠδυνήθην καλῆτερον νὰ περιέλθω, διότι διαμείνασα ἐν αὐτῇ ἐπὶ δέκα ἡμέρας καὶ τὴν λαμπρὰν ἐξοχὴν Pradeau καὶ τὸν ζωολογικὸν κῆπον πολλακίς ἐπεσκέφθην, καὶ τὴν μεγαλοπρεπῆ ὁδὸν Canebière ἐθαύμασα, τὴν ὁποίαν κατὰ τὸ λέγειν τῶν Μασσαλιωτῶν ἂν εἶχον καὶ οἱ Παρίσιοι ἤθελον εἶσθαι μικρὰ Μασσαλία.

Τοὺς Παρίσιους, φιλότατη μου, βεβαίως δὲν θὰ ἐπιχειρήσω νὰ σοῦ τοὺς περιγράψω, διότι καὶ ἡ Πραγματογνωσία, ὡς πρὸ ὀλίγου εἶπον, δὲν τὸ ἐπιτρέπει δηλ. ἀπαιτῶ νὰ ἴδῃς τὰ ἀντικείμενα, καὶ αὐτὸ τὸ Εὐαγγέλιον ὀρθῶς παρετήρησε « Ἐρχου καὶ ἴδε. » Ἐπειτα ἄλλο πρᾶγμα. Σπεύδω βιάζομαι, ἀγαπητῆ μου, ἀπόψε πάλιν εἶμεθα προσκεκλημένοι ἡ μήτηρ μου καὶ ἐγὼ εἰς τῆς Κυρίας Dupont, καὶ πρέπει νὰ ἐκμάθω καλῶς τὸ ἀνακτινέν μοι πρόσωπον: παίζω τὴν Ἴφιγένειαν εἰς τὴν ὁμώνυμον τραγωδίαν τοῦ Ρακίνα. Ἀπορεῖς βεβαίως,

ἀλλὰ θὰ ἀπορήσῃς πλείοτερον κατόπιν, μόνον περίμενε ἕως αὔριον τὸ μεσημέρι, ὅτε ἐγεγθεῖσα, θέλω συνεχίσει τὴν ἐπιστολήν μου.

Bon soir!

Τῆ 2/14 Δεκεμβρίου. Ἐνθυμῆσαι τὸν ἐνθουσιασμόν μου, διὰ τὴν κατ' ἤθος ἀνάγνωσιν καὶ ἀπαγγελίαν, ἐνθυμῆσαι πόσας ὥρας ἔδαπανῶμεν ἡμεῖς ἀποσθηθίζουσαι στίχους καὶ ζητοῦσαι τὴν ζωηρὰν καὶ εἰκονικὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν μάλιστα ὅτε ἐπρόκειτο περὶ ἐξετάσεων; ἐνθυμῆσαι βεβαίως, διότι σύ μόνη συνησθάνεσο ὅτι εἶχον δίκαιον ὑπεραγαπῶσα τὴν ἀπαγγελίαν μετὰ τῶν ἄλλων συμμαθητριῶν. Αἱ ἀνόητοι. Ἐντρέποντο νὰ καταγίνωνται περὶ πρᾶγμα τερπνότατον ἅμα καὶ ὠφελιμώτατον θεωροῦσαι αὐτὸ ἀναξιοπρεπές. Πόσον κατὰ τοὺς τόπους διαφέρουσι καὶ αἱ ἰδέαι. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅταν οἰκογένειά τις δώσῃ *soirée*, αἱ μὲν γυναῖκες προσέρχονται διὰ νὰ ἐπιδεικνύωσι τὰ πλούσια κοσμήματά των, καὶ νὰ φλυαρῶσι καὶ νὰ κακολογῶσι τὸν πλησίον των (μὲ συγχωρεῖτε ἀγαπῶ τὴν ἀλήθειαν), οἱ δὲ ἄνδρες διὰ νὰ χαρτοπαικτῶσι, νὰ ἀποχωρίζωνται μαλωμένοι, οἱ πάντες δὲ διὰ νὰ τρώγωσι νὰ χορεύωσι μέχρι μέσης νυκτός. Μόλις ἐπιτρέπεται ὀλίγη μουσικὴ καὶ ἐκείνη ὀργανικὴ καὶ ἄψυχος παραμελουμένης συνήθως τῆς ζωηρᾶς καὶ ἐκφραστικῆς φωνῆς, διὸ εἶναι ἐντροπή, λέγει, νὰ ψάλλῃ τις δημοσίᾳ, καὶ μάλιστα ἂν ἐγεννήθη κόρη. Παρ' ἡμῖν ὅταν φιλόπτωχόν τι ἢ φιλόμουσον σωματεῖον θελήσῃ νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν συνδρομὴν τοῦ δημοσίου συγκροτεῖ χορούς καὶ πάλιν χορούς, περὶ δὲ θεατρικῶν ἰδιωτικῶν παραστάσεων οὐδὲ γίνεται λόγος· διότι πρῶτον ποῦ θὰ εὔρη

τούς ἀπαγγελοῦντας; τίς νέος εὐπαιδευτος ποία νεᾶνις καὶ λῆς οἰκογενείας θὰ τολμήσῃ νὰ ἀναβῆ ἐπὶ τῆς σκηνῆς; τὸ σχολεῖον τοῦ λαοῦ, τὸ κακομοίρικο ἐθνικὸ μας θέατρον σήπειται αἰωνίως μέσα εἰς τὰ σπάργανα, καὶ Κύριος οἶδε ἂν ἀνδρωθῆ ποτέ, ἀφοῦ τοὺς πλείστους τῶν ἡθοποιῶν ἡμῶν θεωροῦμεν ὡς τοὺς ἐσχάτους τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ τοὺς ὀλίγους τοὺς σχεδὸν ἐπαξίως φέροντας τὸ ὄνομα, παραγκωνίζομεν, ἀθρόοι μεταβαίνοντες εἰς τὰς ἐλεεινὰς ἐν Σταυροδρομίᾳ τῶν ξένων σκηνάς. Καὶ ταῦτα μὲν εἰ μὴ οἰκτρότερα τὰ παρ' ἡμῖν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὠραίαν ταύτην τέχνην τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἀπαγγελίας.

Ἐπιθυμοῦμεν δὲ τώρα νὰ μάθῃς τί συμβαίνει εἰς Παρισίους; Ἰδοῦ: Μόλις ἐξήλθομεν ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου διασχίζουσαι τὴν πόλιν ὅπως μεταβῶμεν εἰς τὴν ὁδὸν Bougemont ἐντύπωσιν μεγίστην μοι ἐνεποίησαν αἱ ἀπανταχοῦ τοιχοκολλήσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων, ἐγώ, ἢ τὰς ἀπαγγελίας ἐρῶσα ἀνέγνων τὰς ἐξῆς. «Ἡμερινὴ παράστασις (Matinée) ἐν τῷ θεάτρῳ Mont Parnasse τῶν μελῶν τῆς Δραματικῆς Ἑταιρίας». «Ὁ Κύριος Riquier πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Φιλανθρώπων θέλει ἀπαγγεῖλει σήμερον ποιήματα τοῦ H Daubet καὶ τοῦ P. Déroulède ἐν τῷ μεγάλῳ ἀμφιθέατρῳ τῆς Σορβούνης (δηλ. ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ) κλπ. ἐν δὲ ταῖς ἐφημερίσι τῆς ἡμέρας ἀνέγνων: «Ὁ Κύριος De launay ὑποκριτὴς τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου καὶ καθηγητὴς τῆς ἀπαγγελίας ἐν τῷ Conservatoire (Μουσικὴ καὶ Δραματικὴ τέχνη) θέλει ἀπαγγεῖλει τὴν ἐσπεράν ταύτην ἐν τῇ ἐφespερίδι τῆς Κυρίας Μαρκησίας de Biroux τὴν «νύκτα τοῦ Ὀκτωβρίου» τοῦ Musset, ἢ δεσποινίς Bartet τοῦ αὐτοῦ

θεάτρου θέλει ἀπαγγεῖλει τὸν μονόλογον τῆς Ἀθαλίας τοῦ Ρακίνα». Ὁ Κύριος Coquelin θέλει ἀπαγγεῖλει τὴν ἐπιπέδη τῶν Eugène Manuel κλπ. Ἐννοεῖς ὅτι δὲν ἔπαυσα ἀλλεπαλλήλως νὰ θαυμάζω τοὺς ἡθοποιούς τούτους, καὶ ἐν γένει πάντας τοὺς περὶ τὴν ἀπαγγελίαν ἀπασχολουμένους. Ἦδη δὲ ἐν τῷ δωματίῳ μου εὗρισκεις ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Riquier (La lecture expressive) τὸ περὶ Μονολόγου τῶν ἀδελφῶν Coquelin καὶ τὰ δύο περὶ ἀναγνώσεως γλαφυρότατα συγγράμματα τοῦ σεβαστοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Erneste Legouvé. Ἐνῶ δὲ φαντάζομαι ὅτι καὶ πολλὰ ἄλλα βεβαίως θὰ ὑπάρχωσι περὶ ἀπαγγελίας πραγματευόμενα, τὰ ὅποια δὲν ἠῤκαίρησα νὰ ἀνακαλύψω ἐνθυμούμαι τὰ ἡμέτερα καὶ λέγω κατ' ἐμαυτὴν, ἄρά γε μὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς ἀκαδημαϊκοὺς διὰ νὰ ἔχωμεν περὶ ἀπαγγελίας συγγράμματα;

Εἶπον «Μονόλογον» καὶ σὲ παρακαλῶ μὴ θαυμάσης ἂν σοὶ εἶπω ὅτι δὲν συνεννοοῦμεθα. Παρὰ τοῖς Γάλλοις ὁ Μονόλογος ὑπερχειλίσας τοῦ θεάτρου καὶ αὐτοτελὴς γενόμενος κατέκλυσε πᾶσαν Γαλλικὴν ἐφespερίδα. Τόμοι ὀλόκληροι, πλήρεις ἀστείων καὶ εὐφυῶν μονολόγων ἐκδίδονται ὑπὸ ἐπισημῶν συγγραφέων ἀνὰ στόμα φερόμενοι ὑπὸ νέων καὶ νεανίδων, ἀσχολουμένων περὶ τὴν ἀπαγγελίαν, καὶ τέρποντες πᾶσαν ἐφespερίδα τῶν εὐθύμων Γάλλων. Εἰς πᾶσαν μουσικὴν συναυλίαν, εἰς πᾶσαν εὐεργετικὴν παράστασιν, καὶ ἐν γένει εἰς πᾶσαν ὀμήγυριν Γάλλων, ὁ Μονόλογος καὶ ἐν γένει ἡ ἀπαγγελία παρακίθεται τῷ Μουσικῷ... Ἄλλὰ, πρὸς Θεοῦ, ποῦ μὲ παρέσυρεν ὁ διὰ τὴν τέχνην ταύτην ἐνθουσιασμός; ἐπιστολὴν ἢ διατριβὴν γράφω; Ὡ! πόσον ἀληθές; ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῶν

ιδίων κρίνομεν τὰ ἀλλότρια. Κάθημαι καὶ σοὶ ἐκθέτω ἀτομικὰς ἐντυπώσεις νομίζουσα ὅτι σὲ ἐνδιαφέρουν· κατατρίβω τὸν καιρὸν μου εἰς ἀδιάφορα, ἐν ᾧ σὺ θερμῶς μὲ παρεκάλει ἐν τῇ ἐπιστολῇ σου, νὰ ἐτοιμάσω μετάφρασιν διὰ τὸ Ἡμερολόγιον τὸ ὁποῖον ἐκδίδεις. Πῶς ὁμως θέλεις νὰ υποβληθῶ ἐγὼ τώρα εἰς τοιαύτην ἐργασίαν, ἐνᾧ ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς Ἀπαγγελίας ἐλαυνομένη, διατρέχω τὰς ὁδοὺς, τοὺς κήπους, καὶ τὰ θεάματα τῶν Παρισίων ἀπαγγέλλουσα στίχους; Ἐπίτρεψόν μοι λοιπὸν ἐνταῦθα, ἀντὶ παντός ἄλλου νὰ περιλάβω παρατηρήσεις τινὰς ἐκ τῶν ῥηθέντων συγγραμμάτων τὸ πλεῖστον ἐρρανισθείσας, καὶ εἰς τὴν τέχνην ταύτην ἀφορώσας, ἐξ ὧν ἂν ἐξαγάγῃς τι χρήσιμον εἰς τὸν σκοπὸν σου tant mieux pour toi ma bonne.

1or. Σπουδαιότης τῆς Ἀναγνώσεως καὶ Ἀπαγγελίας. —

Οὐδὲν τῶν ἀφορώντων εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας, εἶναι μικροῦ λόγου ἄξιον, ἐπομένως οὐδὲ ἡ ἀνάγνωσις. Τὸ περίτρανον ἀναγινώσκειν ἢ ὡς λέγομεν συνήθως ἢ κατ' ἤθος ἀνάγνωσις παρὰ μὲν τοῖς Ἀμερικανοῖς ἀποτελεῖ ἐν τῶν στοιχείων τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, παρὰ δὲ τοῖς Γάλλοις θεωρεῖται ὡς τέχνη τερπνοτάτη καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν συντελεστικωτάτη, παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Ἕλλησιν οὔτε θεωρεῖται οὔτε εἶναι, ἀφοῦ εἶναι ἄγνωστος. Ἡ τέχνη αὕτη χρήζει ἰδίας ἐργασίας ἐνδελεχοῦς· ἂν δὲ τινες, καίπερ μὴ ἀσκηθέντες εἰς αὐτήν, ἐπιτυχάνουσιν ἀναγινώσκοντες, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἄλλην αὐτῶν ἀξίαν καὶ βαρύτητα, εἰς τινὰ φυσικὰ χαρίσματα εἰς τὴν φωνὴν κλπ. εἰς τὴν πεποιθήσιν περὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀναγινώσκομένων, ὅταν ταῦτα τυγχάνωσιν ἰδία ἔργα. Ἡ τέχνη αὕτη ὀρίζει διαφόρους κα-

νόνας σκοποῦντας τὴν ἄσκησιν ὀργάνου φυσικοῦ, τῆς φωνῆς, καὶ ὀργάνου πνευματικοῦ, τῆς σκέψεως.

2or. Ὅτι τὸ ἀναγινώσκειν καὶ ἀπαγγέλλειν ταῦτον τῷ ὁμιλεῖν. — Καὶ ὄντως· ὁ ἀναγινώσκων ἢ ἐκ στήθους ἀπαγγέλλων περὶ λόγον ἢ ποιήμα, ἀντιπροσωπεύει τὸν συγγραφέα, καὶ ὁμιλεῖ ἀντ' αὐτοῦ. Ἀφοῦ δηλ. δὲν δυνάμεθα νὰ ἀκούσωμεν λέγοντα, ὁμιλοῦντα, αὐτὸν τὸν συγγραφέα, εἴτε διότι δὲν δυνάμεθα ἢ δὲν θέλομεν νὰ τὸν πληρώσωμεν διὰ τὸν κόπον του, εἴτε διότι εἶναι ἀπῶν, καὶ πωλεῖ εἰς ἄλλους τὴν ζῶσαν αὐτοῦ φωνήν, εἴτε τέλος διότι δὲν ἔχει πλέον οὔτε ζωὴν οὔτε φωνήν ὁ μακαρίτης, διὰ τοῦτο ἀναγινώσκοντες τὰ συγγράμματα αὐτοῦ δηλ. ὁμιλοῦμεν ἀντ' ἐκείνου. Ἄν λοιπὸν τοῦτο ἐστὶν ἀνάγνωσις, πρὸς Θεοῦ διατὶ ἀναγινώσκοντες νομίζομεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁμιλώμεν ἀπλῶς καὶ φυσικῶς· διατὶ νομίζομεν ὅτι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἀναγινώσκοντες νὰ λαλῶμεν μετὰ στόμφου καὶ μοροτόρου ψαλμοδίας; διατὶ βλέπομεν πολλάκις ἀνθρώπους, οὔτινες ἐνᾧ μὲν συνδιαλέγονται καὶ συζητοῦσιν εἶναι ἀπλοῖ καὶ ἀφελεῖς, λαμβάνοντες δὲ εἰς χεῖρας ἐφημερίδα ἢ ἄλλο τι πρὸς διαβεβαίωσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν λεγομένων γίνονται προσποιητοὶ καὶ βεβιασμένοι· διατὶ ἀφοῦ ἡ ἀνάγνωσις οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ὁμιλία ὁ διερχόμενος κἄτωθεν τοῦ παραθύρου ἢ ὁ εὕρισκόμενος ἔξω τοῦ δωματίου ἡμῶν δὲν χρειάζεται μεγάλη γνῶσιν διὰ νὰ καταλάβῃ ὅτι ἀναγινώσκοντες καὶ ὄχι ὁμιλοῦμεν; διατὶ ὅταν μὲν συνομιλῆ τις μετὰ δικηγόρου· ὁ λόγος αὐτοῦ φυσικὸς καὶ ἀφελής, ὅταν δὲ ἀκούῃ αὐτοῦ ἀπαγγέλλοντος τὸν δικανικόν, καὶ ἀναφωνοῦντος «Κύριοι δικασταὶ» ὁ ἀφελῶς συνδιαλεγόμενος ὁμιλεῖ μετ' ἐμφάσεως καὶ στόμφου, διατὶ ἱεροκῆρυξ, διατὶ κα-

θηγηταί Πανεπιστημίου (Ἀθηνῶν λέγω); διατί; διατί τέ-
λος ἡ μαθητεύουσα νεότης ἀπὸ πρωίας μέχρις ἑσπέρας μουρ-
μουρίζει κείμενα πολλάκις ἀνώτερα τῶν διανοητικῶν καὶ
γλωσσικῶν αὐτῆς δυνάμεων, ἠξεύρετε διατί; διότι πολλοὶ δι-
δασκάλοι, δὸς δ' εἰπεῖν καὶ διδασκάλισσαι μετὰ πολλῶν ἐτῶν
πεῖραν κατενόησαν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἀσφαλέστατος τρόπος
ὅπως σκωριάσῃ ἡ μηχανὴ τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας· ἴσως διότι
διὰ τῆς σκωρίας ταύτης ὁ μαθητὴς ἀποκτᾷ χαρακτῆρα στα-
θερὸν καὶ ἀκαμπτον ἵνα γενναίως ὑποστῇ τὰς ἐκ τῆς βλα-
κίας δυστυχίας· ἀλλ' ἄς μὴ παίζωμεν ἐν οὐ παικτοῖς. Εἶναι
μὲν ἀληθὲς ἔτι εἰς πᾶσαν τέχνην ἢ ἐντελῆς μίμησις τῆς φύ-
σεως εἶναι δύσκολος, καὶ ὅτι τοσοῦτον ὁ καλλιτέχνης ἀναδι-
κνύεται τέλειος ὅσον ἀπλούστερα φυσικώτερα καὶ ἀληθέστερα
εἰκονίζει τὰ ἀντικείμενα, κατορθῶν νὰ ἀπατᾷ καὶ αὐτὸν τὸν
ἀκροατὴν, ἢ θεατὴν ἀγνοοῦντα ὅτι ὅσον ἀφελέστερα καὶ ἀπλού-
στερα φαίνονται τὰ προϊόντα τῶν καλῶν τεχνῶν, τόσον περισ-
σοτέραν ὑποκρύπτουσι δυσκολίαν καὶ ἰκανότητα σπανίαν, καὶ
ἐνταῦθα προκειμένου περὶ τῆς κατ' ἦθος ἀναγνώσεως, εἶναι
μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν εἶναι τοσοῦτον εὐκόλον πρᾶγμα τὸ ἀνα-
γιγνώσκειν καὶ ἀπαγγέλλειν ὡς ὁμιλεῖ τις, διότι ἄσκησιν φω-
νῆς καὶ κατανόησιν τῶν ἀναγιγνωσκομένων, τοῦτο ὑποθέτει,
ὅμως ἡ φυσικὴ αὕτη δυσκολία παρ' ἡμῖν ἐπαυξάνεται ὑπὸ
δύο σπουδαιῶν αἰτίων. Ἡ συνήθης στρεβλὴ ἡμῶν ἀνάγνω-
σις προέρχεται ἐκ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν γλώσσης καὶ τῆς κοινῆς
ἡμιμαθείας. Γεννώμεθα καὶ ἀνατρεφόμεθα ἐν τῇ γνώμῃ, ὅτι
ἄλλο ὁ λόγος καὶ ἄλλο τὸ βιβλίον, ἄλλο ἡ ἔννοια, καὶ ἄλλο
τὸ γράμμα, πρῶτον μὲν διότι δυστυχῶς ἡ λαλουμένη πολὺ
διαφέρει τῆς γραφομένης, δεύτερον δὲ διότι παραδειγματὰ τῶν

ἀνωτέρων ἡμῶν εἶναι κακά· ἡ ἀνάγνωσις πρὸ πάντων μὲν
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν γένει δὲ εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια, εἰς τοὺς
συλλόγους καὶ εἰς ἅπασαν τὴν κοινωνίαν ἡμῶν εἶναι μονό-
τονος στομφώδης καὶ βεβιασμένη, μόνον ἀποτέλεσμα ἐπιφέ-
ρουσα τὸν πολῦτιμον ἄλλως ὕπνον. Ὅπως λοιπὸν ἀπαλλα-
γῶμεν τῆς τοιαύτης ἀναγνώσεως καὶ τελειοποιηθῶμεν εἰς τὴν
ἀληθῆ κατ' ἦθος ἀνάγνωσιν, ἀπαιτεῖται τοῦτο μὲν ἄσκησις
τῆς φωνῆς καὶ τῆς ἀρθρώσεως, τοῦτοι δὲ ἀντίληψις ἀκριβοῦς
τῶν ἀναγιγνωσκομένων.

3^{ου}. *Περὶ φωνῆς.* — Τὰ φωνητικὰ ὄργανα διαφέρουσι τῶν
τῆς ἀκοῆς καὶ τῆς ὄρασεως, κατὰ δύο σπουδαιότατα: πρῶτον
μὲν ὅτι αἱ ἐντυπώσεις τῆς ὄρασεως, καὶ ἀκοῆς εἰσὶν ἀποτέλεσμα
ἀκουσίου ἐνεργείας, διότι ὅσκις οἱ ὀφθαλμοὶ ὧσιν ἀνεωγμένοι
καὶ φωτίζονται, ὅσκις τὰ ὦτα ὧσιν ἀνεωγμένα καὶ ὑπάρ-
χει, ἦχος, βλέπομεν καὶ ἀκούομεν ἀκουσίως, ἐνῶ ἡ ἐνέργεια τῶν
φωνητικῶν ὀργάνων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς βουλήσεως, διότι
μόνον ὅταν θέλωμεν φωνοῦμεν. Δεύτερον δὲ ἐνῶ οὔτε βλέ-
πομεν οὔτε ἀκούομεν ὅσον θέλομεν, ἀλλ' ὅσον δύνανται τὰ
ὄργανα ταῦτα τῆς φωνῆς, ἠμποροῦμεν νὰ κανονίζωμεν καὶ
τὴν δύναμιν καὶ τὸ μέτρον, φωνοῦντες εἴτε ἰσχυρῶς εἴτε ἀσθε-
νῶς, εἴτε βραδέως εἴτε ταχέως. Ἐνεκα δὲ τούτου τὴν μὲν
ὄρασιν καὶ ἀκοήν, καθ' ἑαυτὰς δὲν γυμνάζομεν, περὶ δὲ τὴν
γλώσσαν ἐκ τῆς βουλήσεως ἐξαρτωμένην, ἐπὶ πολὺ ἀσχο-
λούμεθα.

Πρὸς τούτοις τὰ φωνητικὰ ὄργανα δὲν εἶναι μόνον φυ-
σικά, ἀλλὰ καὶ τεχνητά· ὡς τὸ κλειδοκύμβαλον· ὅπως δὲ αἱ
ἑξὶ διαπασῶν (octave) τούτου διαιροῦνται εἰς βαρεῖς, μέσους,
καὶ ὀξεῖς ἦχους, οὕτω καὶ ἡ φωνὴ ἔχει δύο διαπασῶν τῶν ὀ-

ποιών οι ἤχοι διαιροῦνται εἰς βαρεῖς, μέσους καὶ ὀξεῖς· τοὺς δὲ ὡς καὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου δὲν δύναται τις σκοπίμως νὰ μεταχειρισθῆ, ἄνευ προηγουμένης ἐνδελεχοῦς ἀσκήσεως. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐνῶ τὸ σύνηθες κλειδοκύμβαλον ἐξερχόμενον τῶν χειρῶν τοῦ βιομηχάνου, εἶναι τέλειον, καὶ οἱ ἤχοι αὐτοῦ ἀκριβεῖς καὶ ἀρμονικοί, ἐκεῖν' ὅπερ ἐκ τῶν χειρῶν τῆς φύσεως λαμβάνομεν ἀπέχει πολὺ τῆς τελειότητος ταύτης· χορδαὶ τινες ἐλλείπουσιν, ὀστάρια τινὰ κακῶς ἠχοῦσιν· ὥστε οὐ μόνον εἴμεθα πεφορτισμένοι νὰ ἀσκῶμεν τὴν φωνήν, ἀλλὰ προηγουμένως καὶ νὰ συγχορδίζωμεν τὸ ὄργανον ἡμῶν.

Καίτοι καὶ τὰ τρία εἶδη τῆς φωνῆς, ἡ βαρεῖα, ἡ μέση καὶ ἡ ὀξεῖα, εἶναι ἀπαραίτητα ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ περιτρανα ἀναγιγνώσκειν . . . ὅμως ἡ χρῆσις αὐτῶν εἶναι διάφορος διότι καὶ ἡ δύναμις διάφορος. Ἡ ἰσχυροτάτη, εὐλυγιστάτη καὶ φυσικωτάτη φωνή, εἶναι ἡ μέση, περὶ τῆς περιφημοῦ ὑποκριτῆς ὁ Μολλὲ ἔλεγεν ὅτι ἄνευ αὐτῆς ὄχετ' ἡ δόξα, δι' αὐτῆς ἐκφράζομεν τὰ φυσικώτατα τῶν αἰσθημάτων, ἐνῶ ἡ βαρεῖα καίπερ ἔχουσα μεγάλην δύναμιν, καὶ ἡ ὀξεῖα μεγάλην λαμπρότητα ἢ φαιδρότητα, (éclat) ὅμως σχεδὸν ἐξαιρετικῶς μόνον εἶναι χρήσιμος. Δικηγόρος τις ὑπερασπιζόμενος δίκην, ἀπέτυχεν, ἐνῶ ἦτο βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας του, διατί; διότι ἀναβάς τὸ βῆμα, ἤρξατο τοῦ λόγου ὁ ἀπρόσεκτος μετὰ τόνου ὀξέος, ὅστις ἐξήρανε καὶ ἠφάνισε τὸν λάρυγγά του, κατεπόνησε τοὺς κροτάφους του, διετάρραξε τὸν ἐγκέφαλόν του, καὶ ὁ δυστυχῆς ἀπωλέσας τότε τὸν πούσουλα, ταραχθεὶς δὲ καὶ τὴν διάνοιαν, δὲν ἐφαντάσθη νὰ καταιάσῃ τὸ πουλί τοῦ τόσφ ἠψηλά πῆγε νὰ κουρνιαξῇ.

Ἄλλ' ἡ μετρία καὶ συνετὴ ἀνάμιξις τῶν τριῶν εἰδῶν τῆς φωνῆς δὲν ἀρκεῖ· ἀπαιτεῖται πρῶτιστα, νὰ ἀσκῶμεν τὴν φωνὴν καθ' ἑαυτήν. Αὕτη δὲ ἡ ἀσκήσις εἰς μὲν τὰς ἀσθενεῖς φωνὰς παρέχει σθένος, εἰς δὲ τὰς τραχείας εὐκαμφίαν, καὶ ἐν γένει κατεργάζεται τὴν φωνὴν τοῦ λόγου, ὡς ἡ μουσικὴ τοῦ ἄσματος.

Πολλάκις μάλιστα, διὰ τῆς ἀσκήσεως δυνάμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν ἤχους, οὓς δὲν θὰ εἴχομεν παράδειγμα· αἰδός τις ἦτις ἐπὶ τρεῖς ὅλους μῆνας ἐπιζητοῦσά τι διαπασῶν εἴτε ἐνδομένη, εἴτε καλλοπιζομένη εὔρε τέλος αὐτὸ ὡς ἔλεγε μέσσα στὰ μποτίνια τῆς ἐνῶ τὰ ἐφόρει.

Καθὼς ὁ στρατηγὸς ὀφείλει νὰ ἦναι ἔμπειρος περὶ τὴν ἵππασίαν, ἵνα ἐν ὄρχ μάχης εὐχερῶς μεταβῆ, ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν· ἐπιστατῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του, ὧν ἠθελεν ἀποτύχει· ἂν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐκινδύνευε νὰ πῆσῃ τοῦ ἵππου, οὕτω καὶ ὁ ἀναγιγνώσκων, ὁ ἀπαγγέλλων ἢ δημηγορῶν, ὀφείλει νὰ ἀσκήσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὴν φωνὴν του, ἵνα μὴ ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου παρέχῃ αὐτῷ πράγματα, καὶ ἵνα ὀλόκληρος ἀφεθῆ εἰς τὸ αἰσθημα καὶ τὴν ἐννοίαν τῶν λεγομένων.

« Βουλευτὴς τις λέγει ὁ Κύριος Legouvé φίλος καὶ ὀμιλῆ μου, ἔχων πολλὰ προσόντα καὶ γνώσεις, καὶ ζητῶν διὰ τῆς βουλευτικῆς ὑπουργίας, μὲ προσεκάλεσεν εἰς τὴν Βουλὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἀπαγγείλῃ λόγον σπουδαῖον πρὸς ἵπουργίαν. Λυθείσης δὲ τῆς συνεδρείας σπεύδει πρὸς με ὅπως μᾶθῃ τὰς ἐντυπώσεις μου. — Λοιπόν; μὲ λέγει. — Λοιπόν, φίλε μου, λέγω καὶ ἐγὼ δὲν θὰ εἰσέλθῃς ἀκόμη εἰς τὴν κυβέρνησιν. Διατί; — Διότι δὲν ἤξεύρεις νὰ ὀμιλῆς. Πῶς δὲν

ἤξεύρω νὰ ὀμιλῶ; ὑπέλαβεν ἐκεῖνος προσβληθεὶς ὀλίγον· καὶ ὁμῶς ὁ λόγος μου . . . — "ὦ ὁ λόγος σου ἦτο ἐξαιρετος, βαθύς, πλήρης εὐθυκρισίας, ἐνίοτε δὲ καὶ εὐφυΐας· ἀλλὰ τί ὠφέλησεν, ἀφοῦ δὲν ἤκουσαν τὰ μισά; — Δὲν μὲ ἤκουσαν! ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ ὠμίλησα τόσον ὑψηλά, τόσον δυνατὰ, ὥστε

— "Ὡστε ἤμπορεῖς μάλιστα νὰ πῆς ὅτι ἐβόας· καὶ δι' αὐτὸ ἴσως μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, ἡ φωνή σου ἐξετροχιάσθη Ἀλήθεια ἔχεις δίκαιον! — Στάσου δὲν ἐτελείωσα ἀκόμη· ἀφοῦ ὠμίλησες δυνατὰ ὕστερον καὶ ἐβιάσθης. "ὦ! ἐβιάσθην εἶπεν ἐκεῖνος ἀπολογούμενος· ἴσως ὀλίγον περὶ τὸ τέλος, διότι ἠθέλησα νὰ συντομεύσω. — Καὶ δι' αὐτὸ ἔκαμες ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον, ἐμήκυνας. Μάθε, φίλε μου, ὅτι εἰς τὸ θέατρον τότε σκηνή τις φαίνεται μακρὰ, ὅταν ἀπαγγελθῆ ταχέως, διότι ὁ θεατὴς ἐξυπνος ἂν προμαντεύῃ τὸ ἐλάττωμα δηλ. τὸ μῆκος, ἐνῶ ἂν δὲν προμαντεύῃ, ἴσως ἡ προσοχὴ αὐτοῦ ἤθελε τραπῆ καὶ τὸ νόημα »

Ἄλλ' ἡ φωνὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι τόσῳ ἀνεπαρκῆς ἐν τῷ λόγῳ, ὥστε πολλάκις οὔσα ἄφθονος καὶ πλουσία διὰ ὑπὸ τῆς ἀρθρώσεως ἠσκημένου στόματος, ἐπισκιάζει τὸν λόγον· ὅσοι μεγαλοφώνως ἀναγινώσκουσι καὶ θορυβωδῶς ὀμιλοῦσι, δὲν ἀκούονται πλέον, διότι παρ' αὐτοῖς ὁ φθόγγος καταπίνει τὴν λέξιν, τὰ φωνήεντα τρώγουσι τὰ σύμφωνα, καὶ ἐπέρχεται σύγχυσις ἀνυπόφορος. Τοιοῦτον ἐπιφέρει ἀποτέλεσμα ἡ ἐλλείψις ἐντελοῦς ἀρθρώσεως.

4ον *Περὶ ἀρθρώσεως.* Ἐκτὸς ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, ὡς ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ καὶ ἐν ἄλλαις τισὶ κωμωδίαις, ἐνθα ἡ κατὰ τόπους προφορὰ βραχύνει ἢ μηκύνει καὶ ἐν γένει ἄλλοιοῖ

τινὰ τῶν φωνηέντων· ἡ κοινὴ ἡμῶν γλῶσσα δὲν διακρίνει μακρὰ καὶ βραχέα φωνήεντα, ὥστε ἡ προφορὰ αὐτῶν δὲν παρουσιάζει δυσκολίας. Ἡ τῶν συμφώνων ὁμῶς, χρήζει ἰδίας ἐργασίας, τῆς καλουμένης ἀρθρώσεως, διότι παρὰ τοῖς πολλοῖς ἡ προφορὰ, ἢ εἶναι λίαν τραχεῖα, ἢ τούναντίον χαῦνος, ἢ καὶ ὑπόκωφος. Πῶς λοιπὸν διορθωτέα αἱ ἐλλείψεις αὗται; Ἴδου μέσον εὐφυές, ὅπερ πᾶς τις δύναται νὰ μεταχειρισθῆ. Ὑπόθεσις ὅτι θέλεις νὰ ἐμπιστευθῆς εἰς φίλον μυστικὸν σπουδαῖον, ἀλλὰ φοβεῖσαι μὴ ἀκουσθῆ ὑπ' ἄλλων, ἐπειδὴ ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἐν ᾧ εὐρίσκεισαι εἶναι ἀνοικτὴ, καὶ εἰσὶ τινες εἰς τὰ παρακείμενα δωμάτια. Μὴ προσελθὼν θέλεις ὀμιλῆσαι τὸν φίλον εἰς τὸ οὔς; ὄχι βεβαίως· διότι φοβεῖσαι μὴ φωραθῆς ἐν στάσει, ἢ τις ἤθελε σὲ προδώσει. Ἴδου τί κάμνεις τότε; Στρέφου παρὰ τὸν φίλον· καὶ βλέπων αὐτὸν κατὰ μέτωπον, ὀμιλεῖς μετ' ὀλιγίστης φωνῆς, καὶ ἅμα προσπαθὼν νὰ προφέρῃς ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβέστερα, καὶ ζωηρότερα· τουτέστιν ἐντελῶς ἀρθρῶν, ἐπιφορτίζεις τὴν προφορὰν σου νὰ μεταφέρῃ τοὺς λόγους σου τόσον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ὅσον καὶ εἰς τὰ ὠτὰ του. Ἴδου λοιπὸν τὸ ἀσφαλές καὶ ἀλάνθαστον μέσον τοῦ ἀσχεῖν καὶ διορθεῖν τὴν προφορὰν, καὶ ἀπαλάττειν αὐτὴν τῆς τραχύτητος ἢ χαυνότητος, καὶ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀτελειῶν. Ὑπόταξον ἑαυτὸν ὑπὸ τοιαύτην ἀσκησιν ὀλίγων μηνῶν, καὶ θὰ ἴδῃς πῶς οἱ ἀρθρωτῆρες μῦς σου καθιστάμενοι εὐκαμπτοὶ καὶ ἰσχυροὶ, ἐπιτηδειότατα θέλουσι ἐξακοντίζει τὰς λέξεις σου καὶ εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς αἰθούσης.

Ἡ ἐν τῇ ἀναγνώσει σπουδαιότης τῆς ἀρθρώσεως, εἶναι ἄπειρος· δι' αὐτῆς καὶ μόνῃς ἀποκτῶμεν τὴν σαφήνειαν, τὸ

σθένος, τὴν σφοδρότητα, καὶ ἐκφράζομεν τὸ πάθος. Τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ δύναμις αὐτῆς, ὥστε καὶ αὐτὴν τὴν φωνὴν ἂν ᾔνε ἀσθενῆς, δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ. Πολλοὶ ὑποκριταὶ εἶχον ἀπωλέσει τὴν φωνὴν των, τινὲς δὲ τῷ χρόνῳ καὶ τοὺς ὀδόντας, καὶ ὁμως συνεκίνουν καὶ παρέσυρον ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ τοὺς θεατάς, πῶς δὲ τοῦτο; διὰ τῆς ἀρθρώσεως.

5ον *Περὶ στίξεως.* Ἡ γραμματικὴ διδάσκει, πότε πρέπει νὰ στίζωμεν γράφοντες· ἀλλ' ἐν τῇ ἀναγνώσει, ὀφείλομεν πολλάκις νὰ αὐξήσωμεν τὰς στίξεις, ἀναλόγως τῆς ἐννοίας. Πρὸ πάντων δὲ τὸ ὑποκείμενον τιθέμενον συνήθως ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως, καὶ ἀποχωριζόμενον αὐτῆς, γίνεται οὕτω μεγαλοπρεπέστερον, ὡς: « . . . ἀλλ' ἐκεῖνος — τῇ δυνάμει τῆς πίστεως, τοὺς μὲν, φίλους ἐποίησε τοὺς δὲ, ἐξολόθρευσε παντελῶς. » Προσοχὴ δὲ νὰ μὴ ἀφίνωμεν τὴν φωνὴν νὰ καταπέσῃ εἰς τὸ τέλος τῶν προτάσεων.

6ον *Ὅτι ὁ ἐπιτήδειος ἀναγνώστης εἶναι καὶ ἐπιτήδειος κριτικός.* Διότι προσπαθῶν νὰ μεταδώσῃ τὰς καλλοῦσας τῶν ἀναγινωσκομένων ἔργων, ἀναγκάζεται καὶ εἰς τὴν καθ' ὅλην ἐννοίαν νὰ ἐμβαθύνῃ, καὶ τὰς κατὰ μέρος χάριτας τοῦ ὕφους νὰ ἐκτιμᾷ. Ἡ σπουδὴ τῆς ἀναγνώσεως, οἷαν ἐννοοῦμεν αὐτὴν, παρέχει τοιαύτην ἀναλύσεως δύναμιν, ὁποῖαν ἡ συνήθης σιωπηλὴ ἀνάγνωσις δὲν θὰ γνωρίσῃ ποτέ. Καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ ἄμικτον κακοῦ, διὰ τοῦτο ἡ τέχνη τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἀπαγγελίας, κριτικοὺς ἡμᾶς καθιστῶσα, ἐξάγει ἐνίοτε τῆς ἀπάτης, διαλύει τὰ ὄνειρα ἡμῶν καὶ ἂν πολλάκις ἐμποιῇ ἡμῖν θαυμασμὸν διὰ τὰ ἀναγινωσκόμενα, ἐνίοτε ὁμως ἀφαιρεῖ αὐτόν, ἐξ ἄλλων ἔργων τέως θεωρουμένων ἀριστουργημάτων.

Πόσαι κεκρυμμένα ἐλλείψεις ἀποκαλύπτονται εἰς τὸν αὐστηρὸν κριτὴν τὸν καλούμενον ἀναγνώστην! Πόσα συγγράμματα καὶ συγγραφεῖς θαυμαζόμενοι ἀδυνατοῦσι νὰ ὑποστῶσι τὴν βάσανον τῆς ἀναγνώσεως! Λέγομεν πολλάκις ὅτι ἐννοιά τις, ἀλήθειά τις εἶναι ὀφθαλμοφανής· καταλληλότερον θὰ ἐλέγομεν πολλάκις ἂν ἦτο δυνατόν ὅτι εἶναι μᾶλλον ὠτοφανής· καὶ ἐν τινι. Ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ τρέχουσιν ἐπὶ τῶν σελίδων, παρέρχονται περιττολογίας, καὶ παραβλέπουσι χωρία ἐπιβλαβῆ καὶ ἀξιόμηπτα, τὸ οὖς ἀκούει τὰ πάντα, τὸ οὖς δὲν παραβλέπει, διότι ἔχει λεπτότητα καὶ ὀξυδερκειαν τοιαύτην, αἰσθάνεται ἐρεθισμοὺς τοιούτους, οἷους ὁ ὀφθαλμὸς δὲν ἐφαντάσθη ποτέ. Νοῦς ὄρα, καὶ νοῦς ἀκούει· ἀλλ' ὁμολογητέον ὅτι μᾶλλον ἀκούει ἢ ὄρα· διὰ τοῦτο ὅταν ἡμεθα ἀφηρημένοι, μᾶλλον αἰ ἐντυπώσεις τῆς ἀκοῆς ἢ αἰ τῆς ὀράσεως ἐξάγουσιν ἡμᾶς τῆς ἀφαιρέσεως.

Πολλαὶ λέξεις καὶ φράσεις, σιγῇ μὲν ἀναγινωσκόμεναι παρέρχονται ἀπαρατήρητοι, ἐνώπιον δὲ ἀκροατηρίου, κινουῦσι εἰς ἀγανάκτησιν καὶ ἀναγνώστην καὶ ἀκροατάς· καὶ τὸ περιέργον ὅτι ὅσον οὗτοι πολυπληθέστεροι, τόσον ἐκεῖνος καθίσταται ὀξυδερκέστερος.

7ον *Μιμῆσθε τὴν φύσιν.* Ἀκούετε μετὰ προσοχῆς τῶν διαλεγομένων καὶ διηγουμένων· βλέπετε πῶς μεταβάλλουσι τὸν τόνον τῆς φωνῆς, ἀναλόγως τῶν ἐννοιῶν καὶ τῶν αἰσθημάτων· πρὸ πάντων δὲ σπουδάζετε τὰ παιδία. Ἴδου θαυμάσιοι τῆς ἀπαγγελίας διδάσκαλοι· ὁποῖα ἀγνότης, ὁποῖα ἀκρίβεια περὶ τοὺς τόνους τῆς φωνῆς! Ὑπὸ τῆς φυσικῆς εὐστροφίας τῶν ὀργάνων των βοηθούμενοι φθάνουσιν εἰς τολμηρὰς κάμψεις τῆς φωνῆς, ὁποίας οὐδὲ οἱ ἰκανώτατοι τῶν ὑπο-

κριτῶν ἤθελον φαντασθῆ. Ἠκούσατέ ποτε κοράσιον διηγούμενον μυστικόν, ὅπερ συνέλαθεν, οὕτως εἶπειν, ἐπ' αὐτοφόρῳ ἢ σκηνὴν τινα μυστηριώδη, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθη; τόσον ἐντελῶς μιμεῖται ὅλας τὰς φωνάς, τόσον ἀκριβῶς ἀναπαράγει ὅλους τοὺς τόνους, ὥστε νομίζετε ὅτι ἀκούετε καὶ βλέπετε τὰ πρόσωπα δρώντα. Καὶ ὅμως εὐθὺς μετὰ ταῦτα, προτρέψατε αὐτῷ νὰ εἴπῃ τινὰ τῶν ἄλλων ἀπλῶν ἐκείνων μύθων τοῦ σχολείου, θέλετε ἴδει ὅτι οἱ μεγάλαι οὗτοι καθηγηταὶ τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἀπαγγελίας, ἀρχίζουσι τὴν γνωστὴν μονότονον ψαλμωδίαν.

8ον *Περὶ τοῦ ἐν τῇ προτάσει οὐσιώδους ὄρου. (Mot de valeur)*. Οὕτως ὀνομάζομεν τὴν σημαντικωτάτην πασῶν τῶν λέξεων τῆς προτάσεως· αὕτη δὲ ἡ λέξις ὅτε μὲν εἶναι τὸ ὑποκείμενον ὅτε δὲ οἶος δῆποτε ἄλλος ὄρος. Τότε μόνον ὁ λόγος θέλει γίνεαι σαφής, ὅταν ὁ ἀναγνώστης ἀνακαλύψῃ καὶ διὰ τῆς προφορικῆς στίξεως ἐξάρχῃ, διαστείλῃ τὸν οὐσιώδη ἄρον. Ἐν τῷ μύθῳ.

« Τὸ ἀηδόνι καὶ ὁ ὄνος τοῦ ὁποίου παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ τέσσαρα πρῶτα τετράστιχα.

1 Ὁ κύρ ὄνος μας μιὰ μέρα,
βουτημένος μέσ' εἰς τὴν σκόνι,
πάγει βρῖσκει τ' ἀηδόνι
καὶ καλὰ τὸ ἐρωτᾷ :

2 Δὲν μοῦ λὲς παρακαλῶσε
ἓνα στρογγυλὸ λογάκι
γιατ' ὁ κόσμος διαβολάκι
ἀπὸ μὲ σὲ προτιμᾷ ;

3 Δὲν εἶν' ἄδικο κ' οἱ δύο
ἐνῶ ψάλλομεν ἐξ ἴσου
τὴν φωνὴν πλὴν τῆ δικῆ σου
νὰ νομίζουν πλὴν γλυκειά.

4 Καὶ ἐνῶ ἄς μὴ τὸ κρύψω
(μὴ σοῦ κακοφαίνετ' ὅμως)
ἡ δική μου εἶν' συντόμως
κάπως πλέον τεχνικὴ κλπ.

Ἐνταῦθα φιλότατη μου, χωρὶς νὰ σοῦ ζητήσω συγγνώμην διακόπτω τὰς παρατηρήσεις μου, διότι πλέον καὶ σὺ μὲ βαρέθηκες· ἀλλὰ τὸ περίεργον ὅτι ἐνταῦθα θὰ τελειώσῃ καὶ ἡ ἐπιστολή μου· περὶ δὲ τῶν ἄλλων σπουδαίων ζητημάτων, καὶ ἰδίᾳ τῆς τοαλλέτας, δὲν κάμνω λόγον ἀδελφῆ, διότι ἐκτὸς τῆς ἀπαγγελίας, οὐδὲν ἄλλο μοῦ ἀρέσκει σήμερον· θὰ πῆς πῶς εἶναι *caprice de femme*, τὸ μέλλον θὰ τὸ δείξῃ.

Ἡ μήτηρ μου καὶ ἐγὼ σὲ ἀσπαζόμεθα ἐγκαρδίως· ἤθελα νὰ προσθέσω « καὶ ὁ Κος Delaunay ὁ ὑποκριτῆς » ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν τὸν γνωρίζεις.

Ἡ φίλη σου
Nina Εὐθυμιάδου.

Η ΧΗΡΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ

ΠΡΑΞΙΣ Γ'.

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις παρὰ τῇ Ἀσπασίᾳ. Αἴθουσα πολυτελῶς ηὔ-
τρεπισμένη. Νύξ λαμπρῶς φωταγωγημένη. Ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ κιό-
νων ζωγραφίαι ἀριστοτεχνῶν, ἀγαλμάτια καὶ ἀνθοδόχοι. Θρόνος δι'
ὀλοτηρικοῦ χρυσοκεντήτου ἐσκεπασμένος, ἐδώλια.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ἀσπαδία, Πλάτων, Φαίδων, Ἀλκιβιάδης.

Ἀσπασία.

(Ἴσταται παρὰ τὸ παράθυρον λαμπρὰν ἐσθῆτα ἠμφιεσμένη, καὶ
χρυσῆν ζώνην· τὸ μέτωπόν της στέφει διάδημα ἀδαμντοποιίκιλτον
ὥσει ρεμβάζουσα καὶ μὴ προσέχουσα εἰς τὴν παρουσίαν τῶν ξένων.)

Φθινόπωρον! φθινόπωρον! (στενάζει) Ἄχ! χρόνε σὺ τα-
χύπτερε ὠκύπου.

Σωκράτης.

Πεφιλημένη Ἀσπασία, ἰδοὺ ἡμεῖς εἰς τὰ ἀνάκτορά σου,
ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ σου, διψῶντες τῶν ῥημάτων σου. Τί βλέπεις
ἐκεῖ κάτω;

Ἀσπασία.

Τὸν κῆπὸν μου, τὴν γύμνωσιν τῶν δένδρων καὶ τὸν ἀπαί-
σιον ἐκ φύλλων τάπητα.

Πλάτων.

Ἄλλὰ τὸν τάπητα αὐτόν, ἀνάρπαστον ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν
πτερύγων των, θὰ φέρωσιν οἱ ἔτησίαι, ἐντὸς μικροῦ τὸ ἔαρ θ'
ἀναθήλη εἰς τὰς κλεινάς· τὰ μέτωπα θὰ φαιδρυνθῶσιν ὄλων,
καὶ πανόλβιοι θὰ χαιρετήσωμεν τὰ μειδιάματα ἡοῦς ῥοδο-
βαφοῦς.

Ἀλκιβιάδης.

Ναί, ναί τὴν κεφαλὴν μὲ ἄνθη πάλιν στέφοντες, καὶ ἔρω-
τύλοι κλίνοντες παρὰ τοὺς κόλπους τῶν παρθένων, θ' ἀκρο-
ζόμεθα τὸ ἄσμα τῶν πτηνῶν, καὶ τοὺς παλμούς τῶν μαρμα-
ρίνων των στηθῶν.

Πλάτων.

Καὶ τὰ δενδρύλλια τὰ γείτονα, τὰς κορυφὰς των κλίνοντα
πρὸς ἄλληλα, θὰ ἀνταλάσσωσι φιλήματα καὶ δάκρυα.

Ἀσπασία.

Κλαίουσ' καὶ τὰ δένδρα. Ἄ ναί, ἡ δρόσος εἶναι τὸ δά-
κρυον. Πλὴν πῶς αἰσθάνονται, ὦ Πλάτων, καὶ τὰ δένδρα;

Πλάτων (πλησιάζων).

Πλείότερον ἡμῶν, φιλότατη Ἀσπασία, ἡμῶν τὸν νοῦν καὶ
τὴν καρδίαν περισπᾷ ἡ μέριμνα, βιωτικαὶ φροντίδες καὶ ἄλ-
λα πάθη, πόθοι ἐν ταύτῳ, ὧν μέτοχα τὰ δένδρα καὶ τὰ
ἄνθη — πανόλβια δὲν εἶναι· (δεικνύει διὰ τῆς χειρὸς) ἰδὲ τὸ
ἀσθενὲς αὐτὸ ἐκεῖ δενδρύλλιον, καμπτόμενον ὑπὸ τοῦ νότου
καὶ ὑπὸ ψεκάδων ῥιπιζόμενον βροχῆς· ἀκούεις συριγμόν; εἶ-
ναι ὁ στεναγμός του· ἀκούεις τὸν τριγμόν; εἶναι παλμός. Τὸ
δεῖλαιον πῶς φρίσσει.

Ἄλκιβιάδης.

Κατὰ τὸ ἔαρ ἢ χαρὰ εἰς τὰς ἀναίμους φλέβας διαχέεται,
καὶ ἐπὶ τῶν κλώνων των

Ἀσπασία.

Θὰ εἴπης ὅτι ψάλλουσι πτηνά.

Ἄλκιβιάδης.

Ναί.

Ἀσπασία (Μειδιῶσα καὶ βαίνουσα πρὸς τὸν θρόνον της).

Εἶσαι πεζὸς ὡς πάντοτε.

Ἄλκιβιάδης.

Δὲν εἶμαι Πλάτων βέβαια.

Πλάτων.

Πλάτωνα μὴ κολακεύης φίλον ἦτορ.

Ἄλκιβιάδης.

Πλὴν λέγω τὴν ἀλήθειαν (ὀρέγων αὐτῷ τὴν χεῖρα). Πλά-
των, εἶσαι ἀθάνατος· ἐνῶ ἐγώ.

Φαίδων (τῷ Σωκράτει).

Διδάσκαλε συνήχθημεν ἐδῶ, ἵνα Σωκράτου τὴν σοφὴν δι-
δασκαλίαν διδαχθῶμεν.

Ἀσπασία.

Ναί, ὑπεσχέθης Σώκρατες, περὶ Ἀθανασίας νὰ μᾶς εἴπης
σήμερον. Ἀκούομεν.

Σωκράτης.

Τί σκέπτομαι, τί ἐν τῷ νῷ ἀνακυκᾶται τῷ ἐμῷ, πρὸς τὰ
τὰ ὄμματα τῆς διανοίας στρέφω, ἐγὼ τὸ ράκος, ὁ τὸ πνεῦμα

αἰσθανόμενος, στεφάνη σιδηρᾶ σφιγγόμενον, ἐπιθυμίας σκέ-
ψεις, τάσεις ψυχῆς ὑμῖν θὰ εἶπω. Καὶ ἄρχομαι ἀπὸ ψυχῆς.

Πλάτων εἶπε πῶς ἀντελήφθης περὶ τῆς ψυχῆς;

Πλάτων.

Ὅτ' ἡ ψυχὴ εἶναι τί ἄϋλον πλὴν αἰσθητὸν τῷ νῷ.

Σωκράτης.

Νοῦν δὲ τί λέγομεν; Μὴ ἐν τῷ νῷ καὶ ἡ ψυχὴ συνυποτί-
θεται; ἢ ἐννοεῖς χωρὶς ἀλλήλων, νοῦν ψυχὴν;

Πλάτων.

Τῷ νῷ καθυποβάλλονται ὅσα εἰς τὰς λοιπὰς αἰσθήσεις μας
προσπίπτουσιν· εἶναι ὁ αἰθὴρ τῶν οὐσιῶν, ὑφ' οὗ κατεξεργά-
ζονται. Ἄρα τακτέον καὶ αὐτὸν τῇ ὕλῃ, ἢ ὡς μεταί-
χιμιον ψυχῆς καὶ ὕλης. — Ὁ νοῦς δέ, ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἐνερ-
γῶν, συναρωγὸν τὴν ὕλην ἔχει· ἐνῶ ἡ ψυχὴ, ἀδέσποτον τυγ-
χάνει τι, καὶ οὐχὶ τοῦ κόσμου τούτου. Ἄϋλον, ἄμορφον, διότι
ὁ νοῦς πεπερασμένος· τὸ ἄπειρον αὐτὸ — ψυχὴν — δὲν δύνα-
ται νὰ περιορίσῃ.

Σωκράτης.

Ὅρθως, τὸ ἄπειρον ὑπὸ πεπερασμένου δὲν ὀρίζεται.

Πλάτων.

Καὶ συνεπῶς ὡς ἄϋλον, ὡς ἄμορφον, εἶναι τι ξένον τῷ
πλανήτῃ μας καὶ πανταχοῦ χωροῦν, πλὴν χώρον μὴ πληροῦν.

Φαίδων.

Πῶς ἄρα οὖν χωρεῖ, ἐν χώρῳ καὶ χωρὸν οὐ πληροῦν. Πλὴν
τοῦτο ὑπὲρ τοὺς φυσικοὺς κανόνας.

Σωκράτης.

Και διὰ τοῦτο ὑπὲρ φύσιν.

Φαίδωρ.

Ἄρα διττὴ ἡ φύσις;

Πλάτων.

Οὐχί, πλὴν φύσις, καὶ τὸ ὑπὲρ φύσιν.

Ἀσπασία.

Ἄλλὰ τὸ ὑπὲρ φύσιν πῶς ἐν τῇ φύσει εὐρηται;

Σωκράτης.

Τῆς φύσεως δεσπότης εἶναι εὐρηται πανταχοῦ, καταπα-
τεῖ οὐ μόνον τὸ στερέωμα καὶ τὸν πλανήτην μας, ἀλλὰ τὸν
ἄπειρον αὐτὸν τὸν χρόνον.

Ἀσπασία (ἀνατινασσομένη ἐπὶ τοῦ θρόνου της)

Τὸν χρόνον εἶπας, τί τοῦ Κρόνου τὸν συνώνυμον! αὐτὸν ὄν
ὡς πατέρα τῶν Θεῶν.

Σωκράτης (μειδιῶν).

Τὸν Κρόνον ναί, τὸν ἡττηθέντα παρὰ πλάσματος τῇ ἀ-
ρωγῇ.

Ἀσπασία.

Εὐφήμει μὴ τὸ ἀκούσωσιν.

Σωκράτης.

Πρὸς τί τοὺς διαλογισμοὺς νὰ κρύψω, ἀφοῦ τὸ ὑπὲρ φύσιν
πάντα τὰ ἐν νῶ γνωρίζει; Νὰ φοβηθῶ; πλὴν κρύπτων τις
τὰς σκέψεις του σφάλλει πλειότερον· ναί τὸ κρύπτειν εἶναι
ιερόσυλον (ἀνίσταται). Ἀκούσατέ με, φίλοι μου. Τὸν χρόνον

ναί, αὐτὸ τὸ ὑπὲρ φύσιν ἔπλασσε· ἀλλ' εἶναι πλάσμα αὐλον
ἴσως ὁ χρόνος· περὶ αὐτοῦ θὰ σᾶς λαλήσω ἄλλοτε. Ἡ εἶν'
αὐτὸς ὁ χρόνος, ἢ τὸν χρόνον ἔπλασσε ἵνα πρὸς τὸν ἀμβλυ-
ποῦντα δείξῃ ὅτι τοῦ ἀπείρου χρόνου, τοῦ ἀτέρμονος, ὑπάρ-
χει τι ἀνώτερον, πρὸς ὃ μάτην τὰ ὄμματά μας στρέφο-
μεν· καὶ ἔθετο ἡμῖν ὡς ὄριον, ἄνευ ὀρίων χρόνον. Διέλθετε τὸ
ἄπειρον τοῦ χρόνου, τὴν σκιάν αὐτὴν ὑπερπηθήσατε τοῦ ὑπὲρ
φύσιν ὄντος, καὶ τότε ἀντιμέτωποι θὰ ἴστανται οὐχί τὰ σώ-
ματα, οὐχί τὸ πνεῦμα, ἀλλ' αἱ ψυχαὶ σας πρὸ αὐτοῦ.

Πλάτων.

Τοῦ ὑπὲρ φύσιν;

Σωκράτης.

Ναί· — ὁ χρόνος ὅμως ὁ φαινόμενος ὡς ἄπειρος ἐδῶ, ἐκεῖ
ἐντὸς ὀρίων μένει, ὑπάρχει χρόνου τέρμα καὶ λιμὴν.

Πλάτων.

Ὁ χρόνος δηλαδὴ ἐκπνέει ἐκεῖ ἐνθα ἀνάσσει ἡ ψυχὴ παρὰ
τῷ ὑπὲρ φύσιν ἐκείνῳ, τῷ ἀγνώστῳ, οὐ προσομοία ἡ ψυχὴ;

Ἀσπασία.

Πῶς εἶπας, Πλάτων; προσόμοιος καὶ ἴση ἡ ψυχὴ μας τῷ
ἀγνώστῳ τῷ ὑπὲρ φύσιν ὄντι;

Πλάτων.

Προσόμοιος ταυτὴ· ἴση δὲν εἶπον ψυχὴ καὶ ἀγνώστον καὶ
ὑπὲρ φύσιν ἐν ταυτόν.

Ἀσπασία.

Πότε λοιπὸν ἐκεῖ αἱ δειλῆσαι ψυχὰί μας φθάνωσιν; βεβαίως
μετὰ θάνατον.

Σωκράτης.

Δέν θνήσκει ἡ ψυχὴ· ἐκεῖ παρὰ τῷ ὑπὲρ φύσιν ἄρχετ' ἡ ζωὴ, ἐκεῖ ὅπου ὁ χρόνος λήγει, ἐκ τοῦ θανάτου — καὶ θάνατος ὁ ὅλος βίος μας, βαίνομεν πρὸς ζωὴν ἐκ τοῦ πεπερασμένου πλανήτου εἰς τὸ ἄπειρον.

Ἄσπασία.

Πῶς ζῶμεν θάνατον λοιπὸν ἐπὶ τοῦ κόσμου;

Σωκράτης.

Ναί· ἐδῶ κυοφοροῦνται αἱ ψυχαί, ἐδῶ εἰς Ἄδου τὰ βασίλεια κλυδωνιζόμεθα, ἄχρις οὐ μετὰ θάνατον τὰ ὄμματα θ' ἀνοιχθῶσιν τῆς ἀθανάτου μας ψυχῆς, καὶ εἰς ζωὴν ἀπὸ θανάτου, ἀπὸ ὕπνου εἰς ἐξέγερσιν αἰώνιον.

Ἄσπασία.

Πλὴν ἀφοῦ ἔχει οὕτως, ἡμῖν καὶ μόνοις ἐναπόκειται ζωῆς νὰ λυτρωθῶμεν μυσαρᾶς· νὰ πετάξωμεν πτηνοὶ πρὸς τὴν ζωὴν· ἀποτινάξωμεν τὸν θάνατον ἐδῶ αὐτόν, ἐκ τοῦ ληθάργου ἐξυπνήσωμεν. Ὡ διατὶ ἀφοῦ πεποιθήσιν τοιαύτην διατρέφεις Σώκρατες, δὲν θέτεις τέρμα εἰς τὸν θάνατον καὶ δὲν αὐτοκτονεῖς;

Σωκράτης.

Ἄναμενῶ· ἀθύρματα ἡμεῖς πλασθέντα, καὶ ἐν δοκιμασίᾳ τεθειμένα, ἐν τῷ θανάτῳ ἐν τῷ προσκαίρῳ καθαρτηρίῳ ὑπομείνωμεν.

Ἄσπασία.

Ἄλλὰ εὐπρόσδεκτος θὰ εἶναι ἡ αὐτοχειρία τῷ ὑπὲρ φύσιν ὄντι, ἂν ἡ ψυχὴ μας ἐπισπεύσῃ.

Σωκράτης.

Ἄν ἤτό τι εὐπρόσδεκτον, τὸ νῆμα αὐτὸ θὰ ἔκοπτε.

Ἄσπασία.

Πλὴν πόθεν τὸ γνωρίζεις, Σώκρατες;

Σωκράτης.

Δέν τὸ γνωρίζω· ἐγὼ οὐδὲν γνωρίζω. Ἄλλὰ αἰσθάνομαι ἐδῶ, ἐντὸς τῶν στέρνων τι ζένον τῇ ὕλῃ, δεσπότην τοῦ πτωχοῦ κορμοῦ αὐτοῦ, διέποντα καὶ τὸν νοῦν καὶ πάντα λογισμὸν.

Ἄσπασία.

Αὐτὸ λοιπὸν ψυχὴν ἀποκαλεῖς;

Σωκράτης.

Ψυχὴν.

Ἄσπασία.

Καὶ τὴν ψυχὴν τίς διέπλασσε;

Σωκράτης.

Ὁ ἐμφυσήσας τὴν ζωὴν· ὁ διὰ τῆς πνοῆς αὐτοῦ ὠθῶν τὸ ἀναρίθμητον αὐτό. . . . τὸν κόσμον, ὁ τοὺς πλανήτας εἰς τὸ ἄπειρον σκορπίσας καὶ εἰπὼν. Σεῖς νὰ σταθῆτε, σεῖς νὰ στρέψῃσθε, σεῖς φωτεινοί, σεῖς ὄχι, σεῖς ἄνω, κάτω σεῖς. Ὁ τοῦ Ὀλύμπου Ζεὺς ἢ ὁ πατήρ τοῦ Κρόνου, οὐ ἔδυσσε τὸ ἄστρον οὐδ' ὅλη τοῦ δωδεκαθείου ἡ χορεία οὐδὲ ἓνα βράχον τοῦ Ὀλύμπου ἠδύναντο νὰ μετακινήσωσι.

Ἄσπασία.

Ἄπετάξω τοὺς Θεοὺς, ὦ Σώκρατες;

Σωκράτης.

Λατρεύω ἐν αὐτοῖς τὴν ἀπεικόνισιν τῶν ἀρετῶν καὶ ἀ-

ναγκῶν ἐπὶ τοῦ κόσμου, καὶ τὴν ἀλληγορίαν ἀπεκδέχομαι ὡς καλὴν καὶ χρήσιμον· ἀνάσσοντας αὐτοὺς ἀναγνωρίζω, δεσπότης ἐπὶ τῶν σωμάτων μας. Τὴν ὕλην δηλαδὴ ἀνάγκη ὑπήκουσαν· οὐδὲν πλειότερον. Εἶν' ἀναγκαῖοι οἱ ἐφέστιοι θεοὶ καὶ ὡς πατέρα ὄλων ἓνα ἔπρεπε τὸν Δία ἔν' ἀναγορεύσωσι. Ἄλλ' ὁ μωρὸς λαὸς πρεσβεύει τούτους αἰσθητοὺς προσπίπτοντας εἰς τὴν ὕρασιν, εἰς τὴν ἀφὴν, συντρώγοντας καὶ πίνοντας μετὰ ἡρώων καὶ ποιμένων.

ΣΚΗΝΗ Β'.

(Θεραπειτικὸς εἰσερχομένη· τῇ Ἀσπασίᾳ).

Δέσποινα, τὸν Σωκράτην κάτω ἐναυλοὶ ἀναμένουσιν, εἰς φυλακὰς θὰ ὀδηγήσωσιν ὡς λέγουσι, κ' ἡ πόλις ὅλη εἶν' ἀνάστατος.

Ἀσπασία.

Πῶς εἶπας; τὸν Σωκράτην νὰ τὸν συλλάβωσι;

Ἄγγελος (εἰσερχόμενος ἐν σπουδῇ).

Κατηγορεῖσαι, Σώκρατες, ὅτι δαιμόνια εἰσάγεις εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὅτι τοὺς θεοὺς ὑβρίζεις, διδάσκων ὅτι ἐπὶ Ὀλύμπου δὲν ὑπάρχουσιν ἀθάνατοι, καὶ ὅτι ὁ Ζεὺς καὶ ἡ χορεία τῶν Θεῶν εἶναι τοῦ ὄχλου λῆρος, πεπλανημένου λογικοῦ ἀποκνήματα, ὅτι τοὺς νέους φθείρεις διὰ τῶν σαθρῶν αὐτῶν ἀρχῶν. Κατηγορεῖσαι ὡς ἱερόσυλος, ὡς βλάσφημος καὶ ὡς ἀμειλικτος τῶν ἐφεστέϊων θεῶν ἐχθρὸς.

Δὲν εἶχε δ' εἰσέτι φανῆ ἡ Ἥως, καὶ ἡ μὲν χωρικός ὀδηγούμενος ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἡ δὲ Μαρία μελανειμονοῦσα, ὑπ' ἐμοῦ, κατήλθομεν μετὰ πολλοῦ κόπου εἰς τὴν παραλίαν, εἰς ἣν πλῆθος χωρικῶν συνηθροίσθη συλλυπούμενον καὶ συνθηροῦν. Μετ' οὐ πολὺ ἡ λέμβος ἐφάνη προχωροῦσα, τὰ δὲ κύματα ὑποχωροῦντα ἐνώπιον αὐτῆς. Ἰδὼν ὁ δυστυχῆς πατὴρ τὴν λέμβον ἐρχομένην, καταπεσὼν ἐπὶ κορμοῦ γηραιᾶς δρυὸς καὶ ἀποσπῶν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, κατεκόπτετο εἰς ὀλοφυρμούς. Καὶ αὐτὴ ἡ φύσις ἐφαίνετο συμμεριζομένη τῆς θλίψεως τῶν δύο τούτων ἀτυχῶν πλασμάτων, διότι ὁ μέλας οὐρανὸς προεμήνυε θύελλαν, ἡ δὲ γηραιὰ δρυς, ἐκλονίζετο ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτῆς, ἴσως οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ τοιοῦτον σπαραξικάρδιον θέαμα, καὶ ἐζήτει νὰ ὑποχωρήσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ. Αἱ δὲ ἀνθοστόλιστοι τῶν χωρικῶν σχεδία, αἰτινες ἀνέμενον εἰς τὴν παραλίαν ὅπως ὑποδεχθῶσι τὸν νεκρὸν, διεσκορπίσθησαν ἕνεκα τῆς ἐπαπειλούσης θύελλης. Πράγματι δὲ μετ' ὀλίγον ὁ οὐρανὸς ἐφάνη σίονεϊ ἀνεωχθεῖς, ἡ δὲ καταπίπτουσα χάλαζα διεσκόρπισε τοὺς ἐν τῷ αὐτῷ συναθροισθέντας χωρικούς· καὶ ἡ μὲν κόρη ὀδηγήθη ἐντὸς παρακειμένης καλύβης, ὁ δὲ πατὴρ δὲν ἐπέθετο ν' ἀφήτῃ τὸν βράχον ἐφ' οὗ ἐκάθητο κάτωθεν τοῦ δένδρου, ἀλλὰ κραυγαῖς καὶ ὀλοφυρμοῖς προσεκάλει τοὺς κεραυνοὺς ἐπ' αὐτοῦ, ἡ δὲ καταπίπτουσα χάλαζα ἐπὶ τῆς μακρᾶς καὶ πρὸς τὰ ὕπισθεν ἐρριμμένης κόμης του καθίστα αὐτὸν τρομερόν.

Τέλος ἡ λέμβος ἐπλησίασε, καὶ τρεῖς ἠκούσθη κρούων ὁ τῆς ἐκκλησίας κώδων. Ἡ θύελλα εἶχε καθησυχάσει ὀλίγον, οἱ δὲ ναῦται μετ' ἀπτόητου ἤθους, ἐζήγαγον ἐκ τῆς λέμβου τὸ

Πλάτων.

Διδάσκαλε, ἄς φύγωμεν ἐντεῦθεν· πηγαίνομεν εἰς τὸν ναόν.

Ἀλκιβιάδης (βαίνων πρὸς τὴν θύραν καὶ κράζων).

Τίς τὸν Σωκράτην ἐδῶ ζητεῖ; ὁ ἔχων ὕδρας κεφαλᾶς ἄς πλησιάσῃ, καθάρματα· Ὅχι! ὦ Πλάτων, μείνωμεν ἐδῶ.

Σωκράτης.

Πλὴν δὲν ἐπιθυμῶ ἐγὼ· γεννηθήτω τὸ θέλημα τοῦ ὑπερτάτου ὄντος, νὰ φοβηθῶ; πλὴν φόβος εἰς τὰ στήθη μου οὐδέποτε εἰπέδῃ. Νὰ ἀποθάνω θέλουσι; ἰδοὺ ἐγὼ, δὲν ἀποκρύπτει ὁ Σωκράτης, ὡς οὐδεπώποτε τὸ φρόνημα αὐτοῦ ἀπέκρυψε.

Ἀσπασία.

Ἄλλὰ πρὸς τοὺς ἐχθρούς σου.

Σωκράτης.

Ἐχθρὸν οὐδένα ἔχω οὐδ' ἀποκαλῶ· εἰς τὸ κριτήριον μ' ἐζήτησαν, ἰδοὺ ἐγὼ — πορεύομαι (βαίνει ὑπερηφάνως πρὸς τὴν θύραν).

Ἀσπασία.

Ἄλλὰ, μὰ τὴν Κυπρίαν, ὄχι, δὲν θὰ ὑπάγῃς.

Σωκράτης.

Ναί, θὰ ὑπάγω.

Πλάτων.

Ὅχι διδάσκαλε (ἐμποδίζων).

Σωκράτης (αὐστηρῶς).

Πλάτων! πρώτην φοράν τὴν διοδὸν εἰς τὸν διδάσκαλόν σου φράττεις. Θέλεις νὰ εἴπωσι περὶ ἐμοῦ ὅτι ἐκρύβην, ὅτι ὁ Σωκράτης ἐδραπέτευσε, ὅτι τὴν τύχην ἐροβήθη, καὶ ὅτι

πρῶμναν ἀνεκρούσατο; Δραπέτην τὸν διδάσκαλον; . . . Ἴδωμεν. Φίλοι μου, ἤσυχεῖτε

Φαίδων καὶ Ἀλκιβιάδης (βαίνοντες ὅπως ἐμποδίσωσιν αὐτόν).

Διδάσκαλε, τοὺς μαθητάς σου λησμονεῖς, καὶ παραδίδεσαι εἰς τὴν μανίαν ἀπηνῶν ἐχθρῶν;

Σωκράτης (προτείνων τὴν χεῖρα).

Στῆτε ἐδῶ (τῇ Ἀσπασίᾳ). Βλέπεις, φιλότῃς Ἀσπασία, ὅτι μὲ ἀπαλάττουσι τοῦ κόπου νὰ αὐτοκτονήσω, ἀλλὰ τίς οἶδε ἐν τούτοις θὰ συναντηθῶμεν ἐντὸς βραχέος διαστήματος, ἐντὸς στιγμῆς.

Ἀσπασία.

Ποῦ, Σώκρατες;

Σωκράτης (δεικνύων τὸν οὐρανόν).

Ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐπάνω, γυμνοὶ ἐνώπιον τῆς ἀληθείας. Ἐρρωσθε, φίλοι μου, (ἐξέρχεται διὰ τῶν κίωνων διὰ βήματος σταθεροῦ καὶ ὑψαύχην· οἱ μαθηταὶ τοῦ ἀκολουθοῦσιν αὐτόν βραδέως βαίνοντες περίλυποι, ἐνῶ ἡ Ἀσπασία συνοδεύει αὐτόν διὰ τοῦ βλέμματός).

Κ. Σ. ΠΕΡΒΕΛΗΣ.

Σημ. ἐκδοτῶν.

Ἡ διέθυσσις τοῦ «Ἡμερολογίου τῶν Κυριῶν» λυπεῖται καίριως, ὡς ἀναγκασθεῖσα ν' ἀποκόψῃ παραγράφους τινάς, ἐκ τῶν περισπούδαστων ἔργων τοῦ γνωστοῦ δραματικοῦ συγγραφέως κ. Πέρβελῃ. Αἱ παράγραφοι αὗται ἐξερχόμεναι ἐκ τῶν χειλέων τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ τοῦ ἱεροφάντου Ἀπολλωνίου, εἰσὶ χαρακτηριστικώταται, φυσικαί, καὶ γλωσσικῶς γλαφυραί, ὡς πᾶν ὅτι γράφει ὁ κ. Πέρβελῃς, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ἐπίκρισις ὑπάρχει αὐστηρὰ ὅπου μάλιστα ἔργον τι . . . τιτλοφορεῖται ἔργον Κυριῶν.

Τῷ κ. Πέρβελγῃ, ὃν ἠτύχησε νὰ γνωρίσῃ καὶ νὰ θαυμάσῃ ἐκ τοῦ σύγγενος ἢ πόλις μας· εὐχαριστοῦσαι διότι μεθ' ἄλλῶν εὐμενείας προσήνεγκεν ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἀποσπάσματα τῶν πολυτίμων ἔργων του, ζητοῦμεν συγγνώμην παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν ὅλως ἀκουσίαν ταύτην ἀποκοπήν.

ΜΕΤΡΙΑΖΕ ΤΑΣ ΟΡΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗ ΣΟΥ

Εἰς μαγευτικώτατόν τι προάστειον τῆς Κων/πόλεως, ἔζη κόρη τις, καλουμένη Βιργινία, ἣτις ἦτο τὸ θάλλιον ῥόδον τῶν ἐπιτίμων καὶ συνετῶν γονέων της. Αὐξάνουσα ἡ Βιργινία σωματικῶς τε καὶ πνευματικῶς ἀπέβη χαριστάτη νεᾶνις· διὰ δὲ τοῦ ἐκ φύσει ἐλευστικοῦ καὶ ὠραίου τρόπου της προσεέλκυε τὰ ὄμματα καὶ τὴν καρδίαν πάντων τῶν προσεγγιζόντων αὐτήν. Ἐν γένει δὲ ἡ ἐσωτερικὴ τῆς ψυχῆς της ἀγαθότης ἀντανακλωμένη ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ψυχῆς κατόπτρου, καθίστη αὐτὴν ἀληθῶς ὠραίαν. Πολλάκις βλέπων τις αὐτὴν εἰς τὸν πατρικὸν της οἶκον, ἰσταμένην ἐν μέσῳ ἀνίστολιστου κήπου καὶ περιποιουμένην αὐτόν, ὠμολόγει εὐσυνειδήτως, ὅτι ἡ Βιργινία μεταξὺ τῶν ἀνθῶν ἦτον ἡ ὠραιότερα καὶ χαριστέρα. Πᾶσα ἐξωτερικὴ προσποίησις καὶ περικόμψυσις ἦτο μακρὰν αὐτῆς· αὐτὴ ἦτο πιστὸν τέκνον τῆς φύσεως, διότι εἰς ὅλον τὸ ἐξωτερικόν της ἐβασίλευε καθαρὰ καὶ φυσικὴ χάρις, ἀπέφυγε δὲ ἐπιμελῶς εἰς τοὺς τρόπους της, πᾶν ἐπιτετηδευμένον, τραχὺ καὶ τεχνητόν, διότι βεβαίως οὐδὲν ἀηδέστερον πεπλασμένου νευροσπάστου, ποιοῦντος πᾶσαι κινήσιν κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε τάξιν.

Νέος τις εὐγενής, ἐκτιμῶν τὰς σπανίας ἀρετὰς τῆς πολυθελγήτρου Βιργινίας ἐζήτησεν αὐτὴν εἰς γάμον, αὕτη δὲ ἀσμένως προσέφερεν αὐτῷ τὴν εἰλικρινῆ καὶ ἄδολον καρδίαν της· ἀμρότεροι ἐχρωμάτιζον τὸ μέλλον των διὰ τῶν ποιικιωτέρων καὶ λαμπροτέρων χρωμάτων· πλὴν ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ τὸ θεῖον κελεύει.

Ἐπταήμερον σχεδὸν πρὸ τοῦ γάμου της, ἡ Βιργινία προσελήθη εἰς φιλικὸν τινα χορὸν, ἡγάπα δὲ ἐμπροσθὺς αὐτόν, ἐξ ἄλλου ζωηρὰ καὶ εὐχαιρημένη, διότι ἐπρόκειτο ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν νὰ νυμφευθῆ τὸν προσφιλῆ της Μενέλαον, παρεδόθη εἰς τὴν μακίαν τοῦ χοροῦ, ἐλησμόνησε παντελῶς ἑαυτὴν καὶ ἐκινδύνευε νὰ λειποθυμήσῃ, κατακληθθεῖσα ὑπὸ φοβερᾶς ζάλης, διὸ ἀποσυρθεῖσα εἰς τὸ ἀναπαυτήριον ἐκθήθη εἰς τι παρὰ θυρον ἀνοικτόν. Δυστυχῶς ἐκεῖ τὸ φάρμακόν ἦτο σφοδρότατον, ἡ Βιργινία ἐκρύωσεν ἐπαισθητῶς, ἀμέσως δὲ μετέφερον αὐτὴν οἴκαδε. Τὴν ἐπιούσαν ἡ Βιργινία ἔμεινε κλινήρης, ὁ δὲ ἐπισκερθεὶς αὐτὴν ἰατρὸς ἀνεκάλυψε σοβαρὰ συμπτώματα περιπνευμονίας. Δυστυχῶς ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἡ κατάσταση τῆς Βιργινίας ἐδεινοῦτο πρὸς βαθεῖαν λύπην καὶ ἀπελπισίαν πάντων τῶν περιστοιχούντων αὐτήν. Ὑπῆρχον ὄρακι, καθ' ὅς ἠσθάνετο ἐγκαταλελειμμένης τὰς ἑαυτῆς δυνάμεις· ἀτενίζουσα δὲ βλέμμα μεστὸν ἐνδομύχου θλίψεως πρὸς τὸν προσφιλῆ της μνηστῆρα, ἐθλίβετο καιρίως διότι ἡ ἰδέα τοῦ αἰωνίου καὶ σκληροῦ ἀποχωρισμοῦ ἐπεσκίαζε τὸ πνεῦμά της. Καὶ εἶχε δίκαιον, διότι μετὰ τρίμηνον παρέλευσιν ἦτο μνηστὴ τοῦ οὐρανοῦ.

Γονεῖς καὶ μνηστῆρ ἦσαν ἀπαρηγόρητοι· φεῦ! ἀπώλεσαν

διὰ παντός τὴν λαμπρὰν ταύτην ὑπαρξίν, ὁ συνδέων αὐτοὺς ἱερός δεσμός διελύθη διὰ παντός.

Ἄπασα ἡ πόλις ἐθλίβη διὰ τὸν ἄωρον καὶ ἀπροσδόκητον τῆς Βιργινίας θάνατον. Ἡ κηδεία τῆς, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπέστατα, πλῆθος δὲ ἄπειρον συνώδευσεν αὐτὴν εἰς τὴν αἰώνιαν κατοικίαν τῆς, ἔνθα πλεῖστα ἔρρευσαν δάκρυα. Ὑπὸ διαφόρων ἀνθέων ἐκοσμήθη ὁ τάφος τῆς· αὐθημερὸν δὲ ὁ προσφιλὴς καὶ ἀπαρηγόρητος αὐτῆς μνηστήρ, ἐφύτευσεν εἰς τὸν τάφον τῆς μυρσίνην καὶ ἄλλα ἄνθη, τὰ ὁποῖα καὶ ζῶσα ἡ Βιργινία ἠγάπα καὶ περιποιεῖτο.

Ὑπὸ πολλῶν πολλάκις ἐπεσκέπτετο τὸ ἀναπαυτήριον τῆς Βιργινίας, ἰδίᾳ ὅμως ὑπὸ τοῦ ἀπαραμυθῆτου αὐτῆς μνηστῆρος, ὅστις καὶ μέχρι τῆς σήμερον τακτικὸν περίπατον ἔχει τὸ ἀναπαυτήριον τῆς ἐσαεὶ λατρευτῆς του Βιργινίας.

ἔπὸ Ἑλένης Σούμας

Τῆ 24 Ἰουλίου 1888.

ΤΟ ΑΠΡΟΟΠΤΟΝ.

Ἡρώϊαν τινὰ τοῦ Σαββάτου τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου, ἐπορεύθη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰς τι χωρίον, ὥρας τινὰς τῆς οἰκίας ἡμῶν ἀπέχον ὅπως ἀναψυχὴν τινα λάβωμεν, πρὶν ἢ ὁ πολὺς καὶ κατηφὴς χειμῶν ἐπισκεφθῆ ἡμᾶς. Ὁ καιρὸς ἦν ἐξάϊσιος, ὁ οὐρανὸς γαλανὸς παρουσιάζων κατὰ διαστήματα ὑπέρυθρα νέφη, ὡς ἐκ τοῦ πνέοντος νοτίου ἀνέμου, ὅστις καίπερ ἠδέως καὶ σιγαλῶς πνέων ἐκύλει πρὸ τῶν ποδῶν

ἡμῶν χλωρὰ καὶ ξηρὰ φύλλα, ὁ δὲ θροῦς αὐτῶν μετ' ἀρμονίας ἀποτελούμενος προσῆπτε νέαν καλλονὴν τῇ φύσει. Ἐπὶ τῆς σπιθαμιαίας χλόης περιεπάτων οἰνάδες περιστεραί, ὧν τὰς φωλεὰς παρατηρήσαμεν ἐπὶ πύργου τινὸς οὐρανογεϊτονος, μετ' ἀρκετῆς καλλιτεχνίας κατεσκευασμένου.

Διέβημεν ἐκεῖθεν στενωπὸν τινα, καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς ἐντὸς ἐκτεταμένης πεδιάδος περιεχούσης λοφίσκου, οὐχὶ μὲν ἀνθοστολιστούς τῶν ὁποίων ὅμως οἱ πλεῖστοι κατεείχοντο ὑπὸ ἀθῶων παιδίων, ἅτινα κρατοῦντα μαχαίρας καὶ σάκκους προσεπάθουν νὰ πληρώσωσιν αὐτοὺς χόρτων. Τὰ πρόσωπα τῶν παιδίων τούτων ἐφείλκυσαν τὴν προσοχὴν ἡμῶν διὰ τὸ ροδόχρουν, ζωηρὸν καὶ ἀθῶον αὐτῶν· ὠκτείραμεν δὲ τοὺς ἐν πόλεσιν ἐσκιατραφημένους παῖδας μεταξὺ τῶν ὁποίων σπανίως ἀπαντᾷ τις καλλιπάρειον καὶ εὐφυᾶ.

Χαριέσταται ἑλληνοπρεπεῖς κόραι φέρουσαι ὑδρίας γάλακτος κατήρχοντο εἰς τὴν πόλιν ὅπως πωλήσωσιν αὐτό, μετ' ἀμιμήτου δ' ἀφελείας ἄλλη μὲν ἡστειζέτο, ἄλλη δὲ συνεβούλευε τοὺς μικροὺς ἀδελφοὺς νὰ συνάξωσι πολλὰ χόρτα, μέχρι τῆς ἐπιστοφῆς των, καὶ ἄλλη μετὰ στενωροῦ φωνῆς ἔκραζε πρὸς τὴν μικρὰν ποιμενίδα ἀδελφὴν τῆς: Πρόσεχε τὰ πρόβατα. Οἱ δ' ἐλικοειδεῖς ἐν τῇ πεδιάδι ρέοντες ρύακες ἦσαν ποῦ μὲν ἐρυθροί, ποῦ δὲ γλαυκοί, ἐκ τῆς ἀντανακλάσεως τῶν ὑπερῶν θαυμασίων τοῦ οὐρανοῦ χρωμάτων.

Προχωροῦντες καὶ καθορῶντες τὴν κυσινὴν θάλασσαν, ἧς τὸ χρῶμα συνεχέτο μετὰ τοῦ χρώματος τοῦ στερεώματος, ἐφθάσαμεν ἀνεπαισθῆτως περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τοὺς ἀγροὺς τοῦ χωρίου, ὧν τὰ πεφυτευμένα διὰ τὸν χειμῶνα λάχανα, μόλις

εἶχον ἀναδύσει ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τὰ δὲ δένδρα πα-
ρίστων τι κατάχρυσον ὡς ἐκ τῶν φθινόντων φύλλων.

Μετὰ πολλὰ τέλος τοῦ ἡλίου μετὰ τῶν νεφῶν παίγινα, ἐ-
φθάσαμεν εἰς τὸ χωρίον, ἐν ᾧ δὲν εἶδομεν μὲν πολλὴν κίνη-
σιν διότι οἱ πλείότεροι χωρικοὶ ἀπῆταν εἰς τὰς ἐν τοῖς ἀγροῖς
ἐργασίας των, ἀλλὰ γυναῖκας μόνον κρατούσας λέβητας φα-
γητῶν, οὗς ἔσπευδον νὰ φέρωσιν εἰς τοὺς ἐργαζομένους οἰ-
κίους των, διότι ἦτο ἤδη μεσημβρία. Ἐπορεύθημεν τότε
καὶ ἡμεῖς εἰς τινος γέροντος φίλου τὴν οἰκίαν, ὃν εὔρομεν
κατ' οἶκον χαίροντα, διότι τὴν ἀκόλουθον προὔτιθετο νὰ νυμ-
φεύσῃ τὴν θυγατέρα του Μαρίαν, ἧς τὴν εἰς γάμον πρόσκλη-
σιν ἔσπευσα νὰ ἐκπληρώσω, διακαῶς ποθοῦσα νὰ ἴδω τοιαύ-
την τελετὴν ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ. Ἡ γὰρ τοῦ γέροντος ἦν
ἀνεκλάλητος· συνεχαίρομεν τοίνυν καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ
προσεπαθοῦμεν νὰ βοηθήσωμεν τὴν καλὴν Μαρίαν, ἧτις συνά-
μα παρεῖχεν ἡμῖν καὶ πάντα φιλοξενίας φρόνον.

Ἄλλ' ὡς τὴν χαρὰν διαδέχεται συνήθως ἡ λύπη, τὰ δὲ
τερπνὰ καὶ ἡδύτατα αἰσθήματα, τὰ λυπηρὰ καὶ ὑψηλὰ οὕτω
καὶ Καθημένη μετὰ μεσημβρίαν εἰς τὸ παρά-
θυρον τῆς ταπεινερροῦς οἰκίας τοῦ χωρικοῦ, ἐξιστάμην βλέ-
πουσα μακρόθεν δάσος τι, ὅπερ κείμενον μετὰ δύο ὁρέων
ἐσχημάτιζεν ἐν τῷ μέσῳ φάραγγα βαθυτάτην. Νέφη με-
λανὰ εἶχον ἐπισκιάσει τὸν οὐρανόν, ἀνεμος δὲ σφοδρότατος
κυματίας ὑπέλαθεν, ὅστις μετὰ μικρὸν ἐφαίνετο οἰονεὶ θέλων
νὰ κρημνίσῃ τὸ δάσος ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κατωρρειῶν τῶν ὀ-
ρέων, καὶ νὰ ἐμβυθίσῃ αὐτὸ ἐντὸς τῆς φάραγγος· ἀνεμοστρό-
βιλος παρευθὺς κατέλαβε τὸ χωρίον, ἐκ δὲ τῆς διεγερθείσης
κόνεως τῶν ὁδῶν δὲν ἠδυνάμην νὰ διακρίνω πλέον ἐκτὸς τοῦ

παραθύρου. Ἀστραπαί, βρονταί, διέλυον ἀπὸ καιροῦ εἰς και-
ρὸν τὸ ψηλαφητὸν σκότος, κλονισμὸς δὲ τῆς γῆς ἐποίησεν
πάντας ἡμᾶς ἐντρόμους, μετ' οὐ πολὺ ἠκούσθη καταπίπτουσα
βροχὴ ῥαγδαχιότατη, ἐν ᾧ τὸ στόμα ἡμῶν ἐπεκαλεῖτο τὴν
θεῖαν βοήθειαν.

Ἡ βροχὴ διήρκεσεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν περίπου. Αἱ προ-
σευχαί, αἱ δεήσεις καὶ ἡ κατάνυξις τῶν ἀθῶων κατοίκων
τοῦ χωρίου, εἶχον καταπαύσει ὀλίγον τὴν θεῖαν ταύτην ὡς
τὴν ὀνόμασαν ὄργην, ὅτε κρουσθείσης τῆς θύρας εἰσῆλθε ναύ-
της σοβαρὸν ἔχων τὸ ἦθος, καὶ ἐνεχείρισε τῷ γέροντι ἐπι-
στολήν. Ὁ γέρον ἐγένετο ὡς ἐκ προαισθήματος κάτωχρος·
μετὰ τρεμουσῶν δὲ χειρῶν μόλις δυνηθεὶς νὰ σχίσῃ τὸν φά-
κελον καὶ ἀναγνώσας ὀλίγας γραμμὰς ἔπεσεν ὡσεὶ λειπόθυ-
μος. Ἡ Μαρία ἀρήσασα κραυγὴν ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ πατρὸς τῆς,
ἐγὼ δὲ μὴ ἐννοήσασα τὴν αἰτίαν, ἔμεινα ἰχθύος ἀρωνοτέρα,
καὶ ἔσπευσα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ τοῦ ναύτου νὰ πε-
ριποιηθῶμεν τοὺς πάσχοντας.

«Ἀπέθανεν, ἐψιθύριζον τ' ἀνήσυχα τοῦ γέροντος χεῖλη, ὦ!
ὁ υἱός μου». Τότε μόλις ἐνόησα ὅτι ὁ υἱός του τὸν ὁποῖον
εἶχε ναύτην εἰς τι ἑλληνικὸν πλοῖον ἀπέθανεν. Τὸ θέαμα ἦν
σπαραξικάρδιον, ἄξιον νὰ συγκινήσῃ καὶ τὰς ἐκ λίθου καρ-
δίας. Ἄλλ' ὡς συνῆλθον ἐκ τῆς φοβερᾶς λειποθυμίας, ὁ μὲν
ναύτης ἀνεχώρησεν εἰπὼν, ὅτι τὴν προΐαν τῆς ἐπιούσης,
λέμβος θὰ κομίσῃ τὸν νεκρόν, πολλοὶ δὲ γείτονες συναθροί-
σθέντες ἤρξαντο παρηγοροῦντες τὸν τε πατέρα καὶ τὴν θυ-
γατέρα, διὰ τὸν ἐν τῇ ξένη γῇ θάνατον τοῦ προσφιλοῦς νέου,
ὃν ἀνέμενεν αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, διὰ τοὺς γάμους τῆς
ἐπιούσης.

Σωκράτης (ψυχρῶς).

Τίς μὲ κατηγορεῖ;

Ἄγγελος.

Οἱ μαθηταὶ σου, Ἄνιττος καὶ Μέλιττος.

Σωκράτης (μειδιῶν).

Εὐγνωμοσύνη μαθητῶν. Λοιπὸν;

Ἄγγελος.

Ἀσθμαίνων ἦλθον ἵνα σοὶ ἀναγγεῖλω τοῦτο. Ἡ πόλις εἶν' ἀνάστατος, οἱ δὲ κατήγοροι κραυγάζουσι, καὶ ἐξερεθίζεται ὁ λαός, καὶ στρατιῶται ἀπεστάλησαν ἀπὸ τοῦ κριτηρίου ἵνα σὲ συλλάβωσι.

Σωκράτης (βαίνων πρὸς τὴν θύραν).

Ἄκολουθῶ.

Ἀσπασία (ἐπεμβαίνουσα).

Ποῦ σπένδεις, Σώκρατες; εἶναι ἐχθροὶ λυσσώδεις, διψῶντες αἶμα· μὴ παραδοθῆς. Ἀχάριστε λαέ, σκύβαλον, ὄχλε, πῶς δὲν κατεκερμάτισας τοὺς καταδότας τούτους μαθητάς;

Σωκράτης.

Οἱ δειλαιοὶ ἐπ' ἀληθείᾳ ἄξιοι οἴκτου εἶναι, θρηνήσατε μᾶλλον δι' αὐτούς.

Ἀσπασία.

Ἄλλ' εἶν ἀδύνατον ἀπὸ τοῦ οἴκου μου νὰ σὲ ἀρπάσωσιν. Ἐδῶ σὲ προασπίζει ἡ χήρα τοῦ μεγάλου Περικλέους, καὶ ἂν αὐτὴ δὲν δυνηθῆ, ἐντεῦθεν (δεικνύει τὴν θύραν), ὀδηγεῖ ἡ θύρα αὐτὴ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης, καὶ εἶναι ἄβατος ὁ τόπος, καὶ οὐδεὶς, οὐδεὶς θέλει τολμήσει.

φέρειτρον, καὶ ὠδήγησαν αὐτὸ ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας· ὁ δὲ κώδων καὶ πάλιν πενθίμως ἐκρούσθη.

Ἡ παρευθὺς φωταγωγηθεῖσα ἐκκλησία, ἡ βραγχνώδης τοῦ σεβασμίου ἱερέως φωνή, αἱ χλωμαὶ καὶ ὑποτρέμουσαι φλόγες, ἡ κατανηκτικὴ τῶν ναυτῶν στάσις, καὶ ἡ ἰδέα τῆς μεταβάσεως τῆς ψυχῆς τοῦ νέου εἰς αἰώνιον ζωὴν, ἐκίνουν τὴν καρδίαν εἰς τὸν ὑψιστὸν βαθμὸν τῆς ἐκπλήξεως καὶ τοῦ τρόμου. Μετ' οὐ πολὺ ὠδηγήθη ὁ νεκρὸς εἰς τὸν τάφον, τὴν δὲ στιγμὴν καθ' ἣν ὁ ἀγαθὸς νέος ἐτάφη, συνεθάπτοντο καὶ αἱ χαραὶ καὶ αἱ θλίψεις τοῦ γέροντος, αἵτινες κατὰ τὰς δύο ταύτας ἡμέρας εἶχον κυκλοφορήσει τόσον ἀπροόπτως εἰς τὰς φλέβας του, διότι μετεκομίσθη ἀναίσθητος οἴκαδε, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὡς ἔμαθον παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ Κυρίῳ.

Ἐν Κωνσταντινίῳ, 5 Μαΐου 1888.

Ἐλένη Μοδρῶτου.

ΠΕΡΙ ΕΝΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΓΕΝΟΥΣ.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τέκνον τῆς γῆς ἐπὶ τῆς ὁποίας μᾶς δεικνύουσιν αὐτὸν ἐγκατεστημένον αἱ ἀρχαιότεραι παραδόσεις, προελθὼν δὲ ἐξ ἐνὸς μόνοι ζεύγους καὶ ἐκ μιᾶς μόνης χώρας διεσπάρη εἰς τὰ διάφορα πλάτη τῆς σφαίρας, εἰς τὰ ὁποῖα τόσον μετέβαλεν αὐτὸν ἡ ἐπήρεια τοῦ κλίματος, ὥστε διεχώρισεν αὐτὸν εἰς φυλάς τοσαύτας καὶ τόσον διαφορούς;—Πρόβλημα μέγα, ζήτημα θεμελιῶδες, τὸ ὁποῖον καλύπτεται ἔτι

ὑπὸ σκότους τοσούτου, ὥστε νομίζομεν ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἐκθέσωμεν τοὺς λόγους τοὺς ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς ἰδέας ταύτης, καὶ νὰ μὴ περιορισθῶμεν εἰς μόνους τοὺς τῆς ζωολογικῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Κατὰ πρῶτον, λαμβανομένου τοῦ ζητήματος ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν φυσικῶν χαρακτηριστικῶν, διατί (λέγουσιν οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς ἐνότητος) ἀφοῦ τὰ ἄλλα ζῶα, οἷον ὁ κύων, τὸ πρόβατον, ὁ βοῦς κτλ. ἀλλοιοῦνται κατὰ τὴν μορφήν ἐκ τῆς ἐπενεργείας τῶν διαφόρων κλιμάτων, ἐν τοῖς ὁποίοις ζῶσι, διατί νὰ μὴ συμβῆ τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον; Διὰ νὰ ἀρνηθῆ τις ὅτι μόνον τὸ κλίμα δύναται νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸν ὄργανισμόν μας ἀλλοιώσεις τοσούτον μεγάλας, οἷαι αἰ παρατηρούμεναι μεταξὺ τῶν διαφόρων φυλῶν, πρέπει νὰ παρουσιάσῃ σειράν παρατηρήσεων γενομένων ἐπὶ μιᾷ ἐκάστης τῶν φυλῶν ἐν διαστήματι αἰῶνων ἴσων μὲ τὴν ἐγκατάστασίν τῆς, ἐν τῇ χώρᾳ, τὴν ὁποίαν ἡ φυλὴ αὕτη κατοικεῖ, ἀφαιρουμένων καὶ τῶν ξένων ἀναμίξεων· ἀλλὰ τοιοῦτον ἔργον δὲν ἐγένετο. Ἄλλως δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ἡ θερμοκρασία τῆς σφαίρας ἦτο προδήλως διαφορετικὴ ἀφ' ὅ,τι σήμερον, κλίματα δριμύτερα δὲν ἠδύνατο νὰ παραγάγωσιν ἀλλοιώσεις βαθυτέρας τῶν νῦν παρατηρουμένων; Τέλος πρὶν ἀμφισβητήσῃ τις τὸ ζήτημα τοῦ ἂν οἱ ἄνθρωποι ἀνήκωσιν εἰς ἓν ἢ εἰς πολλὰ εἶδη, πρέπει νὰ διασαφήσῃ τί ἐννοεῖ μὲ τὴν λέξιν εἶδος, διότι οἱ φυσιολόγοι δὲν εἶναι σύμφωνοι περὶ τὸν ὀρισμὸν τῆς λέξεως ταύτης. — Ἰσχυρὰ ἔνδειξις ὑπὲρ τῆς ἐνότητος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἶναι ὅτι τὰ ζῶα τὰ εἰς καλῶς διακεκριμένα εἶδη ἀνήκοντα δὲν δύναται νὰ παραγάγωσιν ἀμφιγενῆ γόνιμα· πῶς λοιπὸν εἰς τοὺς ἀν-

θρώπους τῶν διαφόρων φυλῶν νὰ ἐπιτραπῆ τοῦτο; Οἱ ἐναντίοι τῆς γνώμης ταύτης ἐρωτῶσι, διὰ ποῖαν ἀλλόκοτον γλισχρότητα ἢ φύσιν ἢ δειχθεῖσα τόσον δαψιλῆς εἰς παραγωγὴν πολυπληθῶν ὄντων καὶ εἰδῶν ἐν τοῖς πρώτοις καιροῖς τῆς δημιουργίας, ἢ φύσιν ἢ θυσιάζουσα ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς χιλιάδας γενεῶν ἀναγεννωμένων πολυπληθεστέρων, διατί νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς ἓν μόνον ζεύγος ἀνθρώπων, καὶ τοῦτο περιεκυκλωμένον ὑπὸ ἀπείρων κινδύνων, τὸ ἔργον τοῦ νὰ παραγάγῃ τὴν φυλὴν τὴν κεκλημένην νὰ κυριαρχήσῃ ὅλου τοῦ κόσμου; Ἄλλ' οἱ τοιοῦτοι λησμονοῦσιν ὅτι τὰ ζῶντα ὄντα οὔτε κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν παρήχθησαν, οὔτε κατ' ἴσους ἀριθμούς, ὅτι καθ' ὅσον ἡ φύσις προβαίνει κατ' ἀνιόντας βαθμούς εἰς γένη εὐγενέστερα, δεικνύεται φειδωλοτέρα, ὡς ἂν εἶχεν ἀνάγκην διὰ νὰ δημιουργήσῃ ἐντελέστερα ὄντα, νὰ τὰ μορφώσῃ, οὕτως εἰπεῖν, ἐκ τῆς ἐνώσεως πολλῶν ὄντων. Οὕτω παρατηροῦμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν μειοῦται ἐν γένει καθ' ὅσον ἀναβαίνομεν τὴν ζωολογικὴν κλίμακα καὶ πλησιάζομεν πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ τις, εἰς ποῖον μέρος τῆς γῆς ἔκειτο ἡ ἀρχικὴ ἐκείνη ἐστία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους; δὲν εἶναι φυσικὸν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἦτο ἐν τῇ πλουσίᾳ. Ἀσίᾳ, καθὼς καὶ ὅλαι αἰ παραδόσεις τὸ βεβαιοῦσιν, ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, τὴν ὁποίαν ἡ φύσις ἐπροίκισε διὰ πάσης ἐλευθεριότητος καὶ ἐκ τῆς ὁποίας διεδόθησαν εἰς τὰς ἄλλας χώρας καὶ τὰ πλεῖστα τῶν οἰκιδίων ζῶων; Ἐκ τῆς χώρας ταύτης τὸ ἀνθρώπινον γένος βοηθηθὲν ὑπὸ κλίματος εὐκράτου, ὑπὸ γῆς γονίμου, καὶ ἐνισχυθὲν ὑπὸ τῆς πείρας, ἠδυνήθη ν' αὐξηθῆ, νὰ διαδοθῆ εἰς ὅλην τὴν γῆν καὶ νὰ ἐξοικειωθῆ ὀλίγον κατ' ὀλίγον μὲ τὰ τραχύτερα κλίματα. Τί

ἤθελε γίνειν τὸ ἀσθενές τοῦτο πλάσμα, ἂν ἐξ ἀρχῆς ἐρρίπτετο γυμνὸν καὶ ἄπειρον ἐν μέσῳ τῶν ἀγρίων ἐκείνων χωρῶν, τὰς ὁποίας ἐκάλυπτον δάση ἀπέραντα καὶ ἔλη κατεψυγμένα; Ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι τοιαύτη ἦτο ἀκόμη ἡ κατάστασις τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ ἡ Ἀσία ἀπὸ χιλιάδων χρόνων περιεῖχεν ἤδη καὶ βασιλεία καὶ πόλεις ἀμαζούσας. Ὅσον αἱ ἐθνογραφικαί, ἀρχαιολογικαὶ καὶ φιλοσοφικαὶ ἀνερευνήσεις ἀυξάνουσι, τόσο ἀποκτῶμεν καὶ νέας ἀποδείξεις περὶ τῆς ἐξ Ἀσίας καταγωγῆς τῶν ἐθνῶν. Καὶ ἀληθῶς εἰς ποῖον μέρος τοῦ κόσμου ἀνήκουσιν αἱ γλῶσσαι, ἡ μυθολογία, ἡ ἀστρονομία, ἡ ποίησις, ἡ γεωργία καὶ ἐν γένει πᾶσαι αἱ ἀρχαιότεραι τέχναι; Ὡς πρὸς τὸ μέρος ὅμως ἀκριβῶς τῆς Ἀσίας, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγεννήθη ἡ πρώτη ἀνθρώπινος οἰκογένεια, τοῦτο εἶναι ἀδύνατον ν' ἀποδειχθῆ, ἐπομένως καὶ μάταιον νὰ συζητηθῆ. Ἀξιοσημείωτον μ' ὅλον τοῦτο εἶναι ὅτι ἡ παράδοσις περὶ τινος κήπου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος ἐτέθη μετὰ τὴν γέννησίν του, συμφωνεῖ μὲ τὴν τότε φυσικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἄπειρος ὦν τοῦ κόσμου καὶ πάντα ἔχων νὰ μάθῃ, δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ διὰ μιᾶς τροφὴν διὰ τῆς γεωργίας, οὔτε νὰ κατασκευάσῃ ὄπλα πρὸς θήραν. Αὐταὶ εἰσι κεφαλαιωδῶς αἱ ἐνστάσεις τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ἐνότητος, τὰς ὁποίας καὶ ἐξέθημεν ἀμερολήπτως, οὐδὲν τῶν ἐπιχειρημάτων των ἐξαμβλύναντες ἤδη δὲ ἐκτίθεμεν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοὺς τῶν ἐναντίων λόγους.

Ἡ φημιζομένη πρώτη διαφορὰ τῶν ζώων ἐπὶ τῆς γῆς, λέγουσιν οὗτοι, εἶναι πρᾶγμα ὅλως ἀπαράδεκτον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς σπουδαῖος θέλει ὑποστηρίξει. — Διότι, ἀφοῦ ἐκάστη χώρα τῆς γῆς ἔλαβε φυλὰς ζώων ἰδίας, ἀφοῦ ἡ ζωολογία

τῆς Αὐστραλίας λ. χ. εἶναι τόσο διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν τῆς Ἀφρικῆς, ταύτης δὲ ἀπὸ τὴν τῆς Εὐρώπης ἢ τῆς Ἀμερικῆς, διατὶ τάχα νὰ μὴ γένηται οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον; — Ἡ φύσις δὲν παρήγαγε πανταχοῦ τὸν πίθηκον, τὸ μαστοφόρον τοῦτο ζῷον τὸ περισσότερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ὁμοιάζον μὲ τὸν ἄνθρωπον; — Ἡ ἀρχὴ ἢ σήμερον καθιερωμένη, περὶ τοῦ ἀμεταβλήτου τοῦ ριζικοῦ χρώματος τοῦ δέρματος καὶ τῆς φύσεως τῶν τριχῶν, καὶ πρὸ πάντων τοῦ σχήματος τῆς κεφαλῆς, ἀνασκευάζει πάσας τὰς ἐξηγήσεις, τὰς ὁποίας ἠθέλησαν νὰ ἐξαγάγῃσι περὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ κλίματος, τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς κτλ. Καὶ ἀληθῶς εἶναι πολὺ θετικὸν ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡλίου ἔχει ὄρια πολὺ στενὰ, οὐδ' ἔχει τοιαύτην δύναμιν νὰ μεταβάλλῃ λαὸν λευκὸν εἰς αἰθίοπα ἢ τανάπαλιν. Ἀποδείξεις δὲ ὅτι εὐρίσκουμεν εἰς τὰ αὐτὰ πλάτη τῆς σφαίρας φυλὰς καθ' ὅλοκληρίαν διαφερούσας ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὸ χρῶμα καὶ τὴν διάπλασιν τοῦ σώματος. Οὕτω π. χ. οἱ Λάπωνες καὶ οἱ Γροιλανδοί, ἂν καὶ οἰκῶσιν ὑπὸ οὐρανὸν κατεψυγμένον, ἐν τούτοις ἔχουσι τὸ χρῶμα ἀμαυρότερον ἀπὸ τοὺς Δαυίας τῆς νήσου Βόρνεω, οἵτινες ὑπὸ τὸν φλογερὸν ἡμερινὸν οἰκοῦντες, δέχονται τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καθεύτους. Οἱ δὲ Πορτογάλλοι, ἐγκατεστημένοι εἰς τὰ παράλια τῆς Γουινέας ἀπὸ τριῶν ἤδη καὶ ἐπέκεινα ἑκατονταετηρίδων, δὲν ἐγένοντο μελάντεροι τῶν ἐν Πορτογαλίᾳ ὁμοφύλων των. Ὅμοίως καὶ πάντες οἱ πανταχοῦ ἀποικήσαντες Εὐρωπαῖοι διατηροῦσι τὸ λευκὸν χρῶμα τῆς φυλῆς αὐτῶν. Τὰ ἔθνη τὰ ἔχοντα ξανθὰς καὶ λεῖας τὰς τρίχας μένουσι λευκὰ ἐν τῷ αὐτῷ κλίματι, τὸ ὁποῖον μαυρίζει τὰς φυλὰς τὰς ἐχούσας μελαίνας καὶ οὐλας τὰς τρίχας. — Πρὸς τούτοις ἐκ τῶν ἐ-

ρευνῶν τοῦ Φλοῦρενς ἐξήχθη ὅτι οἱ τῆς ἐρυθρᾶς ἢ χαλκόχρου, καὶ οἱ τῆς αἰθιοπικῆς φυλῆς ἔχουσιν εἰδικὸν χρωματιστικὸν πλέγμα ὑπὸ τὸ δέρμα, ἔλλειπον ἀπὸ τοὺς λευκοὺς ἀνθρώπους. Ἄλλως εἶναι ἔνδειξις παχυλῆς ἀγνοίας τῶν φυσιολογικῶν νόμων, τὸ νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι δύναται νὰ μεταβάλλῃ λευκὸν ἄνθρωπον εἰς αἰθιοπα, ἐὰν μόνον τοῦ μαυρίσῃ τὸ δέρμα. Εἶναι ἀστείον νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἐκ τῆς ἐπιρροῆς τῆς θερμοκρασίας δύνανται νὰ ἐκταθῶσιν αἱ σταγόνες, νὰ διαστραφῶσι τόσον ριζικῶς τὸ σχῆμα τοῦ κρανίου, τὸ ὠσειδῆς τοῦ προσώπου, ἢ φύσις τῶν τριχῶν. . . . Θέλετε νὰ πεισθῆτε πόσον ἡ δύναμις τῆς φυλῆς ἀντέχει πρὸς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ κλίματος; Ἴδετε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς διεσπαρμένους εἰς ὅλα τὰ πλάτη τῆς γῆς διατηροῦντας εἰς ὅλα τὰ μέρη τὸν ἀρχικὸν τῆς φυλῆς τῶν τύπον. Ἴδετε τοὺς Βοημοὺς ἢ Θιγγάνους διεσπαρμένους ἀπὸ τῆς Μαλαισίας μέχρι τῆς Ἀγγλίας καὶ Γερμανίας, πανταχοῦ δὲ ἔχοντας τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικά, τὰς αὐτὰς ἔξεις, τὰ αὐτὰ ἐλαττώματα. — Παραβάλετε τοὺς μαύρους τῆς Σενεγαμβίας μὲ τοὺς ὀμόρους τῶν μαύρους· ἴδετε ἂν ἡ φύσις δὲν διαφυλάττῃ πάντοτε ἀπαραμειώτα τὰ δικαιώματά της, διαμαρτυρομένη τρόπον τινὰ διὰ τῆς ἀναλλοιώτου μορφῆς τῶν νεογνῶν, κατὰ τῶν γενομένων εἰς αὐτὴν παραβιάσεων. Προφανῆς λοιπὸν εἶναι καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀναγνωρίσωσι πάντες, ὅτι αἱ φυλαὶ εἰς ὅ,τι ἔχουσιν οὐσιῶδες χαρακτηριστικόν, εἴτε κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, εἴτε καὶ κατὰ τὴν ὑφήν, ἀνθίστανται εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἐπηρείας καὶ μόναι αἱ ἐπιμιξίαι δύνανται νὰ τὰς ἀλλοιώσωσιν. Ἡ φυσιολογικὴ ἱστορία τῶν μάλιστα διδάσκει ἡμᾶς ὅτι καὶ ἐν ταῖς ἐπιμιξίαις ταύταις φυλαὶ τινες ἐπέβαλον τὸν χαρακτηριστικόν

αὐτῶν τύπον εἰς τὰς φυλάς μετὰ τῶν ὁποίων ἀναμιγνύονται. Ὡς πρὸς τὰς ἐπιμιξίας δὲ μεταξὺ εἰδῶν διαφόρων καὶ ὡς πρὸς τὸν ἄνευ ἀλλοιώσεως τῶν ἐξ αὐτῶν γενομένων πολλαπλασιασμόν, ἔχομεν παραδείγματα τοιαῦτα καὶ ἐν τῷ ζωικῷ βασιλείῳ. Οὕτω κατὰ τὸν Desmoulins ὅλα σχεδὸν τὰ κτήνη τῶν ὑπεραλλεγανικῶν κρατῶν τῆς ἀγγλοαμερικανικῆς ὁμοσπονδίας εἶναι νόθα ἐκ βοῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ἐκ βοῶν τοῦ νέου κόσμου· τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ μεταξὺ κυνῶν καὶ λύκου κτλ. Εἶναι δὲ ἀναντίρρητον ὅτι μεγαλειτέρα διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ ἀνθρώπου αὐστραλιανοῦ καὶ ἀνθρώπου γεωργιανοῦ, παρὰ μεταξὺ εἰδῶν τινῶν πιθήκων, τὰ ὁποῖα θεωροῦμεν ὡς οὐσιῶδες διακεκριμένα. Ἱστορικῶς πάλιν τιθεμένου τοῦ ζητήματος, λέγουσιν οἱ ἐναντίοι τῆς ἐνότητος τῶν φυλῶν, ἂν αἱ παραδόσεις τῆς Ἀσίας ἀναντιρρήτως ἦναι ἀρχαιότεραι τῶν παραδόσεων πάσης ἄλλης χώρας τῆς γῆς, τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῇ ἡπείρῳ ταύτῃ τῇ πεπροικισμένη διὰ λαμπροῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς εὐφόρου, τὴν ὁποῖαν ἐκάλυπτε πλουσιωτάτη βλάστησις καὶ κατόκουν τὰ χρησιμώτερα εἰς τὸν πολιτισμὸν ζῶα, ὁ ἄνθρωπος ἠδυνήθη ἔνωρις νὰ συνοικισθῇ εἰς πόλεις καὶ ν' ἀρχίσῃ τὸν πρὸς τὴν κοινωνικὴν τελειότητα δρόμον του, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο δύσκολον νὰ κατορθώσῃ ἐὰν ἐξ ἀρχῆς κατόκει εἰς κλίματα ἄγονα καὶ ἄγρια, ὅπου αἱ φυσικαὶ τῆς ζωῆς ἀνάγκαι θὰ περιώριζον τὸν νοῦν του εἰς βαναυσα ἔνστικτα, καὶ ὅθεν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκταθῇ καὶ συγκοινωνήσῃ διὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας. Δὲν εἶναι λοιπὸν διόλου παράδοξον ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν εὐδαιμόνων ἐκείνων χωρῶν ταχέως πολλαπλασιασθέντες ὡς ἐκ τῶν τοπικῶν πλεονεκτημάτων, διεδόθησαν μετ' ὀλίγον ἐπὶ μεγαλειτέρας ἐκτάσεως

γής και εισήγαγον εις κλίματα νέα τὸν πολιτισμὸν ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἔχγη ἀπαντῶμεν μέχρι τῆς σήμερον. Πράγμα ὁμῶς πολλὰ ὀλίγον παρατηρηθὲν εἶναι ὅτι ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν πλείστων ἔθνων μανθάνομεν ὅτι ὁ πολιτισμὸς εἰσήχθη εἰς αὐτὰ ὑπὸ ξένων, οἵτινες καὶ εὗρον εἰς τοὺς τόπους, τοὺς ὁποίους ἐπεσκέψαντο ἐγκατεστημένους αὐτόχθονας ζῶντας ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει· οὕτω χωρὶς νὰ κάμωμεν λόγον περὶ τῶν ξένων ἀποικιῶν, αἵτινες ἀποκατεστάθησαν μεταξύ τῶν Πελασγῶν καὶ τῶν ἀρχαίων Κελτῶν κ.λ.π. βλέπομεν ἐν Ἀμερικῇ τὰς ἀρχαιοτέρας παραδόσεις κηρυττούσας πατέρας τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Κούσκου, τοῦ Ἀναχουάκ καὶ τῆς Κουνδιναμάρκας, τρεῖς ἄνδρας ἐλθόντας ἐξ ἀγνώστων τόπων, τὸν Μάγκον Καπάκ, τὸν Κουετζακοάλ καὶ τὸν Βοσιάκ. Ὁμοίως καὶ οἱ Σκανδιναυοὶ ἀγνοοῦσιν ἔτι τὸν τόπον ἐκ τοῦ ὁποίου ἦλθεν εἰς αὐτοὺς ὁ δεῦτερος Ὀδίνος. Κατὰ δὲ τὰς Κινεζικὰς παραδόσεις τὸ Τυβέτ ἦτο ἤδη κατακνημένον ὑπὸ ἀγρίων φυλῶν, ὅτε ὁ ἑκατονταετηρίδας π. χ. ξένος ἡγεμὼν εἰσήγαγε τὸν πολιτισμὸν εἰς τὴν χώραν ταύτην.

Ἦδη ἀφοῦ ἐξέθημεν τοὺς λόγους ἐκατέρων τῶν μερῶν φρονοῦμεν ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἠδύνατο νὰ λάβῃ μικτὴν τινα λύσιν δυναμένην νὰ συμβιβάσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης μετὰ τὰς παραδόσεις, τὰς ὁποίας σέβεται ὅλος ὁ χριστιανικὸς κόσμος. Παραδεχόμεθα εὐχαρίστως τὴν παράδοσιν τῆς ἁγίας Γραφῆς ὅτι τὰ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔθνη τὰ γνωστὰ εἰς τοὺς Ἑβραίους κατάγονται ἀπὸ τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ Νῶε· ἀναντίρρητον ὅμως εἶναι ὅτι ὑπῆρχον καὶ λαοὶ ἀγνώστοι εἰς τὸν συγγραφέα τῆς Γενέσεως· διότι, γνωστὸν εἶναι, πόσον ἦσαν περιωρισμένα κατ' ἐκείνην τὴν ἔπα-

χὴν αἱ γεωγραφικαὶ γνώσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ μάλιστα τῶν Ἑβραίων. Ἡ ἰδέα τῆς φυλετικῆς ἐνότητος καὶ ἀδελφότητος δὲν ὀρίζεται ποτε κατὰ γενικὸν τρόπον· ὅθεν τὸ 10ον κεφάλαιον τῆς Γενέσεως παρ' ὅλας τὰς ἐρμηνευτικὰς ἐξηγήσεις, τὰς ὁποίας οἱ τοῦ πρώτου συστήματος ὁπαδοὶ προσεπάθησαν νὰ ἐξαγάγωσιν ἐκεῖθεν, οὐδαμοῦ ποιεῖται μνεῖαν οὔτε τῆς μογγολικῆς οὔτε τῆς αἰθιοπικῆς φυλῆς. Ἡ κατάρα τοῦ πατριάρχου ἢ ἐπιρριφθεῖσα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐνὸς τῶν υἱῶν του δὲν ἀρκεῖ βέβαια, καθὼς οἱ ἐρμηνευταὶ διατείνονται, νὰ ὀρίσῃ τὰ μέλη τῆς αἰθιοπικῆς φυλῆς, τὰ ὁποία ὑπηγμένα ὄντα ἐν Αἰγύπτῳ εἰς τάξιν ἐργατικῶν ζῶων, δὲν ἐλογίζοντο κυρίως ἄνθρωποι. Ἐκ τούτων πάντων δυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν ὅτι τὸ πρῶτον ἀνθρώπινον ζεῦγος περὶ τοῦ ὁποίου λαλεῖ ἡ ἑβραϊκὴ παράδοσις ὑπῆρξε ρίζα προνομιοῦχου τινὸς φυλῆς, οὐχὶ δὲ καὶ ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἐπὶ τέλους προστίθεμεν ὅτι, ἐὰν ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα κατὰ μόνην τὴν φυσιολογικὴν ἔποψιν, εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὅλαι αἱ ἀνθρώπινοι φυλαὶ προέρχονται ἐξ ἐνὸς μόνοι τύπου.

Ἐμπεδοκλῆς.

ΕΚ ΠΡΟΜΕΛΕΤΗΣ

Ἡ Σατανίσκη χαιρετίζουσα χαρμούνως τὴν ἀνατολὴν τοῦ νέου ἔτους, παρίσταται καὶ αὖθις πρὸ ὑμῶν.

Πόσα ἤκουσε; θὰ συνέγραφε τόμον ὀλόκληρον, ἂν εἶχε τὴν χαιρεκακίαν νὰ δημοσιεύσῃ τὰς ἔστιν ὅτε ἀκρίτους κρίσεις ὅσας τῇ ἐπεδαψίλευσαν· ἀλλὰ σιωπᾷ. . . . διότι «διὰ τῶν αὐστηρῶν κρίσεων διορθοῦται ὁ γράφων» καὶ ἡ Σατανίσκη γνωρίζει τοῦτο.

. . . . Ἄλλὰ προσέξατε . . . θὰ ἐκδικηθῇ καὶ ἡ ἐκδικησις ἔσται βαρεῖα διὰ τὰς ἀγρευούσας γαμβρούς. Θ' ἀποκαλύψω ἐν μυστήριον!! ὅπερ τοσοῦτον ἐπιτυχῶς πάντοτε ἐπέδρασεν ἐπὶ τῶν σεβαστῶν τοῦ Ἀδὰμ ἀπογόνων. Θὰ σὰς ζωγραφίσω τὸν τρόπον, διὰ τοῦ ὁποίου ὑπανδρεύθη ἡ ἀνεψιὰ τοῦ σεβασμιωτάτου ἀγ. Ἀγαθοπονηρουπόλεως

Ἡ σκηνὴ ἐν Φαναρίῳ κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος 1878.

Ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα εἶναι ἀδελφὴ τοῦ ἀγίου Ἀγαθοπονηρουπόλεως, καὶ ἀνέθρεψε παρ' ἑαυτῇ τὰ δύο ὄρφανὰ τοῦ μακκρίτου ἀδελφοῦ της τὴν Εὐανθίαν καὶ τὸν Ἀλέξανδρον.

Ἡ Δεσποινὴς Εὐανθία εἶναι πρὸ τριετίας τριακονταετής· ἀλλὰ διστάζει νὰ τὸ προσφέρῃ. Εἶναι τόσον τρομερὸς ὁ τίτλος οὗτος δι' ἀνύμφους κεφαλὰς!!!

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐσπούδασε τὴν ἰατρικὴν ὡς μαρτυροῦσι τὰ τε δίοπτρα καὶ ὁ κυλινδρικός αὐτοῦ πῖλος.

Εἶναι ἐσπέρα χειμερινή· ἡ οἰκία τῆς Κοκώνας Μαριορίτσας εἶναι παραθαλάσσιος, δι' ὃ καὶ τὸ ψυχρὸς προσβάλλει αὐτὴν πλειότερον. Μέγα χαλκοῦν πύραυνον, ἀπαστράπτων ἐκ τῆς καθαριότητος, θερμαίνει τὸ δωμάτιον ἐπαρκῶς. Ἐν τῇ αἰθούσῃ εὐρίσκεται μόνη ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα. Κατὰ τὰς πολὺ ψυχρὰς ἡμέρας, ὁ ἅγιος Ἀγαθοπονηρουπόλεως (πρὸς τὸ καλὸν τῆς ἐπαρχίας του μεριμνῶν πάντοτε) δὲν ἐγείρεται τῆς κλίνης.

Ἡ ἀπουσία τῆς Εὐανθίας δὲν εἶναι συνήθης, ἀφοῦ μάλιστα θὰ ἤρχετο ὁ κ. Γεώργιος Μπουφίδης μετὰ τοῦ Ἀλέξανδρου.

— Τίς ὁ κ. Γεώργιος; ψιθυρίζει ἀνυπόμονός τις ἀναγνώστρια.

Ὑπομονὴ τῆς Εὐας ἀπόγονε . . . θὰ τὸν γνωρίσης.

Ὁ κ. Μπουφίδης εἶναι ἐξάιρετος νεανίας· ἐσπούδασε τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ ἀπέκτησεν ἤδη ἀρκετὴν φήμην . . . ἄλλως τε ὑπάρχει πατρόθεν πλούσιος. Ὁ πατὴρ του δὲν ἀφῆκε μὲν αὐτῷ τίτλους εὐγενείας . . . ἀλλὰ χρήματα ὅσα ἤθελεν. Ἐμελέτα νὰ νυμφευθῇ . . . ἀλλ' ἀπῆτει χρήματα. Ἦθελε γυναῖκα μὴ ἔχουσαν ὀλιγωτέρας τῶν 4,000 λιρῶν. Παρουσιάσθησαν τινὲς μειοδοτοῦσαι, ἀλλ' ἀπηνῶς ἀπεκρούσθησαν.

Ἡ Εὐανθία ἔρριψε πειναλέον βλέμμα ἐπὶ τοῦ πλουσίου ἀρχιτέκτονος, ἀλλ' ἰδοῦσα τὰ κωλύματα ἐπτόθη. Ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα ὁμῶς δὲν ἀπεθαρρύνθη καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀγρεύσῃ τὸν Γεώργιον.

Ἦδη, ὡς ἀνωτέρῳ εἶπον, ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα ἦτο μόνη εἰς τὸ δωμάτιον· τὸ πρόσωπόν της φέρει μορφασμὸν πένθους

σημαντικόν· ἡ περικνημὶς δὲν προχωρεῖ, ἄρα ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα βρεβάζει.

Αἴφνης ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἀνεώγη καὶ εἰσῆλθεν ὁ Γεώργιος νεανίας καλοκαίωμος, ὅστις χαιρετίσας οικείως τὴν γεροντοκόρην, ἐκαθέσθη παρὰ τὸ πῦρ.

— Καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ποῦ τὸν ἀφήκατε Σιὸρ Γεωργάκη;

— Μετέβη εἰς μιᾶς ἀσθενοῦς του· συνεφωνήσαμεν δὲ νὰ συναντηθῶμεν ἐδῶ, ἀλλὰ δὲν βλέπω τὴν Δεσποινίδα Εὐανθίαν!!

— Ἄχ. Σιὸρ Γεωργάκη δὲν εἶναι καλά.

— Καὶ τί ἔχει; ἠρώτησεν ὁ νεανίας μετὰ φιλικοῦ ἐνδιαφέροντος.

— Ὅρεξι κουκουῦτσι, ὕπνος τὸ ἄματι του δὲν τὸ σφαλνᾷ, σὲ μιὰ συλλογὴ εἶναι πεσμένο. Τί θ' ἀποκάμωμε δὲν ξέρω, εἶπεν, ἡ γεροντοκόρη περιλύπως.

Ὁ κ. Μπουφίδης χωρὶς νὰ ἦναι ἰατρός, ἐκ τῶν λίαν χαρακτηριστικῶν τούτων συμπτωμάτων, ἀπεκάλυψεν ὅτι ἡ κόρη ἐρᾶται, καὶ ἀπεφάσισε νὰ διατυπώσῃ τὴν ἰδέαν του πρὸ τοῦ ἀφελοῦς γραιδίου.

— Μήπως ἀγαπᾷ κανένα;

— ὦ τὸ ἀγγελουδί μου!! μὴδὲ στὸ νοῦ του βάνει τέτοια πράγματα. Καὶ ἔπειτα ποῖονα ἄλλονα βλέπει ἔξω ἀπὸ τοῦ λόγου σας.

Ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα ἦτο λαμπρὸς διπλωμάτης . . . ἐλάλησε περιεκτικώτατα, ὁ δὲ Γεώργιος ἔλεγε καθ' αὐτόν.

— Περίεργον!! ἐμὲ ἀγαπᾷ;

Ἐκτοτε ἐπέστησε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Εὐαν-

θίας καὶ τὰ πάντα συνετέλεσαν εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ ἰδέας.

Μετὰ παρέλευσιν δεκαπέντε ἡμερῶν ὁ Γεώργιος μετέβη καὶ πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀγίου Ἀγαθοπονηρουπόλεως.

Ἡ γνωστὴ αἴθουσα ἦτο ἔρημος· ὁ Γεώργιος ἤρχισε νὰ βηματίζῃ ἐντὸς τοῦ δωματίου περιεργαζόμενος τὰ διάφορα τῆς αἰθούσης κομφοτεχνήματα. Αἴφνης τὸ βλέμμα του ἐρρίφθη ἐπὶ ὄρειδοῦς τραπεζῆς ἐφ' ἧς ὑπῆρχεν ἡμιτελής ἐπιστολή. Ἡ ἐπιμήκης γραφὴ καὶ αἱ δαψιλεῖς ἀνορθογραφίαι τρανωῶς ἐμαρτύρουν, ὅτι ἡ γράψασα ἦν γυνή. Ὁ Γεώργιος ἐπλησίασε καὶ μετὰ μικρὸν δισταγμὸν, ἤρξατο ἀναγινώσκων.

Ἡ ἐπιστολὴ περιεῖχε ταῦτα.

Ἀδελφικὴ φίλη,

Θὰ εἰσῶν, δὲν θὰ σοὶ ἔγραψον τίποτε καὶ πάντες θὰ ἐπλανῶντο περὶ τοῦ μυστικοῦ τῆς παθήσεώς μου αἰτίου, ἀν δὲν ἐλάμβανον τὴν ἀπόφασιν ἣν ἤδη λαμβάνω.

. . . Ἀγαπῶ . . . γνωρίζεις τὸ μέγεθος τοῦ τρισυλλάβου τούτου δαίμονος; Ναί . . . ἀγαπῶ ἀνευ ἐλπίδος . . . ἐν μάρμαρον, ἓνα γρανίτην.

Εἶναι ὠραῖος . . . δὲν σοὶ λαλῶ περὶ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἀναστήματός του καὶ τῆς μάθρας συμπεριφορᾶς του . . . ἀλλὰ περὶ τοῦ βλέμματός του θὰ σοὶ λαλήσω. Καὶ εἰς τὴν αἰωνιότητα εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μεταβῶ, δὲν θὰ λησμονήσω τὴν δύναμιν . . . τὴν μαγείαν τοῦ βλέμματός ἐκείνου!!!!

Συγχώρει τὰ παραληρήματα μιᾶς ἐτοιμοθανάτου..

Καθ' ἣν στιγμὴν θὰ λάβῃς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, τὸ δη-

λητήριον, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον στοργικῶς θλίβει ἡ χεὶρ μου θὰ ἐπιτελέσῃ τὸ φονικὸν ἔργον του.

Ἐσκέφθη, ἐπὶ μακρὸν καὶ πρέπει ν' ἀποθάνω . . . ἀφοῦ ὁ Γεώρ

Ἡ ἐπιστολὴ κατέπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ νεανίου. Ἡ εἰκὼν, ἣν ἀνέγνωσεν ἦν ἡ ἰδική του. Ἐπλησίχισε τὸ κάτοπτρον . . . καὶ αὐταρέσκως προσεπάθει ν' ἀνεύρῃ τὴν δαιμονίαν δύναμιν, ἣν ἡ ἐρωτόληπτος κόρη ἀπέδιδεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Δὲν πρέπει ν' ἀποθάνῃ!! ἀνέκραξεν αἰφνης!! Τί διάβολο . . . δὲν γίνεται κἀνεὶς τόσῳ εὐκολα φονιάς. Μιὰ γυναῖκα μου πέφτει . . . τί θὰ τοὺς κάμω τοὺς παράδες ἀφοῦ μάλιστα ἔχω τόσους πολλούς. Ἡ Εὐανθία εἶναι χαριτωμένη . . . ἄς κάμω τὸν σταυρὸ μου σὰν καλὸς Χριστιανός . . . νὰ τὴν πέρω.

Ὁ μονόλογος διεκόπη ἐκ τοῦ θορύβου, ὃν προὔξεν ἡ εἰσερχομένη Εὐανθία.

— Δεσποσύνη!! ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος συγκεινημένος.

Ἡ Εὐανθία ἀντεχαιρέτισε μελαγχολικῆ, ἀλλ' αἰφνης τὸ βλέμμα της ἔπεσε χαμαὶ καὶ ἰδοῦσα τὴν ἐπιστολὴν ἔκραξε διακεκομμένη.

— Τὸ μυστικόν . . . μου προὔδθη . . . καὶ ἐλειποθύμησε.

— Εὐανθία, σύνελθε, Θεέ μου! βοήθεια ἀνέκραξεν ἔκφρων ὁ ἀτυχὴς ἀρχιτέκτων.

Πάραυτα ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα ἐνεφανίσθη, φέρουσα διάφορα ἀρώματα (κακὴ τις γλῶσσα βέβαιοι ὅτι ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα καθ' ὅλην τὴν ἀνωτέρω σκηνήν, δὲν ἦτο μα-

άν . . . ἦτο . . . ὀπισθεν τῆς θύρας . . . ἀλλὰ βεβαίως ἡ-
αὶς δὲν τὸ παραδεχόμεθα).

Ἡ Εὐανθία μετὰ μικρὸν ἤνοιξε τοὺς ὠραίους αὐτῆς ὀ-
θαλμούς.

— Δὲν πρέπει ν' ἀποθάνῃς, ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς αὐτῆς ὁ
Γεώργιος . . . αὔριον θὰ ζητήσω τὴν χεῖρά σου, καὶ τὴν Κυ-
ριακὴν μνηστευόμεθα.

Ἡ Εὐανθία περιδάκρυς ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ ἀρχιτέκτονος
σθενῶς.

Μετὰ ἓνα μῆνα ἐτελοῦντο ἐν Φαναρίῳ μετὰ μεγάλης ἐπι-
σημότητος οἱ γάμοι τῆς Δεσποινίδος Εὐανθίας Καρακαζάκη,
τῆς κατὰ τοῦ κ. Γεωργίου Μπουφίδου.

Ἐνῶ ὁ ἅγιος Ἀγαθοπονηροπόλεως ἐπέθετε τὸν ἐκ πορ-
φυροκαλλιέας στέφανον ἐπὶ τῆς ξανθῆς κόμης τῆς Δεσποινίδος
Εὐανθίας, μοὶ ἐπῆλθεν ἡ Σατανικὴ ἰδέα, νὰ θέσω ἓνα ἄλλον
στέφανον ἐπὶ τῆς λευκοκόμου κεφαλῆς τῆς Κοκώνας Μαριο-
ρίτσας. Μὴ ἐκείνη δὲν κατάρθωσε τὰ πάντα!!

Ἦδη, ὅταν καμμίαν φορὰν, ὁ Γεώργιος διηγῆται εἰς τοὺς
ὄφθαλμούς του τ' ἀποτελέσματα τῶν συμπτῶσεων, αἵτινες ἐπέφε-
ρον τὸν γάμον του, ἡ Εὐανθία μόλις κρατεῖ τὸν γέλωτά της,
καὶ ἡ Κοκώνα Μαριορίτσα αἰσθάνεται κομπασμὸν στρατηγοῦ,
καὶ τοῦ.

Ὁ Γεώργιος οὐδέποτε θὰ μάθῃ, ὅτι ὁ γάμος του χρεωστεῖ-
ται εἰς τὴν προμελέτην.

(Ἡ Σατανίσκη καθ' ὑπὸν ὄψιν τῆς Δεσποινίδος Μαρίας).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

«ΤΑ ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ»

ΠΡΑΞΙΣ Β'.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ἄπολλώνιος — Εὐνομος — Ἀργειφόντης.

Εὐνομος. Ἱεροφάντα μέγα Ἀπολλώνιε, τὰς προσταγὰς σου ἀναμένομεν.

Ἄπολλ. Ἐν συνεδρίῳ χθές εἶπον τὰ δέοντα, ἀγαπήσασθε ἰσότητέ μοι Εὐνομε. Τὴν ἐκθεσί σου ἐμελέτησα καὶ ἐβασίλευσα πολὺ ἐν τῷ νῷ τὰ σχέδιά σου «Συγχαίρω σοι ἐπὶ τῷ ἐφευρέσει».

Εὐνομος. Τὰς δάδας σὺ καὶ μόνος, πρῶτος σὺ, ὦ βασιλεῦ, ἀνῆψας. Ἐγὼ τὸ ράκος καὶ ὁ μαθητής, κατώρθωσα τὴν εὐρω τι . . . ἀλλὰ δὲν εἶναι τέλειον.

Ἄπολλ. Καὶ ὅμως καθορᾷ τις εὐκρινῶς τὰ σώματα ἐν αἰθέριον διὰ τοῦ σου φακοῦ . . . καὶ τῆς σελήνης εἶδον τοὺς βουνοὺς καὶ τὰ ἐπάργυρα ὕδατα. Ὑπὸ βροτῶν θὰ κατοικηται βέβαια, ἀλλὰ βροτῶν ἀλλοίων τό τε σῶμα καὶ μορφήν· θὰ διαιτῶνται ἄλλως· ἢ τελειότεροι ἡμῶν ἢ τοῖς φυτοῖς προσόμοιά — ὄντα ζωόφυτα — θὰ ὦσι.

Εὐνομος. Τρεφόμενα ἐκ μόνου τοῦ αἰθέρος ἴσως, ὧς προσο-

μα ἢ ἀμβροσία καὶ τὸ νέκταρ, ἦν οἱ θνητοὶ νομίζουσι τῶν Ὀλύμπω ἀθανάτων, ὡς τροφήν.

Ἄπολλ. (σύννοος). Νῦν . . . τοῦτο ἐστὶ τὸ ζήτημα· ἂν αἰθὴρ ὁ αὐτὸς τῷ ἐν τῇ γῆ . . . τῇ ἀτμοσφαίρᾳ μας, ἀραιότερος ἢ καὶ πυκνότερος δυνάμενος νὰ ἀποπνίξῃ ἄνθρωπον τῆς γῆς (μετὰ μικρὸν . . . ρεμβάζων). ὦ! ἂν τις κζειδευεν ἐκεῖ. Ἄν τὰ ἀλληγορούμενα πτερὰ τῶν ἀθανάτων εὕρισκεν, ἂν τὴν σελήνην καὶ τὸν ἥλιον ἐπάτει, καὶ ἐβίβην καθεώρα, τὴν ἀενάως στρεφομένην γῆν!! (Ἄνιστάμενος καὶ πρὸς τὰ ἄνω αἱρῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς). Ἰλιγγιᾶ ὁ ὡς καὶ ἡ καρδιά μου πλήττει τὰ στέρνα. (Μετὰ μικρὸν . . . ἀφανῶν χαρᾶς ἐπιφώνημα). ὦ ναι ἀλάθητον.

Εὐνομος. Τί δέσποτα; Ὅνοῦς ὁ σὸς δαιμόνιος, τὰ πάντα δύναται νὰ εὕρῃ ἐν μιᾷ στιγμῇ.

Ἄπολλ. Ναι τὰ πάντα δι' αὐτοῦ . . . αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ αἵρος, ἐν ᾧ ἐγκλειόνται τὰ ὕδατα, καὶ ἡ ζωὴ ἡ τρέφου- τοὺς πνεύμονας, ἦν ἀναπνέουσι τὰ δένδρα καὶ οἱ ἰχθύς.

Εὐνομος. Πῶς οἱ ἰχθύς;

Ἄπολλ. Μὴ ὁ αἰθὴρ δὲν μένει ἐν τῷ ὕδατι; Περὶ αὐτοῦ τοῦ φοβεροῦ σχεδίου μου αὔριον ἐν συνεδρίῳ θὰ λαλήσω. Ἀλλὰ, εἰπέ, τὰς μηχανὰς ἐστήσατε; Τὸν Κωκυτὸν καὶ τὴν Ἀχέρουσιαν πῶς; Τὰ στόματτα κερβέρου, ἐλατηρίου ἰσχυροῦ ἀνάγκην ἔχουσι, καὶ πύμμελαν ἄς βάψωσιν ἀσφάλτῳ τὸ τοῦ πλοῦτωνος πλοιάριον. Τὸν Τάνταλον, τὸν Σίσυφον μὴ λησμονήσητε· νομίζω αἱ κινήσεις των δὲν γίνοντ' ἐν ῥυθμῷ. Τὰς ἀλόγας, τὰς πυρίνους γλώσσας ζωηροτέρας πάντοτε, καὶ οὐδὲ ἐξ νὰ καίηται.

Εὐνομος. Τὰ πάντα ἐν τάξει ἔχουσιν. Ὁ Ἀργειφόντης

μηχανήματα κατασκευάζει νέα, σφυρηλατῶν ἐλάσματα, καὶ θὰ καθυποβάλῃ αὖριον εἰς νέαν ἐκπληξιν τὰ ἐν Ταρτάρῳ μεγαθήρια.

Ἄπολλ. Αἱ δὲ πλανόδιοι ψυχαί;

Εὐνομος. Τάλαντα δύο ἀρκέσωσι πρὸς ἀγορὰν ἰστοῦ λεπτοῦ ὡσεὶ ἀράχνη, διὰ χιτῶνια τῶν πλανοδίων ἐν τῷ Κωκυτῷ ψυχῶν. Ὑφαίνονται ἀπὸ μηνὸς ἐλαφροβολιῶνος ἤδη οἱ ἰστοί. Ἡ Περσεφόνη καὶ Κλωθὴ αἱ σεβασταὶ ἡμῶν πυθίαι, ἡ Εὐρύκλεια καὶ ἡ Φυλάκη, Χλωρίς καὶ Λήδα αἱ ἱέρειαι, τὴν ἡλακάτην ἐν χερσὶ, νυχθήμερον ἐργάζονται. Αἱ μάντιδες καὶ φαρμακεύτριαι Κίρκη καὶ Ἑλπινίκη, παρασκευάζουσιν ἐντὸς λεβήτων φίλτρα καὶ ἀρώματα καὶ ἀλοιφάς.

(Εἰσέρχεται ὁ Ἀργειφόντης).

Ἄργ. Ἱεροφάντα Ἀπολλῶνιε, μέγιστε βασιλεῦ, βαθυσεβάστως χαιρετίζω.

Ἄπολλ. Ὡς εὖ παρέστης, Ἀργειρόντα, τέκνον μου. Περὶ τῶν σῶν προσπαθειῶν ὁ προσφιλέτης μοι καὶ ὁμότιμος κ' ἐν συμβουλίῳ πάρεδρος, ὁ Εὐνομος, μοι εἶπε. Ἀνταμοιβὴν οἶαν αἰτήσης θέλεις λάβει. Εἶσαι τὸ ἔρεισμα, ὁ δεξιὸς βραχίον τῶν δαιμονίου μου νοός. Σὲ ἀγαπῶ ὡς τέκνον μου, καὶ τῆς ἀγάπης μου ἐντὸς μικροῦ τὰ δειγμάτα θὰ ἔχῃς.

Ἄργ. Ἱεροφάντα, πάντα ἔτοιμα ἐν τῷ Ταρτάρῳ — καὶ τὰ Ἥλύσια, οἱ μάκαρες θεοί, ἐὰν ὑπῆρχον θὰ ἐφθόνουν. Τοῦ Ραδαμάνθους κρυστάλλινον ἀνάκτορον ἐχάραξα ἐπὶ τῆς πλακός· εἶναι τὸ τελειότερον φαντασμηγόρημα ἐξ ὧσιν ἔγραψεν ἡ χεὶρ αὐτῆ ἐδῶ. Θὰ φαίνωνται ἐπάργυρα τὰ κύματα, παλίν τὸ λείγοντα ἡρέμα τὰ τοῦ ἀνακτόρου κράσπεδα.

Διὰ τοῦ βάλθους τῶν κιώνων τοῦ προστόου, ἐπὶ χρυσοῦ καὶ ἐλεφαντίνου θρόνου σκηπτρον ἐν χερσὶ κρατῶν, θὰ φαίνηται, εἰς τὰ τεθαμβημένα τῶν δοκίμων ὄμματα, ὁ ἀπαστράπτων θεὸς καὶ οὐράνιος Ραδάμανθους.

Πλοῖαρια διὰ τοὺς μάκαρας ἀντὶ ἰστιῶν φέροντα χρυσᾶς νεφέλας, ὑπὸ ζεφύρων προσωθούμενα ῥαθύμως, πετῶντα ἐπὶ τοῦ φρικιῶντος ὕδατος.

Τὰ δένδρα φωτοστόλιστα· φανοὶ θὰ ἐξαρτῶνται, ἀβληχρὰ ποικίλα κεχρωματισμένα ρεύματα φωτὸς ἐκχέοντες.

Ἡ γῆ ὑπὸ ἀνθῶν ἐστρωμένη πανταχῇ ὑπὸ μαργαριτῶν καὶ ῥόδων ἀνευ ἀκκινθῶν, λειριῶν, κρίνων, ἰῶν ἐν συμπλέγμασι συμβολικοῖς, ἀπαλωτέρα χαίτης, θὰ πατῆται ὑπὸ τῶν γυμνῶν ποδῶν τῶν διαβατικῶν σκιῶν. Τὸν οὐρανὸν ἐγγὺς τῇ προσήρμωσα καὶ τοὺς ἀστέρας, φῶτα ἠδύτατα ἐκχέοντας μεγάλους κατασκευάσα· τὸν ἥλιον χρυσῇ νεφέλῃ πάντοτε καλύπτει. Τὰς κρήνας, πίδακας, ρυάκια, μετὰ καλλιτεχνίας εἰργασάμην, ὥστε καὶ ἐγὼ αὐτὸς τὰ ἔργα τῶν ἐμῶν χειρῶν προσβλέπων ἀπεθαύμασα καὶ ὑπὸ γλυκείας νάρκης καὶ ἡδονῆς ἐκλείσα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπεκοιμήθην ὕπνον γλυκερόν. — Ὡ θεία τέχνη, πῶς μεταρσιοῖς τὸ πνεῦμά μας.

Καὶ ἤδη, λειτουργέ, ἀφοῦ τὰ πάντα ἠτοίμασα . . . τὴν ἀδειάν σου ἐξαίτουμαι ἵνα εἰς τὴν πατρίδα μου ἀναχωρήσω. Ἐπὶ Ὀλυμπιάδας τέσσαρας σᾶς ὑπηρετήσα πιστῶς, καὶ ἀκαμάτως πάντοτε.

Ἄπολλ. Νὰ φύγῃς εἶπας, Ἀργειφόντα; Μὴ καλῶς δὲν ἤκουσα; Σὺ, ὁ βραχίον μου; νὰ καταστρέψῃς ὅτι ἐπὶ ἔτη ἀνοικοδομῶ, τὸ καλλιτεχνικώτατον καὶ εὐρυφάνταστον νὰ καταστρέψῃς τοῦτο οἰκοδόμημα· ἀπὸ τῶν ὤμων νὰ ἀρθῇ ἡ δορὰ,

καὶ τῷ λαῷ γυμνοὶ νὰ παραστῶμεν, παίγνια τῶν θεῶν; Τίς δαίμων σ' ἐνεφύσησε τὴν ὀλεθρίαν ταύτην γνώμην! Ἐσκέφθης πρότερον; Ἄλλὰ πρὶν ἢ ἀναχωρήσης σύ, πρέπει τὰ ὄμματά νὰ κλείσω ἐγώ, πρὶν ἢ τῷ ὄχλῳ γείνω καταγέλαστος. Τίς σὲ ἐπύκρανε; τί ἐπεθύμησας; τί μοὶ ἐζήτησας καὶ σοὶ ἠρνήθην, Ἀργειφόντα; Εἶπέ μοι, ζήτησον. Τιμὰς καὶ τάλαντα πολλὰ σοὶ ἔδωκα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ λίθους πολυτίμους. Εἶπέ μοι, τί λοιπὸν ἐδίψησεν ἡ σὴ ψυχὴ, καὶ τίς θὰ ἀρνηθῇ τῷ Ἀργειφόντῃ μου, ὅτι καὶ ἂν αἰτήσῃται; Μὴ πάρεδρος καὶ σὺ ὑπέρτατος ἐπόθησας τοῦ συνεδρίου ἐν τῷ Ἀβραξᾷ; ἢ μὴ τὸν στέφανον ἱεροφάντου; λέγε! Σιγᾶς; Τὰ χεῖλη δὲν ἀνοίγεις;

Ἀργ. Ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἔνθα τὴν τῶν βοτάνων δύναμιν ἐγνώρισα, ἔνθα τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμὸν ὑπὸ τῶν θεοπνευστῶν καὶ σοφῶν μας ἱερέων ἐδοκίμασα, ἔνθα ἐπὶ Ὀλυμπιάδας ἔξ, εἰς τὴν μηχανικὴν καὶ τὴν χημειάν παρὰ τῷ Ἐλαράτ ἐτίθειν, καὶ πρῶτος ὄλων τοῦ τῶν μαθητῶν ἐδείχθη, εἰς τὴν Ἑλλάδα μ' ἔφερες.

Ἀπο.λ.λ. Ναι, ὅταν τοὺς σοφοὺς σας Αἰγυπτίους ἐπεσκέφθην, καὶ ἔμαθον πολλὰ ἐκεῖ, ἀλλὰ πολλὰ καὶ γὰρ αὐτοῖς ἐδίδαξα. Ἐπένεσο, καὶ ἤλπιζας τὸν βίον νὰ καταστρέψῃς ἐν χημείῳ, ἢ παρὰ ἀστρονόμῳ βοηθὸς νὰ ζήσης, μὴ ἐπαρκῶν εἰς τὰς ἀνάγκας σου καὶ τὰς ὀρέξεις. Καὶ ἠνοιξα πρὸ σοῦ ζωὴν εὐδαίμονα. Χρυσὸς καὶ ἄργυρος δὲν σ' ἔλειψα καὶ αἱ τιμαὶ Καὶ σὺ ἀνθ' ὄλων τούτων, Αἰγύπτιε, ἀχάριστε, μὲ παραιτεῖς; Εἶπέ μοι: τίς σ' ἐπύκρανε.

Ἀργ. (Μετ' ἀποφάσεως.) Σὺ, σὺ, λειτουργέ, ἱεροφάντα

Ἀπολλώνιε. Σὺ μόνος! . . (ἡ κεφαλὴ του κλίνει βαρεῖα ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ κλαίει).

Κ. Σ. Πέροβελις.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΥ ΜΟΥ.

« Amour, amour, quant tu nous tiens
» on peut bien dire adieu prudence »
« La Fontain ».

Διὰ τί συμβαίνει πάντοτε ὥστε ἐν ἀρχῇ πάσης ἐπιχειρήσεως, πάσης ἠθικῆς σκέψεως καὶ λογισμοῦ, ν' ἀναφύονται ἐναντιότητες, αἵτινες ὅσονδῆποτε ἀσήμαντοι καὶ ἂν ὦσιν ἔστιν ὅτε, οὐχ' ἦττον ἱκαναὶ εἰσὶν νὰ ταραξῶσι τὴν ἡσυχίαν τῶν ἐνδιαφερομένων προσώπων, καὶ νὰ ἐπηρεάσωσι τὰς μελλούσας αὐτῶν εὐγενεῖς ὁρμὰς καὶ ἀποφάσεις; Εἶναι λοιπὸν καὶ τοῦτο ἀποτέλεσμα τῆς ἐπαράτου τύχης, ἣτις πιέζει τὰς ἀνθρωπίνους ὑπάρξεις, τῆς ἀρᾶς ἐκείνης, καθ' ἣν προώρισται ἡ ζωὴ νὰ ἦ ἑσαεὶ τὸ θέατρον ὀλιγωτέρας μὲν εὐχαριστήσεως, περισοτέρας δὲ ὀδύνης, θλίψεως καὶ ἀπογοητεύσεως;

Εὐάρεστοι ἐντυπώσεις τοῦ Ἔρωτος καὶ τῆς Φιλίας, τρυφερὰι διαθέσεις, αἵτινες ἐλκύετε τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν ὁμοῖόν του. δὲν ὑπάρχετε πλέον δι' ἐμέ! Οἱ σύνδεσμοι διὰ τῶν ὁποίων

συνεδεόμενη πρὸς τὴν κοινωνίαν κατασυνετρίβησαν τέλεον. Ἐρημος εἰς τὸν κόσμον, μοὶ φαίνεται ὅτι ἦλθον διὰ νὰ φανῶ καὶ ν' ἀποθάνω! Ἐν τούτοις ἡ ὀδύνη καταβιβρώσκει τὴν ζωὴν μας καὶ αἱ ἀσθενεῖς ἡδοναὶ καὶ τέρψεις εἰς ἄς ριπτόμεθα ἰν' ἀνακουφίσωμεν αὐτὴν, ἀποκαθιστῶσι τὰς θλίψεις μας ἔτι χειροτέρας, ἔτι πικροτέρας.

. Ἐν τῇ πολυκυμάντῳ παλαιστρᾷ τοῦ βίου, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος γενόμενος δούλος τῆς ὕλης, τείνει ὅλον ἐν ν' ἀφομοιωθῆ πρὸς τὰ ἄψυχα ἀντικείμενα, σκληρὰ μοῖρα εἶχε ρίψει νέον μὲ θερμὴν φαντασίαν, μὲ ἐξάλλον ἐκ συγκινήσεων ψυχὴν Εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, καθ' ἣν ἀγαπᾷ τις τὴν ζωὴν, οὗτος ἐμίσει αὐτὴν καὶ ἐν ᾧ οἱ συνομιλήκεις του ἀφρόντιδες ἔτρεχον κατόπιν τῶν διασκεδάσεων, ἠσθάνετο ἀνίαν ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, ματαιῶς προσεπάθει νὰ εὕρῃ τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς, ἐπεθύμει, ἐζήτει τι χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ, ἀλλ' ἠδυνάτει νὰ εὕρῃ Ἀνέτειλεν ἡμέρα εὐδίας. Ὁ οὐρανὸς ἦτο αἶθριος καὶ κυανοῦς. Εἰς τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων ἐψιθύριζον αἱ αὔραι καὶ ἐσκορπιζον τῶν βοτανῶν τὴν ἀρωματικὴν ὀσμὴν. Αἱ κορυφαὶ τῶν δένδρων ἔτρεμον καὶ οἱ θάμνοι ἐφρικίων εἰς τῶν αὐρῶν τὰς ἐλαφρὰς θωπείας. Ὁ ποιμὴν ἐπαιζεν ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ τὸ ἄσμα του, μακρόθεν ἠκούετο ὁ κρότος τουφεκίου, τὰ δάση ἐψιθύριζον σιγαλὰ, καὶ τὰ ποτάμια ἐκελάριζον εἰς τὰ βᾶθη τῶν ἀγρῶν· ὅπισθεν μόνον μεμακρυσμένου λόφου ἔλαμπεν ἀσθενῶς τὸ φῶς τοῦ δύοντος ἡλίου Ἐ! πόσον ἐπεθύμει ἐκεῖ νὰ ἐζῆ πάντοτε!

Συγκίνησις ἕως τότε ἄγνωστος, ἀλλ' ἠδεῖα κατέλαβεν αὐτόν. Ἐνόμισεν ὅτι ὁ παράδεισος ἠνοιχθῆ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἡ μελαγχολικὴ ψυχὴ του ἐμελλε ν' ἀπέλθῃ ἐντεῦθεν, καὶ ἀπαλλαγῆ τῆς φορτικῆς καταστάσεως τῶν ἐπιγείων. Καὶ ἐμειδία γαληνιαῶς, ἠρέμει τὸ πνεῦμά του ὁσάκις ἀνεπόλει μορφὴν θελκτικὴν, αἰθερόπλαστον! Ἡ μορφή δὲν ἦτο ὀπτασία, ἦτο νέας κόρης ρεμβώδους, ἦν περιέβαλλε δι' ἐνὸς ἐξ ἐκείνων τῶν βλεμμάτων, ἅτινα ἐγκλείουσι τὴν ἄφατον τρυφερότητα, καὶ τῆς ὁποίας οἱ ὠραῖοι καὶ διαυγεῖς ὡς τὰ ὕδατα τῆς λίμνης ὀφθαλμοί, ἔκαμνον αὐτὸν νὰ ἐνθουσιᾷ καὶ ἀπαραλλάκτως ὡς ὁ Ἐρως νὰ μεταβάλληται εἰς ἀπλοῦν παιδίον.

Μετ' ἐνθέριμου ζέσεως τῇ ἔλεγεν ὅτι τῇ παρέδιδε τὴν νέαν παρθένον καρδίαν του, ἦν ἠδύνατο νὰ λάβῃ, νὰ προξενήσῃ αὐτῇ μαρτύρια, νὰ διαθέσῃ καὶ κατασυντρίψῃ, ὡς ἤθελε, καὶ ἐκεῖνος θὰ ἔμενεν εὐχαριστημένος, δὲν θὰ ἔπαυε νὰ ὑπομειδιᾷ, διότι ἡ μεγαλειτέρα του χαρὰ θὰ ἦτο, ἀφοῦ θὰ ἐγένετο ὑπ' ἐκείνης εὐτυχῆς, νὰ γίνῃ ὑπ' αὐτῆς ἐκείνης δυστυχῆς! Τοῦτο ὑπῆρξε σφάλμα του· ὁ νέος ἐκεῖνος ὁ τόσο καλός, εὐγενὴς καὶ ἀθῶος ἦτο ἄπειρος. Ἐπόθει νὰ ἦναι εὐτυχῆς· ὄχι δυστυχῆς· καὶ αἱ ἐκφράσεις του ἐκείναι τεθεῖσαι εἰς δοκιμασίαν ἔφερον τὸ ἐξαγόμενον, ὅτι ὁ ἀρκετὰ ὑποστάς ἤδη νέος ἐκεῖνος ἐπεθύμει ὡς ἀναψυχὴν τὸν ἔρωτα, καὶ οὐχὶ ὡς ἀδιέξοδον λαβύρινθον πικριῶν καὶ βασάνων.

Αἶφνης, πνοαὶ ἀνέμου, ἐλαφρῶς κατ' ἀρχάς, σφοδρότερον καὶ βιαιότερον κατόπιν πνεύσασαι, μεταβάλλουσι τὴν μαγευτικὴν ἐκείνην ἄποψιν. Οἱ λειμῶνες ἀποβάλλουσι τὴν γλοερὰν στολὴν των, τὰ δένδρα τὰ πράσινα φύλλα των, τὰ πτηνὰ σπεύδουσι πεφοβισμένα πρὸς τὴν κρύπτην των, ὅλη ἡ χα-

ρίσσει εκείνη τέλος ὄψις ριζηδὸν ἀλλοιοῦται. Μεγάλα νέφη, ἄγρια, ἀπειλητικὰ διατρέχουσι τὸν πρώην καθαρὸν ὀρίζοντα, ὅστις, φαίνεται, συννεοῦμενος μετὰ τῶν ἀγρίων κυμάτων τῆς τετραγυμένης θαλάσσης. Τὸ πᾶν ἀγγέλλει τὴν καταιγίδα, ἣτις μυκᾶται καὶ ἐπὶ τέλους ἐκρήγνυται

Αἷτια ἅτινα ἢ λογικὴ τοῦ νέου ἀποκηρύττει, ἄλλ' ἢ καρδία τοῦ παιδίου δικαιολογεῖ, ἐπιφέρουσι διατάραξιν τῆς ἰσορροπίας, ἣτις λαμβάνει προσβολὰς θανασίμου

Τὸ παιδίον ἐφάνη δυσηρεστημένον.

Ἡ δὲ κόρη ἐκείνη τί ἔπραξεν ;

Προσέτρεξεν εἰς τὴν ἐρωτικὴν Γραμματολογίαν, ἣν ἀνεδῆρσε καὶ εἰς ἣν ἀνέγνω τὸν ἀκόλουθον κανόνα :

— « Θέλεις ὁ νέος ὅστις σὲ ἀγαπᾷ νὰ σὲ ἀγαπᾷ σφοδρότερον ;

Πρόβαλλε πάντοτε ἀνυπάρκτα ἐμπόδια· εἰς ἐκδηλουμένην δὲ αὐτοῦ δυσαρέσκειαν φανοῦ ψυχροτέρα, δειχθητι περιφρονητικὴ, ἔσο μᾶλλον ἀδιάφορος. Τότε θὰ ἴδῃς αὐτὸν ρυμουλκούμενον ὑπὸ σοῦ, ἔρποντα πρὸ τῶν ποδῶν σου, καὶ σὺ προσποιουμένη ὅτι ἀνεξικακεῖς συγκατανεύεις *δήθεν* νὰ δεχθῆς τὴν ἐπανάληψιν τῶν σχέσεων, ἣτις θὰ καθίστη αὐτὸν εἰς τὸ μέλλον ἠπιώτερον, ἢ δὲ θέλησις τοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ καθίστατο δι' αὐτὸν ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστος.

Τὸν κανόνα τοῦτον ἠθέλησε νὰ ἐφαρμόσῃ.

Ἡ θεωρία προσκόπτει πολλάκις ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, καὶ ὁ προκείμενος κανὼν εἶχε μίαν ἐξαιρέσιν
. Ὑπάρχει τάξις νέων, ἣτις ἔχει ἀρχὰς ὑγιεῖς ἐδραζομένας ἐπὶ τοῦ ἀκεραίου καὶ ἀ-

νεξαρτήτου φρονήματος. Ἡ τάξις αὕτη, ὀλιγίστους ὀπαδοὺς ἀριθμοῦσα, δὲν θαμβοῦται ὑπὸ τοῦ κάλλους. Ἀγαπᾷ μὲν αὐτὸ ὡς κάλλος, διότι εἶναι ὠραῖον, ἀλλὰ δὲν λατρεύει, δὲν ἐκτιμᾷ, εἰμὴ ὅποταν συνοδεύηται ὑπὸ τῆς ἀθώας καὶ ἀπερίττου ἐκδηλώσεως τῶν τρόπων· ἀνευ τούτων, τὸ μᾶλλον ἀπαστράπτου κάλλος, ξηρὸν καὶ ἄγονον παρίσταται, ἐστερημένον τῆς ἀπαιτουμένης ἀξίας. Καὶ ὁ νέος ἐκεῖνος εἰς τὴν ἰδίαν ἀνήκει τάξιν. Δὲν ὀργίζεται, δὲν ἀθυμεῖ, ὡς τις ἄλλος θὰ ἔπραττε, βλέπων τὴν ἐπίδειξιν τῶν ἀπείρων καὶ ἐπιτετηδευμένων μορφασμῶν, οὓς ὁ ἐγωῖσμός ὑπέθαλψεν. Ἀπεναντίας ἀπογοητεύεται, οἰκτεῖρει. Οἰκτεῖρει δὲ οὐχὶ τὴν χαιρέκως μειδιῶσαν φίλην του, ἀλλὰ τὴν ἀπορφανισθεῖσαν ὠραιότητα· οἰκτεῖρει τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀκτινοβόλου αἴγλης, δι' ἧς περιέβαλλε τὸ ἴνδαμά του· οἰκτεῖρει τὴν δημιουργηθεῖσαν νέαν κατάστασιν, διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἰσοβόλου καὶ ὀπισθοβούλου προσπονήσεως, τῆς τέως λατρευτῆς ταύτης Ἐρινύος τοῦ Ἄδου, ἣτις ἐφυγάδευσε τὸ γοητευτικώτερον τῶν παρ' ἐκείνη πλεονεκτημάτων — τὴν παιδικὴν ἀφέλειαν.

* * *

Πέρα 29 Ἰουλίου 1888.

ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΑΡΙ.

Ἴδου τὸ μελανοδοχεῖον καὶ ἡ γραφίς μου, ἐξ ἧς δύνανται νὰ διοχετευθῶσιν εἰσέτι τὰ μέλανα αἰσθήματά μου, ἵνα ὑγράνωσι στιγμιαίως, ἔστω, τὸν πρόστυχον χάρτην, ἐφ' οὗ σύρω τὰς γραμμὰς ταύτας, ἵνα ἐπαναφέρωσιν αὐτὸν εἰς τὴν προτέραν του ἀπαλόξηρον ιδιότητα πάλιν, ἀλλὰ ρερυκνωμένον ἤδη, προσωπιδοφόρον ἱερογλυφικῶν, ἀστεῖον θῦμα χειρὸς πυρεσσοῦσης.

Ἔφω φερέπονοι καταναλωταὶ τοῦ ἐγκεφαλικοῦ ρευστοῦ, ὅπερ ἐμφανῶς ἐξωτερικεύεται ἐν ζωηρῷ τύπῳ ἢ χαρισιστάτῃ λιθογραφίᾳ, ἀναμνήσθητε τῆς τύχης τοῦ χάρτου τῶν ἀνακαλύψεων ὑμῶν, τῶν βελτιώσεων περὶ τῶν κειμένων κακῶς, παρὰ ταῖς τριχίαις, τοῖς μακαρονίοις, τῇ ὀρύζῃ τοῦ παντοιοπώλου καὶ μὴ οἰκτεῖρητε τὴν ματαιοπονίαν σας, καὶ μὴ ἀπαγχονίσσητε τὰς ἱεροσύλους ἀγοραίας συντεχνίας, αἱ ὁποῖαι σᾶς δίδουν ἐντὸς αὐτοῦ τὰ ὀρεκτικά σας, τὸ κρέας σας τὰς περικνημίδας σας, διότι ἀναγινώσκουν, ὅτι εἴσθε « νήστεις » καὶ « ἀνυπόδητοι » !

Ἀληθῶς κατέχεσθε ὑπὸ δαιμονίου οἴστρου· καὶ πεινᾶτε, καὶ πηδᾶτε !

Ἔσχεν ὁμως, ἔχει καὶ ἔξει τὴν πτῆσιν αὐτοῦ ὁ χάρτης, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς παρὰφόρους θιασώτας του.

Οἱ Μογγολφιέροι ἀδελφοὶ ἐχρησιμοποίησαν αὐτὸν τὸ πρῶτον εἰς 500 μέτρων ἐκ τῆς Γῆς ὑψηλὴν ἀποστολήν, ἐν εἰδει ἀεροστάτου — θέλοντες, φαίνεται, νὰ βεβαιωθῶσι περὶ τοῦ δυ-

νατοῦ ταχυδρομικῆς συννενοήσεως Γῆς καὶ Οὐρανοῦ —, καὶ ὁ Φραγκλῆνος εἰς πείσμα τοῦ ἐν τῷ μύθῳ ἀετοῦ, κατῶρθωσε ν' ἀναβιβάσῃ τὴν χελώνην εἰς τὰ ὕψη, καλέσας αὐτὴν ἀετόν, καὶ τὰ μάλιστα ἐκ τῆς ὀξυδερκείας τοῦ νέου τῶν ἀέρων βασιλέως, νὰ ὠφεληθῇ, ὁ ἀλεξικέραυνος . . .

Ὁ Κεῖπερτ ἐπίσης, δὲν ἔκαμε μικρὸν πράγμα. Ὁλιγώτερον φαντασιόπληκτος ἐσκέφθη, ὅτι ὁ χάρτης κατασκευάζεται εἰς τὰ χαρτοποιεῖα· τὰ δὲ χαρτοποιεῖα εἶναι πλουσιώτατα καταστήματα ἐν Βιέννῃ· ἡ δὲ Βιέννη ἢ πρωτεύουσα τῆς Αὐστρίας· ἡ Αὐστρία ἐν τῶν κεντρικῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης, καὶ ἡ Εὐρώπη μίᾳ ἡπείρῳ. Αἱ ἡπείροι πέντε τὸν ἀριθμὸν. Εἶπε, καὶ ἐκράτησε σημειώσιν τοῦ κερατίτου τοῦ ἐπὶ ὠραίου ἐξωγραφισμένου πελωρίου χάρτου, τὸν ὁποῖον ἀγοράζομεν μὲν ἀκριβοῦσαικα, κρεμῶμεν δὲ ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ σπουδαστηρίου ἡμῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἵνα κατέχη μέτρον τετραγωνικὸν ἓν.

Ἄλλ' ὁ ἔνδοξος οὗτος καὶ εἰς τὰς ἐκτάκτους ταύτας περιστάσεις συντελεστής — χάρτης —, εἶναι δυστύχημα πάλιν, ὅτι εὐκόλως συμπύσσεται, εὐκόλως μελανοῦται, εὐκόλως σχίζεται καὶ εὐκόλως τὸν « παίρνει ὁ ἄνεμος », διότι καὶ τὰ χέρια τοῦ κατασκευαστοῦ του εἶνε δυνατώτερα του, δυστυχῶς, καὶ τὰ δόντια του κοπτερώτερα . . .

Τὸ ἴδιο λοιπὸν καλαμάρι, ἀλλὰ ἄλλο, ἄλλο χαρτί ;

29 7βρίου 1888.

Ἐν Χρυσουπόλει.

ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΣΤΙΑΔΟΣ

Σὲ ἀντηράσθη ποιητῆς
 αὐτὸς ὁ ἔρωσ ἀντερᾶται
 δὲν εἶναι φύσεως θνητῆς
 ὁ ἔρωσ λύρας δὲν νικᾶται.
 Θ. Μοσχόπουλος.

Προσφιλῆς μοι Κλαυδία.

Παῦσον τὰς ἐρωτήσεις σου· μὲ δυσαρεστοῦσιν· ἐμβάλλουσι τὸ πνεῦμά μου εἰς παραχῆν καὶ ἀνησυχίαν· μὲ ἀναγκάζουσι νὰ σκέπτομαι ἐπὶ μακρόν, ἐνῶ ἐγὼ εἰμι ἐχθρὰ τῆς σκέψεως, φίλη δέ, τῶν μάγων ὄνειροπολήσεων.

Θέλεις νὰ φωτισθῆς; συμβουλεύητι τὴν γνώμην τῶν πεπειραμένων ἀνθρώπων, ἀνοιζον τὰς σοφὰς τῶν ἡμετέρων προγόνων βίβλους, καὶ ἵνα ἀσφαλῶς προβῆς, μέτρησον τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας σου.

Ζῆ ὁ ἔρωσ ἐπὶ μακρόν; μὲ ἐρωτᾷς — ἀγνοῶ· ἐρώτησον κομψευομένην τινὰ παρθένον, καὶ οὐχὶ σεμνὴν τῆς Ἑστίας ἱερείαν· αἱ Ἑστιάδες οὐδέποτε ἠράσθησαν, εἰ καὶ ἂν ἠράσθησαν ποτε, ὁ ἔρωσ τῶν ὑπῆρξεν ἀμέτοχος παντὸς γηίνου πόθου, πάσης γηίνου στοργῆς· διότι ἠγάπησαν ὑπάρξεις ὑπερόχους, διότι ἐλάτρευαν ἀθανάτους.

Μὴ ζῆτει λοιπὸν παρ' ἐμοῦ, σκέψεις καὶ γνώμας, ἀφορώσας τὰν πτερωτῶν Θεῶν· οὐδὲν σχετικὸν πρὸς τὴν ἐποχὴν δύνα-

μαι νὰ σοὶ γράψω· εἰμι τέκνον τοῦ παρελθόντος, πάντῃ ἀδαῆς τῆς θετικότητος τοῦ αἰῶνος ἐν ᾧ βιοῦμεν. Ἄλλ' ἀκουσον, ἢ μᾶλλον ἀνάγνωθι ὅτι σοὶ περιγράψω, καὶ κρίνε ἐὰν ὁ ἔρωσ ἐξέρχεται νικητῆς ἢ ἐὰν ἀποθνήσκη, ἔστω καὶ πρὸ τοῦ ἐλαχίστου κωλύματος.

Ἐπὶ λέμβου ὠραίας καὶ λευκῆς, ἐπέβημεν ἐσπέραν τινὰ νεανία καὶ νεάνιδες, εὐθυμοὶ καὶ φαιδροί, ἵνα περιπλεύσωμεν τὰς μαγευτικωτάτας τῆς νήσου Χάλκης ἀκτάς, εὐδαίμονες οἱ συμπλωτῆρές μου, ἐγέλων, ἔμελπον, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν ἤχων λιγυρᾶς κιθάρας, ἄλλοτε δὲ διέκοπτον τὸ ἄσμα, καὶ μετ' ἐπιφωνημάτων ἐθαύμαζον τὴν νῆσον, περὶ ἣν ἐπλέομεν.

Μόνῃ ἐσίγων θεωμένη τοὺς βράχους αὐτῆς καὶ τὴν παραλίαν, ἀλλὰ τὸ μᾶλλον συγκινοῦν με ἦν αἱ μαγικαὶ αὐτῆς ἀκταί, ἐνθα αἱ ἀειθαλεῖς πεῦκαι κλίνουσι πρὸς τὴν θάλασσαν, λουόμεναι ἐντὸς τῶν διαυγεστάτων τῆς Προποντίδος νημάτων, καὶ ἐφ' ὅσον ἡ λέμβος προῦχώρει, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ καρδιά μου ἔπαλλε, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἠδυνάτουν νὰ ἀποσπάσω τὸ ὄμμα ἀπὸ τῶν ὠραίων ἐκείνων ἀκτῶν, ἐφ' ὧν ἡ φαντασία μου ἐπλαττεν ἐπαναπαυομένης Νηρηίδας. Ἐν τῇ ποιητικῇ ἐκείνῃ στιγμῇ, καθ' ἣν ἀπήλαυον ἀληθοῦς εὐδαιμονίας ἱσχεπτόμην, ἢ μᾶλλον ᾤκτειρον τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἀρέσκεται πλειότερον ἐν τῇ τύρβῃ, ἢ ἐν τοῖς κόλποις τῆς φύσεως, ταῦτα διελογιζόμην, ὅτε ἡ λέμβος ἡμῶν προσωρμίσθη, ἡμεῖς δ' ἐξελλόντες ἐλάβομεν τὴν πρὸς τὸ δάσος τῆς Παναγίας διεύθυνσιν. Ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ὁ ἥλιος ἔδυσεν ὀπισθεν τῆς νήσου Ἀντιγόνης, βυθιζόμενος ἐντὸς τῶν κυανῶν ὑδάτων, τὸ δὲ ὄρος αὐτῆς ἐπορφυροῦτο ἔτι καὶ ἐχρῶσιζεν, ὑπὸ τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἀκτίνων.

Ἡ ψυχὴ μου ἦτο πλήρης ποιήσεως· αἴσθημα ἀόριστον με κατέλαβεν, οἱ ὀφθαλμοί μου υγράνθησαν, τὰ δὲ γονατὰ μου ἔκλιναν πρὸς τὴν γῆν, ἀλλὰ δὲν ἤμην μόνη, καὶ περιέστειλα τὰς συγκινήσεις μου· ὀλίγοι ἐννοοῦσι τὰς ἐκστάσεις ποιητικῆς ψυχῆς, ὀλίγιστοι δέ, αὐτὰς συμμερίζονται· διὸ καὶ ἀπεσπᾶσθην τοῦ ὀμίλου, διευθυνομένη πρὸς τὸ ἔνδον τοῦ δάσους, ὅπερ κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, ἦν ἔρημον κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

Ἐπὶ γηραιᾶς πεύκης, ἐκάθητο ἀνὴρ ἡλικίας 40 ἕως 45 ἐτῶν, καὶ παρ' αὐτῷ κοράσιον ἐξαετῆς ὅπερ ἔκυπτε πρὸς τι βιβλίον, καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος παρετήρει, τὰς ὑπὸ τοῦ πατρός του δεικνυμένας αὐτῷ εἰκόνας.

— Διατί κλαίεις, παππάκι; ἠρώτησεν ἡ κορασίς εἰς γλῶσσαν καθαρῶς Γαλλικὴν, ὅταν βλέπῃς αὐτὴν τὴν εἰκόνα;

Ὁ ξένος δὲν ὠμίλησεν, ἐστέναξε μόνον καὶ στραφείς πρὸς με με ἠρώτησεν.

— Τίνα ζητεῖτε Δεσποινίς;

— Οὐδένα τῷ ἀπεκρίθην.

— Τότε συγγνώμην μοι εἶπε, καὶ ἤρξατο πάλιν, στρέφων τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου, ὅπερ παρετήρησα ὅτι ἦν λευκῶμα. Ἡ περιέργειά μου ἐκινήθη.

— Δύνχμαι, Κύριε τῷ εἶπον, λαβοῦσα θάρρος ἐκ τοῦ εὐγενοῦς τοῦ ἀνδρὸς παραστήματος, νὰ ἐρωτήσω ποῖαι εἰκόνες περικλείονται ἐν τῷ λευκῶματι τούτῳ;

— Μία καὶ μόνη μοι εἶπεν· ἄσχημος μὲν διὰ τὸ πλῆθος, ἀλλὰ δι' ἐμέ. . . .

Δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν, οἱ λυγμοὶ τὸν διέ-

κοψαν· καὶ στρέψας μίαν σελίδα τοῦ λευκῶματος με ἠρώτησεν.

— Δὲν εἶναι ὠραία ἡ εἰκὼν αὕτη;

— Ἐξαισία τῷ εἶπον· εἶναι βεβαία ἡ εἰκὼν τῆς συζύγου ἢ ἀδελφῆς σας προσέθην, νομίσασα ὅτι ἐθρήνει ἀποπτᾶσαν ψυχὴν.

— Οὐχὶ μοι εἶπεν· εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς πρώτης μου φίλης, τῆς πρώτης μου ἐρωμένης. Θέλετε νὰ μάθητε τὴν ἱστορίαν μου; καθήσατε δεσποινίς, θὰ διηγηθῶ αὐτὴν ἐν συντόμῳ.

— Εἰμί Ἴταλὸς μοι εἶπεν. Ἐν τῇ πατρίδι μου, γεννώμεθα θερμοὶ καὶ περιπαθεῖς· ἐγὼ ἤμην ὁ γλυκύτερος, ὁ τρυφερώτερος τῶν συνομηλικῶν μου, διότι ἠγάπων τὴν ποίησιν καὶ τὴν ζωγραφικὴν· δεκαπενταετῆς, ἀπεστήθιζον μετὰ πάθους τοὺς γλυκεῖς τοῦ μελαγχολικοῦ Τάσσου στίχους, καὶ ἀντέγραφον τὰ θεῖα τοῦ Ραφαήλ ἀριστουργήματα.

Ἡμέραν τινά, ἐν τινι πινακοθήκῃ τοῦ Μουσείου, εἶδον εἰκόνα παριστῶσαν ἄγγελον· τόσῳ γλυκεῖα, τόσῳ χαρίεσσα ἦτο ἡ εἰκὼν ἐκείνη, ὥστε πιστεύσατέ μοι τὴν ἠγάπησα· ἔκτοτε ὅποτ' ἐν μοι ἦτο ἐπιτετραμμένον, ἐπεσκεπτόμην τὸ Μουσεῖον, καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὁ ἄγγελος ἐκεῖνος μοι καθίστατο προσφιλέστερος. "ὦ, πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἀνήκω εἰς τοὺς μυθολογικοὺς χρόνους, διὰ νὰ δυνηθῶ ὡς ἄλλης Πυγμαλίων νὰ ἐμψυχώσω τὴν εἰκόνα ἐκείνην. Ἡμην καλὸς ἀντιγραφεὺς, καὶ ἀντέγραψα ἐκεῖνον τὸν ἄγγελον, ἔχων τὸ ἀντίγραφον πάντοτε μετ' ἐμοῦ. Ἡ νεότης μοι προσημεΐδια, ἡ δὲ νέα μου ψυχὴ ὠνειροπόλει τὴν φίλην μου, φέρουσαν τὴν μορφήν τοῦ προσφιλοῦς ἀγγέλου μου.

Ἐν ἡλικίᾳ εἴκοσι δύο ἐτῶν, μοι ἐπῆλθεν ὁ πόθος τῆς πε-

ριηγήσεως· ἀφοῦ περιῆλθον ἅπασαν τὴν Ἑσπερίαν, ἐπὶ τέλους κατέληξα καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἡ πόλις αὕτη μὲ κατεμάγευσε, διὰ τοῦ ζωγραφικωτάτου Βοσπόρου, καὶ τῶν μαγευτικωτάτων αὐτῆς νήσων· ὦραία, θεία, εἶναι ἡ Ἰταλία εἶπεν, ἀλλ' ἕκαστος τόπος, ἔχει καὶ ἰδιαιτέραν καλλονήν. Ἦν θέρος, καὶ εὐρισκόμην ἐνταῦθα· ἐσπέραν τινὰ περιδιαβάζων ἐν τῷ δάσει τούτῳ, εἶδον καθημένην γηραιὴν Κυρίαν, καὶ παρ' αὐτῇ νεάνίδα ὦραϊαν. Δὲν μὲ ἐξέπληξε τόσῳ ἡ καλλονή της ὅσῳ ἡ ὁμοιότης της, πρὸς τὴν προσφιλεῖν εἰκόνα μου. Ἐσκίρτησα ὑπὸ χαρᾶς καὶ δέους συνάμα. Ἦμην ἤδη κυριευμένος ἀπὸ σφοδρὸν ἔρωτα· ἐγὼ ἠρώμην τῆς εἰκόνας, ἀπλοῦ χάρτου, ἠδυνάμην νὰ μείνω ἀπαθής, ὅτε ἔβλεπον πρὸ ἐμοῦ τὸ πρωτότυπον.

Ὁ φίλος μου Ἕλληνα, εἶδε τὴν ταραχήν μου, καὶ μοι ἠρώτησε τὴν αἰτίαν· τῷ εἶπον τὴν ἀλήθειαν, ἣτις προὐκάλεσε τὸν γέλωτά του.

— Παράδοξοι ἄνθρωποι, εἰσθε ὑμεῖς οἱ Εὐρωπαῖοι, μοι εἶπε· γεννᾶσθε ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἐρᾶσθε ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἀλλὰ ποῦ νυμφεύεσθε;

— Ὅπου ἐρασθῶμεν, τῷ ἀπήντησα ὀργισθεὶς διὰ τὴν ἄτοπον ἐκείνην εἰρωνείαν.

— Τώρα μοι εἶπεν, ἡ νέα αὕτη, ἣτις σοὶ ἔτρωσε τὴν καρδίαν, εἶναι πολὺ φίλη μου· θέλεις νὰ σὲ συστήσω;

— Μάλιστα, τῷ ἀπήντησα.

— Οὐχὶ βεβαίως τώρα μοι εἶπεν, αὔριον ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ.

Ἀπεχαιρέτισα τὸν φίλον μου, καὶ ἐπιστρέψας ἐν τῷ δωματίῳ μου ὅπερ εἶχον ἐνοικιάσει ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, ἐκαθέσθην ἀναπολῶν τῆς κόρης τὴν συνάντησιν· ἐξέβαλον τοῦ θυλακίου

μου τὴν εἰκόνα, καὶ ἐθεώρουν αὐτὴν περιπαθέστερον ἢ πρότερον· «ὦραία εἰκὼν ἔλεγον μονολογῶν, εἶσαι ἡ εὐτυχία μου ἢ ἡ δυστυχία μου, δὲν κατεκλίθη τὴν νύκτα ἐκείνην, εἶδον τὴν ῥοδόχρουν Ἠὼ παρὰ τὴν πεύκη ταύτην· ἐδῶ διῆλθον τὴν νύκτα, πλάττων ὄνειρα ἰδεώδους εὐδαιμονίας.

Τὴν ἐπαύριον περὶ τὰς τέσσαρας μετὰ μεσημβρίαν ὥρας ὁ Ἕλληνα φίλος μου μὲ ἐπισκέφθη· εἶσαι ἔτοιμος; μὲ ἠρώτησε διὰ τὴν ἐπίσκεψιν;

Μάλιστα τῷ εἶπον, καὶ ἐξήλθομεν ἀμφοτέρω, ἐκεῖνος μὲν εὐθυμος καὶ γελῶν, ἐγὼ δὲ δειλὸς καὶ συνεσταλμένος.

Ὅτε εἰσῆλθομεν, μᾶς ὑπεδέχθησαν μήτηρ καὶ θυγάτηρ, εὐμενῶς, ἀγνοοῦσαι βεβαίως ὅποιον πῦρ ὑπέθαλπον τὰ στήθη μου· ὑπῆρξα δειλός· μόλις δὲ ὀλίγας λέξεις ἠδυνήθην νὰ ἀρθρώσω· ἀλλ' αἱ Κυρίαι ἐγίγνωσκον τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν, καὶ συνενόηθημεν κάλλιστα. Πολλάκις δὲ παρετήρησα, ὅτι ἡ νεῆνις προσήλου ἐπ' ἐμοῦ τοὺς ὠραίους μέλανας αὐτῆς ὀφθαλμούς, θεωροῦσά με μετὰ περιεργείας καὶ ἐνδιαφέροντος συνάμα.

Ἀνεχώρησα, κομίζων τὰς ἠδίστας ἐντυπώσεις· ἀλλὰ ἀγνοῶ διατί ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης μὲ κατέλαβε μεγαγχολία, ἴσως ἦτο φεῦ, ἡ προάγγελος τῆς δυστυχίας μου.

Ἐκτοτε ἐπισκεπτόμην αὐτὴν συνεχῶς· ὁπῶ δὲ ἡμέρας μετὰ τὴν πρώτην συνάντησιν, ἔστειλα αὐτῇ τὴν εἰκόνα της ἣν εἶχον ζωγραφίσει ἐκ μνήμης, στίχους, τινὰς περιπαθεῖς, συνοδευομένους ὑπὸ ἀπεξήραμένων ἀνθέων. Δὲν ἦτο βεβαίως ἀνάγκη νὰ τῇ ἐκφράσω τὸν ἔρωτά μου, πρὸ πολλοῦ ἐκείνη ἀνεγίνωσκεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, τοὺς πόθους τῆς καρδίας μου.

Ἡ κόρη εὐμενῶς ἀπεδέχθη τὰς ἐνδείξεις ταύτας τῆς πρὸς αὐτὴν στοργῆς μου, καὶ ἠράσθη αὐτὴ ἐμοῦ, μεθ' ὅσης δυνάμεως παρθενικῆ καὶ ἀσπιλος ψυχῆ, δύναται νὰ ἀγαπήσῃ.

Καὶ ἤμην εὐδαίμων ἐν τῷ ἔρωτί μου.

Δεσποινίς, μοὶ εἶπεν· ὅστις δὲν ἠράσθη κατὰ τὰ πρῶτα, τὰ ἀγνὰ τῆς νεότητος αὐτοῦ ἔτη, ἀγνοεῖ τὴν εὐτυχίαν ἐπὶ τῆς γῆς.

Ναί· ἤμην εὐδαίμων. Ἠγάπων καὶ ἠγαπώμην, ἐλάτρευον καὶ ἐλάτρευόμην, ἐθεσποιοῦν τὸ ὄν ἐκεῖνο, ὅπερ μοὶ προσήνεγκε τὴν καρδίαν του ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐμῆς.

Αἱ ἡμέραι μου ἔρρεον εὐδαίμονες· ἐγὼ δὲ ἐνῶ ὤφειλον νὰ ἀναχωρήσω περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 7θρίου ἔμενον ἐνταῦθα, λησμονῶν καὶ πατρίδα, καὶ φίλους, καὶ γονεῖς. Καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, τακτικώτατα συνώδευον τὴν φίλην μου εἰς τὸ δάσος τοῦτο, ὅπερ ἦτο ὁ προσφιλέστατος αὐτῇ περίπατος, καὶ καθήμενοι ἀμφοτέρω παρὰ τὸν κορμὸν πεύκης, ὠνειροπολοῦμεν τὸ μέλλον ἡμῶν. Ἐβλέπομεν μετὰ συγκινήσεως τὴν κυμαίνουσαν θάλασσαν, καὶ ἠκούομεν ἐν ἐκστάσει τὸν ἀρμονικὸν τῶν φυλλωμάτων ψίθυρον.

Ἄλλ' ἡ μήτηρ δὲν ἔβλεπεν μετ' εὐχαρίστου βλέμματος τὴν κλίσιν ταύτην τῆς θυγατρὸς τῆς, καὶ διὰ παντὸς μέσου προσεπάθησε νὰ ψυχράνῃ τὸ ἱερὸν τῆς κόρης αἶσθημα.

Ἄλλ' οὔτε αἱ ἀπειλαί, οὔτε αἱ συμβουλαί, ἴσχυσαν νὰ πείσωσι τὴν κόρην· ἐκείνη ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, μὲ ἐλάτρευε πλειότερον.

Ἄλλ' οὐδ' ὁ ἔρωσ τῆς νεάνιδος ἴσχυεν, ἐναντίον τῆς σιδηρᾶς τῶν γονέων τῆς θελήσεως· ἀπεφάσισαν νὰ τὴν ὑπανδρεύσωσιν καὶ ὄντως πρὸ πολλοῦ γηραιὸς καὶ εὐκατάστατος ἀνὴρ,

ἐζήτει αὐτὴν εἰς γάμον. Ἐνυμφεύθη. Ἡ ἀπελπισία μου ὑπῆρξε μεγίστη· ἐγενόμην ἐξω φρενῶν· ἔκλαιον ἔτιλλον τὰς τρίχας. Ἠσθένησα καὶ ἐν τῇ παραφορᾷ μου ἐκάλουν αὐτὴν, ἐκάλουν τὴν Μαρίαν μου.

— Μαρία, ὠραῖον ὄνομα, προσέθην.

— Θεῖον, μοὶ εἶπεν, μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

Ἄνεχώρησα εἰς τὴν πατρίδα μου, εἰς Ἰταλίαν· οἱ φίλοι μου καὶ οἱ συγγενεῖς μου μὲ ἀνέμενον μετὰ χαρᾶς, ἀλλ' ἐγὼ οὐδαμῶς συνεμεριζόμην τὴν χαρὰν των, οὐδὲν μὲ ἔθελγεν· ἔκτοτε πολλαὶ νεάνιδες μὲ ἠγάπησαν, πολλαὶ ἀβραὶ τῆς πατρίδος μου καλλοναὶ μοὶ προσεμεϊδίασαν, ἀλλ' οὐδεμίᾳ συνεπάθησα. Ἀπαξ ἐρᾶται τις ὅπως ἠράσθη ἐγώ.

Καὶ ἐκείνη τουλάχιστον ζῆ εὐτυχής;

— Εὐτυχής! ἀνέκραζεν εἶναι δυνατόν; δὲν ἦτο συνήθης γυνή, δὲν ἦτο ἀστατος χαρακτήρ· ὀλίγα δὲ μετὰ τὸν γάμον τῆς ἔτη ἐχῆρευσε.

Τότε διατί δὲν ἐνυμφεύθητε αὐτὴν;

Διότι ἤμην συνδεδεμένος δι' ἀτυχοῦς ὑμεναίου· διότι εὐρίσκων ἀφόρητον τὴν ζωὴν, ἐνόμισα πρὸς στιγμὴν, ὅτι ἡ συζυγικὴ στοργὴ ἢ πατρότης, καὶ αἱ μέριμναι τοῦ οἰκογενιακοῦ βίου, θὰ ἠδύναντο νὰ μετριάσωσιν ἐπ' ὀλίγον τὴν θλίψιν μου. Ἄλλ' ἠπατήθη, καὶ εἰμὶ διττῶς δυστυχής· δὲν ἀγαπῶ τὴν σύζυγόν μου· μόνον τὸ τέκνον μου τοῦτο πονῶ, μοὶ εἶπε, δεικνύς με τὸ κοράσιον, καὶ ἐπὶ τῇ θεᾷ του ἡ ψυχὴ μου ἀγάλλεται, ἀλλὰ τὸν πρῶτόν μου ἔρωτα, οὐδεμίᾳ στοργῇ δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ· τὸ πρῶτόν μου ἄλγος οὐδὲν μείδιαμα δύναται νὰ πραύνη.

Καὶ ἡ τέχνη; τῷ εἶπον. Ἡ ποίησις καὶ ἡ ζωγραφικὴ, ἥτις τοσοῦτον ἔθελξαν τὰς πρώτας τῆς νεότητός σας ἡμέρας;

Ἡ τέχνη; μοὶ εἶπε μειδιάσας θλιβερώς. Ἄγνοεῖτε ὅτι ἡ τέχνη ἀπαιτεῖ ἔμπνευσιν, τὴν δὲ ἔμπνευσιν φυγαδεύουσιν ἡ θλίψις καὶ ὁ στόνος;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤκουσα τὰς φωνὰς τῶν συμπλωτῆρων μου, διὸ καὶ ἀπεχαιρέτησα τὸν πολυπαθῆ καὶ ἀξιαγάπητον ἐκείνον ξένον.

— Εὐχαριστῶ μοὶ εἶπε θλίψας τὴν χεῖρά μου, εὐχαριστῶ διότι μετὰ τόσου ἐνδιαφέροντος ἠκούσατε τὴν ἱστορίαν μου. πολλοὶ πρὸς οὓς ἐδιηγήθην αὐτὴν, μὲ ἀπεκάλεσαν μωρόν, εὐήθη.

— Ἀναίσθητοι ὑπάρξετε, προσεφώνησα καὶ ἀπεχώρησα συγκεκλιμένη.

Ἴδου προσφιλῆς Κλαυδία, ὅτι ὑπάρχουσι περιστάσεις, καθ' ἃς ὁ ἔρως οὐ μόνον ἐπὶ μακρὸν ζῆ, ἀλλὰ καὶ ὁ δημιουργὸς ἢ καταστροφεὺς τοῦ μέλλοντος ἡμῶν τυγχάνει· ἀλλὰ τοῦτο λίαν σπανίως ἀπαντᾷ· ὁ ἔρως ἀποτελεῖ σήμερον ἐπεισόδιον τοῦ ἡμετέρου βίου· διὸ καὶ δικαίως δύνασαι νῦν νὰ με ἐρωτήσης, πῶς ὁ ἔρως ἀφοῦ ἐφυγαδεύθη ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν, ἀφοῦ δὲν ὑφίσταται πλέον, ἠδυνήθη νὰ ἐδραστήη καὶ κραταιωθῆ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου;

— Διότι, φίλη, ἦν ἔρως μεγάλῃς ψυχῆς, διότι ἦν ἔρως καλλιτέχνου.

Ἔρρωσο.

Ἔστιάς.

ἈΝΕΜΟΖΑΛΗ

Ἄγῳ δ' ἐν πέτρῃσιν ὀδύρεται ὅτι σιωπᾷ
Κούκῃτι μιμεῖται τὰ σὰ χεῖλεα
σῷ δ' ἐπ' ὀλέθρῳ δένδρεα κερπὸν ἔρριψε
Τὰ δ' ἄνθεα παντ' ἐμαράνθη.
Μόδχος — Ἐπιτάφιος Βίωνος.

Ἀνεμοζάλη! τρομερὸς ὁ ἄνεμος βοίζει
τὴν ἀφρισμένη θάλασσα δὲν σταματοῦν οἱ βράχοι·
θολὸ τὸ μισοφέγγαρο τὴν γῆν πρὸ δὲν φωτίζει,
καὶ ἀστροπελέκια σχίζουσι γέρω βουνοῦ τὴν ῥάχη.
Τὰ δένδρα τρίζουσι, τὰ κλαδιὰ λυγρίζουσι, καὶ τὰ φύλλα
τὰ παίρνει κρύος ἄνεμος στὴν ἐρημικὰ πέρα
Δυὸ τρι' ἀστέρια φαίνονται κα' ἐκείνα ἢ μαυρίλα
τὰ πλάκωσε γὰρ σβύστηκαν ἀπ' τὸν πολὺν ἀέρα.
Μεσ' στοῦ γυαλοῦ τὸ γογγυτὸ, μέσ' στὴ βοή, τ' ἀνέμου,
μὲ μιὰ βαρκοῦλα . . . μοναχὸς στὸ πέλαγος βίχμενος.
Ποῖός εἶναι ὁ μελαγχροινὸς ἐκείνος νεῖός, εἰπέ μου,
ὁ ὑψηλός, χλωμὸς λιγνός, ὠμορφοκαμωμένος;
Θαρρεῖς πῶς εἶναι ἄγγελος, σταλμένος νὰ δαμάσῃ,
τὰ ἀφρισμένα κύματα, τὸ θυμωμέν' ἀγέρι
Μὲ γρηγοράδα τὸ πανὶ μαζεύει μὴ τοῦ σπᾶση,
καὶ τρίζει τώρα τὸ κουπί σ' ἀντρειομένο χέρι.

Με τὰ κουπιὰ τὰ κύματα χτυπᾶ εἰς τὰ πλευρά τους,
ὅπως τ' ἀγέρι τὰ πουλιὰ χτυποῦν μετὰ τὰ φτερά τους.
Τί θέλει τάχα κ' ἔρχεται, σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ὥρα;
τί ἔχει γιὰ σημάδι τῆς τῆς βάρκας του ἡ πρῶρα;
Ἀνάμεσα σὲ δυὸ βουνά, ἀκοῦς πῶς καταβαίνει
ἓνα ποτάμι κ' ἔρχεται τὴν ἀμουδιὰ νὰ σχίσῃ;
Σὰν μαῦρο φεῖδι νάτανε, σφυρίζοντας πηγαίνει
μετὰ τὸ νερὸ τῆς θάλασσας τὴν δίψα του νὰ σβύσῃ.
Σημάδι παρ' τὸν ποταμὸ καὶ διάβα στὴν πηγὴ του,
καὶ μέσ' σὲ πεῦκα καὶ ἰτιαῖς σὲ βράχ' ἀκουμπισμένο,
Θὰ δῆς ἐν ἄσπρο χαμηλὸ σπητάκι, π' ἡ φραγὴ του,
εἶν τὸ ποτάμι τὸ γοργὸ τὸ μυρτοσκεπασμένο.
Καντύλι φέγγει μεσ' σ' αὐτὸ, καὶ ῥίχνει μιὰ ἀχτίδα
ποῦ μεσ' σ' τὰ πεῦκα χάνεται καὶ πάλι ξανασαίνει.
Αὐτὸ εἶν' ἡ πούλια του, αὐτὸ, τοῦ δίνει τὴν ἐλπίδα,
ἡ ἀρμαστή του εἶν' ἐκεῖ ἡ ὀρφανὴ Ἑλένη.
Δάφνης στεφάνη τοῦπλεκ' ἡ πατρίδα του στὴ μάχη,
. αὐτὸ τῆς φέρνει καὶ γι' αὐτὸ τὴν ἄφηκε μονάχη.
Πόσαις φοραῖς μ' ἓνα σταυρὸ καὶ τῶνομα Ἑλένη,
μεσ' σ' τὴν καρδιά του ἔφθανε, ἀνδρεία ζηλευμένη;
Καὶ ταῖς πληγαῖς του ἔδενε τοὺς πόνους λησμονοῦσε,
. καὶ πάλι μετὰ δέλφια του σὰν Ἄρης πολεμοῦσε
βροχή, σκοτάδι κεραυνὸς δὲν τὸν ἐσταματοῦνε
ἀλλὰ γιατί ἡ ἀστραπὴ τὸν ἔκαμε κ' ἐστάθη;
Ἐκεῖ ὅπου τὰ κύματα ἀφρίζοντας σκορποῦνε,
θέαμα φοβερὸ φρικτὸ ἐμπρὸς του παρεστάθη.
Εἶδε χρυσόξανθα μαλλιὰ, στὴν ἄμμο ξεπλεγμένα,
κόρης ἀχνόμορφο κορμί, χαμαὶ σ' τὸ περιγιάλι

νὰ τὸ χτυπᾶ ἡ θάλασσα τὰ χέρια ξαπλωμ. ἓνα
μεσ' σ' τὸ γιαλὸ· καὶ στὴ ξηρὰ νὰ γέρνη τὸ κεφάλι.
.

Ὁ δύστηχος!! Αἱ τρίχαις του σταθῆκαν σ' τὴν κορφή του.
τὰ ῥμάτια του ἐθόλωσαν τὰ δόντια του ἐτρίξαν,
Κιτρινοπράσινη βαφή, ἐχύθη σ' τὴ μορφὴ του,
ἐλύγισαν τὰ γόνατα τὰ χεῖλη του ἐφρίξαν.
Σὰν κυπαρίσ' ἐλύγισε σ' τὰ κάτω τὸ κεφάλι,
τῆς νιότης του τὰ ὄνειρα, τῆς φτερωταῖς ἐλπίδες,
ταῖς πῆρε χωρισμὸς πικρὸς, (βοριᾶς, ἀνεμοζάλη,
νὰ καμαρώσῃ δὲν ἔμπορεῖ, τοῦ ἡλίου τῆς ἀχτίδες.
Σὲ λίγο λίγ' ἀνάβλεψε, ἔγκαλιάζει τὸ κορμὶ τῆς,
φιλεῖ τὰ κρῶα χεῖλη τῆς, στενάζει φιλεῖ κλαίει.
Εἰς τὴν καρδιά τῆς κύτταξε. ἐπάψαν οἱ παλμοὶ τῆς,
γιὰ δέτε τον παραλαλεῖ . . . ἀκοῦστέ τον τί λέγει.
« Ἀπέθαν' ἡ ἀγάπη μου, τὸ ῥόδο ἐμαράθη,
ὁ ἄγγελος ἐπέταξε σ' τὸν οὐρανὸ κ' ἐχάθη.
Δεκάξι φοραῖς ἔψαλλε στὴν ἀνοιξὶ τραγούδια,
δεκάξι φοραῖς ἔκοψε τοῦ Μάη τὰ λουλούδια.
Ἦτ' ὀρφανὴ καὶ χαίρονταν μόνο σὰν μ' ἐθωροῦσε,
σιμὰ τῆς ὅταν μ' ἔβλεπε, μόνο χαμογελοῦσε.
Τῆς αὐγῆς εἶχε τὴν δροσιὰ, τὴν νειότη καὶ τὰ κάλλη,
τὸ πλῆσ' αὐτὸ ποῦ ἔκαμε τὸ στήθος μου νὰ πάλλη·
Σεῖς ἄνθη ποῦ τῆς κλέφτετε τὰ μῦρ' ἀπὸ τὸ στόμα,
σεῖς ῥόδα ποῦ τὰ χεῖλη τῆς σᾶς χάρισαν τὸ χρῶμα,
Γένικε στάχτη ἀπέθανε τὸ ζωντανὸ λουλούδι,
ἐπέταξε σ' τὸν οὐρανὸ τῆς γῆς τὸ ἀγγελοῦδι·

ἄχ. δὲν ἀντιλαλ' ἡ σπηλιὰ τῆ λιγυρὰ φωνή της,
 καὶ δὲν γεμιζει μυρωδιαῖς· τοὺς κάμπους ἡ πνοή της,
 Πῶς γλώμιανε τὰ χεῖλη σου τὸ ἕνα ἄγγελέ μου,
 τὰ ῥόδα τοῦ προσώπου σου τί ἔγειναν εἰπέ μου;
 Μὴ φθόνησεν ἡ ἀνοιξι τὰ δροσερά σου κάλλη,
 μὴ βάσκανε τὰ χεῖλη σου τὸ κόκκινο κοράλι;
 μὴ μὰτιζάν τὰ κύματα τ' ἀφράτα σου τὰ χέρια;
 Πές . . . καὶ τ' ἀστέριε σβύσανε κ' ἡ ἀνοιξίς ἐχάθη·
 καὶ τὸ κοράλι τάρηκε σ' τῆς θάλασσας τὰ βάθη.
 Δὲν μοῦ μιλάς; . . . τί συμφορά; τὰ χεῖλη σου κλεισθῆκαν!
 ἄχ! ἀνοιξε τὰ μμάτια σου μὴ καὶ αὐτὰ σβυσηθῆκαν,
 Στολίσου με χαμόγελο, νὰ γείνη καλοκαίρι;
 νὰ κόψῃς πάλιν τοὺς ἀνθούς με τ' ἀπαλό σου χέρι·
 Πῶς δὲν ξυπνᾷς τὸ δάκρυ μου τρέχει στὸ πρόσωπό σου·
 πές μ' ἄγγελε πῶς μ' ἀγαπᾷς γονατιστός ἐμπρός σου,
 Μιὰ σου ματιὰ κι' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο γυρεύω,
 δὲν εἶσαι ἡ Ἑλένη μου, δὲν εἶσαι δὲν πιστεύω·
 Ἵπνος γλυκὺς ἀγάπη μου, πάνω ὅστα γόνατά μου,
 σὰν σ' ἔπιανε σηκόνουσον, με μόνε δυὸ φιλιὰ μου.
 Σ' ἕνα μου δάκρυ μ' ἔρριχνες μιὰ ἐρωτικὴ μματιὰ σου,
 με ἔλεγες πῶς μ' ἀγαπᾷς, μ' ἔδεινες τὴν καρδιά σου,
 Τὰ χεῖλη σου τώρα τ' ὠχρό, γιατί κλειστὸ νὰ μένη
 Ἑλένη μου, τί σιωπᾷς, δὲν μου μιλεῖς Ἑλένη;
 Δὲν βλέπω ἀπ' τὰ δάκρυα τὰ μμάτια μου θολῶσαν,
 τὴν ἄλμη τους αἰσθάνομαι σ' τὰ χεῖλη καὶ τὴν γλῶσσαν.
 Δυὸ χρόνια εἰς τὰ μακρυὰ ζοῦσα με τὴν ἐλπίδα,
 Πῶς θὰ σὲ ἰδῶ ἀγάπη μου καὶ τώρα πῶς σὲ εἶδα

Δὲν συγκινεῖσαι, δὲν ξυπνᾷς, εἰς τὰ φιλήματά μου,
 δὲν συγκινοῦν οἱ στεναγμοὶ οὐδὲ τὰ δάκρυά μου,
 Ναί, σκελετὸς κατήντησα, δὲν με γνωρίζεις ἴσως,
 καὶ ἡ καρδιά σου ἀποστροφὴν τρέφει γιὰ με καὶ μῖσος.
 Σὲ δικαιοῦνω, ἀλλ' ἐὰν τοὺς στεναγμοὺς ἐμέτρας
 πλειότεραις θεὸς νὰ εὑρισκες ἀπ' τοῦ γιγαλοῦ τῆς πέτρας.
 Τὰ δάκρυά μου σὰν βροχὴ εἰς τὴν ἐνθύμησίν σου,
 ἐτρέχανε, κ' ἐνόμιζαν τὴν φλόγα τους νὰ σβύσουν.
 Μὴ μὴ πιστεύεις τοὺς ἐχθροὺς ποῦ σ' εἶπαν ὅτι ἄλλη
 ἀγάπησα καὶ εἰς αὐτῆς ἔπεσα τὴν ἀγκάλη
 τὸν ἅγιόν μας ἔρωτα ἐφθόνησαν Ἑλένη
 Καὶ τὴν μορφή σου θέλησαν νὰ δοῦνε μαραμένη·
 Νὰ μὴν ἰδοῦν τὸ πρόσωπο τῆς φίλης των ἂν ἔχουν,
 Ποῦ θάνατο σὲ θάνατο τῶν συγγενῶν νὰ τρέχουν,
 Νὰ φύγουν ὅλ' οἱ φίλοι τους, νὰ μείνουν μοναχοὶ τους
 Νὴ μὴν ἀκούσῃ φίλος τους τὴν ὑστερινὴ εὐχή τους·
 Στρώμα τὸν πόνο νὰ ἔχουνε προσκέφαλο τὴ λύπη,
 ἀπ' τὴν καρδιά παρηγοριά, καὶ ἡ χαρὰ νὰ λείπη
 Κ' ὅσο ἡ μαύρη τους ζωὴ με καταφρόνια σβύση.
 Ποτ' ἕνα μάτι φιλικὸ γι' αὐτοὺς ἄς μὴ δακρύση
 Κάμπε, γιατί γιὰ μιὰ στιγμὴ, τὰ μάλακὰ κλαδιὰ σου
 σὰν δύχτια δὲν λυγίσανε τὸ δρόμο νὰ μποδίσουν,
 Καὶ σὺ γιὰ τὰ κύματα τ' ἀδελφια, τὰ παιδιὰ σου,
 τ' ἀγγελικὸ αὐτὸ κορμὶ πῶς ἄφηκες νὰ πνίξουν;
 Δένδρα τὰ φύλλα ρίψατε λυγίστε τὸν κορμὸ σας,
 ξεράνετε τὰ ῥόδα σας, φυλάζτε τὸν τριγμὸ σας.
 Κι' ἡ ἀφρισμένη θάλασσα, γιὰ τὴν καρδοπνίχτη,
 Ὅσο τὰ πόδια σου ἂν φιλήῃς τῆς γῆς, νὰ σ' ἀπορρίχτη

Νὰ δέρνεσαι μεσ' τὴν σκλαβιά, μὲ βράχους ἀλυσσίδαίς
 νὰ φεύγουνε κάθε στιγμή ἐλευθερίας ἐλπίδες.
 Γιὰ δέτε τον, ἐσφάλισε τὰ μάτια του λιγάκι,
 ζῆ μετὰ περασμένα του, ξεχνώντας τὸ φαρμάκι,
 ὁ νοῦς εἰς κάθε συμφορὰ, εἰς τὰ ὀπίσω στρέφει
 καὶ νέφαλα θωρεῖ χρυσᾶ σ' τὰ μαῦρα μέσα νέφη,
 Ἐνῶ ἡ μαύρη τύχη του τὴν εὐτυχία θάφτει,
 Ὁ νοῦς του ταῖς καλαῖς στιγμαῖς τῆς τύχης του ξεθάπτει.
 Ὁ νοῦς του πέρα στὴν στιγμή, ἐκείνη φτερουγίζει,
 στὰ μέρη ποῦ βρισκότανε μιὰ μέρα του γυρίζει
 τὴν βλέπει τώρα ὅλο ζωὴ, ὅλη χαρὰ γεμάτη,
 ὅλη λαχτάρα καὶ χαρὰ σ' αὐτὸ τὸ μονοπάτι,
 Εἶναι Μαίου χρυσαυγὴ, πετᾶ στὸν ἐρχομὸ του
 Σὰν πεταλοῦδα, κι' ἔρχεται νὰ πέση στὸν λαιμὸ του,
 ὁ ἔρωσ ἀπ' τὰ μμάτια του πετοῦσε σ' τὴν μ'ατιά του,
 καὶ ἀπ' τὴν καρδιά της ἔφυγε νὰ ἔλθῃ στὴν καρδιά του
 Ἐπαιζε τότε μὲ αὐτὴν γι' αὐτοὺς φτερὰ δὲν εἶχε,
 Τὸν κόσμον τὸν παράδεισον σ' τὰ χέρια του τὸν εἶχε·
 ἀπ' τὸν παράδεισον νερὸ κ' ἀπὸ τῆς γῆς τ' αὐλάκι,
 πέρνεισ ὦ ἔρωτα, γλυκὺ λιγάκι καὶ φαρμάκι·
 Τῆς πρώτης σου αὐτῆς σαίτιας, τὰ βέλη εἶναι παρμένα,
 ἀπὸ ἀγγέλων βλέμματα, γλυκὰ καὶ δειλιασμένα·
 Δὲν μένουνε στὸ σῶμά μας μόνο τὸ νοῦ μας πέρνουν
 Καὶ τὴν καρδιά μας εἰς σκηναῖς ἀγγελικαῖς τὴν φέρνουν·
 Γι' αὐτὸ ἐνῶ τὸ σῶμά μας πάντα στὴ γῆ γυρίζει,
 κοβ' ἄνθη ἀπ' τὸν παράδεισον ὁ νοῦς μας καὶ μυρίζει·
 Κ' ὅταν ἀρχίσῃ ἕνα δύο λουλούδια νὰ μᾶς δείχνῃ,
 δευτέρωσ τὴν σαίτια πάνω στὴ γῆ μᾶς ρίχτει,

Ἡ δεύτερη ἡ σαίτια τῆς τύχης δῶρον εἶναι,
 Καὶ λέγει ἤσουν εὐτυχής· φαρμάκια τώρα πίνε,
 Σ' τὴ γῆ τότε δὲν βρίσκονται, ἄνθοι τοῦ παραδείσου·
 Καὶ ἡ καρδιά μας καὶ ὁ νοῦς νὰ στρέψῃ θέλει πίσω,
 Χαθῆσαν ὅμως τὰ φτερὰ, 'στὸ πέσιμον καὶ μόνο,
 φτερὰ μᾶς δὲν' ὁ θάνατος καὶ βάλσαμον 'στὸ πόνο.
 Ἄχ ἔρωτα σκληρὲ Θεέ, τοὺς νέους θανατόνεις,
 γλυκὺ φαρμάκι σ' τὴν καρδιά. ποτίζεις καὶ τὴν λιόνεις.
 Ὑπνος βαθὺς εἶν' ἡ ζωὴ, ὁ ἔρωσ ὄνειρό της,
 ἂν διαλυθῇ τὸ ὄνειρον ὁ τάφος εἶν' ἐμπρὸς της.
 Ἐξύπνησε ἀπὸ τ' ὄνειρον καὶ βλέπει τὴν ἀλήθεια
 ἢ ἀπελπισιὰ πλημμύρησε, 'στὰ πονεμένα στήθια
 Ποῦσαι φεγγάρι πρόβαλε, ἀπ' τὰ ψηλὰ καὶ δέ μου
 Καὶ μὲ τὸν περασμένο μου, καιρὸ παράβαλέ μου.
 Εἶναι πικρὴ πολὺ πικρὴ, καὶ μαύρη ἡ ἀλήθεια
 Γι' αὐτὸ τὴν κρίπτεις μεσ' τ' ἄγνὰ, μεσ' τὰ καλὰ σου στήθια.
 Καὶ κρύβεσαι νὰ μὴ φανῆς, δὲν θέλεις νὰ μιλήσῃς,
 Δὲν θέλεις τὸ παράδεισον π' ἐχάθῃ νὰ φωτίσῃς·
 Δὲν θέλω ταῖς ἀχτίδες σου, τοῦ κεραυνοῦ μὲ φτάνει,
 Ἡ ἀστραπὴ τὰ κόκκαλα τῆς τύχης νὰ λευκάνῃ,
 Εὐπνα ἀγγελουῖδι ξύπνησε ἡ Σελήνη ἡ δειλιασμένη
 Κρύβεται μεσ' τὰ σύννεφα, νὰ σηκωθῆς προσμένει
 Νὰ δῆς τ' ἀγέρι σιγανό, τὰ ἄνθη πῶς φιλάει
 Πῶς μουρμουρίζει καὶ περνᾷ καὶ τὰ γλυκομιλάει.
 ξύπν' ἀγγελουῖδι ξύπνησε, μάτην λοιπὸν φωνάζω
 Μάτην λοιπὸν τὸ βλέμμα σου, καὶ τὴν φωνὴν σου κράζω·
 Δὲν μὲ ἀκοῦς, λάβε λοιπὸν κι' αὐτὸ τὸ φίλημά μου,
 Τὸ ὕστερό μου δάκρυ τὴν ὕστερὴν ἡματιᾶ μου

Ἄχ στεναγμέ μου ὑστερνέ, σῦρε 'πέ τὴν Ἑλένη,
 νὰ συμμαζέψη τὰ φτερά, καὶ νὰ μὲ περιμένῃ.
 Σὺ κῦμα ποῦ μᾶς χώρισες, σὺ ἔνωσέ μας κῦμα,
 καὶ γίνε κῦμα μνημά μου, 'ς τοῦ θύματος τὸ θῦμα.
 Δὲ ἡ ψυχὴ μου ἔρχεται, ἐκεῖ ποῦ πᾶς πηγαίνει,
 Νὰ σ' εὔρη καὶ νὰ ἐνωθῇ, μὲ σὲ πάλιν Ἑλένη.
 Αὐτὰ πε καὶ μὲ τὸ κορμὶ τῆς κόρης 'στὴν ἀγκάλη
 Εἰς ἓνα βράχ' ἀνέθηκε, φιλό κ' ἀπ' τὴν κορφή του
 Καθὼς ἀπλόνει τὰ φτερά καὶ ρίχνει τὸ κεφάλι,
 Ὁ ἀετὸς ὅταν ὀρμᾷ ν' ἀρπάξῃ τὴν τροφὴ του,
 Ἐρρίχτηκε 'ς τὴ θάλασσα πετάχθηκε στὸ κῦμα,
 Τὸ κῦμα ποῦ ἐχώρισε τὸ σῶμα πάλ' ἐνόει,
 Σ' τὸν Οὐρανὸ δυὸ ψυχαῖς· καὶ εἰς τὰ κορμὰ τὸ μνημα
 χαρίζει· καὶ μ' ἀφροὺς λευκοὺς τὸ μνημα στεφανώνει.

Ἵπνος βαθὺς εἶν' ἡ ζωὴ,
 ὁ Ἔρωσ ὄνειρό της
 Ἄν διαλυθῇ τὸ ὄνειρο
 ὁ τάφος εἶν' ἐμπρὸς της.
 Μακριὰ ἀπὸ τὸν ἔρωτα
 ὁ ἔρωσ θανατόνει
 γλυκὸ φαρμάκι σ' τὴν καρδιά
 ποτίζει καὶ τὴν λιόνει.

Στέργιος.

Η

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΔΟΞΑ
 ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ παραλαβοῦσα ἀπονέμει σχετικὴν τιμὴν πρὸς πάντας τοὺς τὸν Θεὸν δοξάσαντας διὰ τοῦ ἑαυτῶν βίου ἀγίους ἀνδρας, καὶ ἐπικαλεῖται αὐτοὺς εἰς ἐμπέσον ἀντίληψιν, σκοποῦσα ἵνα ἐφελκῶσται τὴν πρὸς αὐτὸν τούτων ἐντευξιν ὑπὲρ τῶν στρατευομένων τέκνων αὐτῆς· ἡ δὲ σχετικὴ αὕτη τιμὴ, πρὸς τοὺς φίλους τοῦ Θεοῦ (ὡς καλοῦνται οἱ ἅγιοι κατὰ τὴν γλῶσσαν τῆς Ἀγίας Γραφῆς) ἀναφέρεται ἀμέσως εἰς αὐτὸν τὸν ἐνδοξαζόμενον ἐν ταῖς μνείαις τῶν ἁγίων αὐτοῦ Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὡς ψάλλει γηθουσύνως ἡ Ἁγία Ἐκκλησία· πλὴν δὲ τούτου ἡ τῶν ἁγίων εὐφημὸς ἀνάμνησις, μεγίστην τὴν ὠφέλειαν προξενεῖ εἰς τοὺς ἀναμινησκομένους αὐτήν, καθόσον οὐ μετρίως αὕτη συντελεῖ εἰς τὴν ἠθικὴν ἀνάπλασιν καὶ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν· διότι τίς ἀγνοεῖ, ὅτι διὰ τῆς συνεχοῦς ἀναμνήσεως τῶν ἐναρέτων κινεῖται ὁ ζῆλος καὶ ἐξάπτεται ἡ προθυμία τῶν πιστῶν πρὸς μίμησιν; τίς δὲ ἀμφιβάλλει ὅτι μέγα δύναται τὸ καλὸν παράδειγμα, καὶ ὑπὲρ πάντα λόγον πειστικώτερον ἐπιδρᾷ, καὶ θαυμασιώτατα ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων; διὰ τῆς εὐφήμου μνήμης καὶ τοῦ καλοῦ παραδείγματος τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν, δίκην οὐρανοῦ τινὸς χρωστῆρος, ἐπιδιορθοῦνται αἱ κακαὶ ἕξεις καὶ κατακοσμεῖται ἡ καρδιά ἐν

ταῖς διαφόροις ἀρεταῖς, καθισταμένη οὕτω κατάλληλος καὶ ἐπιτηδεῖα πρὸς ἐνοίκησιν τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ. Ἐντεῦθεν δὲ ἐκ τῶν ἀληθειῶν, εἰς ἃς τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου ἐπαγγελίαν (Ἰωαν. ιστ, 13), ὁδηγεῖ τὴν Ἐκκλησίαν ὑπάρχει καὶ ἡ σχετικὴ πρὸς τοὺς ἀγίους τιμὴ· ἀλλ' ἐὰν τοῦτο ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων ἰσχύη, ἐὰν οἱ Ἅγιοι πρεσβεύωσιν ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ δὲ Θεὸς ἐπακούη τῆς δεήσεως αὐτῶν, πάντως ἡ Παναγία Παρθένος Μαρία, κατὰ λόγον μείζονα ἀξία ἐστὶ τῆς πεποιθήσεως καὶ τῆς ἐλπίδος τῆς Ἐκκλησίας, καθότι αὕτη εὐλογηθεῖσα ἐν γυναιξὶ καὶ Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ χρηματίσασα, ἐγένετο ἡ παραίτιος τῆς σωτηρίας ὅλου τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· « ἡ Μαρία, ὡς λέγει ὁ ἱερός Ἐπιφάνιος (αἰρ. Ἀντιδικομαριανιτῶν), πρόφασις ζωῆς γεγέννηται, δι' ἧς ἐγεννηθῆ ἡμῖν ἡ ζωὴ »· ἡ προσηγορία τῆς μητρὸς τοῦ Θεοῦ ἐξυψοῖ αὐτὴν ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα δημιουργήματα, τὰ τε ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καθίστησιν αὐτὴν ὑπεραγίαν καὶ ὑπεράγγελον· « μεγάλη γὰρ ὡς ἀληθῶς Μαριάμ ἡ Ἁγία Παρθένος ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· πῶς γὰρ οὐκ ἂν εἴπωμεν ταύτην μεγάλην, χωρήσασαν τὸν ἀχώρητον, ὃν οὐρανὸς καὶ γῆ χωρεῖν οὐ δύνανται »; (ἐπιφ. αἰρ. Ἐθιωναίων) « Οὐδὲν τοίνυν ἐν βίῳ ὄϊον ἡ Θεοτόκος Μαρία· περιέλθε, ὦ ἄνθρωπε, πᾶσαν τὴν κτίσιν τῷ λογισμῷ, καὶ βλέπε, εἴ ἐστιν ἴσον ἢ μείζον τῆς ἁγίας Θεοτόκου Παρθένου, περινόστησον τὴν γῆν, περίβλεψον τὴν θάλασσαν, πολυπραγμόνησον τὸν ἀέρα, τοὺς οὐρανοὺς τῇ διανοίᾳ ἐρευνήσον, τὰς ἀοράτους πάσας δυνάμεις ἐνθυμήθητι, καὶ βλέπετε, εἴ ἐστιν ἄλλο τοιοῦτον θαῦμα ἐν τῇ κτίσει » (Χρυσοστ. λόγ. εἰς τὴν Ἁγίαν Παρθένον τόμ. ε.). Καὶ τοιαῦτα μὲν στεντορεῖως ἀνακρά-

ζουσι δύο σύγχρονοι Θεοφόροι Πατέρες καὶ Μύσται τῆς Θεολογίας, Ἐπιφάνιος καὶ Χρυσόστομος περὶ τῆς Ἁγίας Θεοτόκου Μαρίας. Ὀφείλομεν ὁμῶς, ἐὰν θέλωμεν νὰ εὐσεβοφρονῶμεν, νὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι, κατὰ τὸν Προφητάνακτα (ψαλμ. μδ'.) 14), « πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἔσωθεν », ἐκ τῆς ψηχῆς δηλονότι αὐτῆς· ἐπειδὴ καθὼς τὸ μικρὸν πτηνόν, πρὶν ἢ πτερυγῶθῃ, δὲν δύναται ὅπως τὰ αἰθέρια ὕψη περιπολῆ, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ Παρθένος ἄνθρωπος οὔσα, ἦτο ἀδύνατον ἵνα ἀπὸ τῆς ἰλύος τοῦ κόσμου τοῦτου ἀποσπασθῇ καὶ ἀνέλθῃ πρὸς τὸν Θεόν, ἐὰν μὴ πρότερον δίκην πτερύγων προσεκτάτο ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν θείαν χάριν, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὴν καθαρὰν καὶ ἀμώμητον πίστιν· ἡ χάρις λοιπὸν καὶ ἡ πίστις, αἱ δύο αὐταὶ πτέρυγες τῶν ἐπουρανίων ἀνθρώπων, ὕψωσαν τὴν Ὑπέραγνον Δέσποιναν εἰς τὰ ὕψη τῆς δόξης καὶ ἀνέδειξαν αὐτὴν τιμιωτέραν τῶν χερουβιμ καὶ ἀσυγκρίτως ἐνδοξοτέραν τῶν Σεραφίμ, ὡς ψάλλει πάντοτε ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία· διὸ καὶ ὁ ψαλμωδὸς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀνακράζει· « ἡγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος » (ψαλμ. με'. 5)· καὶ ἀλλαχοῦ « χάριν καὶ δόξαν δώσει Κύριος, οὐ στερήσει τὰ ἀγαθὰ τοῖς πορευομένοις ἐν ἀκακίᾳ » (ψαλμ. πγ'. 12). Ἄπεστιν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πᾶσα προσωποληψία, καθ' ἣν μόνῃ ἢ ἀνθρωπίνῃ ματαιότητι χαρίζεται· ἡ δὲ Μήτηρ τοῦ Κυρίου οὐχὶ ὡς τοιαύτη ἀξιοῦται τῆς ἐξαιρέτου ταύτης τιμῆς, ἀλλὰ διὰ τοῦ λαμπροῦ αὐτῆς βίου· καὶ μάρτυς ἔστω ἀξιοπίστος ἡ Ἁγία Γραφή ἐν διαφόροις περιστάσεσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἐπιβεβαιούσα (π. ρ. β. λ. Ματθ. ιβ. 47—50. Λουκ. β', 48, 49· αὐτόθι ια. 27, 28)·

(α). Ἐντεῦθεν συμφώνως τῷ θείῳ λόγῳ (Ἰωαν. ιδ. 23 σκήνωμα τῆς Θεαρχικῆς Τριάδος καλεῖται ἡ Παναγία (β). Ἐντεῦθεν ἐχρημάτισεν « ἡ παστάς, ὡς λέγει Πρόκλος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἧ ὁ λόγος ἐνυμφεύσατο τὴν σάρκα ». ἐντεῦθεν « ἐποίησεν αὐτῇ μεγαλεῖα ὁ δυνατός » (Λουκ. α. 49) (β). ἐντεῦθεν τέλος πάντων καὶ Μήτηρ ἐγένετο τοῦ Μεγάλου Βασιλέως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ μετὰ τόκον ὡς πρὸ τόκου παρθένος διέμεινε (γ). Τούτων δὲ ἕνεκα τῶν τῆς

(α) Σημ. Τὰ δὲ ὀλίγα χαρακτηριστικά, ἅπερ ἡ Εὐαγγελικὴ ἱστορία περὶ αὐτῆς ἀναφέρει, δεικνύουσι τὸ ἰδανικὸν τῆς παιδικῆς αὐτῆς ταπεινώσεως, τῆς ἐσωτερικῆς πίστεως, τῆς βαθείας ἀφοσιώσεως καὶ ἐν γένει τὸ πρότυπον εὐσεβοῦς εὐγενοῦς καὶ μακαρίας Παρθένου. (β) Καὶ ἡ ἁγία Ἐκκλησία ψάλλει ὀρθοδόξως. « Μαρία καθαρῶτατον χρυσοῦν θυμιατήριον τῆς ἀχωρήτου Τριάδος δοχεῖον γεγεννημένη, ἐν ᾧ Πατήρ ἠύδοκῆσεν, ὁ δὲ Υἱὸς ἐσκήνωσε καὶ Πνεῦμα τὸ Πανάγιον ἐπισκιάσεν σε, Κόρη, ἀνέδειξε Θεοτόκον.

(β) « Τίνα δὲ τὰ ταύτης ὑπερφυῖ μεγαλεῖα; σαφῆ καὶ πᾶσι γινώριμα· τὸ συλλαβεῖν ἀσπύρας, τὸ τεκεῖν ἀνωδίνως, τὸ μεῖναι μετὰ τὸν τόκον αὐτῆς παρθένον, τὸ δι' αὐτῆς τὸ τῆς Εὐκῆ καταργηθῆναι κατὰ κριμα, καὶ τὸ ταύτης καὶ πάντων ἡμῶν ἀποδοθῆναι χρέος, ὡσπερ καὶ διὰ τοῦ ἐξ αὐτῆς τεχθέντος τὸ τὴν καθ' ἡμῶν ἄραν ἐξαλειφθῆναι καὶ τὰ πάντων ὀφλήματα πληρωθῆναι, ζωὴν ἀπαθῆ καὶ ἀναμάρτητον ζησάντων πρὸς τούτοις καὶ τὸ μηδέποτε προσβολὴν λογισμῶν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς ἀναβῆναι διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν-καθαρότητα » (Ἰωάν. Φουρνῆ λόγ. περὶ τῆς μεταστάσ. τοῦ πανσέπτου σώματος τῆς Θεοτόκου ἐν ταῖς ὁμιλίαις Θεοφάνους Κεραμέως ἕκδ. Ἱεροσλ. 1860).

(γ) Ἡ Μαρία Μήτηρ Θεοῦ γενομένη, δὲν ἔπαυσεν οὐσα Παρθένος καὶ ἰδοῦ. Παρθένος ἦν, ὅτε πρὸς αὐτὴν ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ Γαβριὴλ ὁ Ἀρχάγγελος διὰ τὸν Εὐαγγελισμόν « ἄνδρα οὐ γινώσκω » (Λουκ.

θεοτόκου λαμπροτάτων ἀξιωμαίων, δοξάζει ἡ ἁγία ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία, ὅτι ἁμαρτίαν προσωπικὴν ἡ Πανάμωμος οὐκ ἐποίησε καὶ λοιπὸν ἄσπιλος, ἀμόλυντος καὶ ἄχραντος δικαίως ἀκούει· « ἐπειδὴ, ὡς λέγει Μητροφάνης ὁ Κριτόπουλος (ὁμολογ. κεφ. ιβ. σελ. 135), παρὰ Θεοῦ προωρίσθη ἐπὶ μεγάλῳ καὶ ἐξαιρέτῳ τέλει. — Οὕτω μέγα καὶ ἐξαιρετὸν δῶρον ταύτη κεχαρίσθαι ὑπὸ Θεοῦ τὸ μὴ ἁμαρτάνει — κἀντεῦθεν λέγομεν αὐτὴν ἁμαρτίας ἰδίας μηδαμῶς πεποιεῖσθαι, ὡς παρὰ Θεοῦ τοιοῦτο δῶρον λαβοῦσαν ». (α).

Ἐν Μιτυλήνῃ τῇ α'. Ὀκτωβρ". αῶπη".

Ν. Α. ἐκ Μαδύτου.

α, 3 π. Παρθένος ἦν ἐν τόκῳ διότι συνέλαβεν ἐπελεύσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος (Λουκ. α, 35)· καὶ μετὰ τόκον πάλιν Παρθένος διέμεινε. Ἐάν δὲ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ λέγηται, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶχεν ἀδελφούς, μαθεύωσαν οἱ σκανδαλιζόμενοι ὅτι ἀδελφὸς ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ καὶ τῇ Ἑβραϊζούσῃ Ἑλληνικῇ (Ἀλεξανδρινῇ) σημαίνει καὶ τὸν συγγενῆ· ἡμεῖς δὲ ἐκ παραδόσεως παρελάβομεν, ὅτι Ἰωσήφ ὁ Μνήστωρ πρὶν ἢ μνηστευθῆ τὴν Παρθένον εἶχε γυναῖκα καὶ ὅτι ἐγέννησε τέκνα· τὸ δὲ ἕως τοῦ ρητοῦ « καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον » σημαίνει ἀόριστον παράτασιν χρόνον, ὡς δηλοῦται καὶ ἐξ ἄλλων χωρίων τῆς Ἀγίας Γραφῆς· ἰδὲ καὶ Φωτίου Ἀμφιλόχια ζητ. ρο.

(α) Ταῦτα προσελήφθησαν ὡς ἐναντιούμενα εἰς τὴν νεωτέραν πιστικὴν αἴρεσιν « περὶ ἀσπίλου συλλήψεως τῆς Θεοτόκου », περὶ τῆς πλείονα ἠθέλομεν περιλάβῃ εἰμὴ ἐθεωροῦμεν ἀνάμωστον τὸ καταστῆσαι πεδῖον δογματικῶν συζητήσεων, τὸν εὐγενῶς πάνυ παραχωρηθέντα ἡμῖν ἡμῶν ἐν τῷ καλῷ τούτῳ Ἡμερολόγιῳ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΣΟΦΟΥ.

Ἔσσης λαμπρότητος καὶ ἐπισημότητος τυγχάνει ἀγαθόν τι, τοσαύτη ὑπάρχει καὶ ἡ δυσχέρεια πρὸς ἀπόκτησιν αὐτοῦ· διὰ τοῦτο οἱ μεγάλοι ἔπαινοι καὶ τὰ ἀπειρα ἐγκώμια, διὰ τοῦτο αἱ ᾠδαὶ καὶ τὰ ἐπινίκια, διὰ τοῦτο οἱ στέφανοι, αἱ ἐλαΐαι, αἱ δάφναι καὶ τὰλλα βραβεῖα εἰς τοὺς μετὰ πολλοῦ μόχθου κατορθοῦντας τὰ καλά· διὰ τοῦτο ἡ πληθὺς τῶν ἀσήμεων καὶ ταπεινῶν καὶ ἡ εὐαριθμότης τῶν ἐνδόξων καὶ τῶν λαμπρῶν. Τοῦτο δὲ σήμερον μάλιστα ἔχει τὸ μεγαλειότερον κῦρος καὶ τὴν περισσοτέραν ἰσχύν, ἐπειδὴ ὡς ἀληθῶς σήμερον, ἵνα τὸ τοῦ Πατριάρχου Φωτίου παρωδήσωμεν, « ἐλαύνεται καὶ προπηλακίζεται πᾶσα ἀρετὴ, θαυμάζεται καὶ περιπτύσσεται πᾶσα κακία »· σήμερον μόλις μικρὸν παρακύπτει ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ εὐθύς ἡ ὑπερφίαλος ὑπερηφάνεια βιαίως κατ' αὐτῆς ἐπιτίθεται· σήμερον ἐὰν ἐμφανισθῶσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς γῆς ἡ λιτότης καὶ ἡ ἐγκράτεια, εὐθύς ἐγείρεται κατ' αὐτῶν πόλεμος παρὰ τῆς ἀναγώγου καὶ ἐκκελυμένης πολυτελείας μέχρις ἐξοντώσεως· ἡ ἐλεημοσύνη ἐξυθριζέται ὑπὸ τῆς ἀγρίας ἀσπλαγχνίας καὶ τῆς εἰδεχθοῦς φιλαργυρίας, ἡ δὲ σεμνὴ σωφροσύνη μαστιγοῦται καὶ ἀτιμάζεται ὑπὸ τῆς ἀκολασίας· κατὰ ταῦτα λοιπὸν δίκαιοι οἱ ἔπαινοι τῶν ἀρετῶν, αἵτινες τῶν τοσούτων καὶ τηλικούτων δυσχερειῶν περιγίγνονται· ἀλλ' ἐὰν ἐκάστη ἀρετὴ τυγχάνῃ ἀξία μεγάλης ὑπολήψεως, ποίας ἄρα γε δόξης καὶ τιμῆς ἄξιος ὁ κατὰ Χριστὸν σοφός, ἐν ᾧ

ἐμπερικλείονται ἅπασαι αἱ ἀρεταί; Θέλοντες ἵνα, ἐν ᾗ διατρέχομεν πολυθρηνητῶ ἐποχῇ ὑπὸ θρησκευτικῆν καὶ ἠθικὴν ἔποψιν, ἐμβάλωμεν εἰς τὰς εὐλαβεῖς καρδίας τῶν ἐντευξομένων τῷ πολυτίμῳ τῷδε Ἡμερολογίῳ ἔννοιαν τινὰ « περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν σοφοῦ » καὶ μὴ δυνάμενοι ὅπως ἀκριβῶς ἐκθῶμεν τὰ κατὰ τὴν οὐράνιον καὶ ὄντως Ἀγγελικὴν ταύτην πολιτείαν δεῦτε κατὰ τὸν ὑψιπέτην Πίνδαρον « πολλὰ πείρατα συντανύσαντες ἐν βραχεῖ » ἐξυφάνωμεν ὅση δύναμις τὸν λευκώτατον αὐτῆς χιτῶνα, τὸν ἄλλως ὑφαντὸν ἐκ τῆς ἄνω Θεολογίας. Ἴνα δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γενικὴν τινὰ καὶ στοιχειώδη συλλάβωμεν ἔννοιαν, φέρε ἀποχωρίσαντες τὸν κατὰ Χριστὸν σοφὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀπάντων καὶ τὴν κατὰ κόσμον πολιτείαν αὐτοῦ πρῶτον μελετήσαντες μέχρι καὶ αὐτῆς, ὅσον ἐπιφικτόν, ἔπειτα τῆς καρδίας εἰσδύσωμεν. Ἐπὶ τούτῳ καὶ Πυθαγόρα τὰς τερατολογίας καὶ Κράτητος τὸν ἐγωῖσμόν, Δημοκρίτου καὶ Ἡρακλείτου τὰς ταπεινάς περὶ ἀνθρώπου δοξασίας, τῶν Στωϊκῶν τὸν ἄλογον συλλογισμόν καὶ πᾶν ὅ,τι κατὰ ἀνθρώπον φιλοσόφημα περιιδόντες, τὰς Ἀγίας μόνον Γραφὰς παραλάβωμεν, διότι, κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον (εἰς τὰς Πράξ. ὁμιλ. λγ'.) « Εἴτις ἐκείναις συμφωνεῖ, οὗτος Χριστιανός· εἴτις μάχεται, οὗτος πόρρω τούτου τοῦ κανόνος ».

Ἐν πρώτοις βλέμμα ἐταστικὸν ἐφ' ὅλον ἐν γένει τὸν βίον τοῦ κατὰ Χριστὸν σοφοῦ ἐπιρρίπτοντες, θέαμα ὡς ἀληθῶς ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ ἄξιον βλέπομεν· βλέπομεν ἐκάστην ἡλικίαν τῆς ἀμέσως ἐπομένως ἀγαθοῦ τινος παρασκευαστικὴν· οὕτως· ἡ ἀνθηρὰ καὶ σφριγῶσα νεότης τὴν εὐσέβειαν, σεμνότητα καὶ φιλοπονίαν περιβαλλομένη, παραδίδωσι τῇ ἀν-

δορικὴ ἡλικίᾳ τὴν τιμιότητα καὶ τὴν κοινωφελείαν· αὕτη δὲ πάλιν ἀπρόσβλητα ταῦτα τηροῦσα, πλέκει τῷ γήρατι στέφανον σεβασμοῦ καὶ δόξης εὐκλεοῦς καὶ ἀθανάτου· καὶ ὁ λόγος προῖων πληροφορήσει.

Ἐγγαμος τυγχάνων ὁ κατὰ Χριστὸν σοφός, ἦτοι ὁ ἀληθῆς Χριστιανός, βιοῖ τὸν οἰκεγενειακὸν αὐτοῦ βίον ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ ἀποστολῆς, τῆς μὲν συζύγου κηδόμενος ὡς ἰδίας σαρκός, τὰ δὲ τέκνα ἐν παιδείᾳ καὶ νοθεσίᾳ Κυρίου ἐκτρέφων· ἄγαμος δὲ ὢν καὶ πόρρω τῶν κοσμικῶν καθηκόντων, ὡς ἄγγελος ἐπὶ τῆς γῆς πολιτεύεται, Θεὸν μόνον γινώσκων καὶ παρὰ μόνου Θεοῦ γινωσκόμενος καὶ εὐελπιστῶν, ὅτι τότε μόνον φανερωθήσεται ἐν δόξῃ, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ ἡ ζωὴ ἡμῶν κατὰ τὸν οὐρανοβάμωνα Παῦλον (Κολ. γ, 4). Γενικῶς δὲ καὶ ἐν τούτῳ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ, ὁδηγεῖ τὰ διαθήματα αὐτοῦ πάντοτε καὶ πανταχοῦ πνεῦμα ὀρθῆς πίστεως, « ἧς ἄνευ ἀδύνατος ἢ τῷ Θεῷ εὐαρέστησις », πνεῦμα μετριοπαθείας « οὐκ ἐνὶ Ἰουδαίῳ Ἑλλην, οὐκ ἐνὶ δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός », πνεῦμα τέλους πάντων ἀγάπης καθαρᾶς καὶ ἀδόλου, τῷ θυμῷ, τῇ ὀργῇ καὶ τῇ ἄλλῃ κακίᾳ πολεμίας. Ἴδου ὅποῖαι ἀρεταὶ διαλάμπουσι! ἀρεταί, οὐδένα σπῖλον ἀπραξίας καὶ ἀπαθείας φέρουσαι, ἀλλ' ἀρεταὶ ζῶσαι διὰ τῶν καλῶν ἔργων. Ἐκ τοιούτων ἀρετῶν ὀρμώμενος ὁ κατὰ Χριστὸν σοφός εἰς πᾶν εἶδος ἀγαθοεργίας ἐκτείνει τὴν χεῖρα, μηδὲλως ἐπιλανθάνομενος ὅτι « ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει » καὶ ὅτι « ἰλαρὸν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός »: δὲν ἴσταται δὲ ἡ συμπάθεια αὐτοῦ μέχρις ἐνταῦθα, διότι παραδόξως καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν κα-

θειργμένων ἐξικνεῖται, καθ' ὅσον καὶ οὗτοι ἄνθρωποι ὄντες, τυγχάνουσι ἀντικείμενα τῆς ἡμετέρας εὐσπλαγχνίας καὶ μάλιστα ἀφοῦ καὶ ὁ Θεῖος ἄνθρωπος Σωτὴρ συνίστησι τοῦτο ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ, λέγων· « ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθετε πρὸς με ». οὐ μόνον δὲ πρὸς τὸν πλησίον οὕτω προσφέρεται ὁ κατὰ Χριστὸν σοφός, ἀλλὰ καὶ τῇ κατὰ καιροὺς πολιτικῇ ἐξουσίᾳ τὸ ὀφειλόμενον σέβας καὶ τὴν ὑπακοὴν ἀπονέμει, πειθόμενος τῷ Ἀποστόλῳ, ἐντελλομένῳ· « πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσης ὑποτασσέσθω· οὐ γὰρ ἐστὶν ἐξουσία εἰμὴ ἀπὸ Θεοῦ »· κατὰ δὲ τὸν ἄλλον αὐτοῦ βίον, ὁποῖός τις ὁ κατὰ Χριστὸν σοφός; θηρεύει ἀντὶ τῆς φιλαργυρίας τὴν ἔμφρονα οἰκονομίαν ἀντὶ τῆς ἀσωτείας, καὶ τὴν φιλοπονίαν ἀντὶ τῆς ὀκνηρίας. Συνελόντι δ' εἰπεῖν « Θαυμαστὴν καὶ ὁμολογουμένως παράδοξον ἐνδείκνυται τὴν κατάστασιν τῆς ἑαυτοῦ πολιτείας· πατρίδα οἰκεῖ ἰδίαν, ἀλλ' ὡς πάροικος μετέχει πάντων· ὡς πολίτης καὶ πάνθ' ὑπομένει ὡς ξένος. Πᾶσα ξένη πατρίς ἐστὶν αὐτοῦ, καὶ πᾶσα πατρίς ξένη . . . ἐν σαρκὶ τυγχάνει. ἀλλ' οὐ κατὰ σάρκα ζῆ. Πείθεται τοῖς ὠρισμένοις νόμοις καὶ τῷ ἰδίῳ βίῳ, νικᾷ τοὺς νόμους· ἀγαπᾷ πάντας καὶ ὑπὸ πάντων διωκόμενος· ἀγνοεῖται κατακρίνεται . . . πάντων ὑστερεῖται καὶ ἐν πᾶσι περισσεύει . . . βλασφημεῖται δικαιούται, λοιδορεῖται καὶ εὐλογεῖ, ὑβρίζεται καὶ τιμᾷ· ἀγαθοποιῶν ὡς κακὸς κολάζεται »; ὡς λέγει ὁ σοφός συγγραφεὺς τῆς πρὸς Διόγνητον περιωνύμου ἐκείνης ἐπιστολῆς (Κεφ. 5'). Τῶν δὲ καὶ κινούμενος καὶ ὢν ἐν τῷ Χριστῷ ὁ κατὰ Χριστὸν σοφός, αὐτὸς τε ζηλωτὸς καθίσταται καὶ τοὺς ἄλλους εἰς ἔπαινον τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς Πατρὸς ἡμῶν ἐφέλκεται, ἐφαρμύζων οὕτω τὴν θείαν ῥῆσιν. « Οὕτω λαμψάτω

τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσι τὰ καλὰ ὑμῶν ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

Αὕτη συντομώτατα ἡ κατὰ κόσμον πολιτεία τοῦ κατὰ Χριστὸν σοφοῦ! οὗτος ὁ πρὸς τὸν Χριστὸν ἔρωσ αὐτοῦ! ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τυγχάνει ἀπόρροια τῆς καρδίας, διότι, κατὰ τὸν Σελευκείας Βασιλείον, «οἶα ψυχῆς τὰ βουλευόμενα τοιαῦτα τοῦ σώματος τὰ κινήματα», ἄγε περισκοπήσωμεν, ὅσον ἡμῖν ἐφικτόν, νοερῶς καὶ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ τούτου, ἵνα πλήρη ὡς οἶόν τε, τὴν περὶ αὐτοῦ ἰδέαν σχηματίσωμεν. Καὶ λοιπὸν ἄρατε τὰς πύλας αἱ ἐν τῇ καρδίᾳ ἐντροφῶσαι θεῖαι ἀρεταί καὶ ἐπάρθητε, ἵνα εἰσελθῶμεν πρὸς κατόπτεισιν.

Ἄναπετάννυνται τὰ παραπετάσματα καὶ ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! Ναὸς τις παρίσταται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, ναὸς χρυσοτέυκτος καὶ ἰδεῖν μεγαλοπρεπέστατος, κατὰ τὸ «οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;» Ναὸς ἐν μέσῳ μυροβόλου πεδίου, τείχεσιν ὑψηλοῖς ὄχυρούμενος καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐδραζόμενος τῆς καρδίας, διότι αἱ ὑψηλαὶ καὶ οὐ τοῖς πᾶσι προσίται τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν Πίστεως θεωρίαι, ὡς τις τῶν νεωτέρων σοφῶν (Πασχάλης) ἀποφαίνεται, κατὰ θεῖαν πάντως βούλησιν ἐκ τῆς καρδίας εἰσέρχονται εἰς τὸ πνεῦμα, οὐχὶ δὲ ἐκ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν καρδίαν· πρὶν ἢ δὲ τὸν Ναὸν τοῦτον καταλάβωμεν, ἐπιπόλαιον βλέμμα ἐπὶ τὸ εἰρημένον πεδῖον ρίπτοντες, βλέπομεν ἔνθεν μὲν παράδεισον πάντερπνον, ἐν ᾧ εὐλαλοὶ τε χελιδόνες καὶ ἔμμουσι ἀηδόνας, ἄλλα τε πλεῖστα ὅσα ᾠδικὰ καὶ καλλικέλαδα πτηνὰ, τερπνότατα νυχθημερὸν μελίζοντα ἄσματα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι· εἰσὶ δὲ

πτηνὰ ᾠδικὰ, αἱ διάφοροι ἀρεταί, ὧν τὰς φωνὰς ἠκούσαμεν ἐν τῇ κατὰ κόσμον πολιτείᾳ· ἐνταῦθα κατὰ τὴν κεχαριτωμένην γλῶσσαν τοῦ Χρυσολόγου Πατρὸς «οὐρανὸς διαυγέστατος, ἥλιος χρυσοειδέστατος· σελήνη κύκλος φαινότατος, καὶ ἀστέρων χορὸς καθαρότατος· ἐνταῦθα λειμῶν εὐωδεῖ, πάντα Θεὸν ὑμνεῖ καὶ δοξάζει φωναῖς ἀλαλήτοις». Ὁ δὲ Ναὸς, τὸν ὅποιον εἶδομεν, ἴδρυται μὲν εἰς τιμὴν τῆς Τρισυποστάτου Θεότητος, οὐχ ἦττον ὅμως πολλάκις καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐν αὐτῷ ἐπιτρόπου καὶ ἡγεμόνος «οἶκος τῆς ἀληθοῦς εὐσεβείας» καλεῖται πρὸς διακρίσιν ἄλλων ψευδωνύμων εὐσεβειῶν, αἵτινες περιφέρονται ἀνά τὰ στόματα τῶν πλείστων ἀνθρώπων, πολλάκις βέβηλα καὶ ἀνόσια· καταυγάζεται δὲ ὁ Ναὸς οὗτος κατὰ παράδοξον τρόπον ἀντὶ τῶν συνήθων φῶτων τῷ ἀνεσπέρῳ φωτὶ τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης, ἀντὶ δὲ πάσης ἄλλης ὀμηγύρεως, αὐτὰς ἐκκλησιάζει τὰς ἀρετάς· ἐν αὐτῷ ἡ ἡγεμῶν πασῶν τῶν ἀρετῶν εὐσέβεια μετὰ συνέσεως καὶ οὐρανοῦ ἐπιστήμης ἀναπτύσσει στεντορεῖα τῇ φωνῇ τὰς θείας διδασκαλίας· ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν θρόνοι χρυσοειδεῖς καὶ νεάνιδες ἡλίου πλέον ἐξαστράπτουσαι καὶ λευχειμονοῦσαι τάζει τινὶ τιμητικῇ κἄθηνται ἐπ' αὐτῶν· ποῖα δὲ εἰσὶ τὰ οὐράνια ταῦτα θέλητρα; ἰδοὺ αὕτη μὲν ἐστὶν ἡ ταπεινώσις, ἡδὲ ἡ σωφροσύνη, τρίτη ἡ ἐλεημοσύνη· ἀλλὰ σιγήσωμεν, διότι δυσαρεστοῦνται ἀκούουσαι τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ σιγὴν βαθυτάτην ἐπιβάλλουσι παραπέμπουσαι ἡμᾶς εἰς τὸ ἐν τῇ πρὸς Κολοσαεῖς ἐπιστολῇ μνημονευθὲν χωρίον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (κεφ. γ'. 4)· ὦ τῆς ζημίας! ἀλλ' ἐνατενίσατε μετ' ἐπιφυλάξεως τοῦλάχιστον πρὸς τὰς ἀξιεράστους πρεσβυτέρας θυγατέρας τῆς εὐσεβείας, λέγω τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν

Θεὸν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον· παρατηρήσατε ὅτι πρὸς αὐτὰς καὶ μόνας εἰσὶν ἐστραμμένα ὅλα αἱ ἄλλαι ἀρεταί, καὶ τὴν αἰτίαν δείκνυσιν ἢ ἄνωθεν αὐτῶν ἐπιγραφὴ «ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ Προφῆται κρέμανται»· δὲν αἰσθάνεσθε ψυχικὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐνωτιζόμενοι τοὺς φιλοφρονητικούς λόγους, τοὺς ὁποίους τὸ ἔλεος καὶ ἡ ἀλήθεια ἐν τῇ συναντήσει αὐτῶν τρυφερῶς ἀνταλλάσσουν, ἀφ' ἑτέρου δὲ βλέποντες τοὺς περιπαθεστάτους ἀσπασμούς καὶ τὰ ἀδελφικὰ φιλήματα τῆς δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης; «ἔλεος καὶ ἀλήθεια, ὡς λέγει καὶ ὁ ψαλμοφδός, συνήντησαν, δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν». Ἀλλὰ κατελθόντες ἐκ τῆς σφαίρας τῆς θεωρίας, παρακαλέσωμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅπως φωτίσῃ ἡμῖν φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας καὶ ὁδηγήσῃ ἡμᾶς ἐν γῇ εὐθείᾳ, ἀπαλλάττων ἡμᾶς ἐκ τῆς πλάνης καὶ γνωρίζων ἡμῖν τὴν ὁδόν, ἐν ἣ πορευόμενοι θέλομεν ἀπολαύσει τὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθὰ αὐτοῦ.

Ἐκ Μαν. λήγη τῆ α' Ὀκτωβ' . αωπη' .

Π. Ν. ἐκ Μαδύτου.

ΝΟΕΛΛΑ

(Διήγημα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

... Εἶναι μικρά τις πόλις 15000 κατοίκων, ἐκτισμένη μετ' ἀρκετῆς χάριτος εἰς τοὺς πρόποδας δασώδους ὄρους, καὶ δι' ἧς διέρχεται ὁ ποταμὸς Μάρνης. Ἡ πόλις αὕτη χωριζομένη οὕτω διὰ τοῦ ποταμοῦ σύγκειται ἐκ δύο συνοικιῶν, τῆς συνοικίας τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ναοῦ, καὶ τῆς τῶν βαφέων· ἡ τελευταία αὕτη συνοικία ὠνομάσθη οὕτω ἐκ τῶν πολυπληθῶν καταστημάτων βαφέων, ἅτινα ἐπεκτείνονται καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ ποταμοῦ καὶ παρέχουσιν οὐκ ὀλίγην κίνησιν καὶ ζωρότητα. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ συνοικίᾳ εὐρηται ὁ πληθυσμὸς ὁ ἐργατικός. Ἦθελα ἵνα ἀποκαλέσω αὐτὸν πληθυσμὸν καλῶς φρονούντα καὶ καλῶς σκεπτόμενον, ἀλλὰ δυστυχῶς, ἡ κακία τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὁ ἀθεῖσμός δῆλον ὅτι παρεσέδυσε καὶ εἰς τὴν συνοικίαν ταύτην καὶ ἔκτισε τὴν πνιγερὰν αὐτοῦ φωλεάν, ὑποσκάπτων κατ' ὀλίγον τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις, τὴν πίστιν, ἣτις παρεῖχεν εἰς τὴν ἐργατικὴν ταύτην τάξιν, ἂν οὐχὶ τὴν εὐδαιμονίαν, τοῦλάχιστον σθένος καὶ ὑπομονὴν ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ τοῦ κλαυθμῶνος.

Ἡ συνοικία τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ Ναοῦ ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν μικρῶν συνοικιῶν, ἐκ τῆς ἱερατικῆς σχολῆς, πολλῶν οἰκιῶν κατοικουμένων ὑπὸ τῶν εὐγενῶν, οἵτινες ἐξέλεξαν τὸ μέρος τοῦτο ὡς καλῶς ἐν τοῖς πέριξ φημιζόμενον.

Ἄλλὰ ὅποια μεταβολὴ ἐντὸς τόσοῦ ὀλίγου χρόνου! ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἣτις ἄλλοτε ἦν τοσοῦτω εὐσεβής, πρὸ ὀλίγου εἶχον ἀρχίσει ἵνα ἐνταφιάζωνται, ὅπως λέγουσι, μόνον πολιτικῶς ἀκολούθως δὲ ἐπῆλθον αἱ ἀπεργίαι καὶ αἱ κατὰ τοῦ κλήρου ἀπειλαί.

Ἡ αὐτοῦ Σεβασμιότης Δανιάν, ὅστις ἔχων τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐνταῦθα ἤθελεν εὐρεθῆ πλησίον τοῦ παραδείσου, εἶχε παραδεχθῆ πρὸ εἴκοσι ἐτῶν, τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἑδρας τοῦ κατελήφθη ὑπὸ πικρᾶς ἀπογοητεύσεως. Ἄλλ' ἡ καρδία του ἦν πηγὴ χριστιανικῶν αἰσθημάτων καὶ ἕνεκα τούτου δὲν ἦν ποτε αὐτῷ δυνατὸν ἵνα ἀπολέσῃ πᾶσαν ἐλπίδα. «Αἱ παροῦσαι συμφοραί, ἔλεγε συχνάκις, εἶναι δοκιμασία τις, ἣν ὁ Ὑψιστος μοὶ ἀποστέλλει κατὰ τὴν δύσιν τοῦ διοικητικοῦ μου σταδίου, εὐλογητὸν ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θέλω προσπαθῆσαι ὅπως φανῶ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν αὐτοῦ. Θέλω ἐπαναφέρει εἰς τὴν θείαν ποιμνὴν τὰ ἀπωλεσθέντα πρόβατα». Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου, προσεκάλεσεν ἅπαντα τὸν κλῆρον τῆς ἀρχιεπισκοπῆς, εἰς τὴν μεγάλην Αἴθουσαν τῶν Ὀμιλιῶν· εἶπεν αὐτῷ, ὅτι δεόν ἵνα ἔχῃ ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν, «αἱ πράξεις πρέπει ἵνα ἀποπνέωσι χριστιανικοῦ ἐλέους, ἀποδίδετε καλὸν ἀντὶ τοῦ κακοῦ, μὴ γίνεσθε οὐδέποτε αἵτιοι καταδιωγμοῦ· ἐστὲ πάντοτε ἐπιφυλακτικοί, ἔχετε τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ὁ Θεὸς ἔσεται μεθ' ὑμῶν».

Τοιαύτη ἦν ἡ πνευματικὴ κατάστασις τῶν δύο συνοικιῶν τῆς πόλεως ταύτης, ὁκτὼ ἡμέρας πρὸ τῆς ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, ἣτις εἶναι ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἄρχεται τὸ παρὸν διήγημα.

Ὁ ἱερεὺς Διονύσιος μέγας ἀρχιμανδρίτης, ἐνεργῶν ἐφημέριος τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Ἀνδρέα, μέλος τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ συμβουλίου, καὶ καθηγητὴς τῆς ἐκκλησιαστ. ἱστορίας ἐν τῇ μεγάλῃ ἱερατικῇ σχολῇ, εἶχε συγκαλέσει ἅπαντας τοὺς μαθητὰς τῆς σχολῆς ταύτης ὑποδίακόνους καὶ μὴ, ἵνα διακοινώσῃ αὐτοῖς, ὅτι, ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, ἃς διατρέχει ἡ Ἐκκλησία, δὲν θέλουσι δειπνήσει ἐφέτιος μετὰ τὸ τέλος τῆς περὶ τὸ μεσονύκτιον ἀρχιερατικῆς λειτουργίας. Ἀπλοῦς ζωμὸς θέλει δοθῆ τῷ δειπνήσοντι, καὶ ἕκαστος θέλει κατόπιν κατακλιθῆ ὅπως ἀναπαυθῆ, καὶ προετοιμασθῆ οὕτως ἐπαξίως διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν, τὴν μεγάλην ταύτην ἑορτὴν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου.

Γινώσκω ἀγαπητὰ μοι τέκνα, ὅτι τὸ δειπνον τοῦτο ἦν δι' ὑμᾶς ἡ μεγίστη ἡδονή, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην, ποιήσατε θυσίαν τινά, τὸ ποσὸν ὅπερ ἦν καθιερωμένον εἰς τὸ δειπνον τοῦτο, θέλει διανεμηθῆ τοῖς πτωχοῖς τῆς πόλεως.

Ὁ ἱερεὺς Διονύσιος συνήνου μεγάλην ἀγαθότητα μετ' ἐκτάκτου ἀναπτύξεως, καὶ ἡ ἀγαθότης αὕτη διεχέετο καθ' ὅλον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἦτο μετρίου ἀναστήματος· τὸ εὐφυϊαν ἀποπνέον μέτωπον αὐτοῦ ἐκαλύπτετο ὑπὸ ὡς μέταξα λευκῶν τριχῶν, οἱ κυανοὶ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶχον ἐκφρασίαν τινα λεπτοτάτης εὐφυΐας, ἣτις δὲν ἀπέκλειε τὴν εἰλικρίνειαν· ἡ χροιά τοῦ προσώπου του, ἦν καθαρὰ καὶ ἐπιτυχής, ἡ φῆς αὐτοῦ μετρία καὶ κανονικὴ, τὸ στόμα πλήρες συμπαθείας, τὸ μείδιμα χαρίεν, ὁ ἰδιαιτερός τῆς φωνῆς του τόνος εἶχε χαρμονὴν τινα ἔκτακτον, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἡ αὐτοῦ Σεβασμιότης Δανιάν ἀπεκάλει αὐτὸν ἐλκυστὴν ψυχῶν. Τῇ ἀποτελεσματικῇ προστάσει τοῦ ἀρχιεπισκόπου τούτου, ὁ ἱερεὺς

Διονύσιος εἶχε φθάσει εἰς τὰ ἀξιώματα, ἅτινα πρὸ ὀλίγου ἀπρηθμήσαμεν καὶ ὧν ἦν ἐπίσης ἄξιος, ἐκ τῶν ὁποίων ὁμως ἴσως ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ ὧν φύσει μετριόφρων καὶ δειλός· εἶχον διέλθει τὰς σπουδὰς αὐτῶν ὁμοῦ ἐν τῇ ἱερατικῇ σχολῇ, καὶ ἔκτοτε ἡ φιλία αὐτῶν οὐδέποτε ὑπέστη μικράν τινα ἀλλοίωσιν.

Λίαν δυσάρεστον εἶναι ἵνα στερεῶσιν ἡμᾶς μικρὰς τινος ἡδονῆς, ἣτις οὐδενὶ ποιεῖ κακόν τι, καὶ τοῦτο δι' οὐδένα ἄλλον λόγον, εἰμὴ διότι τινὲς κακόβουλοι κραυγάζουσιν ἐναντίον τῆς σχολῆς ἡμῶν. Ταῦτα ἔλεγον κατὰ τὸ δῆλον τρεῖς ὑποδιάκονοι.

Ἐὰν μοὶ ὑπόσχεσθε μεγάλην μυστικότητα, ἀναλαμβάνω ἵνα διοργανώσω ἐν μικρὸν συμπόσιον νυκτερινὸν ἐν τῇ μικρᾷ ἀποθήκῃ, ἣν γνωρίζετε· ἤρχισε νὰ λέγει ὁ μᾶλλον ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα, Ἀνδρέας Βαρών. Αὔριον ἡ μήτηρ μου ἐορτάζει, ὁ διευθυντὴς τῆς σχολῆς μοὶ ἐπέτρεψε ἵνα ἐξέλθω, ὁ δὲ πατήρ μου θέλει ἔλθει ἵνα με παρακολουθήσῃ μετὰ μεσημβρίαν. Ὅταν θέλω φθάσει εἰς τὴν οἰκίαν ἡμῶν, θέλω τακτοποιήσῃ πάντα τὰ κατὰ τὸ συμπόσιόν μας, καὶ σὰς ὑπόσχομαι ὅτι θέλετε μείνει εὐχαριστημένοι· θέλω σὰς ἀνακοινώσῃ πάσας τὰς ἐνεργείας μου ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου. Πρὸ τῆς ἐπανόδου ὁμως ἀπαιτῶ μεγάλην μυστικότητα. Ἡ ἐπιφύλαξις ἃς ἐμφωλεύσῃ ἐν τῇ κεφαλῇ σας καὶ ἃς κρύπτῃ τὴν τῶν καρδιῶν σας χαράν, ἵνα ἡ ἡδονὴ ἢ μεθ' ἡμῶν, εἶπεν ὁ πονηρὸς ὑποδιάκονος, θέλων ἵνα παρωδήσῃ τοὺς λόγους τοῦ ἀρχιεπισκόπου. Μετὰ ταῦτα οἱ τρεῖς φίλοι εἰσῆλθον εἰς τὰ σπουδαστήριον.

Ἡ ἱερατικὴ σχολὴ εἶναι ἐν μέγα ἐκτενὲς οἰκοδόμημα, οὐ-

δενὸς ἀρχιτεκτονικοῦ ρυθμοῦ, ἐν εἴδει στρατῶνος, ἔχουσα ἐξ ἐνὸς τὴν συνοικίαν Μονμειῶν καὶ ἐξ ἄλλου τὴν τῶν ὀπλων Πλατεῖαν· ἐκ τῶν δύο δὲ ἄλλων μερῶν, ὑπάρχει ἡ ἀρχιεπισκοπικὴ ἐκκλησία, καὶ τὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου οἶκημα.

Ἄπαντα τὰ παράθυρα τὰ πρὸς τὴν συνοικίαν εἶναι λίαν μικρὰ μόλις ἐπιτρέποντα τὴν ἐπάνοδον τοῦ φωτός, ὑπεράνω δὲ αὐτῶν εὔρηται ἕτερον μικρὸν παράθυρον, φωτίζον μικρὸν τι δωμάτιον, χρησιμεῦον ὡς ἀποθήκη· ἐν τῷ μυκῷ τῆς ἀποθήκης ταύτης, εὔρηται ἑτέρα λίαν μικρὰ, ἐν ἣ ἄλλοτε ἐτίθεντο τὰ ἀρχεῖα, διότι περιλαμβάνει ἀκόμη θήκας· ἔχει μίαν πρὸς πύραν γωνίαν, μακρὰν τράπεζαν, καὶ τέσσαρα καθίσματα λίαν πεπαλαιωμένα· τὸ μικρὸν παράθυρον μετὰ κιγκλίδων, εὔρηται πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν γωνίαν τοῦ οἰκοδομήματος, καὶ κάτωθεν αὐτοῦ ὑπάρχει μικρὰ τις ὁδός, ἡ λασπώδης καλουμένη ὁδός.

Μέγας ὑπάρχει κονιορτὸς ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ ἀποθήκῃ· τοῦτο δὲ δεικνύει ὅτι σπανίως τὴν ἐπισκέπτονται· ὅταν κατάρθωσαν ἵνα γείνη ἡ μικρὰ ἀποθήκη προσηλωθεῖσα εἰς τὴν παρακειμένην, δὲν μεταχειρίζονται τὴν μικρὰν εἰμὶ ὅταν πληροῦται ἡ μεγαλειτέρα. Οἱ τρεῖς ἡμῶν ὑποδιάκονοι, τὸ ἐγίνωσκον καλῶς καὶ διὰ τοῦτο ἐξέλεξαν ὡς ἔδραν τοῦ συμποσίου αὐτῶν τὸ ἀπόκεντρον καὶ κονιορτῶδες τοῦτο μέρος.

Τὴν ἐπιούσαν, ὁ Ἀνδρέας Βαρών, εἶπεν εἰς τοὺς τρεῖς φίλους αὐτοῦ, ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἐν τάξει, ὅτι ὁ Ἰωάννης, ὁ ὑπηρέτης τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, θέλει φέρεи μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τοῦ μεσονυκτίου, μικρὸν καὶ καλὸν δεῖπνον, ἐν ᾧ τὰ πάντα θέλουσιν εὔρεθῆ. Τώρα δὲ ἰδοὺ τί ἔδει νὰ κάμωσιν· πρέπει ἵνα προμηθευθῶσιν ἐν παρέριον τὸ ὅποιον ἤθελε δυ-

νηθῆ, ἵνα διέλθῃ διὰ τοῦ μικροῦ παραθύρου ὅπερ εὔρηται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς λασπώδους.

Ἄλλὰ λησμονεῖς τὰς σιδηρᾶς κιγκλίδας;

Ἴδου ἐκεῖνο ὅπερ θέλει τὰς καταστήσει πειθηνίους, εἶπεν ὁ Ἄνδρέας, ἐξάγων ἐκ τῆς τσέπης του μικρὰν τινα λίμην. Ἐκτὸς τούτου ἔχω καὶ ἐν σχοινίον ἀρκετὰ μακρὸν καὶ ἰσχυρόν, δι' οὗ θέλομεν προσαρτήσῃ λίαν καλῶς τὸ μικρὸν πανέριον, τοῦτο δὲ θέλει καταβῆ ἔν τάξει μέχρι τοῦ Ἰωάννου, ὅστις θέλει τὸ πληρώσει ὠραίων πραγμάτων· θέλομεν κατόπιν τὸ ἀνασύρει, καὶ δειπνήσῃ πολὺ ὠραῖα, βλέπετε δὲ ὅτι δὲν εἶναι πολὺ δύσκολον.

Ἐγὼ φοβοῦμαι . . . θέλει μᾶς ἐπέλθῃ δυστύχημά τι ἔχομεν ἀκόμη καιρὸν ἄς μὴ προχωρήσωμεν περαιτέρω, εἶπεν ὁ Γαβριήλ, ὁ μικρότερος τῶν τριῶν.

Πολὺ ὠραῖα, ἐπανελάθεν ὁ Ἄνδρέας λαγόκαρδε, τί νομίζεις ὅτι θέλει μᾶς συμβῆ, ἔπειτα μήπως ποιοῦμεν κακὸν τι;

Μάλιστα εἶπεν ὁ ἕτερος, παραβαίνομεν τὰς διατάξεις, διότι ὁ διευθυντὴς θέλει ἵνα μὴ δειπνήσωμεν.

Μὴ μὲ σκοτίζεις; ἔπρεπε νὰ σκεφθῆς προηγουμένως, ἐγὼ παρήγγειλα τὸ δειπνον, θέλομεν φάγει, δὲν ἔχει οὕτω, ὦ σὺ, ὅστις δὲν ὁμιλεῖς; . . .

Ἐγὼ, σκέπτομαι πῶς θέλομεν προμηθευθῆ τὸ πανέριον, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, ὅστις ἦν τόσον εὐσαρκος ὅσον ὁ Ἄνδρέας ἦν ὑψηλός, συνάμα μᾶλλον λαίμαργος, ἢ οἱ λοιποὶ δύο ὁμοῦ.

Ἄριστα! τὸ κυριώτερον εἶναι ὅτι σὺ εἶσαι ἀληθὴς σύντροφος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Γαβριήλ ἢ βεβρεγμένη ὄρνις, ὅστις τὰ πάντα προδιαθέτει, καὶ κατόπιν μᾶς ἐγκαταλείπει, μοὶ δίδει βρασμούς ἐν τῷ αἵματι. Πιθανὸν νὰ ποιήσῃ ἀνοησίαν τινά,

εἰμὶ βέβαιος. Τίποτε ἄς μὴ ἐπιχειρήσῃ, μόνον ἄς ἔλθῃ νὰ δειπνήσῃ, γινώσκεις δὲ ὅτι ὅταν εὔρισκῆται πλησίον τῆς τραπέζης εἶναι λίαν εὐχαριστημένος, δὲν ἔχει οὕτω; Βεβαιότατα· μὴ δυσαρεστήσαι, Ἄνδρέα, μᾶλλον εἰπέ ἡμῖν τί ποιητέον, ἐπανελάθεν ὁ Γαβριήλ ἐρυθριῶν ὀλίγον διὰ τὴν δειλίαν του.

Εἶναι ἀπλούστατον. Μετὰ τὴν λειτουργίαν, θέλομεν εἰσελθεῖ εἰς τὰ δωμάτια ἡμῶν, θέλομεν κατακλιθῆ, μέχρις οὗ δὲν ἀκούηται ὁ παραμικρὸς κρότος, ὅπερ γίνεται μετὰ ἡμίσειαν ὥραν· ἀκολούθως ἐγειρόμεθα καὶ πρὸς προφύλαξιν ποιοῦμεν διὰ τοῦ ἐφαπλώματος ἡμῶν ἐν ἀνδρείκελον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὁποίου θέτομεν τὸν σκουφὸν ἡμῶν· τοῦ ἀνδρείκελου τὴν κεφαλὴν ἔχοντες ἐστραμμένην πρὸς τὸν τοῖχον, ἀφίνομεν τὸ νέον ράσο ἡμῶν ἐπὶ τῆς καθέκλας, ἐνδύομεθα τὰ παλαιά, καὶ θέσαντες τὰς περικνημίδας ἡμῶν φθάνομεν ἀθρόβως εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἡ ἐπιστροφή εἶναι εὐκολωτέρα, θέλω θέσει ἔλαιον εἰς τοὺς στρόφιγγας τῆς θύρας τοῦ δωματίου μας, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πρέπει νὰ προβλέπωμεν τὰ πράγματα τὰ μάλιστα ἀπίστευτα. Ἀπόφασις δὲν ἔχει οὕτω; Ἐννοήσατε; Ἐγὼ φροντίζω νὰ ἐτοιμάσω τὸ ἐστιατόριον καὶ νὰ τακτοποιήσω τὰς σιδηρᾶς κιγκλίδας: Ἀντώνιε, ἐπιφορτίζεσαι διὰ τὸ πανέριον; Σὺ Γαβριήλ, μεταχειρίζου τὸν φόβον σου ἵνα ἔχῃς ὄρεξιν καὶ οὐδὲν ἕτερον ζητοῦμεν παρὰ σοῦ».

Ἐποιήσαντο χειραψίαν οἱ τρεῖς φίλοι καὶ ἀπεχωρίσθησαν. Ἐνθυμεῖσθε τὰς χιονοσκεπάστους ὁδοὺς τοῦ χειμῶνος ὅταν βιγῶσιν οἱ διαβάται καὶ ὁ βορέας πνέει σφοδρὸς· ὁποῖαν νύκτα τῶν Χριστουγέννων ποιοῦσι τινὲς ἐν τοιοῦτῳ καιρῷ; Τὰ

σίμανδρα ἤχοῦσιν ἀναγγέλλοντα τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεσσία. Οἱ ἔμποροι ἐκτελιίσσουσιν τὰ ἐμπορεύματα αὐτῶν, διαχέοντες ἐπ' αὐτῶν ἐν λαμπρὸν φῶς, τὰ παιδία τρέχουσι κατὰ ὁμάδας, σταματῶσιν ἐνώπιον ἐνὸς καταστήματος, αἰσθανόμενα χαρὰν ἀπερίγραφτον μεθ' ὅλην τὴν χιόνα ἣτις καλύπτει τὰ ἐνδύματα αὐτῶν, καὶ τὸν τρομερὸν βορρὰν ὅστις κοκκινίζει τὰς μικρὰς αὐτῶν ρίνας· γελᾷ οὕτως ἡ νεότης, ἅπαντες δὲ μικροὶ μετὰ μεγάλων εἰσὶ θορυβώδεις.

Αἱ θύραι τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ Ναοῦ ἀνοίγονται· τὸ πλῆθος σπεύδει ἵνα εἰσέλθῃ, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βωμοῦ λαμπρὰ διαχέεται μαρμαριγὴ, τὸ δὲ ὄργανον τοῦ Ναοῦ ἐκπέμπει τοὺς τόσον ἀρχαίους καὶ ὅμως νεάζοντας ἔτι ἤχους. Ἡ αὐτοῦ σεβασμιότης Δανιὴν τελεῖ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν. Κατ' ὀλίγον τὸ χριστιανικὸν πλήρωμα καταλαμβάνεται ὑπὸ βαθείας κατανύξεως καὶ ἄκρα σιγῆ ἐπικρατεῖ. Αἱ μητέρες παρατηροῦσι τὰ τέκνα αὐτῶν, κεκαλυμμένα διὰ τῶν ἀπαλῶν καὶ παχέων ἐνδυμάτων αὐτῶν, ἀμέσως δὲ ὁ νοῦς αὐτῶν φέρεται πρὸς τὸν ἐν σπηλαίῳ καὶ φάτνῃ μεταξὺ ὄνου καὶ βοῦς γεννηθέντος Θεανθρώπου. Πόσον ἡ Παρθένος Μαρία φαίνεται πλήρης κατανύξεως καὶ συντριβῆς καρδίας;

Αἱ ὁδοὶ εἰσὶ σχεδὸν ἔρημοι, μόνον μέθυσοί τινες εἰσέρχονται εἰς οἰνοπωλεῖα ὅπως ἀναλάβωσι νέας δυνάμεις. . . .

Εἰς τὴν γωνίαν τῆς λασπώδους ὁδοῦ, γυνὴ τις φέρουσα ἀπλὴν μὲν ἀλλὰ καθαρὰν στολὴν πίπτει χαμαὶ ἐξ ἀδυναμίας· ἡ κόπωση αὐτῆς εἶναι τοιαύτη ὥστε δὲν δύναται ἵνα ἀνεγερθῇ, οἱ δὲ στεναγμοὶ αὐτῆς βαρέως ἤχουσιν ἐν τῇ σκότει.

Θεέ μου, Θεέ μου! ἤρξατο μυρμηρίζουσα, ἄρα γε δέον ἵνα

ἐκβάλω ἐδῶ τὴν τελευταίαν πνοήν! Δὲν θέλεις μοὶ ἐπιτρέψῃ ἄρα γε ἵνα ἐκπληρώσω τὴν ἐντολήν μου; Ἡ γυνὴ αὕτη συσφίγγει τι πρὸς τὸ στήθος αὐτῆς, τοῦτο δὲ δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὶ μικρὸν τι βρέφος.

ᾠ Θεοτόκος Μαρία, βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ, εὐσπλαγχνίσθητί με, σύ, πρὸς ἣν ὕμνους ἤδη καὶ δοξολογίας ἀποπέμπουσι, σύ, ἥς ἡ μητρικὴ καρδία ὑπέστη τοσαύτας ὀδύνας. Ἐὰν ἡ ὥρα τοῦ θανάτου μου ἤγγικε, δέχθητέ με μετ' εὐσπλαγχνίας, καὶ μολονότι εἶμαι ἀναξία τοιαύτης χάριτος.

« Ἐξαπόστειλόν μοι φιλελεῆμόν τι ὄν, ὅπερ θέλει ἐπιφορτισθῆ τοῦ τέκνου μου! Βοήθεια Βοήθεια!»

Σπασμὸς κατέλαβε τὴν δύστηνον γυναῖκα, ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδεὶς διέρχεται διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἣτις ἐστὶν ἀδιέξοδος. Μετὰ πέντε λεπτὰ ὁ πνιγμὸς τῆς γυναικὸς παύει.

ᾠ Μαρία, λέγουσιν ὅτι πάντοτε εἰσακούεις τοὺς σὲ δεομένους. . . . εὐσπλαγχνίσθητέ με. . . .

Ἡ τάλαινα μήτηρ μόλις προῦφερε τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἠσθάνθη πρᾶγμα τι ψαῦον τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ τιθέμενον πλησίον τοῦ τέκνου αὐτῆς. Προσπαθεῖ νὰ ἀναγνωρίσῃ τί εἶναι. Βλέπει ἐν πατήριον, ἢ προσπάθεια ἢ οὕτω κατέβαλεν ἐπήνεγκεν αὐτῇ νέον πνιγμόν, καὶ ἡ ὄρασις αὐτῆς θαμβοῦται· ἀνορθοῦται ἀνθισταμένη εἰς τὸν θάνατον. Βοηθουμένη ὑπὸ ἀνωτέρας τινὸς δυνάμεως, κατορθοῖ νὰ θέσῃ τὸ βρέφος ἐντὸς τοῦ πανερίου. Κύριος οἶδε ἂν ἐγίνωσκε καλῶς τί ἐπιφέρει τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἡ ταλαίπωρος ἀγγομαχεῖ, τὸ στήθος αὐτῆς ἀνεγείρεται μετὰ λεπτοῦ συριγμοῦ, τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἀλλοιοῦται φρικτῶς, ἡ ζωὴ δὲν διαβλέπεται πλεον ἄλλαχού που ἢ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς. Καὶ ὅμως διὰ τοῦ ὑπολει-

πομένου αὐτῆ ἀμαυροῦ τούτου φωτός, ἀκολουθεῖ τὸ πανέριον ἀνερχόμενον ἐν τῷ αἰθέρι. Τὰ χεῖλη αὐτῆς ψιθυρίζουσί τι. Τί ἄρα γε λέγει; οἱ ἄγγελοι βοηθοῦσιν αὐτὴν, δύνανται μόνοι νὰ τὸ εἴπωσι.

Τὸ πανέριον ἀνέρχεται. Ἡ σελήνη ἣτις εἶχεν ἀπομακρύνει ὀλίγον τὸ περικαλύπτου αὐτὴν νέφος, καλύπτεται ἐκ νέου. Τὰ πάντα ἐτελέσθησαν καὶ ἡ τάλαινα μήτηρ δὲν ὑποφέρει πλέον.

Μέτ' ὀλίγον ἀνθρωπὸς τις εἰσέρχεται εἰς τὴν μικρὰν ταύτην ὀπήν, φέρει κοφφίνιον πλήρες φαγητῶν, βλέπει ὀπισθεν, φοβούμενος μήπως φωραθῆ. Προσκρούει διὰ τοῦ ποδὸς εἰς τὸ σῶμα τῆς ἀποθανούσης γυναικός, πηδᾷ πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἀνεγείρεται. Βεβαίως οὗτος εἶναι μέθυσός τις, πλησιάζει τὸν φανόν του.

Ἰησοῦ Χριστέ μου, ἡ γυνὴ αὕτη ἀπέθανεν. Ἀστραπηδὸν ἄρχεται τρέχων ὡς λαγός, καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν γλαυκῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ ἀνοικτοῦ στόματος τῆς προαποθανούσης. Δυστυχῆς Ἰωάννης, θέλει ἰδεῖ πολλάκις ἐν τοῖς ὄνειροις αὐτοῦ τὸ πρόσωπον τοῦτο.

Ἄλλὰ τὸ δεῖπνον τοῦ Κυρίου Ἀνδρέα θέλει τὸ περιμένει, τί ποιητέον τῶρα; . . . Ἄλλ' ἡ δύστηνος αὕτη γυνὴ ἀπέθανεν ἢ οὐ. Ἴσως εἶναι ἀνάγκη νὰ προσέλθῃ τις ἐκ τῶν κυρίων αὐτῆς.

Ὁ Ἰωάννης κατάφοβος διευθύνεται πρὸς τὴν λασπώδη ὁδόν. Ὅσῳ προχωρεῖ, τόσῳ περισσότερον θόρυβον ἀκούει, πλήθος μέγα πληροῖ τὴν ὁδόν, ἀνεγείρουσι τὸ πτώμα τῆς γυναικός. Ἀνοίγουσιν ἐν φαρμακεῖον καὶ ἀπασαίαι περιποιήσεις μένουσιν ἀνωφελεῖς, ἡ δυστυχῆς γυνὴ πράγματι ἀπέθα-

νεν. Ἀμέσως κατόπιν ἐκτελεῖται ἡ δημοτικὴ αὐτοψία, οὐδὲν δὲ εὐρίσκεται ἐπ' αὐτῆς ὅπως ἀποδειχθῆ ἡ ταυτότης αὐτῆς.

Ἀρήσωμεν τῶρα τὸ λυπηρὸν τοῦτο γεγονός καὶ ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ πατέριον ἐντὸς τοῦ ὁποίου τρυφερὸν βρέφος κοιμᾶται ἡσύχως, μὴ αἰσθανθὲν τὸ τάλαν τὸ τρομερὸν δυστύχημα ὅπερ τὸ κατέλαβεν.

Ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ ἐνοήσῃ ὅποιον ὑπῆρξε τὸ συναίσθημα τῶν τριῶν ὑποδιακόνων, οἵτινες ἀντὶ τοῦ δεῖπνου ὅπερ περιέμενον, εὔρον ἐντὸς τοῦ πανερίου μικρὸν τι βρέφος τεσσάρων ἕως πέντε ἑβδομάδων.

Ὁ Ἀνδρέας ἐγένετο λευκὸς ὡς ἡ χιών, ὁ Ἀντώνιος ἐμίμηθη τὸ χρῶμα τοῦτο, καὶ ὁ Γαβριὴλ φρικτῶς ἐπρασίτισεν. Ἄνευ ἀμφιβολίας ἡ θέσις τῶν τριῶν φίλων ἦτο τρομερά. Πόθεν ἤρχετο τὸ παιδίον τοῦτο, κυρίως ὅμως τί ποιητέον αὐτό; Ὁ Γαβριὴλ ὅλως ἐκπληκτος ἤθελεν ἵνα καταβιβάσῃ τὸ μικρὸν βρέφος μετὰ τοῦ πανερίου, μεθ' ὅλον τὸ ψῦχος καὶ τὴν χιόνα, καὶ νὰ ἀφήσῃ ἵνα πέσῃ συνάμα καὶ τὸ σχοινίον.

Ὁ Ἀνδρέας ἔχων τὴν καρδίαν μᾶλλον γενναϊόφρονα ἀνθίστατο ὅλαις δυνάμεσιν εἰς τὴν πρότασιν ταύτην.

Εἴμεθα ἄρκετὰ ἔνοχοι δὲν πρέπει ἵνα ἐπιβαρύνωμεν τὸ σφάλμα ἡμῶν ἐγκαταλείποντες τὸ βρέφος τοῦτο εἰς τὸν διὰ ψύχους θάνατον.

Τοῦτο ἔσεται ἔγκλημα, δι' οὐδὲν θέλω νὰ ἐπιβαρύνω τὴν συνειδήσίν μου· ἔχεις δίκαιον, ἐπανέλαβεν ὁ Ἀντώνιος, ἀλλὰ τὸ γεγονός αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ εἶναι τρομερὸν. Τίς ἄρα γε ἠθέλησε ἵνα μᾶς ποιήσῃ τὴν πονηρὰν καὶ καταχθονίαν ταύτην πράξιν;

Ἄ, ἐὰν ἡδυνάμην τώρα ἵνα ἔχω ἐπὶ χεῖρας τὸν ὑπηρετήν σου;

Σοὶ ἐγγυῶμαι ὅτι ὁ Ἰωάννης δὲν δύναται νὰ ποιήσῃ τοιοῦτόν τι.

Ἐὰν δὲν εἶναι ἐκεῖνος ὁ αὐτουργός, ὠμίλησεν ὡς φαίνεται περὶ τοῦ δείπνου ἡμῶν εἰς τινα, διότι τὸ βρέφος τοῦτο δὲν ἦλθεν ἐδῶ μόνον του.

Τί ποιητέον; Τί ποιητέον; ἐφώνει ὁ Γαβριήλ δάκνων τὸν δακτύλόν του.

Θάρρος, θάρρος, ἐπανέλαβεν ὁ Ἀντώνιος, οὐδεὶς εἶδεν ἡμᾶς ἀναβαίνοντας ἐνταῦθα, ἀφήσωμεν ἐδῶ τὸ βρέφος καὶ ἐπανακάμψωμεν εἰς τὰ δωμάτια ἡμῶν· ὁ πανάγαθος Θεὸς ὅστις ἀφῆκεν αὐτὸ ἵνα ἀνέλθῃ, θέλει βεβαίως τὸ σώσει. Τοιαύτη εἶναι ἡ γνώμη μου.

Ἡ ἰδέα αὕτη σκληρὰ ὅπως ἡ τοῦ Γαβριήλ, διὸ ἐγὼ δὲν θέλω τὴν ἀκολουθήσει. Γνωρίζετε ὅτι δὲν εἰσέρχονται εἰς τὴν ἀποθήκην ταύτην εἰμὴ ἀπαξ τοῦ ἔτους, ὥστε ἀφίνοντες τὸ δύστηνον τοῦτο βρέφος ἐνταῦθα, ρίπτομεν αὐτὸ εἰς τοὺς ὄνυχας τοῦ θανάτου. Ἐπὶ τέλους θέλουσιν εὑρεῖ τὸ πτώμα αὐτοῦ, θέλουσι ποιήσῃ ἐρεύνας, αἱ κιγκλίδες αἱ πρωινισθεῖσαι θέλουσι ὀρίζει ὅτι εἰσῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ὅπως ἡμεῖς λέγομεν ὅτι δὲν ἦλθεν ἐδῶ μόνον, θέλουσι ζητήσῃ καὶ εὑρεῖ τίς εἰσῆγαγεν αὐτὸ ἐνταῦθα.

Τότε λοιπὸν, εἴμεθα κατεστραμμένοι, ὦ Θεέ μου! ὅταν σὰς ἔλεγον ὅτι θέλει μᾶς συμβῆ δυστύχημά τι

ὦ, Γαβριήλ, σιώπησε, μὲ ὑπερεθίζεις.

Τούλάχιστον δὲν ἐδειπνήσαμεν, εἶπε μετὰ λύπης ὁ Ἀντώνιος.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ βρέφος ἤρξατο κλαυθμηρίζον· ἰδοὺ δὲ ἑτέρα δυσκολία.

Ἡ θέσις εἶναι ἀνυπόφορος, ἰδοὺ δὲ τί προτείνω, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας. Ὑπάγωμεν πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ Διευθυντοῦ, ὁμολογήσωμεν δὲ αὐτῷ τὸ σφάλμα ἡμῶν· εἶναι πιθανὸν ὅτι θέλουσι μᾶς ἐξώσει τῆς σχολῆς. Τότε λοιπὸν ἐγκαταλείψομεν τὴν οἰκίαν ταύτην ἕνεκα τῆς μικρονοίας καὶ ἀπερισκεψίας ἡμῶν, προτιμῶ τοῦτο, πάσης τύψεως τοῦ συνειδότος, ποῖα εἶναι ἡ γνώμη σας;

Ἀλλὰ τίς ἀναλαμβάνει ἵνα ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν Διευθυντήν; ἐγὼ δὲν δύναμαι ἀπολύτως, ἐμυρμύρισεν ὁ Γαβριήλ.

Ἐγὼ δὲν ἔχω ἀρκετὴν εὐχέρειαν τοῦ λόγου, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος.

Τότε λοιπὸν ἐγὼ θέλω ὁμιλήσει, εἶπε σοβαρῶς ὁ Ἀνδρέας. Ἐλαβε τὸ βρέφος, ὅπερ εἶχε πάλιν ἀποκοιμηθῆ, καὶ μετὰ παλμῶν καρδίας ἤρξαντο καταβαίνοντες τὴν κλίμακα, ἣν πρὸ μιᾶς ὥρας εἶχον ἀνέλθει πλήρεις χαρᾶς, διαβλέποντες μικρὰν τινα ἡδονήν. Ὁ ἀπηγορευμένος καρπὸς εἶναι τόσον γλυκύς!

Ἄρα σιγὴ ἐπεκράτει ἐν τῇ σχολῇ. . . τὸ πᾶν ἐκοιμᾶτο, ὁ ἄνεμος εἰσέδυνεν ἐντὸς τῶν μακρῶν διαδρόμων, ἡ δὲ λυπητέρα αὐτοῦ φωνὴ μιγνυομένη μὲ τὸν κρότον τῆς χιόνος, ἦτις ἔτυπτε τὰς ὑάλους τῶν παραθύρων, ἐπλήρου τρόμον τὰς καρδίας τῶν τριῶν ὑποδιακόνων. Τὸ μικρὸν φανάριον αὐτῶν ἐφώτιζε μόνον ὀλίγον τι μέρος. Ἐπρεπεῖν οἱ τρεῖς φίλοι νὰ διέλθωσι μακρὰν τινα ἔκτασιν ὅπως φθάσωσιν εἰς τὰ δωμάτια τοῦ ἐφημερίου Διονυσίου, ὅστις κατῴκει ἐν τῇ πλευρᾷ, ἣς ἦν πλησίον τῆς ἀρχιεπισκοπῆς.

Σὲ παρακαλῶ, Θεέ μου, ἔλεγε κατὰ νοῦν ὁ Ἀνδρέας, ὅπως

μὴ ἐξυπνήσης τὸ βρέφος, συγχρόνως ὁμως ἠσθάνετο τὸ θάρρος αὐτοῦ ἐλαττούμενον.

Προὔκειτο ἵνα διέλθωσι τὸν τελευταῖον διάδρομον, ὅτε ἤκουσε βαρέα τινὰ βήματα.

Θεέ μου, τίς περιπατεῖ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην; Ἔσβυσαν ἀμέσως τὸ φανάριον καὶ προσεκολλήθησαν παρὰ τὰς θύρας τῶν καθηγητῶν. Ὁ ἄνθρωπος προὔχωρει. Ἦτο ὁ Γοντώ, ὁ ἀρχαῖος ὑπηρέτης τοῦ Διευθυντοῦ, ὅστις κατόπιν ἀσθενείας τινὸς εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, γενόμενος θυρωρὸς ἵνα μὴ κοπιᾷζῃ πολὺ. Τὴν ἐσπέραν ὁμως ταύτην, ὁ Γοντώ, γνωρίζων ὅτι ὁ σημερινὸς ὑπηρέτης τοῦ Διευθυντοῦ εἶχε λάβει ἄδειαν ἵνα μεταβάς ἴδῃ τὴν ἀσθενῶσαν μητέρα αὐτοῦ, εἶχε παρακαλέσει τὸν ἀρχαῖόν του Κύριον, ἵνα τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του· εἰς τοῦτο δὲ ὁ Διευθυντὴς Δανιᾶν εἶχε συγκατανεύσει λέγων: Γοντώ, ἔχεις ἀκόμη ἵνα ποιήσης τὴν νυκτερινὴν σου ἐπίσκεψιν εἰς τὰ δωμάτια, νὰ κλείσῃς τὰς θύρας τοῦ παρεκκλησίου, ὁπότε θέλεις ἤσαι λίαν κεκοπιαικῶς. . . .

Ἐπιτρέψατέ μοι τοῦτο, εἶπεν ὁ Γοντώ, ὡς μίαν χάριν διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν, μετὰ τὴν λειτουργίαν προσεύχασθε ἀκόμη ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἀντὶ νὰ σᾶς περιμένω εἰς τὴν θύραν ὅπως συνήθως ποιῶ, θέλω μεταβῆ νὰ ἀνάψω καλὴν πυρὰν ἐν τῷ δωματίῳ ὑμῶν, καὶ ἔσομαι οὕτω τόσῳ εὐχαριμένος. . . .

Ἔστω, παραδέχομαι, μὴ ὁμως βιάζῃσαι, διότι θέλω καταλυπηθῆ ἂν ἀσθενήσης δι' ἐμέ.

Μήπως ἐσκέφθης τοιαῦτα ὅταν ἐρρίφθης εἰς τὸν ποταμὸν Μάρνην ὅπως μὲ σώσης ὅταν ἐπνιγόμεν;

Γοντώ, παῦσον σὲ παρακαλῶ. Μοὶ ἀναφέρεις πάντοτε τὴν πρᾶξιν ταύτην, τοῦτο μοὶ ἐπιφέρει κόπωσιν. Ἐὰν νομίζῃς ὅτι ἐποίησα καλὴν τινα πρᾶξιν σώζων σέ, μὴ θέλῃς ἵνα μοὶ πληρώσης ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ τῆς εὐγνωμοσύνης. Τότε δὲν θέλω πλέον περιμένει ἄλλο ἐν τῷ μέλλοντι βίῳ. Ἡμῖν εἰκοσιπενταετῆς, ἔβλεπον ἄνθρωπὸν τινα πνιγόμενον, ἐρρίφθην, τὸν ἔσωσα, τοῦτο εἶναι μέγιστον κατόρθωμα! Ἀλήθεια, ἐὰν ἠδυνάμην νὰ προΐδω ὅτι ἐπὶ 40 ἔτη θέλεις μοὶ ἀναφέρει τὴν πρᾶξιν ταύτην, νομίζω ὅτι ἤθελον σὲ ἀφήσει εἰς τὸν ποταμὸν. Ἀρκεῖ πλέον, θέλεις νὰ μοὶ ἀνάψῃς τὸ πῦρ μου τὴν ἐσπέραν ταύτην, παραδέχομαι, ἀλλὰ ἐὰν ἦσαι [αὔριον ἀσθενὴς ἕνεκα τοῦ κόπου ὃν ἐπιφέρει ὅλη ἡ ἐργασία σου, θέλω σὲ εἰσαγάγει εἰς ἐν Γηροκομεῖον ἐνθα οὐδέποτε θέλω ἔλθει πρὸς ἐπίσκεψίν σου.

Ὁ Γοντώ ἐσκούπισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὁ δὲ ἱερεὺς Δανιᾶν ἐξῆλθε βήχων μετὰ θυμοῦ.

Λοιπὸν, ὁ Γοντώ ἀμέσως μετὰ τὴν λειτουργίαν εἶχεν ἀνάψει πολὺ πῦρ, τακτοποιήσει τὴν κλίνην τοῦ ἱερέως καὶ Διευθυντοῦ, κατόπιν δὲ τῷ ἐπῆλθε ἡ ἰδέα ἵνα θερμάνῃ τὴν κλίνην.

Θέλει ἐπιπληχθῆ, ἀλλ' ἀδιάφορον, ματαίως θέλει ἀντισταθῆ· θέλει κοιμηθῆ ἐν κλίνῃ ἀρκετὰ θερμῇ, τοῦτο δὲ θέλει τὸν ὠφελῆσει μετὰ τὴν μιᾶς ὥρας ὀμηλίαν του. Δὲν παρονοῦμαι, ἀλλ' ὅταν ὀμιλῆ πρὸς τὸν Ὑψιστον δὲν τελειώνει πλέον.

Ὁ προχωρῶν λοιπὸν ἄνθρωπος, ἦτο ὁ Γοντώ, ἐπαναφέρων τὸ διὰ τὴν θέρμανσιν τῆς κλίνης σιδηροῦν τεχνούργημα. Ἡ θύρα τοῦ ἱερέως Διονυσίου εἶχε μείνει κρᾶνοιχτη, τὸ φῶς ὁ-

περ δι' αὐτῆς ἐξήρχετο ἤρκει ὅπως ὁ θυρωρὸς φθάσῃ εἰς τὸν διάδρομον τοῦ μαγειρείου, ἔνθα τὸν περιέμενε τὸ φανάριόν του. Μετέβαινε ὅπως κλείσῃ τὰς θύρας τοῦ παρεκκλησίου, εἶπε εἰς τὸν προσφιλῆ του Κύριον ὅτι τὰ πάντα εἶναι ἔτοιμα καὶ τῷ ὑπομνήσῃ ὅτι τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων κοιμᾶται τις ἀργά, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τέλους κοιμᾶται. Διῆλθε τὸσον πλησίον τῶν τριῶν ὑποδιακόνων, ὥστε ἐὰν δὲν ἦτο προκατειλημμένος ἕνεκα τῆς θερμάνσεως τῆς κλίνης, ὅπερ ἀντίβαινε πρὸς τὰς συνηθείας τοῦ ἱερέως, ἤθελεν εὐκόλως ἀκούσει τὴν ἀναπνοὴν αὐτῶν. Τὰ βήματά του μετ' ὀλίγον ἀπεμακρύνθησαν.

Τί συνέβη ἐν τῇ κεφαλῇ τῶν τριῶν ἡμῶν συντρόφων; Ποῖον καταχθόνιον πνεῦμα ἐνέπνευσε αὐτοῖς τὴν ἰδίαν ιδέαν; Εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ διευθυντοῦ, παρατήρησαν ὅτι δὲν εἶχεν ἀκόμη εἰσελθεῖ, καὶ ἐκοίμησαν τὸ βρέφος ἐντὸς τῆς καλῶς θερμανθείσης κλίνης· εἶτα ἐπανέκαμψαν εἰς τὰ δωμάτια αὐτῶν, περιεπτύχθησαν τὰ ἐφαπλώματά των, καὶ ἀμέσως ὁ ὕπνος ἐπεσκέφθη αὐτούς. Πάντοτε εὐκόλως κοιμᾶται τις εἰς ἡλικίαν 18 ἐτῶν, ἀλλὰ δύναμαι ἰνᾶ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ὁ ὕπνος αὐτῶν διαταράχθη πολλάκις ὑπὸ τρομακτικῶν ὀνείρων.

Γοντῶ, εἶσαι ἀκόμη ἐπὶ ποδός;

Περιμένω, Κύριε Διευθυντά, ὅπως ἐξέλθητε τοῦ παρεκκλησίου, τότε δὲ θέλω κλείσει τὰς θύρας.

Ἔχεις δίκαιον, ἀγαπητέ μοι, λησμονῶ ἑμαυτὸν ἐνταῦθα, διότι, παρατηρεῖς, ἐξ ὅλων τῶν ἑορτῶν, ἃς ἑορτάζει ἡ μήτηρ ἐκκλησία, ἡ μᾶλλον θελξικάρδιος εἶναι ἡ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως. Δὲν δύναμαι νὰ σοὶ εἶπω πόσον ἡ ψυχὴ

μου εἶναι συγκεκριμένη, πόσον γλυκεῖαν αἰσθάνομαι χαρὰν, τὸ πᾶν ὑμνωθεῖ ἐν ἐμοὶ καὶ περὶ ἐμοῦ.

Ἄλλὰ, σεῖστέ πάτερ, σᾶς παρατηρῶ ὅτι εἶναι ἤδη 2 ὥρ. μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

(Ἔπεται συνέχεια).

MARIE.

ΦΟΙΒΟΣ — ΕΣΠΕΡΟΣ

Μετ' ἄλγους ἔβλεπον καρδίας,
τὸ δῦον ἄστρον τῆς ἡμέρας,
μετὰ παλμῶν βαρυθυμίας,
τὸ φθῖνον κάλλος τῆς ἐσπέρας.

Τοῦ Φοίβου ἡ ώραία δύσις,
ἐπὶ μακρὸν μὲ συνεκίνει,
ψυχῆς μεγάλης τὰς παθήσεις,
ὡς νὰ ἐδήλου ἐν γαλήνῃ.

Ἄλλ' ἔκλυσα ὅταν προσεῖδον
αὐτὸν ἡρέμα νὰ ἐκλίπη.
ἀντὶ τῆς αἴγλης ὅταν εἶδον,
σκότος βαθὺ νὰ καταλείπη.

Ἡ κεφαλὴ μου παραχρῆμα,
εὐθύς, κατέπεσε βαρεῖα,
ὡς νὰ μὲ ἔρριπτεν εἰς μνημα,
τοῦ Φοίβου ἢ χρυτῆ πορεία

Μὲ βλέμμα πλήρες δυσπιστίας,
ἠτένισ' αὖθις τὸν αἰθέρα,
ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκοτίας,
εἶδον τὸν Ἑσπερον ἀστέρα.

Ἀπὸ τοῦ ἀντικρυ σημείου,
εἶδον αὐτὸν νὰ ἀνατέλλῃ,
καὶ πλήρη θείου μεγαλείου,
ἀβράς ἀκτίνας ν' ἀποστέλλῃ.

Ἐπὶ τῆ αἴγλη ἡ ψυχὴ μου,
ἡ πλήρης ἄλγους ἀπαισίου,
παλμοὺς ἠσθάνθη τερψιθύμου
παρηγορίας οὐρανόυ.

Καὶ ὁ ἀστὴρ ἐν τῇ καρδίᾳ,
ἠσθάνθη αἶφνης νὰ μαρμαίρῃ,
καὶ ὡς γλυκεῖα ὄπτασία,
εἰς κόσμους ἄλλους νὰ μὲ αἶρῃ·

Πλήρης στοργῆς, εὐγνωμοσύνης,
πρὸς τ' ἄνω ὕψωσα τὸ ὄμμα,
καὶ πλήρης θάμβους εὐφροσύνης,
τὸ θεῖον εἶδον αὖθις δῶμα.

Τὸ μάγον ἄστρον σελαγίζον,
εἰς τῶν αἰθέρων τὰς ἐκτάσεις,
καὶ τὸν ὀρίζοντα φωτίζον,
εἰς θείας μ' ἔρριψεν ἐκστάσεις.

X. K.

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΜΑΣ

Ὅλοι διὰ τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο ἄσυλον δίδομεν τὸν ὀβολὸν μας. Νήπιον οὕσα ἔρριπτον τὰ ὀλίγα λεπτά μου ὅταν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειαν τῶν ἐκκλησιαζομένων, ὑπὲρ τοῦ ὀρφανοτροφείου. . . . ἐφραταζόμεναι παιδάκια ἀλλὰ ἀτυχῆ . . . χωρὶς μητερίτσα καὶ οἰκογενειακὸν τραπέζι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ μοὶ ἐγένοντο κἀθυγροὶ. Ἄλλοτε ἐκίνει τὰ δάκρυά μου τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀλλ' ἤδη . . . τὴν μελέτην μου.

Εἴμεθα ἀξιεπίνοι ἄνθρωποι οἱ ἐδῶ ὁμογενεῖς· συντηροῦμεν ἄνευ ἀνωτέρως στηρίξεως φιλανθρωπικὰ καταστήματα, διὰ τοῦ χρυσοῦ τῶν ζαπλοῦτων καὶ διὰ τοῦ ὀβολοῦ τῶν πτωχῶν.

Εἶναι γλυκυτάτη ἡδονὴ ἡ εὐποιία. Πτωχὰ πλάσματα . . . ῥιφθέντα ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας ἄνευ στοργικῶν θωπειῶν·

καὶ σωτηρίων νουθεσιῶν . . . εὐρίσκουσιν ἀνοικτὴν μίαν φιλάνθρωπον θύραν, ἣτις καθίστησιν αὐτὰ ἀνθρώπους. Μίαν φωνὴν ἀκούουσι, ἣτις τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῖς δίδει, καὶ στοργικὰ μορφαὶ περὶ αὐτὰ πτερυγίζουσαι, κατασιγάζουσαι τὰς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς μητρικῆς στοργῆς ὀδύνας. Ἡ εὐποιία, ὡς θεῖα πρόνοια, ἐπανορθοῖ τὸ κακόν, ὅπερ προὔξενησεν ὁ θάνατος. Ἡ εὐποιία, ἐφ' ἧς ὀλόκληρος ἡ ὑψηλὴ ἡμῶν θρησκεία ἐδράζεται εἶναι ἡ ὠραιότερα ἀρετὴ . . . τὸ βαρυντικώτερον κόσμημα, ἡ θεῖα αἴγλη, ἣτις δύναται νὰ φωτίσῃ καὶ τὰς σκοτεινότερας μορφάς.

Ἡ πένης μήτηρ θνήσκουσα . . . τὸ δύνον αὐτῆς ὄμμα δὲν προσηλοῖ περίτρομος διὰ τὴν τύχην τῶν τέκνων τῆς ἐπὶ τοῦ ἀχνοῦς . . . ὑπάρχουσι μεριμνῶσαι ὑπάρξεις, αἰτινες τὰ ἀπορφανισθέντα πλάσματα εἰς φαιδρὸν οἶκημα θὰ μεταφέρωσι, καὶ διὰ στοργικῶν θωπειῶν τὸ δάκρυ τῆς ὀρφανίας θὰ ξηρᾶνωσι. Ἐκεῖ τὸ ὀρφανὸν εἰσερχόμενον θὰ μάθῃ τὰ ἀπολύτως διὰ τὸν πρακτικὸν βίον χρήσιμα γράμματα, καὶ ἐν ἐπιπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἐντίμως ἐξασκούν, θὰ δυναθῇ σὺν τῷ χρόνῳ νὰ καταστῇ χρήσιμος οἰκογενειάρχης καὶ χρηστὸς πολίτης.

Τοιαύτη ἡ ἀποστολὴ σου οἶκε ἱερέ!!! ἀλλὰ . . . διατί τὸν προορισμὸν σου τοῦτον . . . τὸν ἅγιον καὶ ἱερὸν ἐλησμονήσας; Διατί κλείεις τὴν θύραν σου πρὸς ἀτυχῆ πλάσματα, ἅτινα τὸ ἔλεός σου ἐπικαλοῦνται; "ὦ! ἂν ἡ χαλύβδινος ἀνάγκη δὲν τὰ ὤθει, θὰ ἔκρουον τὸ ρόπηρον τῆς θύρας σου; Τὸ ὀρφανόν, τὸ ὁποῖον ἀποβάλλεις ἀνιλεῶς σήμερον εἶχε . . . ποτὲ μητέρα, ἣτις τὰς μικρὰς οἰκονομίας τῆς, (ἀγνοοῦσα βεβαίως ὅτι περὶ ἑαυτῆς ἐφρόντιζεν) ἔρριπτεν εἰς

τὸ κιβώτιον δι' οὗ συνάζονται οἱ διὰ σέ ἔρανοι . . . Καὶ τώρα . . . τώρα ἀποστέργεις τὴν παραδοχὴν τοῦ ἀπροστατεύτου ὀρφανοῦ τῆς; Ἐχεις πρόχειρον ἀπάντησιν. — Τὸ χρῆμα δὲν ἐξαρκεῖ — ἡ ἀπάντησις αὕτη, καίτοι ὀρθή, δὲν με καθησυχάζει . . . ἀλλ' ἔστω. Τί γίνονται ἐκεῖνα δι' ἃ τὸ χρῆμα ἐξαρκεῖ; Αἰσχος!! εἶδον ἓνα ἀπόφοιτον τοῦ ὀρφανοτροφείου μας . . . παιδίον ἑνδεκαετής. Τὸ ὄνομά του τὸ ἔγραφεν ἐσφαλμένως, ἡ ἀνάγνωσις του δὲν ἦτο ἀνάγνωσις . . . αἱ ἀριθμητικαὶ γνώσεις του ἦσαν πᾶν ἄλλο ἢ . . . γνώσεις. Τοιοῦτον ἦτο τὸ ἀτυχὲς πλάσμα ὅπερ ταλοφορηθὲν ἀπόφοιτος, ἐρρίπτετο ἐντὸς τοῦ δαιδάλου τῆς κοινωνίας . . . φέρον ὡς μόνους προστάτας, τὴν φρόνησιν τῶν ἑνδεκα ἐτῶν καὶ τὰς γνώσεις τὰς ὁποίας ἠρίθμησα.

Τί θὰ γίνῃ τὸ πλάσμα τοῦτο; ἐὰν δὲν ἀποβλακωθῇ, ὁ ὀρμητικὸς τῆς κακίας χειμαρρὸς θὰ τὸ παρασύρῃ καὶ ἡ ὄμας τῶν φαυλοβίων θὰ πλουτισθῇ δι' ἐνὸς ἐτι μέλους. Ἐὰν ἀνωτέρω, ἡ ἀπάντησις. — Τὸ χρῆμα δὲν ἐξαρκεῖ — μοὶ ἐφάνη ἀνεπαρκές . . . ἐδῶ μοὶ φαίνεται ἐγγληματικὴ. Οὐδεὶς διὰ τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο ἴδρυμα ἠρνήθη τὸν ὄβελόν του, ἕκαστος συνεισφέρει ὅτι δύναται . . . καὶ τὸ χρῆμα τοῦτο καταλλήλως καὶ σκοπίμως ἐξοδευόμενον, δύναται νὰ φέρῃ ἅγια ἀποτελέσματα. Ἡ ὑπαρξὶς ἐν αὐτῷ δύο διδασκάλων θὰ ἐθεωρεῖτο παρὰ τῶν πατέρων μας σπατάλη. Ἐκείνοι παρ' ἐνὸς διδασκάλου ἐμάνθανον τὰ γράμματα, καὶ . . . ἐμάνθανον γράμματα . . . οὐχὶ βεβαίως διὰ τῆς νέας μεθόδου . . . ἀλλὰ δι' αὐστηρᾶς ἐργασίας. Ἦδη ἡ ὑπαρξὶς δύο διδασκάλων θεωρεῖται πενία καὶ τὰ ἀτυχῆ πλάσματα ζῶντα πλησίον δύο γραμματισμένων ἐξέρχονται . . . ὦ τοῦ θαύματος! ἀγράμματα.

Τὸ 88 σὲ ἀποχαιρετίζει, ἱερὲ τῆς εὐποιίας ναέ, λυπούμενον διότι σὲ ἀφίνει εἰς νοσηρὰν κατάστασιν, τὸ δὲ χρυσαπέλλον 89 σοὶ εὐχεται ζωὴν . . . ὑγίαν καὶ καλὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματός σου . . . δηλ. τοῦ χρυσοῦ τῶν ὁμογενῶν.

Α.

Σ Κ Ξ Ψ Ξ Ι Σ.

Ἡ γυνὴ εἶναι φύσει ἐνάρετος. Ἡ γυνὴ εἶναι εὐπλαστος, ὁ ἀνὴρ καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας παρημέλησεν αὐτῆς. Γυνὴ ἀπαίδευτος καὶ ὠραία, ὁμοιάζει πολεμιστὴν ἀνδρεῖον, κατερχόμενον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἄνευ ὅπλων . . . ἡ ἡττά της εἶναι βεβαία.

«Ράκη καὶ Σάρωθρον» Πέριβελη. . .

Ἡ γυνὴ πολὺ ἀσθενεστέρα τῶν ἐγωιστῶν ἀνδρῶν οὕσα . . . ὑπάρχει ἐπιρρεπὴς εἰς ἀμαρτίαν· καὶ ὁμῶς προκειμένου περὶ τιμωρίας, εἴμεθα ἀμειλικτοί . . . ἐπὶ τῆς γυναικὸς τὰ πάντα ἐπιρρίπτομεν. Τοῦτο καλεῖται . . . ἰσορροπία ἐπὶ τῶν καλῶς κειμένων.

Τοῦ αὐτοῦ

Τὴν εὐτυχίαν τοῦ θνητοῦ δὲν δίδει τὸ χρυσίον, πλὴν εὐτυχῆ χωρίς αὐτοῦ δὲν ἔχομεν τὸν βίον.

Κοντόπουλος.

Ἐρως καὶ χάρος πάντοτε δουλεύουν ἐδῶ κάτω.

Σωλομός.

Κόρη καλὴ, χωρὶς σπουδὴν καθ' ὅλα ὁμοιάζει, μὲ ἄνθος καλλιπέταλλον ποῦ δὲν εὐωδιάζει.

Σέργιος.

Αἱ μεγάλαι καρδίαι ὡς ἐπὶ τὸ πλείσιον, συμβαίνει νὰ κυβερνῶνται ἀπὸ κακὰς κεφαλὰς.

Δ.

Ἡρώτησα τὴν κόριν . . . εἶναι ῥόδον ἢ γαζία, ὥστε ἐκ τῆς ὁσμῆς της νὰ μεθυσθῶ; ἡ δὲ μοὶ εἶπεν — οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο, ἀλλ' ἔτυχε νὰ συναναστραφῶ μετ' αὐτῶν.

• Σααδῆς.

Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι . . . νὰ κυριαρχῆ τῆς γλώσσης του.

ἐκ τοῦ Ἀραβικοῦ. Σέργιος.

Ὁ δήμιος τῆς ἀπουσίας της πρὸ πολλοῦ μοὶ ἀφείλε τὴν ψυχὴν . . . ἡδὴ δὲ ἐν τῷ σώματί μου ἡ ἐλπίς τῆς ἐπανόδου της εἶναι ψυχὴ.

Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ. Σέργιος.

Ἡ γυνὴ διὰ νὰ καταστήσῃ τοὺς ἄλλους εὐτυχεῖς, δεόν νὰ ᾖ ἐνάρετος· ἀλλὰ διὰ νὰ καταστῆ ἡ ἰδία εὐδαίμων, δεόν νὰ ᾖ ὠραία.

Χίμαιρα.

Ἡ μεγαλοφυία εἶναι διὰ τὸν ἄνδρα, ὅτι ἡ καλλονὴ διὰ τὴν γυναῖκα.

Ἐδσίας.

ΜΥΧΙΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΝΕΑΡΑΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ.

Και τίς δὲν ἔφερε τὸν σταυρόν του ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ; διέφερε μόνον κατὰ τὸν ὄγκον.

Εἰς τὰς ἀπλᾶς λέξεις — μαμά μου, παιδί μου, — ἐμπεριέχεται ὀλόκληρος εἰδυλλιακὴ ποίησις, ἀξία τῆς γραφίδος τοῦ Θεοκρίτου.

Ἡ γυνὴ εἶναι αἰνίγμα, οὐ εὐδαίμων λύτης τυγχάνει ὁ κατακτήσας τὴν καρδίαν τῆς ἀνῆρ καὶ ἀγαπηθεὶς ὑπ' ἐκείνης.

Ἀρχίζομεν ν' ἀγαπῶμεν τότε μόνον, εἴτε ἀνῆρ, εἴτε γυνή, ὅταν αἰσθανθῶμεν τὰ νύγματα τῆς ζηλοτυπίας.

Εἶναι ἀγία ἡ μητρικὴ στοργή, ἀφοῦ εἰς τὴν πνοήν τῆς καὶ ἡ κακοῦργος ψυχὴ συγκινεῖται καὶ μετανοεῖ.

Και τίς δὲν ἔχυσε δάκρυ γλυκὺ θεώμενος ἀτυχῆ μητέρα θωπευομένην ὑπὸ τοῦ τέκνου τῆς; . . . καὶ οἱ ἄγγελοι ἐμειδίασαν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, καὶ ἡ ἀηδὼν λυγρότερον ἄσμα ἐτόνισεν, ὁ δὲ ζωογόνος ἥλιος φωτοβόλον ἀκτῖνα ἔριψεν ἐπὶ τοῦ σύμπαντος.

Τὴν χερὰν ἀπήντησα ἄπαξ ἐν τῷ βίῳ μου, ἐπὶ ἀνθοστεφούς κοιλιάδος· πλὴν ὅτε ἠθέλησα ν' ἀσπασθῶ τὰ κράσπεδα τῆς ἐσθῆτός τῆς, ὡς ἀφρώδης ἀτμός . . . διελύθη.

Τὴν ἀρετὴν εἶδον πάντοτε μὲ μαρτυρικὸν στέφανον, τὴν δὲ κακίαν μὲ ἄνθινον.

Ἡ ζωὴ εἶναι μακρὰ πάλη, ἀφ' ἧς ἐξέροχεται τίς νικητὴς διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἐλεημοσύνης.

Ἔρω τροφή τῆς πληγωμένης καρδίας, ποίησις, κόρη αἰθε-

ρία!! ἀδελφὴ τῶν ἀγγέλων! ποσάκις ὡς ἱαματικὴ πηγὴ δὲν ἔρραντισας διὰ τῆς ζωηφόρου δρόσου σου τὰς αἰμοσταγεῖ πληγὰς μου;

Ἄνερον ὁ βίος . . . ἀλλὰ τερπνόν, πλῆρες μυστηρίου καὶ γοητείας, τοῦ ὁποίου εἶναι φοικώδης ἡ ἐξήγησις.

Μὴ ἀγαπήσητε τὸ σῶμα ἀλλὰ τὴν ψυχὴν· διότι μόνη αὕτη συγκοινωνεῖ μετὰ τοῦ Πλάστου.

Λησμονεῖ τὰ πάντα, ἄνθρωπε, ἀφοῦ κ' ἐσὲ μετ' ὀλίγον διὰ τῆς λήθης θὰ σὲ καλύψωσι Μ' εἶπον — ἀγάπα! ἵνα εἶσ' εὐτυχὴς κ' ἐγὼ ἠγάπησα μέχρι πάθους τὸν Θεόν· διότι ἐκεῖνος περικλείει ἄπειρον ἀγάπην εἰς τοὺς κόλπους του.

Εἰς τὰς περὶ τῶν ἀνθρώπων κρίσεις μου, οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν πάντοτε μὲ ἠπάτησαν ἐνῶ τὸ στόμα οὐδέποτε· ὅτι οἱ πρῶτοι δι' ἰσχυρᾶς θελήσεως συγκρατοῦσιν . . . ἐν τῷ δευτέρῳ καθάρως ζωγραφεῖται.

Ἐλέχθη περὶ τοῦ ἀνδρός, ὅτι ἐκδικητικώτερος τῆς γυναικὸς τυγχάνει καὶ τὸ πιστεύω, ἀφοῦ στερεῖται καρδίας ἔχων μόνον ἐγκέφαλον!!

Ποσάκις ὁ ἄνθρωπος δὲν παρεγνώρισε καὶ τὰ ἴδια ἑαυτοῦ αἰσθήματα!!! ἐνῶ κατὰ βάθος ἀγαπᾷ, νομίζει ὁ δεῖλαιος ὅτι μισεῖ . . . ποία πλάνη Θεέ μου!!

Τί ὠφελεῖ εἰς τὴν γυναῖκα νὰ ἦ σύζυγος ἥρωος, ὅταν τὸ πεπρωμένον τὴν κατεδίκασε νὰ ζῆ μακρὰν του. Τὰ ἐνδοξά του τρόπαια; ἀλλ' αὐτὰ ἐπαυξάνουσι πλεοῦτερον τὰς πικρίας τῆς μοναξίας τῆς, ἀναπολοῦντα ἐν πάσῃ στιγμῇ τὴν ἔλλειψιν πολυφιλήτου ὑπάρξεως!!

Τὰ δεινὰ τῆς ἐξορίας αἰσθανόμεθα σκληρότερον, ὅταν ἡ

γλυκεῖα σύτροφος τοῦ βίου μας δὲν εἶναι ἐγγὺς ἡμῶν, ἵνα
μᾶς παραμυθῆσῃ! Τί δὲν ἀξίζει ἐν δάκρυ τῆς ἢ ἐν μειδιά-
μα τῆς; Φεῦ! τὴν ἀξίαν τῆς ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἐπαισθητῶς ἀρχί-
ζομεν νὰ ἐννοῶμεν. Πλὴν μάτῃν τὴν καλοῦμεν μὲ γοητευ-
τικὰ ἐπίθετα, δὲν ἀκούει . . . εἶναι μακράν! αἱ δὲ θλίψεις
ἐψύχραναν τὴν πάλαι θερμὴν καὶ εὐαίσθητον καρδίαν τῆς.

Τὴν πίστιν, ἐλπίδα καὶ ἀγάπην ἔχουσα πηδάλιον ἐν τῷ
βίῳ μου, περιεφρόνησα πάντοτε τοὺς σατανικοὺς ἐχθρούς μου
καὶ ὑπὲρ αὐτῶν προσηυχῆθην.

Βουκουρέστιον 8βρίου 1888.

Σημ. Εὐτυχῆς ὁ ἀναγινώσκων γραμμὰς ὡς τὰς ἀνωτέρω . . .
ὑπηγόρευσεν ἡ καρδία καὶ ἐχάραξεν ἡ χεὶρ.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τίς ἀγνοεῖ τὸ ὄνομα τῆς διαβοήτου Ἀθηναίδος, τῆς μετέ-
πειτα αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου Εὐδοκίας; ἀπορφανισθεῖ-
σα τοῦ πατρὸς αὐτῆς Λεοντίου, καὶ ἀποξενωθείσα ζῶντος ἔτι
αὐτοῦ, τοῦ ἀνήκοντος αὐτῇ μέρους τῆς πατρῴας οὐσίας, κα-
τέφυγεν εἰς Βυζάντιον ὅπως ἐξαιτήσῃται τὸ ἔλεος τοῦ τότε
νεαροῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Νεωτέρου, κατὰ τῶν
πλεονεκτῶν αὐτῆς ἀδελφῶν· ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐλέους κατακτή-
σασα διὰ τοῦ ἐξόχου αὐτῆς κάλλους καὶ τῆς ὑψηλῆς παιδείας
τὴν καρδίαν τοῦ νεαροῦ ἀνακτος, συνεζεύχθη αὐτῷ ἐν ἔτει 421

ὑπὸ τὸ ὄνομα Αἰλία Εὐδοκία, βαπτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ τότε πα-
τριαρχέοντος Ἀττικοῦ.

Τὸ κατωτέρω ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἀνεκδότου ἔπους « Ἀθη-
ναίδος » τοῦ μουσολήπτου κ. Θεοδώρου Μοσχοπούλου, εἰκονί-
ζει τὴν νεαρὰν κόρην, λαθραίως εἰσερχομένην τῇ Μεγάλῃ Πέμ-
πτῃ εἰς Χριστιανικὸν ναόν, καὶ ἀκροαζομένην τῆς ἀκολουθίας
τῶν Παθῶν τοῦ Σωτῆρος, πρὶν ἢ ἔτι ἐντελῶς κατηχηθῆ τὸν
Χριστόν, καὶ ἀξιώθῃ τοῦ ἀγίου μύρου.

Περὶ τοῦ κ. Μοσχοπούλου περιττὸν θεωροῦμεν νὰ λαλή-
σωμεν ἐνταῦθα· αἱ ἀβραὶ καὶ πλήρης χάριτος αὐτοῦ στροφαί,
ἀνώτεροι παντὸς ἐπαίνου τυγχάνουσιν· ἄλλως τε τὸ κοινὸν
πρὸ πολλοῦ γνωρίζει τὸν κ. Μοσχόπουλον, καὶ πρὸ πολλοῦ ἐξε-
τίμησε τὴν ὑψηλὴν καὶ τρυφερὰν ἄμα ποίησιν τοῦ νεαροῦ
ποιητοῦ, ὅστις εὐελπιστοῦμεν διὰ τῶν ὄντως πρωτοτύπων αὐ-
τοῦ ἐπῶν, οὐ μόνον κοσμήσει τὴν νεωτέραν ἡμῶν φιλολογίαν,
ἀλλὰ καὶ πρῶτος θέσει τὰς βάσεις τῆς ὑγιοῦς καὶ σθεναρᾶς
ποιήσεως.

ΑΘΗΝΑΪΣ

Ἐκ τοῦ 9ου καὶ 10ου ἔσματος
« Σήμερον κρημαῖται ἐπὶ ξύλου »

Ὁ κώδων κρούει τῶν ναῶν
ὡσεὶ περίλυπος καὶ στένων,
ἀθρόον ἔλκων τὸν λαόν,
πρὸς τὴν μετάνοιαν, τὸν αἶνον.

Ἦν νύξ ἐπίσημος πολύ,
ἢ νύξ τῆς Πέμπτης ἢ ἀγία,
καθ' ἣν τὴν Σταύρωσιν τελεῖ,
τοῦ Ἰησοῦ ἢ Ἐκκλησία.

Περιεργία εἰς ναόν,
ποδηγετεῖ τὴν Ἑλληνίδα
ὅπου λαὸς δακρυρροῶν,
σεπτὴν ἐτέλει παννυχίδα.

Καὶ ὅπου πλήμμυρα πιστῶν
ἐν κατανύζει προσεκύνει,
καὶ τὸν κρεμάμενον Χριστὸν
ὑπὲρ τοῦ κόσμου παρεκίνει.

Δὲν ἐδιώχθη τοῦ ναοῦ,
ὡς τῆς Αἰγύπτου ἢ Μαρίας,
ὑπὸ βραχίονος θεοῦ,
ἀποκρουσθεῖσα ὡς ἀθλία.

Κὰν λάτρεις ἔτι τοῦ Διός,
ἦν ὅλως ἀχραντος ἢ κόρη,
ἐπὶ αὐτῆς δὲ εἷς Θεός
— οἷος κὰν ἦτον — ἐγρηγόρει.

Ἵπὸ καλύπτραν ἀφανής,
ἐν τόπῳ στᾶσα ἀπωτάτω,
ὡς πρὸ μαντείου ἢ σκηνηῆς
τὸ θεῖον δρᾶμα ἐθεᾶτο.

Ἦν ὄντως χῶρος ἱερός,
θεοπρεπῆς ἢ μουσουργία,
ἦν ἦδεν εὐλαλος χορός,
ἐν ἀληθείᾳ θεοσεβείᾳ.

Ἐπὶ τοῦ ξύλου ὁ υἱὸς
κρεμᾶται κράζει ὁ Λευίτης,
οἷος φιλόνητος Θεός!
οἷα πραότης καὶ εὐθύτης!

Στεφάνην φέρει ἀκαρθῶν
ὁ βασιλείων τῶν ἀνδρῶν
καὶ κατεδέξατο περθῶν
χειρῶν τὸ ράπισμα βεβήλων.

Ἐπὶ τοῦ ξύλου ὁ θεὸς
ἦλοις καὶ σφύρα προσηλώθη,
καὶ ὡς ληστής ἀνηλεῶς
ἀτίμῳ λόγῳ ἐκεντρώθη.

« Οἷα θεότης εὐμενής!
ἀντιφωνεῖ ἡ Ἀθηναία,
ἢ εὐλογοῦσα τοὺς φονεῖς,
οἷα θεσπέσιος ἰδέα! »

Ὅτε δ' ἐψάλη ἡ στροφή,
« τὸ προσκυνοῦμέν σου τὰ πάθη ».·
ἐν νύξει δ' ἄμα καὶ τρυφῆ,
χαμαὶ τὸ πλῆθος ἐθεάθη.

Ὅτε ὑψώθη ἡ εἰκὼν
τῆς θεομήτορος Μαρίας,
κλαιούσης τάφον θεϊκὸν
μετ' ἀπογνώσεως μητρίας.

Ὡς ἀληθῆς Χριστιανή,
τὸ γόνυ κάμπτει . . . δάκρυ χέει,
καὶ « Προσκυνῶ — ἀναφωνεῖ
Χριστέ, τὰ πάθη σου . . . ἑλέει! »

Ἐν θεοπνεύστῳ συντριβῆ,
τὸ μέλαν ἔβλεπεν ἰκρίον,
ἐφ' οὗ ἐσφάγη ὁ Ραββί,
πρὸς σωτηρίαν τῶν δημίων.

Ἡ λάτρις δώδεκα θεῶν
τότε διέκρινεν ἐν πρώτοις,
ὄν κρύπτει κόσμον ἰδεῶν
ἀπλῆ, ἀπέριττος θεότης.

Ἐν τῷ Καυκάσῳ τὸν θνητόν,
εἶδε θηρεύοντα τὰ φῶτα,
εἶδε πρὸς κτῆσιν ἀρετῶν,
αἰμόχρουν λειβόντα ἰδρώτα.

Εἶδε συνάμα ἀτελῆ
θεόν, ἀνθρώπινον τὴν φρένα
βαναύσῳ τύπτοντα βουλῆ,
θνητοῦ ἀγέρωχον αὐχένα.

Ἐν Γολγοθᾶ εἶδε Θεὸν
περιτιθέμενον σαρκίον,
κρατοῦντα λύχνον ἀγλαόν,
σεμνῶς διδάσκοντα τὸ θεῖον.

Ἀδιακρίτως οὐρανόν,
ἐπαγγελόμενον ἡρέμα,
ἀντὶ βασάνων καὶ δεινῶν,
ὡς μέγα ἔπαθλον καὶ στέμμα.

Είδε τὸν πάσχοντα Χριστὸν
ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν πασσάλων
λυτροῦντα ἓνα τῶν ληστῶν
καὶ ἀπορρίπτοντα τὸν ἄλλον.

Πρὸς τὸ ἱκρίον προχωρεῖ,
ἀφορητὴ καὶ ἐν ἐκστάσει,
καὶ ἐκ δευτέρου θεωρεῖ,
ὄν τέως ἔφευγεν ἐν θράσει.

Σεισμὸς αἰφνίδιος δορεῖ
τῆς Ἑλληνίδος τὴν καρδίαν,
ὅπως καρδίαν ἀδρανῆ
πρὶν διαπράξῃ προδοσίαν.

Ἐν ᾧ δὲ ἦδεν ὁ λαὸς
ἐν ἀρμονίᾳ τὸν *γυμῶνα*
τῆς Ἑλληνίδος ὁ Θεός,
τὸν ἔνδον ἤλλασσε χιτῶνα.

Ὅτε ὁ πρῶτος τῶν ληστῶν,
ἐκ τοῦ ἱκρίου τοῦ ἀτίμου
προσεῖδεν ἔνθους τὸν Χριστόν,
καὶ ἀνεφώνει « *Μνήσθητί μου* ».

Ὁ δὲ Θεὸς τοῦ ἰλασμοῦ,
ἐν κατανύξει καὶ ἐν ζέσει
ἀμὴν — ἐφώνει — μετ' ἐμοῦ
ἐν παραδείσῳ καὶ σὺ ἔση!!.

Ἡ θεοφόρος Ἑλληνίς,
ἐν πεποιθήσει ἀπορρήτῳ
ἐκ τῆς πατρίδος τῆς σκηνῆς
εἰς κόσμον ἄλλον ἀφικνεῖτο.

Κῦμα ἀκράτητον πιστῶν
περὶ τὸ ξύλον ὠθουμένων
πρὸς τὸν κρεμάμενον Χριστόν
ὠθεῖ τὴν ἔνθεον παρθένον.

Δευτέρα πλήθους συρροή
καὶ θεία ὤσις τῆς καρδίας
εἰς τὴν εἰκόνα ἔσχει
τὴν προσαρτῶσι τῆς Μαρίας.

.
.
.
.

Ἡ θεὰ πάσχοντος θεοῦ,
δι' ἀνθρωπίνου μαρτυρίου,
σταγῶν δακρύου ἀγλαοῦ,
παλμοῦ ἀπόρροια μητρίου.

Τὰ δύο ταῦτα στιγμηδὸν
ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἀθίδας,
εἰς κούφην ἔτρεψαν σπουδὴν
τὸ μέγα δόγμα τῆς πατρίδος.

Ἐκ τῶν ροδίνων παρειῶν
τὸ δάκρυ ἔρρεεν ἀφθόνως,
γλυκύ, πρᾶν καὶ ἀγλαόν,
γλυκείας νᾶμα ἀλγηδόνας.

Ἐνθεν ἐθρήνει ὁ θνητός,
ἐνθεν θεότης συνεθρήνει,
καὶ ὅμως ἦτο δυνατός,
ὁ εἰς τὸν ἄλλον νὰ πρᾶύνῃ.

Δάκρυ ἀνθρώπου καὶ θεοῦ,
ἐκ κρήνης ῥέον ἐπιγείου,
τὸ μὲν ἀνάπλεον ἰοῦ,
τὸ δὲ ἐλέους οὐρανίου.

Οἷα θρησκεία εὐγενής,
θεὸς διέπων ἐν ἐλέει,
σὲ ἐννοεῖ ἡ Ἑλληνίς
ἰδοῦ, ἐνόησέ καὶ κλαίει.

Μὴ Ἀθηναῖος εὐφυῆς
ἴδεν σὲ ἐνόησεν ὁ πρῶτος
ὅτε τὴν γῆν περιδεῆς
εἶδε σφαδάζουσαν εἰς σκότος; (*)

Θεόδωρος Χ. Μοσχόπουλος.

ΠΑΛΙΝΩΔΙΑ

I

Ἐφρόνουν πάλαι ὡς πολλοί,
ὅτι ἐφάπαξ τις ἐράται,
ἀλλ' ὦ ἀπάτη παχυλή,
πόσῳ ὁ ἄνθρωπος πλανᾶται.

(*) Διονύσιος ὁ Ἀρσιοπαγίτης.

Σὲ εἶδον κόρη ῥαδινή,
ὄναρ λατρείας ἀνωμότητος,
ἐν κόλπῳ αἴφνης ἀφρανεῖ,
ψυχροῦ, δυσέρωτος πρεσβύτου.

Καὶ ἀνακράζω ἐν ὀργῇ,
μακρὰν οἱ ὄρκοι καὶ οἱ αἶνοι
καὶ ἡ ἐπίπλαστος στοργή,
καὶ οἱ παλμοὶ καὶ αἱ παρθένοι.

II

Ἐφρόνουν πάλαι ὅτι δις
οὐδεὶς ἐρᾶται ἐν τῷ βίῳ,
ἦν ἡ ἰδέα μου ψευδής,
μετεμελήθην . . . καὶ δακρῦω.

Σὲ βλέπω κόρη εὐειδής
πολλῶ ὑπέροχον τῆς πρώτης
καὶ τῆς αἰσίου μου ὠδῆς
εὐθὺς κατέστης ἡ δεσπότις.

Καὶ εἶπον!! Ἔσο ἔσαι
σὺ τῆς λατρείας μου τὸ θέμα,
ἔρωσ ἀντέρως καὶ ζωή,
καὶ λύρας ἔμπνευσις καὶ στέμμα.

III

φρονῶ καὶ πάλιν ὡς πολλοί,
ὅτι οὐκέτι ἀγαπήσω,
ἀλλ' ὅτι σὺ — θεία βουλῇ, —
ἐξ ἧς τὸν ἔρωτα ἀντλήσω.

ὦ! ναὶ . . . ὁ ἔρωσ μου τὰ νῦν
χρυσοῦν δακτύλιον λαμβάνει,
καὶ αἰώνιαν χαρμονήν,
μοὶ ἐγγυᾶται ἡ στεφάνη.

Ἐν τῷ Πέραν, τῇ 20 Ἰουλίου 1888.

Ἀπόλλων.

ΠΡΟΣ ΣΕ

Ζητεῖς ἐν τῇ καρδίᾳ μου νὰ ἀναγνώσης; Οἴμοι!
ἀλλ' ἔτι ἡ καρδία μου φοβεῖται καὶ διστάζει,
ὅταν σὲ βλέπω φλέγομαι, καθίσταμαι πενθίμη,
ἡ θεά σου τὸ πνεῦμά μου πτοεῖ καὶ ἀναρπάζει.

Αἱ ὥραί μου παρέρχονται ἐν ἰλαρᾷ συννοίᾳ,
ἐν ᾧ τὸ πᾶν δὲ μείδιᾷ περὶ ἐμέ δὲν χαίρω·
Τὰ ὄνειρά μου σβέννυνται ὡς νέφη ἐν εὐδίᾳ,
καὶ στόνους ἀντὶ φράσεων ἠδέων, σοὶ προσφέρω.

Ὁ δισταγμός μου ἔστω σοὶ μαρτύριον φιλίας,
ἄλλ' ὅπως τὰς ἐλπίδας σου ἀμείψω τὰς ὥραιάς,
ὅπως τὸ ὄναρ σου στεφθῆ δι' ἀληθοῦς λατρείας,
τὸν πόθον ἐπὶ πίστεως στηρίζωμεν ἐδραίας.

Ὅταν τὰ ὄμματα ἡμῶν ἡρέμα συναντῶνται
αἰώνιον αἰσθάνομαι ζωὴν ἐν τῇ ψυχῇ μου,
τὰ χεῖλη μου περίφοβα σιγῶσι καὶ συσπῶνται
καὶ δισταγμοῦ ἐκφέρουσι φωνὴν ἀντὶ εὐθύμου.

Μοὶ ἔδειξας τὸν οὐρανόν· τὸν βλέπω ἐν ἐμπνεύσει
ὦ! ἄφες τὴν εὐέλπιδα ψυχὴν μου νὰ γογγύζῃ,
ἴσως τὸ ὄνειρον ἡμῶν — τίς εἶδεν ἀληθεύσῃ
ἄλλ' ἂν διστάζῃ ἡ ψυχὴ, διστάζει ἄλλ' ἐλπίζει.

Ἑλίσα.

Πέραν, τῆ 25 Ἰουλίου 1888.

ΤΗ: ΜΟΥΣΗ: ΜΟΥ

ὦ Μοῦσα, δόξα μου, ὦ Μοῦσα
ὄναρ τοῦ βίου μου γλυκύ,
πρὸς Σὲ κατέφυγον ἀλγοῦσα
Σὺ εἶ χαρὰ μοναδική.

Παρηγορία τῶν γηίνων
εἶνε ἡ θεία σου φωνή,
ἔχεις τερψίθυμον τὸν θρῆνον
τὰ ὄριά σου ἀχανῆ.

Ἑλίσα.

Κων/πολις, 26 Ἰουλίου 1888.

Ἡ ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΕΞΟΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ Τ' ΑΣΤΕΡΙΑ ΝΥΚΤΟΣ ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗΣ.

Χθὲς τὸ βράδυ ῥωτοῦσα τ' ἀστέρινα,
νὰ μὲ ποῦνε — ποῦ εἶσαι, τί κάμεις;
ἂν ἐμὲ ἐνθυμῆσαι . . . στενάζεις,
σὲ βαρύνει πικρὸς χωρισμός;

Τρεμοσβύσανε 'κείνα θλιμμένα,
καί μου λέγουν, μ' αὐτὰ ἀγρυπνοῦσες,
ὅταν ἔκλαιες κ' ἐμὲ συμπονοῦσες·
ὅταν σ' ἔτρωγε ὀδικός μου καῦμός.

Τοτ' ἐγὼ τὰ ἐρώτησα πάλιν
— ποιὸς σέ δίνει, ἐξόριστ', ἐλπίδα
καὶ παρήγορ' ἀγάπης ρανίδα,
στὰ βουνὰ τῆς πικρᾶς ξενητιᾶς;

Λαμποκόπησαν αἴφνης καὶ λέγουν
— Τ' ἀγγελοῦδι, δικό σου παιδάκι,
τὸν ποτίζει ἐλπίδας νεράκη
εἰς τὰ σκότῃ σκληρᾶς ἐρημιᾶς.

Καὶ ἐγὼ ἢ παντέρημος νέα,
τὸ παιδί μου στεροῦμαι . . . στεναῶζω·
Γιὰ νὰ ζήσῃ ἐκεῖνος, μονάζω,
ποῦ μονάχος πλανᾶται ἐκεῖ.

Μ' ἐλυπήθησαν, θεῖα ἀστέρια
καὶ με εἶπαν — πῶς Πλάστης Θεός μου,
θὰ γενῆ ὁ πατὴρ ἀρωγός μου
μιὰ ὀλόφωτ' ὠραία αὐγή.

— Λησμονοῦνται αἱ θλίψεις φιλτάτῃ!
ὅταν πάλιν 'σὲ ρόδα κοιμᾶσαι
καὶ ἐκ νέου θερμῶς ἀγαπᾶσαι
μετ' ἀδόλου συζύγου στοργῆς.

. . . Τότε . . . τότε πολὺπαθη νέα
τὰ ἀστέρια σου θὰ λαμπυρίσουν
καὶ πολὺ γλυκερὰ θὰ ῥωτήσουν
ἐὰν ἦσαι ὡς πρὶν δυστυχῆς.

Νεαρὰ Ἑλληνίς. Βουκουρέστιον.

ΒΑΥΚΑΛΗΜΑ

I

Νύξ . . . κοιμήθητι, ὦ πλάσμα,
τῆς νεότητός μου ἄσμα,
τῶν νυκτῶν μου ἢ ἡμέρα
καὶ ἡὼς μου ἐν ἐσπέρα.

Ἄλλὰ πρῶτιστον, ὦ κόρη,
τὸν ὀρίζοντα θεώρει·
εἶνε μέγας, καίτοι μείζων,
τῆς ψυχῆς σου ὁ ὀρίζων.

Δέου, δέου ὑπὲρ πάντων
τῶν ἐν γῆ ἢ μεταστάντων·
ὅσα ἔμφρων ἐξαιτεῖται,
ὁ θεὸς εὐθὺς δωρεῖται.

Αἶτει ἔλεος, ἐν λήθῃ,
εἰ ὁ νοῦς μου ἐπλανήθη,
εἰ ἐλάτρευσε μεθύων
σὲ τὴν ἔνθεον, ὡς Θεῖον.

Ἄναπαύου ἐν Ἐκείνῳ,
ἐν χαρᾷ ἢ ἐν κινδύνῳ,
ὅταν ἔρωσ σε θερμαίνῃ,
ἢ τὸ ἄλγος σε μαραίνῃ.

Παρακάλει, παρακάλει
ἐν φαιδρότητι ἢ ζάλῃ,
ὅταν πόρρω σου δακρύω,
ἢ πλησίον σου μεθύω.

II

Νύξ . . . οὐαί μοι ἡ καρδία,
αὔθις μόνη ἐν σκοτίᾳ.
Ὅμιλῶ πρὸς σέ, φιλτάτη,
σὲ ζητῶ ἐγγύς . . . ἀπάτη!

Κὰν χωρίζωσιν ἐδάφη
καὶ ρυάκια ὡς τάφοι,
ἡ ψυχὴ ἐμοῦ ἐμμένει
τῇ ψυχῇ σου ἠνωμένη.

Ἐὰν σκόπτη γῆς γωνία,
συνενοῖ ἡ φαντασία·
καὶ πηδῶσι τὰς ἐκτάσεις
αἱ ἡμέτεραι ἐκστάσεις.

III

Νύξ . . . κοιτάσθητι, παρθένε,
ἐν τῷ ὕπνῳ σου μὴ στένε,
βλέπε ὄνειρα ἀγγέλων,
ὄναρ μόνον μου καὶ μέλλον.

Αύρα δρόσιζε νυκτώα,
στέρνα ένθεα, άθώα.
Φύλαξ άγγελε, εύφραίνου
έκ τοῦ χείλους τῆς παρθένου.

“Οχι, όχι, αύρα, στῆθι!
έχει αύραν έν τῷ στήθει.
Σὺ δ' ὦ άγγελε, μὴ φίλει,
τῆς νεάνιδος τὰ χεῖλη . . .

Εἶσαι άγγελος . . . και ὅμως
σὲ διέπει θεῖος νόμος·
μὴ! ζηλεύω!! εἶσαι θεῖος·
σοι άρκεῖ ὁ θεῖος βίος.

IV

Νύξ . . . ἡ κόρη έκοιμήθη,
ὁ Μορφεὺς συνεκινήθη,
τὴν παρθένον άναρπάζει
και τὸ ἄσμά μου κοπάζει.

Ἄναπαύου έν εύφρόνη,
ᾠ φαιδρότης μου ἡ μόνη.
Ἐκοιμήθης; ὄναρ εἶδες;
ὄναρ εἶδες; ὦ έλπίδες!

“Οναρ εἶδες; ὄναρ εἶδον,
ὄναρ πάροχον έλπίδων,
οὐ ἡ λύσις ἡ αἰσία,
έν δυσι καρδίαις μία.

Ἐν τῷ Πέραν.— 1888.

Θεόδωρος Χ. Μοσχόπουλος.

ΤΗΙ ΠΟΛΥΤΙΜΩΙ ΜΟΙ ΦΙΛΗΙ

Α. Π.

Χαρίσατέ μου μιὰ γωνιά,
ἴστην βίβλον σας κ' έμένα,
νά γράψ' ἡ δύστυχη κ' έγώ
τί έχω περασμένα.

"Εχω πολλά μέσ' τήν καρδιά,
πολλά και εἰς τόν νοῦν μου,
κ' εἶν' ἡ ζωή μου ἡ πικρή,
ἀτέλειωτ' ἱστορία

Παράκαιρα μαράθηκαν
τὰ χρόνια τοῦ μαγιοῦ μου,
δέν μοῦ τὰ μάραν' ὁ καιρός,
ἀλλά ἡ δυστυχία

Εἰς μύριους, φίλη, λογισμούς,
ἀθέλητα σκοντάπτω,
καί πρὶν κατάρρα φλογερή,
μοῦ φύγ' ἀπὸ τὰ χεῖλη,

μέ στίχους χύνω τὸν καῦμό,
ποῦ ἔχω ἴστην καρδιά μου.
Μά . . . δέν μέ φέρουν ὑψηλά,
τ' ἀδύνατα φτερά μου.

"Ω ! ἄφες με φιλτάτη μου,
νά κλαίω κεκρυμμένη,
καί ν' ἄχω γιὰ ὑπογραφή
τὸ ὄνομα 'Ελένη.

Ἐν Ὀδησσῷ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1888.

Η. Α.

ΤΗΙ ΑΓΝΩΣΤΩΙ ΟΦΡΥΝΙΑΙ

Θελκτικώτατα πλεγμένα εἶχε ρίψει τὰ μαλλιά της,
εἰς τοὺς ὤμους ὡς Φειδίου λαξευθεῖσα Καρυάτις.
Ἐγοήτευεν ὡς Κίρκη καὶ θνητοὺς καὶ ἀθανάτους
καὶ ἐνέρκων' ἡ ἴμματα της δυνατοὺς καὶ ἀδυνάτους.
Ἡ φωνή της ἀντηχοῦσεν εἰς τοὺς θόλους τοῦ ἀπείρου
Κ' ἐμελῶδει εἰς τὰ πέριξ ὡς λεπτή φωνή ἀργύρου.
Ἄνεμνήθη ὅτι ἦτο δυνατόν τοιαύτη κόμη
ἦν τοσοῦτον φιλαρέσκως ταύτης ἔφερον οἱ ὦμοι.
Νά ἐκόσμη τὴν παρθένον ἥτις ἤθελ' εὐδοκήσει
τὸν πολυπλάγητόν μου βίον εὐγενῶς ν' ἀνακουρίση.
Θελκτικώτατα πλεγμένα εἶχε ρίψει τὰ μαλλιά της
εἰς τοὺς ὤμους ὡς Φειδίου λαξευθεῖσα Καρυάτις.
Εἶχε στάσιν ἀνδριάντος τῆς Παφίας Ἀφροδίτης
εἶχε σχῆμα πανσελήνου φωτοδόλου ἡ μορφή της.

Τὸ πρῶθενικόν της ὄμμα ὡσάν ἄστρον λαμπυρίζον
ἐσελάγιζε τὰ περίξ καὶ μαρμαίρων ὁ ὀρίζων.
Τοῦ μετώπου της ὡς ἄλλου οὐρανοῦ τις γαλαξίας
διεσκόρπα τὰς ἀκτίνας καὶ τὸ Πᾶν τῆς ἀπραξίας.
Τὸ μονότονον τινάσσουν φωτὸς πλήρες ἐμειδία
Κ' ἐμειδίχ ἀνεκφράστως ὡς κ' ἐκείνη ἡ ἰδίχ.
Τόση δύναμις ὑπῆρχε, τόσον κράτος, τόση δόξα
εἰς τὸ βλέμμα ταύτης, ὅση κ' εἰς τοῦ ἔρωτος τὰ τόξα.
Θελκτικώτατα πλεγμένα εἶχε ρίψει τὰ μαλλιά της
Εἰς τοὺς ὤμους καὶ ὁ ἔρωσ ἐπτερούγιζε σιμά της.
Εἰς τὸν ἦχον τῆς φωνῆς της αἰσθητὴ πᾶσα οὐσία,
ἐσιώπα ὡς νὰ ἦτο ἡ δευτέρα παρουσία.
Ἦν τὸ σύνολόν της ἔργον οὐ ἡ σμίλη Πραξιτέλους
ἐνεχάραξε μὲ χάριν τὰς γραμμὰς ἐκάστου μέλους.
Εἶχε δίκαιον ὁ Πλάστης, ἀλλ' οὐχὶ κ' ἡ ἀνθρωπότης
ἐξ αὐτοῦ ἡ ἀρμονία, παρ' αὐτῆς ἡ ἀθλιότης!
Θελκτικώτατα πλεγμένα εἶχε ρίψει τὰ μαλλιά της
εἰς τοὺς ὤμους ὡς Φαιδίου ἐμπνευσθεῖσα Καρνιατίς.
Εἰς ζοφώδη μαύρην νύκτα παγερὰν καὶ θυελλώδη
εἰς ἐστίαν ἐσβεσμένην γυνὴ χήρα μὲ τρομώδη,
'Εκαθέζετο τὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλὴν σ' τὸ στῆθος
ἐκρχτοῦσε κρεμαμένην καὶ μὲ θλιβερόν τὸ ἦθος
'Εθρηνώδη παραπόνως μὲ γεμάτους ὀφθαλμούς,
συναδεύουσα τὸν θρῆνον μὲ λυγμοὺς καὶ στεναγμούς.
» ὦ Θεέ μου τί τρομάρα! θὰ παγώσω δὲν λυπήσαι!
Πῶς πεινῶ! ἄχ σὺ ψωμάκι ποῦ εὐρίσκεισαι ποῦ εἶσαι;
'Ενα κάρβουνο . . . μὲ σπῖθα κ' ἀπ' τὸ κρῦο θ' ἀποθάνω!
Πόσοι . . . τῶρ' αὐτὴν τὴν ὥρα εἰς τὴν γῆν αὐτὴν ἐπάνω

Χορτασμένοι εἰς κρεβάτι νὰ κοιμῶνται μαλακό!!!
Καὶ ἐγὼ ἀπ' τὴν τρεμουῖλα καὶ τὴν πείνα ξεψυγῶ.

Ἐν Παιμφίλοις Μιτωλήνης 29 Ἰουλίου 1888.

Ἰγνάτιος Λαδόπουλος.

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝ ΠΑΜΦΙΛΟΙΣ ΑΠΟΘΑΝΟΥΣΑΝ ΚΟΡΗΝ
ΤΟΥ ΜΑΛΛΙΑΚΑ ΝΙΑΝΙΑ

Σεβάσθητί με θεατὰ
Ὅστις ποτὲ κί' ἂν ἦσαι
Καλύπτω κόρης τὰ ὄστα!
Θερμὸν ἐν δάκρυ χύσε.
Ἄνοιξες μόλις δεκατρεῖς
Ἡ μητρικὴ ἀγκάλη
Τὴν εἶχε . . . τῶρα πλὴν πατρίς
αὐτῆς ὑπάρχει ἄλλη.
Σεβάσθητι! Μελισσινὴ
Θυγάτηρ τοῦ Μαλιῆκα
Πολύκλαυτος καὶ ποθεινὴ
κοιμᾶτ' ὑπὸ τὴν πλάκα.

Ἰγνάτιος Λαδόπουλος.

Η ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ

Α'.

Ἦλιε, παῦσε τοῦ λοιποῦ τὸ σύμπαν νὰ φωτίζης
Καὶ σὺ, σελήνη φαεινή, πλέον νὰ σελαγίζης·
Τὰ σπλάγχνα μου πόνος φρικτός, θανατηφόρος θίγει
Ἡ φίλη μου θὰ φύγη!

Καὶ σεῖς πουλάκια, παύτατε τὰ κελαδήματά σας,
Τὴν ἀδελφὴν σας χάνετε, τὴν εὐμορφη κυρά σας,
Τὸ λύρημά σας ἔσθ' ἐξῆς δὲν θέλω ν' ἀπολαύσω,
Τὴν φίλην μου θὰ χάσω!

Σεῖς ἄνθη τῆς ἀνοιξέως καῖτε, μαρνανθῆτε,
Στὰ στήθη τῆς ἀγάπης μου δὲν θ' ἀναπνυθῆτε·
Διότι τὴν καρδίαν μου σκληρὰ θέλουν νὰ κρύσουν
Τὴν φίλην μου θ' ἀρπάσουν!

Καὶ σεῖς λειβόδια πράσινα μὲ κρίνα στολισμένα
Μαζύ μου κλαίετε καὶ σεῖς, σὺς βλέπω δακρυσμένα. . .
Οἱ ἄνθρωποι συντρόφεισαν μὲ τὴν κακὴν τὴν Μοῖραν
Τὴν φίλην μου μ' ἐπῆραν! . . .

Β'.

Στένε καρδιά μου θλιβερά, τὴν φίλην σου χαιρέτα
Καὶ σὺ ψυχὴ μου τάλαινα, ψυχὴ δυστυχισμένη,
Φῦγε μακρὰν ἔσθ' οὐρανοῦς, ἔσθ' οὐρανὸν σου πέτα,
Ἡ συντροφιά σου ἢ γλυκειά, πάγει ἔσθ' ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ξένη.

Τί μ' ὠφελοῦν τὰ λούλουδα, τ' ἀηδονιοῦ τὸ ἄσμα;
Τί μ' ὠφελεῖ ἢ ἐξοχὴ καὶ αἱ διασκεδάσεις;
Θὰ ζῶ μακρὰν τῆς φίλης μου. . . θὰ ζῶ ἄν ἕνα φάσμα,
Χωσμένος εἰς τοῦ χωρισμοῦ τὰς τρομερὰς κολάσεις!

Μήπως θ' ἄχω ἔσθ' ἐπὶ πλάγι μου τὴν φίλην μου τὴ μόνη·
Ποῦ ἤμπορεῖ μὲ εὐκολιά, μὲ ἕν τῆς μόνον βλέμμα,
Νὰ μοῦ χαρίζῃ τὴν χαρὰ, τοὺς πόνους μου νὰ διώχνῃ
Νὰ μοῦ δωρίζῃ τὴν ζωὴ, νὰ μοῦ κινή τὸ αἷμα;

Μήπως θὰ βλέπω τοῦ λοιποῦ τὰ ῥοδάκια τῆς τὰ δύο;
Θὰ μὲ μαγεύουν ἔσθ' ἐξῆς τὰ ῥοδινὰ τῆς χεῖλη;
Θὰ μοῦ εἶπῃ: « σὲ ἀγαπῶ », τὸ στόμα τῆς τὸ θεῖο;
Γιὰ νὰ τῆς πῶ: « σὲ ἀγαπῶ κι' ἐγώ, μόνη μου φίλη »;

- » «Ω! ὄχι ἔχασες τὸ πᾶν » φωνὴ κρυφὴ μοι λέγει,
 » Ὁ θάνατος σοὶ ἔμεινε καταφυγὴ σου μόνη·
 » ὁ βίος σου μὲ στεναγμοὺς καὶ δυστυχία φεύγει.
 » Τὸν τάφον ἔχει λυτρωτὴν, ἐκεῖ σιγοῦν οἱ πόνοι! »

Εἶναι φωνὴ παράδοξος, θρηνώδης καὶ ἀγρία.
 Ἐρώτησα πῶς λέγεται μ' εἶπον: « Ἀπελπισία »!

Κοιῦτης.

➤ Ἐνεκα τῆς ἐπισπεύσεως τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου παρεξέφρασε σπουδαῖον τυπογραφικὸν λάθος. Ἡ συντομία τῆς 66 σελίδος εὔρηται μετὰ τὴν 75, ἡ δὲ παρεμπιπτόντις σελὶς εἶναι συνέχεια τοῦ διηγήματος « Ἀπρόοπτον ». Τὰ λοιπὰ τυπογραφικὰ λάθη ἐπαφίνονται εἰς τὴν εὐμένειαν τῶν ἀναγνωστῶν.